

Diagnoza Problemów Społecznych Gminy Ciechanów

Spis treści

1. Wstęp	1
2. Metodologia	6
3. Badanie dorosłych mieszkańców Gminy Ciechanów	8
3. 1. Charakterystyka respondentów	9
3. 2. Problem alkoholowy	14
3. 3. Problem narkotykowy	24
3. 4. Problem przemocowy	33
3. 5. Problem uzależnień behawioralnych	45
3. 6. Problemy społeczne oraz profilaktyka z perspektywy mieszkańców	55
4. Badanie uczniów klas 4-6	71
4. 1. Charakterystyka respondentów	72
4. 2. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży	74
4. 3. Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży	78
4. 4. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży	84
4. 5. Problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży	87
4. 6. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dzieci i młodzieży	99
5. Badanie uczniów klas 7-8	119
5. 1. Charakterystyka respondentów	120
5. 2. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży	122
5. 3. Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży	132
5. 4. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży	139
5. 5. Problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży	146
5. 6. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dzieci i młodzieży	157
6. Badanie przedstawicieli instytucji pomocowych z Gminy Ciechanów	180
6. 1. Charakterystyka respondentów	181
6. 2. Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych	185
7. Wnioski i rekomendacje	205

1. Wstęp

Wprowadzenie

Bezpieczeństwo traktowane jest jako jedna z najważniejszych wartości w życiu człowieka. Oznacza ono stan obiektywny polegający na braku zagrożenia, odczuwany subiektywnie przez jednostki lub grupy. W najbardziej ogólnym ujęciu pojęcie bezpieczeństwa oznacza stan, w którym nie są popełniane przestępstwa, zwłaszcza przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu. Pojęcie bezpieczeństwa w języku potocznym oznacza stan, w którym jednostka ma poczucie pewności, oparcia w drugiej osobie lub w sprawnie działającym systemie prawnym. Bezpieczeństwo społeczne może być zagrożone przez problemy społeczne, określane jako „zachowania ludzkie i zjawiska społeczne, które ze względu na swój charakter, skutki czy intensywność występowania postrzegane są i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domagające się rozwiązania” (Jerzy Kwaśniewski), czy też w definicji R. Marisa to: „ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludności, przez silne grupy, bądź przez charyzmatyczne jednostki, oraz które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić”. Według K. Frysztackiego, warunkiem determinującym zaistnienie problemu społecznego jest stan świadomości. Pojawiające się i narastające poczucie niepokoju, zagrożenia, sprzeciwu to mechanizm identyfikowania problemów oraz nadawania im społecznego charakteru. W świetle tych definicji muszą pojawić się cztery istotne elementy, aby można było mówić o problemie społecznym:

- problem społeczny jest zjawiskiem niepożądanym;
- wywołuje krytykę znacznej liczby ludzi;
- jest zjawiskiem możliwym do przewyższenia;
- można go przewyższyć przez zbiorowe działanie.

Kwestia niepożądanych zjawisk o charakterze społecznym poruszona została w Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP z 2014 r. W dokumencie za interes narodowy w dziedzinie bezpieczeństwa uznano m.in. „zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju potencjału społecznego i gospodarczego państwa, ze szczególnym uwzględnieniem warunków życia i zdrowia ludności jako podstawy bytowania”. Tym samym wyrażono potrzebę eliminowania zjawisk godzących w egzystencję jednostki i utrudniających rozwój społeczeństwa. W strategii podkreślono, że barierą dla dalszego rozwoju jest utrzymujące się zjawisko długotrwałego bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego, a co za tym idzie rozwarstwienia społecznego i nierównego dostępu do dóbr i usług. Liczne badania wskazują również, iż problemem społecznym nie są tylko wyżej wymienione zjawiska. Sondaże opinii publicznych realizowane przez różne ośrodki w Polsce w ostatnim ćwierćwieczu wskazują na istotność problemów takich jak: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekuńczo-wychowawczą oraz wykluczenie społeczne. Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Stałe analizowane zagrożenia w znaczący sposób wpływają na jakość i standard życia ludzi, a tym samym na poziom rozwoju cywilizacyjnego danego państwa, czy regionu. Obowiązek przeprowadzania diagnozy społecznej w jednostkach samorządu terytorialnego reguluje ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. W akcie prawnym określono, że gmina opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej. Zapis ten wzmocniono w art. 17 ustawy podkreślając, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy właśnie opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Diagnoza jest systemem racjonalnych czynności służących do rozpoznania właściwości jakiegoś stanu rzeczy, zdarzenia czy obiektu, które jest podejmowane dla rozwiązania jakiegoś problemu praktycznego. Istotą każdej diagnozy jest stosowanie istniejącej ogólnej wiedzy dla identyfikowania rozmaitych elementów rzeczywistości, jako należących bądź nie należących do znanych, na gruncie tej wiedzy, kategorii ogólnych, klas, czy typów. Ma na celu przede wszystkim zdiagnozowanie stanu społeczeństwa oraz wskazanie przyczyn obecnej sytuacji. Bezpośrednio lub pośrednio odnosi się do stanu i sposobu zaspokajania potrzeb społecznych. Jej specyfiką jest fakt, iż koncentruje się ona na zidentyfikowaniu i opisanie takich zjawisk, które ograniczają zaspokojenie potrzeb społecznych lub stwarzają zagrożenie takiego ograniczenia. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

Głównymi celami diagnozy społecznej jest:

- Identyfikacja przyczyn wywołujących sytuacje problemowe,
- Identyfikacja wzajemnych związków pomiędzy problemami i kwestiami społecznymi,
- Identyfikacja skali problemów społecznych w danym układzie administracyjnym,
- Identyfikacja regionalnych, lokalnych uwarunkowań problemów społecznych,
- Analiza podejmowanych działań zmierzających do rozwiązania sytuacji problemowej lub jej złagodzenia,
- Analiza proponowanych rozwiązań przez politykę społeczną regionu.

Jak zauważa Jerzy Apanowicz „rzetelna diagnoza ma na celu stwierdzenie prawdziwych faktów lub zjawisk, ustalenie stanu faktycznego, rzeczywistych cech i zasad funkcjonowania”. Specyfiką diagnozy problemów społecznych jest to, że koncentruje się ona na identyfikacji i opisie zjawisk ograniczających lub stwarzających zagrożenie ograniczenia zaspokajania potrzeb społecznych dotyczących wielu osób w społeczności. Wprowadzanie w życie dobrze skonstruowanych

programów prewencyjnych, wynikających z rzetelnie przeprowadzonej diagnozy społecznej przyczyni się do podniesienia poczucia bezpieczeństwa wśród członków społeczności lokalnej.

Zakres i problematyka badawcza

W ramach Diagnozy lokalnych problemów społecznych w Gminie Ciechanów badaniu poddano problemy społeczne, o których skali i zasięgu trudno jest wnioskować jedynie na podstawie danych zastanych. Są to problemy uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej. Specyfika tych zjawisk powoduje, że są trudne z perspektywy osoby – do uświadomienia sobie ich zaistnienia, a z perspektywy instytucji – do rozpoznania. Nierzadko bowiem łatwiej przyznać się do ubóstwa, bezrobocia czy choroby, niż do uzależnienia bądź przemocy, co spowodowane jest m.in. wstydem oraz niechęcią do ujawniania spraw rodzinnych obcym osobom. Niniejszy dokument składa się z dwóch części. Pierwsza ma charakter teoretyczny – metodologiczny. Przedstawiono w niej założenia realizowanych badań, ich podstawę teoretyczną oraz opisano metodologię przeprowadzonych badań własnych. Druga część prezentuje wyniki badań przeprowadzonych wśród osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży zamieszkałych w Gminie Ciechanów oraz analizy korelacyjne, których celem było dokładne scharakteryzowanie występujących problemów społecznych. Na zakończenie przedstawione zostały wnioski i rekomendacje, wynikające z przeprowadzonego badania. Głównym celem realizowanej diagnozy było wskazanie skali problemu uzależnień chemicznych, zjawiska przemocy domowej, rówieśniczej i szkolnej oraz problemu uzależnień behawioralnych na terenie Gminy Ciechanów. Przed przystąpieniem do realizacji badań postawiono sobie następujące pytania badawcze:

- Jaka jest skala zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych wśród badanych dzieci i młodzieży z gminy?
- Jakie czynniki wpływają na sięganie przez badaną młodzież po substancje odurzające?
- Jaka jest wiedza badanej młodzieży w zakresie zagrożeń jakie niosą za sobą substancje uzależniające?
- Jaka jest skala uzależnień chemicznych i behawioralnych wśród dorosłych mieszkańców gminy?
- Jakie czynniki wpływają na sięganie przez dorosłych mieszkańców po substancje odurzające?

Charakterystyka wybranych problemów społecznych

Badania realizowane w Gminie Ciechanów obejmowały problematykę uzależnień chemicznych, behawioralnych oraz problemu przemocy. Uzależnienie, rozumiane w szerokim pojęciu, obejmuje zarówno zależności od różnych substancji psychoaktywnych, jak też uzależnienia behawioralne (od gier, natrętnych zakupów, pracy, Internetu itd.). Uzależnienie można określić jako nawracające zaburzenie obejmujące procesy psychiczne, ale również często wegetatywne i somatyczne. Zasadniczą cechą uzależnień od substancji psychoaktywnych jest utrata kontroli nad procesami zachowania popędowego, a więc nad dążeniem do kontaktu z substancją, kompulsywne jej poszukiwanie i pobieranie. Substancje psychoaktywne, w mowie potocznej środki odurzające, używki, narkotyki miękkie, narkotyki twarde czy dopalacze, definiowane jako związki chemiczne pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, wpływające na centralny układ nerwowy. Przyjmowane są w celu doznania przyjemności, zmiany świadomości, uzyskania określonego nastroju, przeżycia ekstremalnych doznań. W świetle Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD - 10) obowiązującej w Polsce od 1992 roku, substancjami psychoaktywnymi powodującymi zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania są: alkohol, opoidy, kanabinoły, substancje uspokajające i nasenne, kokaina, inne substancje stymulujące, w tym kofeina, halucynogeny, tytoń, lotne rozpuszczalniki organiczne oraz inne narkotyki i substancje psychoaktywne.

W Polsce obowiązuje podział substancji psychoaktywnych na trzy główne grupy:

- alkohol, opiaty, leki uspokajające i nasenne (działające głównie rozluźniająco, uspokajająco, nasennie),
- kanabinoły i inne substancje halucynogenne, lotne rozpuszczalniki (działające głównie euforycznie),
- kokaina i inne substancje stymulujące, nikotyna (działające pobudzająco, podwyższające nastrój).

W zależności od rodzaju substancji psychoaktywnej można wyróżnić różne rodzaje uzależnień, takie jak alkoholizm, narkomania, nikotynizm.

- Alkoholizm – według WHO to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą”. Alkoholizm ściśle wiąże się z negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak: bezrobocie, przemoc, ubóstwo, czy zachowania kryminalne. Problem alkoholowy wśród współczesnych społeczeństw jest problemem o bardzo szerokim zasięgu.

- Narkomania – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach innych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”

- Nikotynizm – jest zjawiskiem, które polega na regularnym zażywaniu tytoniu, w skład którego wchodzi nikotyna – silna trucizna oraz szereg innych substancji, które wykazują negatywny wpływ na nasz organizm. Nikotynizm jest uzależnieniem fizycznym i psychicznym. Został szczegółowo opisany w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD 10.

Granice pomiędzy uzależnieniami mogą być jednak nieostre. Niezależnie jednak od rodzaju uzależnienia może ono przynieść negatywne konsekwencje w wielu wymiarach, utrudnia bowiem prawidłowe funkcjonowanie psychiczne, fizyczne i społeczne. Niejednokrotnie prowadzi nie tylko do utraty zdrowia, ale także do wykluczenia społecznego, przestępczości oraz problemów i dysfunkcji w rodzinie. Drugą grupą uzależnień analizowanych w niniejszej diagnozie były uzależnienia behawioralne zwane także nałogami behawioralnymi. To pewne zachowania (np. korzystanie z Internetu, pracowanie, uprawianie ćwiczeń) nad którymi tracimy kontrolę. W konsekwencji, zamiast przynosić nam przyjemność, stają się problemami. Diagnostyka uzależnień behawioralnych obejmuje sześć kryteriów:

- zaabsorbowanie poznawcze i behawioralne danym zachowaniem;
- modyfikacja nastroju (angażowanie się w dane zachowanie na skutek nieradzenia sobie z negatywnymi emocjami, stresem lub z powodu dobrego nastroju);
- wzrastająca tolerancja na działanie danego zachowania;
- obecność symptomów odstawiennych (głównie psychologicznych);
- konflikt na każdym wymiarze funkcjonowania (rodzina, praca, hobby);
- nawrót.

Najważniejszą różnicą pomiędzy wykonywaniem jakiejś czynności z pasją a uzależnieniem jest utrata kontroli (odczuwanie przymusu) i powód, dla którego wykonujemy daną czynność. Utrata kontroli wiąże się z tym, że nie jesteśmy w stanie przestać, nawet jeśli próbujemy. W niniejszej diagnozie omówiono problem uzależnień od komputera i Internetu oraz gier hazardowych. Posługiwano się następującymi definicjami:

- Uzależnienie internetowe - to nowy rodzaj nałogu polegający na ustawicznym spędzaniu czasu przed komputerem, a zwłaszcza w sieci internetowej, charakteryzujący się wewnętrznym przymusem "bycia w sieci" osoby uzależnionej. Objawy uzależnienia internetowego to: traktowanie komputera jako środka na łagodzenie stresu, odczuwanie irytacji w sytuacjach innych niż kontakt z komputerem, podawanie nieprawdziwych danych na pytanie o czas spędzany przy komputerze.
- Uzależnienie od hazardu - należy do uzależnień behawioralnych i jest definiowane, jako powtarzające się działanie, które nie może być kontrolowane i jest ze szkodą dla osoby uzależnionej, jej wartości, zobowiązań społecznych, zawodowych, ekonomicznych i rodzinnych, oraz związanych z naruszaniem norm społecznych i prawa. Jest określane, jako patologiczny hazard, nałogowe granie, hazard przymusowy. Bywa nazywane ukrytym nałogiem, bowiem w przeciwieństwie do innych uzależnień nie wywołuje widocznych dla otoczenia symptomów i można go dość łatwo ukryć. O diagnozie tego zaburzenia nie decyduje rodzaj uprawianej gry, lecz sposób grania, który z czasem staje się sensem życia dla osoby uzależnionej i główną motywacją życiową. Aktywność związana z graniem jest dominującą aktywnością, która często prowadzi do utraty pracy, rodziny, dóbr materialnych i marginalizacji społecznej. Bez względu na ponoszone koszty nałogowy hazardzista wraca do gry i popędu tego nie sposób powstrzymać.

Kolejnym problemem społecznym charakteryzowanym w niniejszej diagnozie jest problem przemocy. Przemoc to jeden z problemów społecznych, których coraz bardziej staje się widoczny w polskiej rzeczywistości społecznej. Nie jest to nowy problem, jednak jego eskalacja zatacza coraz szersze kręgi w świecie współczesnym, przyjmując nowe formy i powodując coraz szersze, tragiczne skutki. Przemoc – to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw drugiej osobie. Narusza prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i szkody. Jest działaniem intencjonalnym i zamierzonym, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Zawsze powoduje ona jakieś szkody. Przemoc to nie to samo co agresja. To co je odróżnia, to przewaga sił jednej ze stron. W przypadku agresji zachowana jest równowaga sił pomiędzy stronami. Może ona przyjmować różne formy:

- Przemoc fizyczna – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub też groźba uszkodzenia ciała. Może ona przybierać postać m.in. popychania, szarpania, bicia. Jest to niezwykle niebezpieczna forma przemocy, gdyż najczęściej zostawia ona ślady w postaci obrażeń, które mogą doprowadzić nawet do śmierci ofiary.
- Przemoc psychiczna – naruszanie godności osobistej. To m.in. powtarzające się poniżanie, ośmieszanie, manipulowanie, brak wsparcia, uwagi, wymagania i oczekiwania, którym nie można sprostać, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi. Jedną z form przemocy psychicznej jest nadopiekuńczość, przejawiająca się w dążeniu do ograniczenia samodzielności poszczególnych członków rodziny w różnych obszarach życia społecznego.
- Zaniedbanie – przyjmuje postać ciągłego niezaspokojenia podstawowych potrzeb biologicznych oraz psychicznych członków rodziny przez sprawujących nad nimi opiekę bliskich. Ten rodzaj przemocy może mieć formę niedożywiania dzieci, niewłaściwej opieki nad osobami starszymi, a także lekceważenia emocjonalnego, psychicznego oraz nie okazywaniem uczuć.
- Przemoc ekonomiczna – odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwiania bądź ograniczania podjęcia pracy zarobkowej, ale to również niszczenie przedmiotów.
- Przemoc seksualna – zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew woli osoby doznającej przemocy. To m.in. zmuszanie do oglądania filmów pornograficznych, dotykanie wbrew woli w miejscach intymnych, zmuszanie do prostytucji, zachowań seksualnych z udziałem osób trzecich.

Analizując czynniki powodujące zachowania przemocowe, należy wziąć pod uwagę przede wszystkim trzy główne kategorie:

- Czynniki biologiczne – to między innymi: wysoki poziom testosteronu, zaburzenia hormonalne, zaburzenia w ośrodkowym układzie nerwowym, zaburzenia chromosomowe,
- Czynniki psychologiczne – negatywne doświadczenia z okresu dzieciństwa, cechy osobowości agresywno – impulsywnej, stres, nieudane relacje partnerskie i rodzinne, uzależnienia, niedojrzałość, patologia postaw rodzicielskich,
- Czynniki kulturowe – np. kultura patriarchalna, nowe media (telewizja, gry, Internet).

W kontekście badań realizowanych wśród najmłodszych mieszkańców Gminy Ciechanów zwrócono uwagę także na zjawisko przemocy rówieśniczej, które definiowano w następujący sposób: Zjawisko przemocy rówieśniczej i szkolnej - „wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji”. Coraz powszechniejszym rodzajem agresji rówieśniczej jest dręczenie jednych uczniów przez drugich. Przemoc rówieśnicza może przybierać formę przemocy bezpośredniej oraz pośredniej. Sprawcą przemocy rówieśniczej może być pojedyncza osoba lub grupa. Przecistawiając definicję przemocy, definicji agresji, którą określa się jako akt reaktywny, przemoc określana jest jako intencjonalne użycie przewagi siły, które narusza ustalony porządek. Agresja stanowi reakcję na różne bodźce, która wyraża gniew, złość co prowadzić może do przemocy. Wyraża się ona w bardziej świadomym wywieraniu presji na słabszej ofierze.

2. Metodologia

Uzasadnienie i wybór techniki badawczej

Badanie zostało zaprojektowane i zrealizowane, aby poznać skalę występujących problemów społecznych w Gminie Ciechanów a oraz scharakteryzować postawy społeczne względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, zjawiska przemocy, problemu uzależnień behawioralnych, ubóstwa, czy też bezdomności i starzenia się społeczeństwa. Osiągnięciu celu badania służyła analiza następujących obszarów:

- Skala zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych, zjawiska przemocy, bezdomności, czy też ubóstwa i starzenia się społeczeństwa,
- Ogólna wiedza i opinie mieszkańców na temat zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych zjawiska przemocy, bezdomności, czy też ubóstwa i starzenia się społeczeństwa,
- Doświadczenia osobiste mieszkańców związane ze zjawiskiem uzależnień chemicznych i behawioralnych zjawiska przemocy, bezdomności, czy też ubóstwa i starzenia się społeczeństwa.

Obszary dotyczące ogólnej wiedzy i opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska uzależnień, przemocy, ubóstwa, bezdomności i starzenia się społeczeństwa w najbliższym otoczeniu zostały przeanalizowane za pomocą badania ankietowego, przeprowadzonego na próbie badawczej składającej się z: dorosłych mieszkańców Gminy Ciechanów oraz dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół zlokalizowanych na terenie gminy. W badaniach zastosowano triangulację technik badawczych. Koncepcja badania uwzględniła zapewnienie trafności i rzetelności planowanych działań. Wiązała się z tym przede wszystkim triangulacja źródeł danych, polegająca na pozyskaniu informacji z różnych środowisk. Badania wśród mieszkańców zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą metody CAWI (badanie za pomocą ankiety internetowej). Link odnoszący się do ankiety internetowej został umieszczony na głównej stronie Gminy Ciechanów. W przypadku uczniów również zastosowano badanie ankietowe za pomocą ankiety internetowej (CAWI). Przed przystąpieniem do ankietowania dzieci i młodzieży szkolnej za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrekcji placówki szkolnej na przeprowadzenie badania, udzielano informacji o całkowitej anonimowości oraz o zasadach wypełniania kwestionariuszy, by zminimalizować ryzyko występowania braków danych.

Charakterystyka próby badawczej

Na potrzeby niniejszej diagnozy zdecydowano się na zastosowanie nieprobabilistycznego doboru próby losowej, ze względu na fakt, iż był on najbardziej odpowiedni do ustalonych celów badawczych. Badania zostały przeprowadzane na przełomie listopada - grudnia 2023 roku. Obszary dotyczące ogólnej wiedzy i opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska uzależnień w najbliższym otoczeniu zostały przeanalizowane za pomocą badania ankietowego. W badaniu łącznie wzięło udział 233 osoby, w tym:

- 106 dorosłych mieszkańców,
- 25 przedstawicieli instytucji pomocowych,
- 71 uczniów klas 4-6,
- 31 uczniów klas 7-8.

Kwestionariusz ankiety opracowanej na potrzeby niniejszej diagnozy można podzielić na 3 części.

- Część adresowo-tytułową - umieszcza się ją na pierwszej stronie ankiety, gdzie wyszczególnione są takie kwestie jak: nazwa ośrodka badawczego, tytuł kwestionariusza oraz szczegółowe instrukcje dla respondenta.
- Część merytoryczną - zawarte są w niej pytania dotyczące badanych zagadnień.
- Część metryczkową - zawarte są w niej dane dotyczące respondenta. Są to np. płeć, wykształcenie, stan cywilny, przedział wiekowy lub miejsce zamieszkania. Informacje te pozwalają na korelacje z innymi pytaniami zawartymi w ankiecie.

Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych miał podobną konstrukcję niezależnie od badanej grupy. Składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru. Ze względu na specyfikę poszczególnych grup dokonano spersonalizowania pytań, dostosowując ich charakter do profilu respondenta. Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy oraz liczbowy.

Przebieg badań

Badanie diagnozujące problemy społeczne występujące w Gminie Ciechanów zostało przeprowadzone w czterech etapach.

- Etap pierwszy był etapem przygotowawczym. Polegał on na planowaniu badania, określeniu obszarów badawczych oraz możliwości realizacji badań.
- Etap drugi był etapem konceptualizacji i operacjonalizacji. Na jego etapie realizowano zadania związane z określeniem problemu, pytań oraz celów badawczych, wyborem metod i technik badawczych, opracowaniem harmonogramu oraz określeniem i doбором próby badawczej.
- Podczas trzeciego etapu badania realizowano proces zbierania danych oraz ich analizy i interpretacji.
- Ostatni etap procesu badawczego zakłada opracowanie wniosków, rekomendacji oraz przygotowanie raportu z realizacji badań.

3. Badanie dorosłych mieszkańców Gminy Ciechanów

3. 1. Charakterystyka respondentów

Płeć:

kobieta: **56,6%** (60)

mężczyzna: **43,4%** (46)

Badani najczęściej wskazywali odpowiedź „kobieta” - wybrało ją 56,6% spośród 106 ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „mężczyzna” została wskazana przez 43,4% badanych mieszkańców.

Wiek:

do 25 lat: **4,72%** (5)

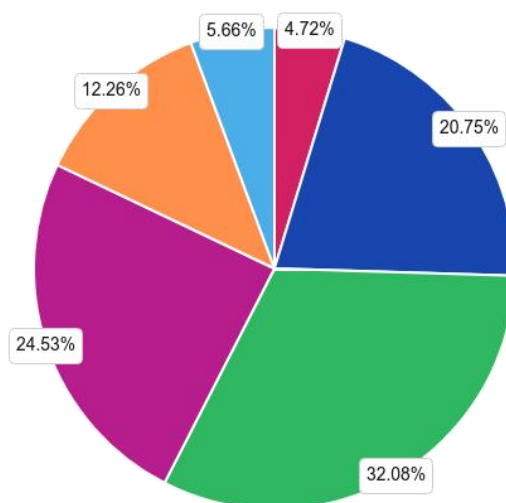
26-35 lat: **20,75%** (22)

36-45 lat: **32,08%** (34)

46-55 lat: **24,53%** (26)

56-65 lat: **12,26%** (13)

powyżej 65 lat : **5,66%** (6)

W ankietowaniu brały udział osoby w wieku: „36-45 lat” - 32,08% osób, „46-55 lat” - 24,53% mieszkańców, „26-35 lat” - 20,75% osób, „56-65 lat” - 12,26% badanych, „powyżej 65 lat” - 5,66% osób oraz „powyżej 65 lat” - 5,66% mieszkańców.

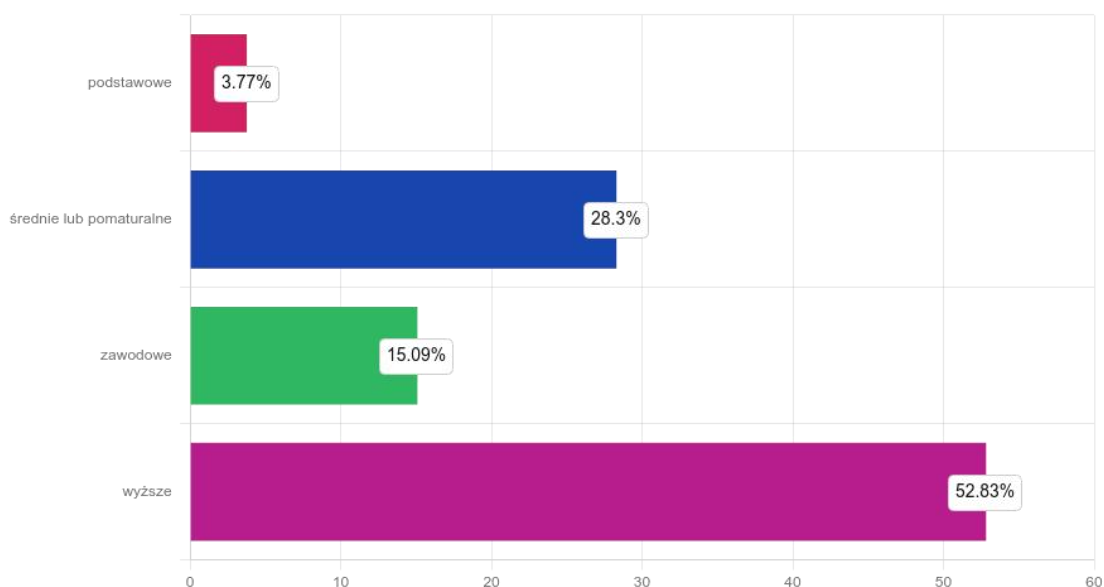
Wykształcenie:

podstawowe: **3,77%** (4)

średnie lub pomaturalne: **28,3%** (30)

zawodowe: **15,09%** (16)

wyższe: **52,83%** (56)

Analizując wykształcenie badanych można zauważyć, iż największa część z nich posiada wykształcenie: „wyższe” - 52,83% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „średnie lub pomaturalne” - 28,3% badanych, „zawodowe” - 15,09% ankietowanych oraz „podstawowe” - 3,77% badanych mieszkańców.

Miejsce zatrudnienia:

instytucja publiczna (rządowa lub samorządowa) : **17,92%** (19)

przedsiębiorstwo prywatne (pracownik umysłowy) : **25,47%** (27)

przedsiębiorstwo prywatne (pracownik fizyczny) : **11,32%** (12)

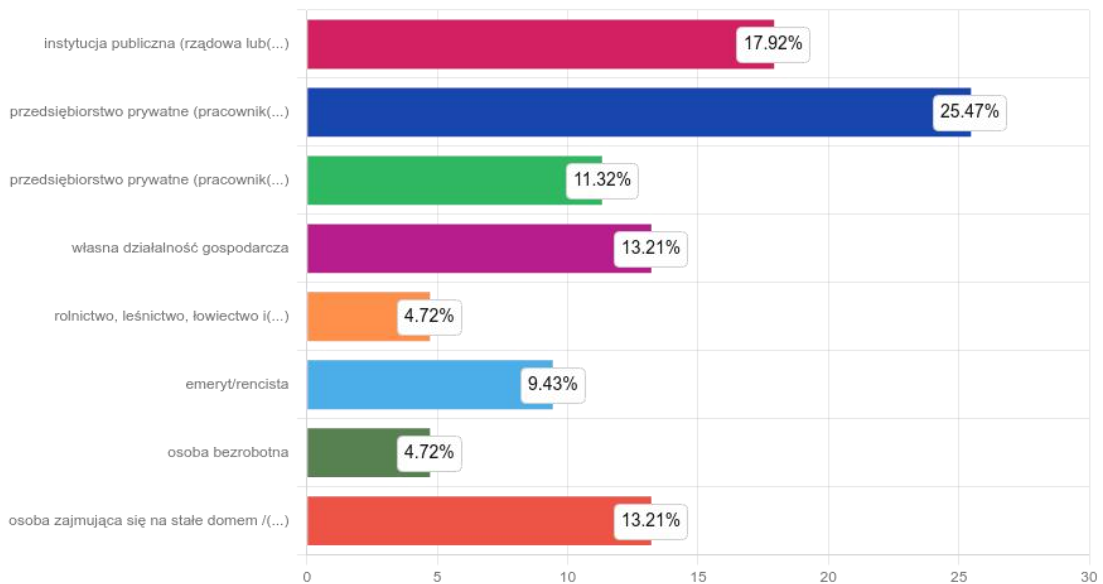
własna działalność gospodarcza: **13,21%** (14)

rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo: **4,72%** (5)

emeryt/rencista: **9,43%** (10)

osoba bezrobotna: **4,72%** (5)

osoba zajmująca się na stałe domem / wychowaniem dzieci: **13,21%** (14)

W przypadku miejsca zatrudnienia, większość ankietowanych, tj. 25,47% wskazała odpowiedź „przedsiębiorstwo prywatne (pracownik umysłowy)”. W dalszej kolejności wymieniano odpowiedzi: „instytucja publiczna (rządowa lub samorządowa)” - 17,92% osób, „własna działalność gospodarcza” - 13,21% respondentów, „osoba zajmująca się na stałe domem / wychowaniem dzieci” 13,21% badanych osób, „przedsiębiorstwo prywatne (pracownik fizyczny)” 11,32% ankietowanych, „emeryt/rencista” 9,43% mieszkańców, „rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” - 4,72% osób. Najrzadziej wskazywano odpowiedź „4,72” - wybrało ją 4,72% badanych mieszkańców.

Stan cywilny:

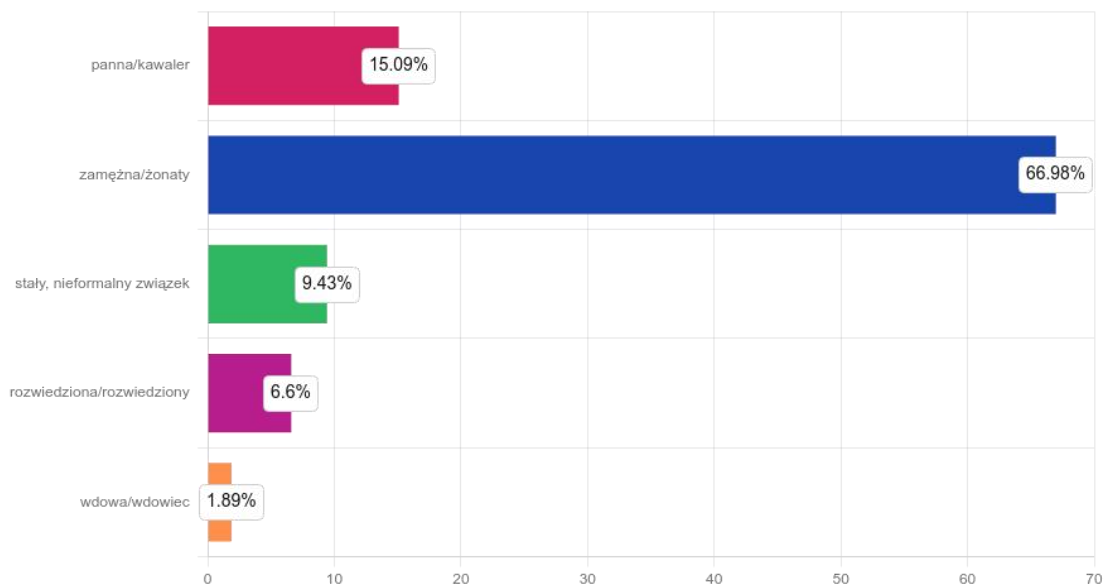
panna/kawaler: **15,09%** (16)

zameżna/żonaty: **66,98%** (71)

stały, nieformalny związek: **9,43%** (10)

rozwidziona/rozwidziony: **6,6%** (7)

wdowa/wdowiec: **1,89%** (2)

Analizując stan cywilny ankietowanych mieszkańców zauważyć można, iż wskazywali oni najczęściej odpowiedź „zameżna/żonaty” - 66,98% mieszkańców, „panna/kawaler” - 15,09% mieszkańców, „stały, nieformalny związek” - 9,43% osób, „rozwidziona/rozwidziony” - 6,6% badanych oraz „wdowa/wdowiec” - 1,89% respondentów.

3. 2. Problem alkoholowy

Konsumpcja alkoholu, przyjmująca postać picia ryzykownego, picia szkodliwego oraz uzależnienia od alkoholu, nie jest problemem ostatnich lat czy dekad, lecz obecna była w różnych społeczeństwach przez wieki. Problem ten jest ciągle aktualny w Europie, ale nie omija on również Polski, co dokumentują wyniki badań diagnozujących rozmiary i wzory konsumpcji alkoholu. Zarówno ze względu na tę skalę, jak i obserwowane negatywne konsekwencje, uzależnienie od alkoholu, a szerzej: problemy alkoholowe, uznaje się w Polsce za problem społeczny. Na całym świecie z powodu tej choroby cierpi blisko 140 mln osób. W Polsce grupę uzależnionych szacuje się na około 860 tys. (w tym 707 tys. to mężczyźni i 153 tys. to kobiety), zaś liczbę pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy na prawie 4 mln. Zgodnie z obowiązującą obecnie Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10, podstawą jego rozpoznania jest wystąpienie przynajmniej trzech z następujących objawów:

- Silna potrzeba lub przymus picia alkoholu („głód alkoholowy”);
- Zaburzona zdolność kontrolowania picia alkoholu – trudności w powstrzymaniu się od picia, w jego zakończeniu lub problem z kontrolowaniem ilości wypijanego alkoholu;
- Wystąpienie objawów abstynencyjnych (drażliwość, zaburzenia snu, nadmierna potliwość, tachykardia, drżenie mięśniowe, nadciśnienie tętnicze) oraz picie alkoholu w celu złagodzenia lub uniknięcia alkoholowego zespołu odstawienia;
- Zmiana tolerancji na alkohol – konieczność przyjmowania coraz większych dawek alkoholu;
- Narastające zaniedbywanie alternatywnych dla picia przyjemności oraz zainteresowań;
- Kontynuowanie picia alkoholu pomimo posiadanej wiedzy o jego szkodliwości.

Szczególną cechą choroby alkoholowej jest to, że uzależniony zwykle nie dostrzega u siebie niepokojących objawów jak również grożącego mu niebezpieczeństwa. Tym samym nie podejmuje on wysiłków żeby się wyleczyć, przeciwnie – stara się ukryć chorobę nie tylko przed otoczeniem, ale i przed samym sobą. Rosnąca skala alkoholizmu, a także jego wielowymiarowe konsekwencje, uzasadniają potrzebę pogłębionej analizy zjawiska. Stąd też celem prowadzonych w niniejszym rozdziale rozważań jest próba usystematyzowania dotychczasowej wiedzy zogniskowanej wokół szeroko rozumianej problematyki alkoholowej w gminie.

Jak często pije Pan/i alkohol?

nie piję alkoholu: **22,64%** (24)

rzadziej niż raz w roku: **10,38%** (11)

kilka razy w roku: **29,25%** (31)

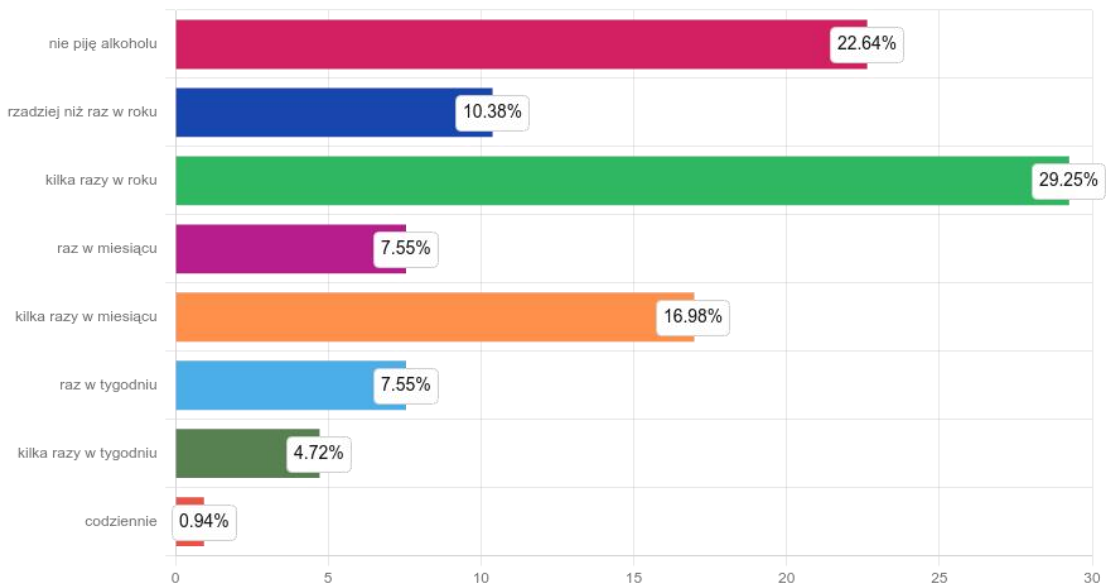
raz w miesiącu: **7,55%** (8)

kilka razy w miesiącu: **16,98%** (18)

raz w tygodniu: **7,55%** (8)

kilka razy w tygodniu: **4,72%** (5)

codziennie: **0,94%** (1)

Dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu poproszono o wskazanie jak często piją alkohol. Odpowiedź „kilka razy w roku” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 29,25%. Druga w kolejności odpowiedź „nie piję alkoholu” została wybrana przez 22,64% badanej próby. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w miesiącu” - 16,98% osób, „rzadziej niż raz w roku” - 10,38% ankietowanych mieszkańców, „raz w miesiącu” - 7,55% osób, „raz w tygodniu” - 7,55% respondentów oraz „kilka razy w tygodniu” - 4,72% ankietowanych. Najmniej spośród respondentów - 0,94% badanych wskazało odpowiedź „codziennie”.

Jaki alkohol pije Pan/i najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

piwo/cydr: **52,44%** (43)

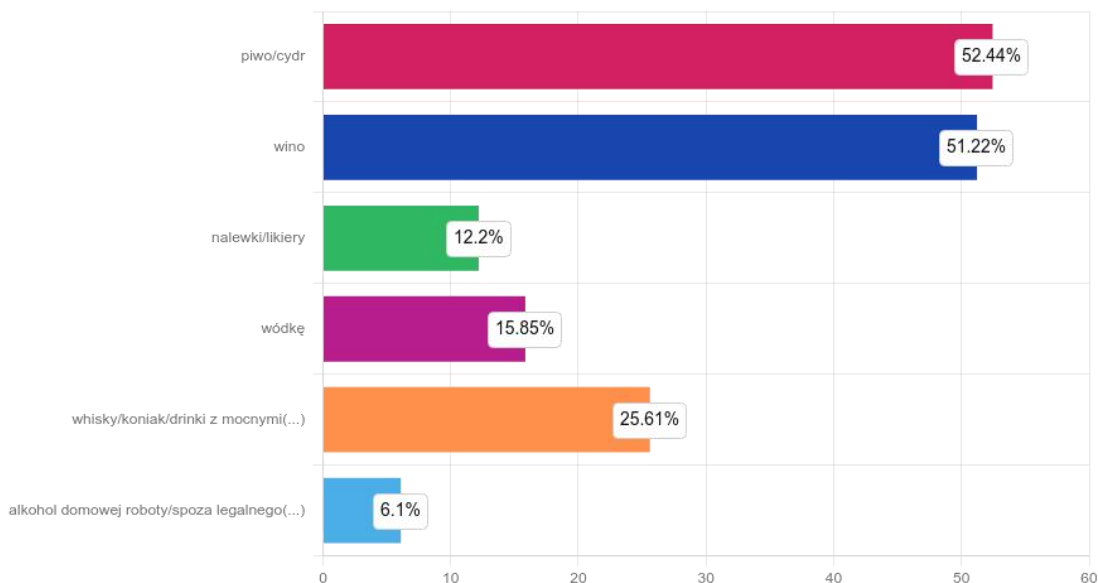
wino: **51,22%** (42)

nalewki/likieri: **12,2%** (10)

wódkę: **15,85%** (13)

whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole: **25,61%** (21)

alkohol domowej roboty/spoza legalnego źródła: **6,1%** (5)

Ankietowani mieszkańcy, którzy piją alkohol najczęściej wybierają „piwo/cydr” - takiej odpowiedzi udzieliło 52,44% tj. 43 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „wino” - 42 osób tj. 51,22 % respondentów, „whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole” - 21 osób tj. 25,61 % badanych, „wódkę” - 13 osób tj. 15,85 % ankietowanych oraz „nalewki/likieri” - 10 osób tj. 12,22 %. Najmniej spośród respondentów tj. 6,1% - odpowiedziało "alkohol domowej roboty/spoza legalnego źródła".

Gdzie pije Pan/i alkohol najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

w domu: **62,2%** (51)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (rozmowy przy alkoholu, wspólne kibicowanie, oglądanie filmów itp.): **24,39%** (20)

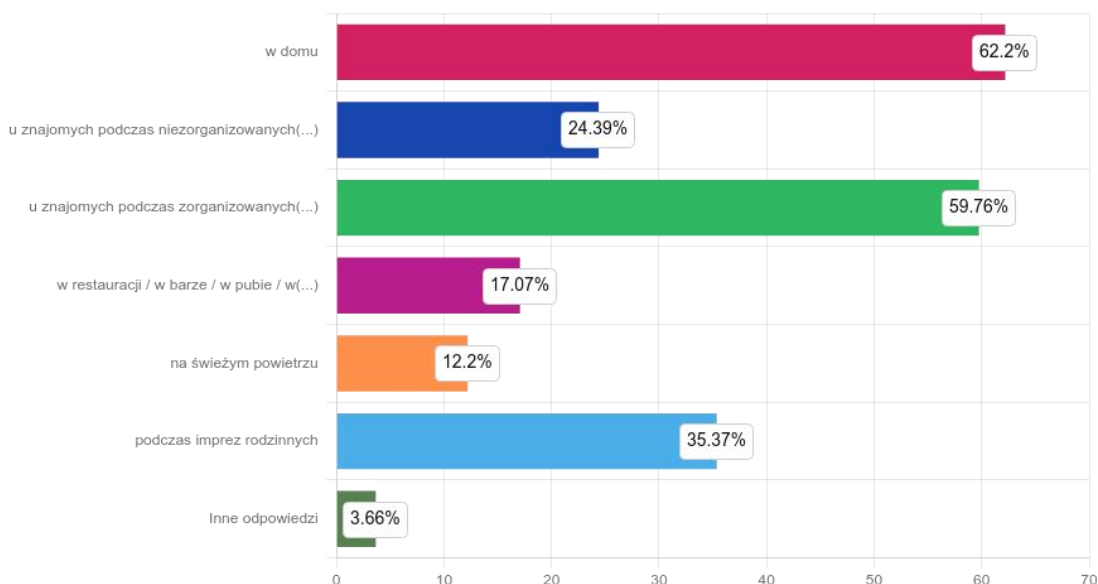
u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (urodziny, imieniny, sylwester itp.): **59,76%** (49)

w restauracji / w barze / w pubie / w kawiarni / na dyskotecce: **17,07%** (14)

na świeżym powietrzu: **12,2%** (10)

podczas imprez rodzinnych: **35,37%** (29)

Inne odpowiedzi: **3,66%** (3)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (2)

- tam gdzie można i nie tylko

Mieszkańcy najczęściej wskazywali, iż spożywali alkohol: „w domu” - taką odpowiedź wskazało 62,2% ankietowanych. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (urodziny, imieniny, sylwester itp.)” - 59,76% osób, „podczas imprez rodzinnych” - 35,37 % ankietowanych, „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (rozmowy przy alkoholu, wspólne kibicowanie, oglądanie filmów itp.)” - 24,39 % respondentów, „w restauracji / w barze / w pubie / w kawiarni / na dyskotecce” - 17,07% badanych oraz „na świeżym powietrzu” - 12,2% osób.

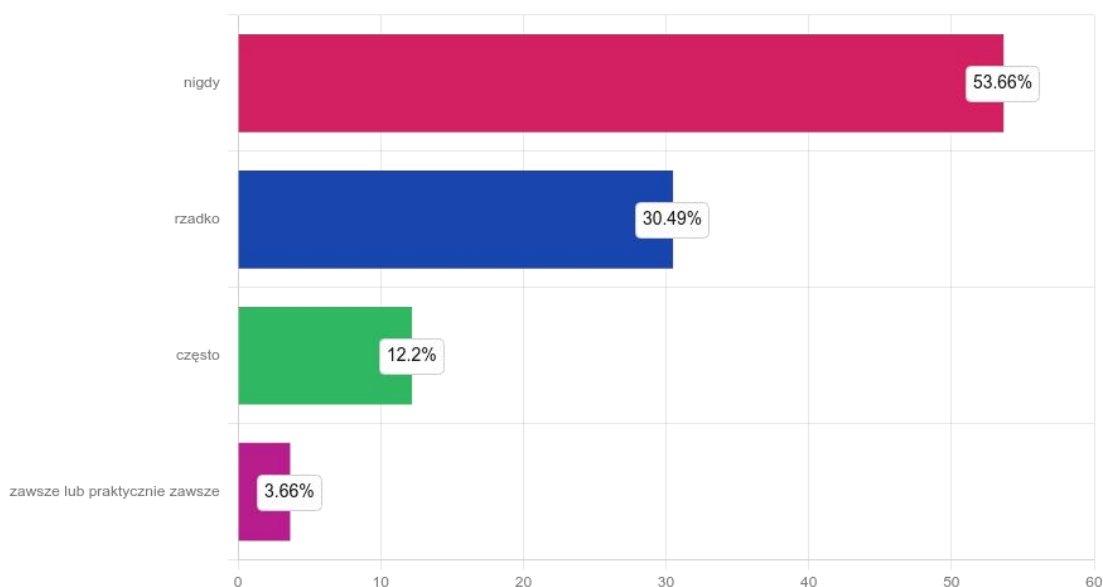
Czy zdarza się Panu/i pić alkohol samemu?

nigdy: **53,66%** (44)

rzadko: **30,49%** (25)

często: **12,2%** (10)

zawsze lub praktycznie zawsze: **3,66%** (3)

Analizując spożywanie alkoholu w samotności, można zauważyć, iż dorośli mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 53,66% osób. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez 30,49% badanych. Natomiast odpowiedź „często” zaznaczyło 12,2% osób. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze”, zaznaczyło ją 3,66% respondentów.

Gdy pije Pan/i alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej Pan/i jest?

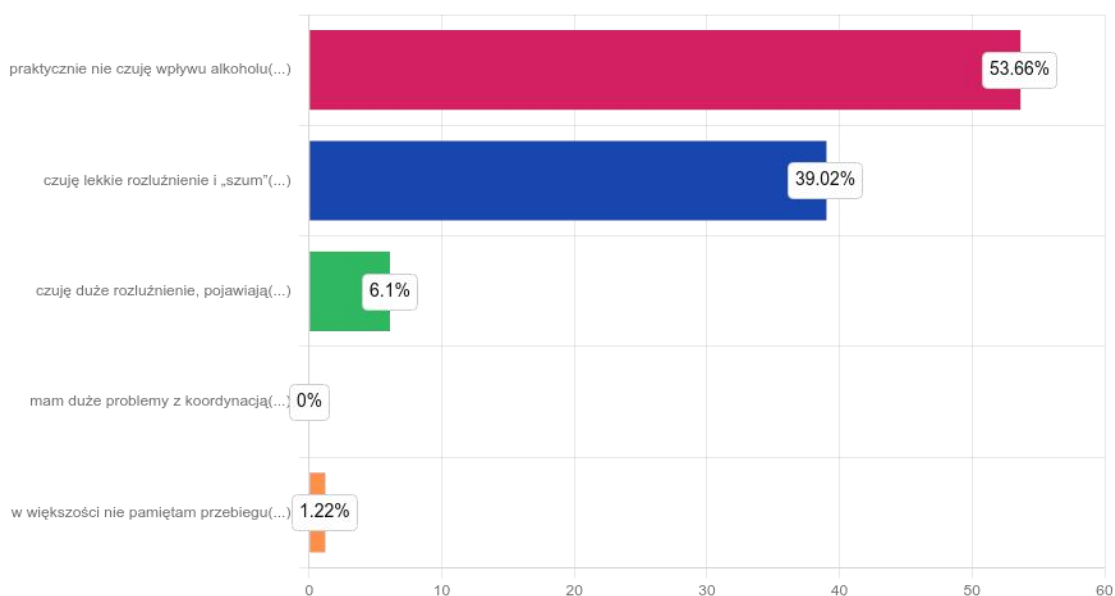
praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu): **53,66%** (44)

czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu): **39,02%** (32)

czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu): **6,1%** (5)

mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu): **0%** (0)

w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu): **1,22%** (1)

Najpopularniejszą odpowiedzią wśród dorosłych mieszkańców było: „praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)” ten stan wskazało 53,66% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)” - została wybrana przez 39,02% respondentów. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)” - 6,1% osób, „w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)” - 1,22% badanych.

Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

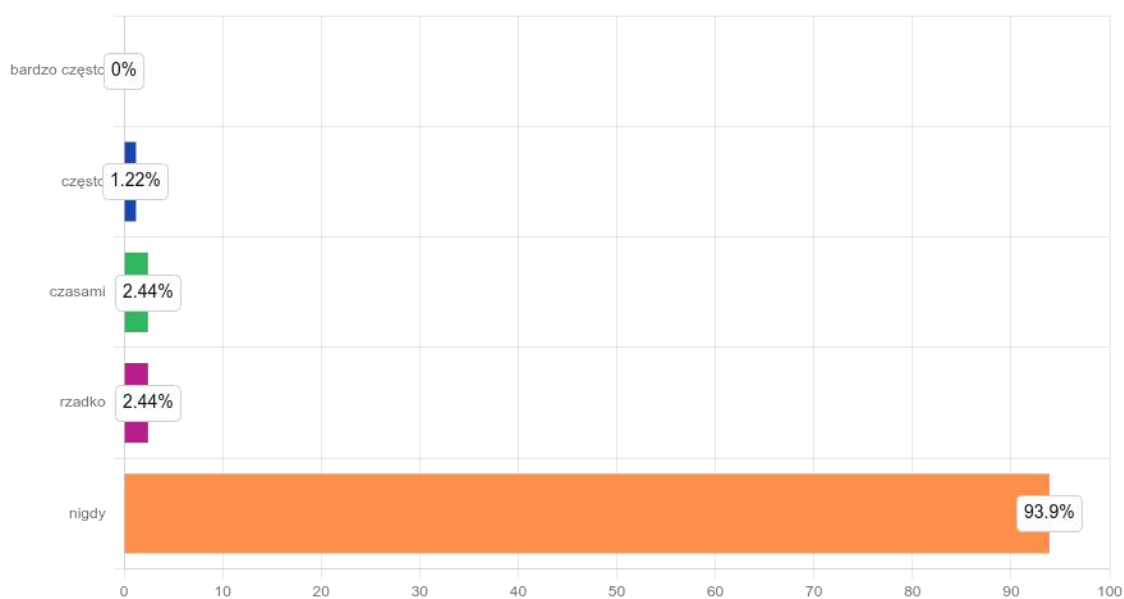
bardzo często: **0%** (0)

często: **1,22%** (1)

czasami: **2,44%** (2)

rzadko: **2,44%** (2)

nigdy: **93,9%** (77)

Analizując wykonywanie obowiązków pod wpływem alkoholu można dostrzec, iż ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - 93,9% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „czasami” - 2,44% badanych, „rzadko” - 2,44% respondentów, „często” - 1,22% osób.

Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

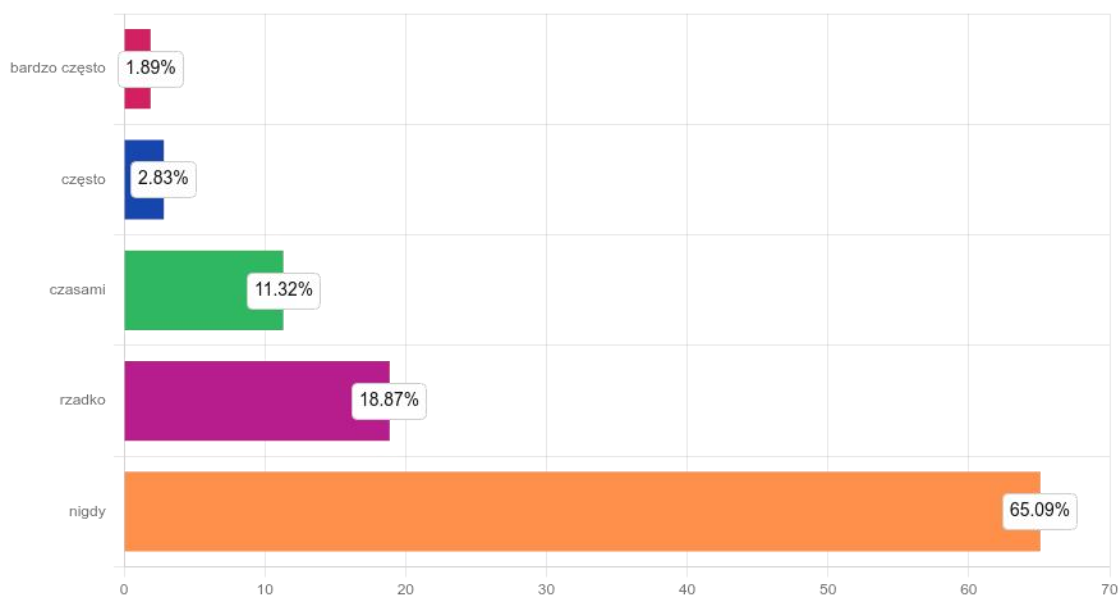
bardzo często: **1,89%** (2)

często: **2,83%** (3)

czasami: **11,32%** (12)

rzadko: **18,87%** (20)

nigdy: **65,09%** (69)

Mieszkańców zapytano także, czy zdarzyło im się być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadzi pojazd będąc pod wpływem alkoholu. Ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - 65,09% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „rzadko” - 18,87 % ankietowanych, „czasami” - 11,32% respondentów, „często” - 2,83% osób. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 1,89% - wskazało odpowiedź „bardzo często”.

Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie Pana/i miejscowości?

tak: **11,32%** (12)

nie: **66,98%** (71)

nie wiem: **21,7%** (23)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 66,98%. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 21,7% badanych. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 11,32% wskazało odpowiedź „tak”.

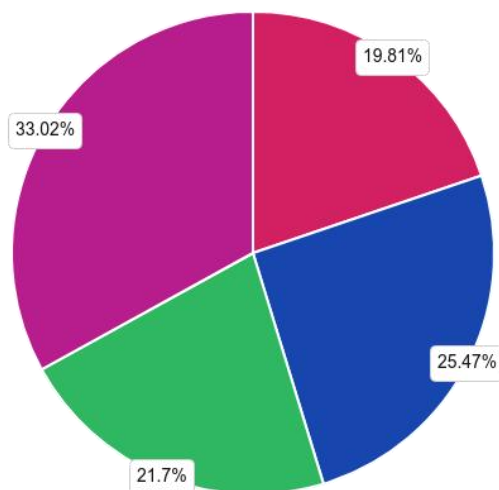
Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości:

maleje: **19,81%** (21)

jest stałe: **25,47%** (27)

wzrasta: **21,7%** (23)

trudno powiedzieć: **33,02%** (35)

Badanych poproszono także o ocenę skali spożycia alkoholu w ich miejscowości na przestrzeni ostatnich kilku lat. Ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „trudno powiedzieć” - 33,02% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „jest stałe” - 25,47% badanych, „wzrasta” - 21,7% respondentów. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 19,81% - wskazało odpowiedź „maleje”.

3. 3. Problem narkotykowy

Współczesny świat zmaga się z problemem narkotyków, który ma ogromne konsekwencje dla jednostek, społeczności. Uzależnienie od narkotyków jest poważnym problemem zdrowotnym, społecznym oraz psychologicznym, dotyczącym miliony ludzi na całym świecie. To stan, w którym jednostka staje się fizycznie i emocjonalnie zależna od substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki. Uzależnienie powoduje silne pragnienie i konieczność regularnego zażywania substancji psychoaktywnych, mimo negatywnych konsekwencji dla zdrowia, relacji społecznych i funkcjonowania codziennego życia. Proces uzależnienia od narkotyków jest wielowymiarowy i złożony. Zaczyna się od eksperymentowania z substancją, które może być spowodowane ciekawością, presją rówieśniczą, chęcią zabawy lub ucieczką od problemów życiowych. Jednak w miarę regularnego używania narkotyków organizm zaczyna dostosowywać się do obecności substancji, co prowadzi do tolerancji. Oznacza to, że aby osiągnąć pożądaną efekt, osoba musi zażywać coraz większe ilości narkotyków. Stopniowo organizm staje się zależny od narkotyków, a ich brak prowadzi do wystąpienia objawów odstawienia. Te objawy, takie jak silne pragnienie, drażliwość, niepokój, zaburzenia snu i depresja, mogą być bardzo uciążliwe i powodować, że osoba sięga po kolejną dawkę substancji w celu złagodzenia dyskomfortu. W ten sposób uzależnienie tworzy spiralę, w której narkotyki stają się centralnym punktem życia jednostki, dominując nad wszystkimi innymi potrzebami i wartościami. Uzależnienie od narkotyków ma poważne konsekwencje dla zdrowia fizycznego i psychicznego jednostki. Regularne zażywanie substancji psychoaktywnych może prowadzić do uszkodzeń narządów wewnętrznych, zaburzeń neurologicznych, problemów z układem oddechowym oraz zwiększa ryzyko wystąpienia chorób zakaźnych, takich jak HIV/AIDS czy wirusowe zapalenie wątroby. Ponadto, narkotyki mogą powodować silne zaburzenia psychiczne, takie jak depresja, lęki, psychozy i utratę kontroli nad własnym zachowaniem.

Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

nie zażywam środków psychoaktywnych: **94,34%** (100)

zażywałem/am tylko raz: **1,89%** (2)

raz w roku lub mniej: **0,94%** (1)

kilka razy w roku: **1,89%** (2)

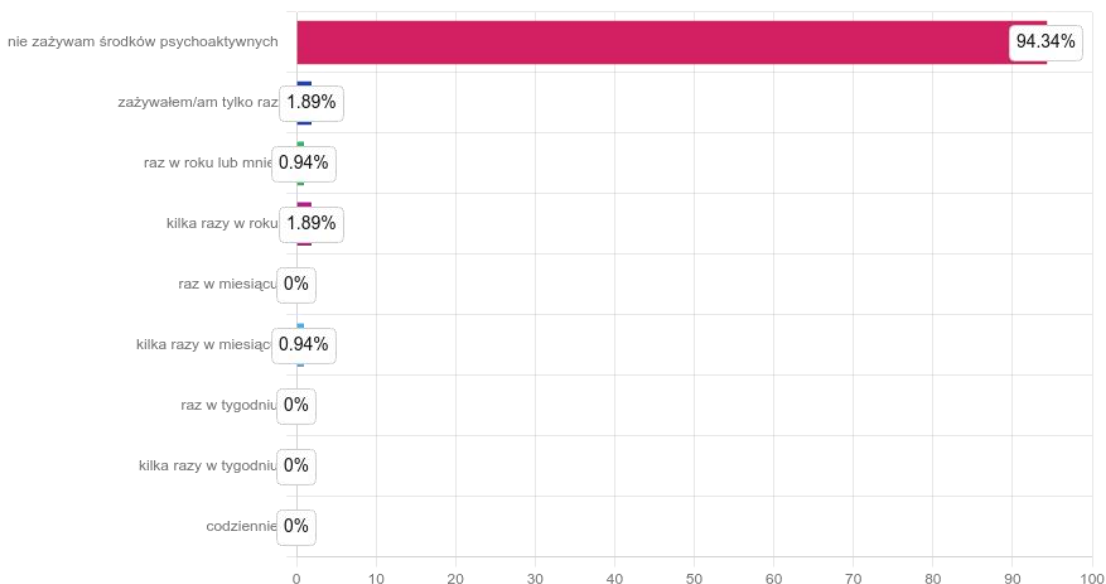
raz w miesiącu: **0%** (0)

kilka razy w miesiącu: **0,94%** (1)

raz w tygodniu: **0%** (0)

kilka razy w tygodniu: **0%** (0)

codziennie: **0%** (0)

W kolejnym pytaniu poproszono mieszkańców o wskazanie jak często sięgają po substancje psychoaktywne. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie zażywam środków psychoaktywnych” - 94,34%. W dalszej kolejności wskazywano na: „zażywałem/am tylko raz” - 1,89% osób, „kilka razy w roku” - 1,89% badanych, „raz w roku lub mniej” - 0,94% respondentów oraz „kilka razy w miesiącu” - 0,94% osób.

Co skłoniło Pana/ią do zażycia środków psychoaktywnych (narkotyki/dopalacze)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **16,67%** (1)

chęć bycia modnym: **0%** (0)

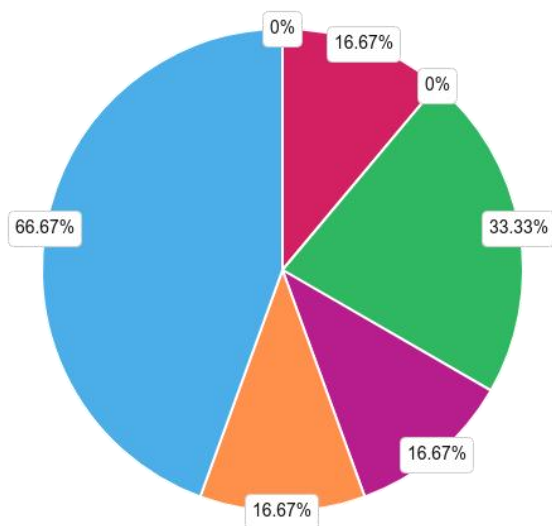
ciekawość: **33,33%** (2)

presja grupy: **16,67%** (1)

zaimponowanie w towarzystwie: **16,67%** (1)

przyjemność/relaksacja: **66,67%** (4)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **0%** (0)

Głównym powodem skłaniających ankietowanych do sięgania po substancje psychoaktywne jest: „przyjemność/relaksacja” - 66,67% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ciekawość” - 33,33%, „chęć dobrej zabawy” - 16,67% badanych, „presja grupy” - 16,67% uczniów oraz „zaimponowanie w towarzystwie” - 16,67%.

Jakie substancje zażywał/a Pan/i w swoim życiu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **66,67%** (4)

inne formy konopi: **0%** (0)

amfetamina: **16,67%** (1)

dopalacze: **50%** (3)

ekstazy: **16,67%** (1)

kokaina/crack: **0%** (0)

heroina: **0%** (0)

polska heroina tzw. „kompot”: **0%** (0)

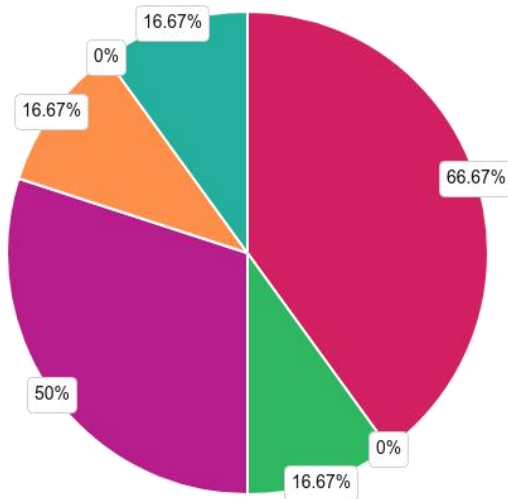
GHB: **0%** (0)

sterydy anaboliczne: **0%** (0)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **0%** (0)

LSD i inne halucynogenne: **0%** (0)

leki uspokajające, nasenne, przeciwbólowe (np. metadon) itp. - o zastosowaniu niemedyceznym: **16,67%** (1)

Mieszkańcy, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi najczęściej sięgali po „marihuana lub haszysz” - takiej odpowiedzi udzieliło 66,67 % spośród 4 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „dopalacze” - 50 % osób, „amfetamina” - 16,67 %, „ekstazy” - 16,67 % mieszkańców oraz „leki uspokajające, nasenne, przeciwbólowe (np. metadon) itp. - o zastosowaniu niemedyceznym” - 16,67 %.

Kiedy ostatnio zażywał/a Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem): **50%** (3)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **33,33%** (2)

w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **16,67%** (1)

Największa część ankietowanych mieszkańców przyznała, iż ostatni raz sięgali po substancje psychoaktywne „ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)” - takiej odpowiedzi udzieliło 50% respondentów udzielających odpowiedzi na to pytanie. Druga w kolejności odpowiedź „w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)” została zaznaczona przez 33,33% osób. Najrzadziej respondencie wskazywali odpowiedź „w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)” - odpowiedzi takiej udzieliło 16,67% respondentów.

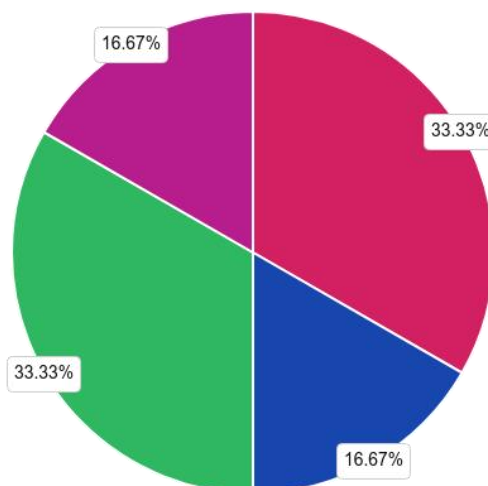
Czy zdarzyło się Panu/i zażywać środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze) samemu?

nigdy: **33,33%** (2)

rzadko: **16,67%** (1)

często: **33,33%** (2)

zawsze lub praktycznie zawsze: **16,67%** (1)

Przyglądając się kontaktom dorosłych mieszkańców z środkami psychoaktywnymi w samotności, można zauważyć, iż respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 33,33% badanych. Druga w kolejności odpowiedź „często” została wskazana przez to 33,33%. Natomiast odpowiedź „rzadko” zaznaczyło 16,67% ankietowanych. Najrzadziej mieszkańcy wskazywali odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze”, zaznaczyło ją 16,67% osób.

Gdyby chciał/a Pan/i zdobyć środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze) w swojej miejscowości byłoby to:

łatwe: **16,98%** (18)

trudne: **13,21%** (14)

nie wiem: **69,81%** (74)

Analizując dostępność substancji psychoaktywnych w gminie zauważyć można, iż ankietowani mieszkańcy najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 69,81% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „łatwe” została wskazana przez 16,98%. Najrzadziej respondenci wskazywali odpowiedź „trudne”, zaznaczyło ją 13,21% badanych.

Czy zna Pan/i miejsca, gdzie można kupić środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie znam takich miejsc: **84,91%** (90)

przez Internet: **1,89%** (2)

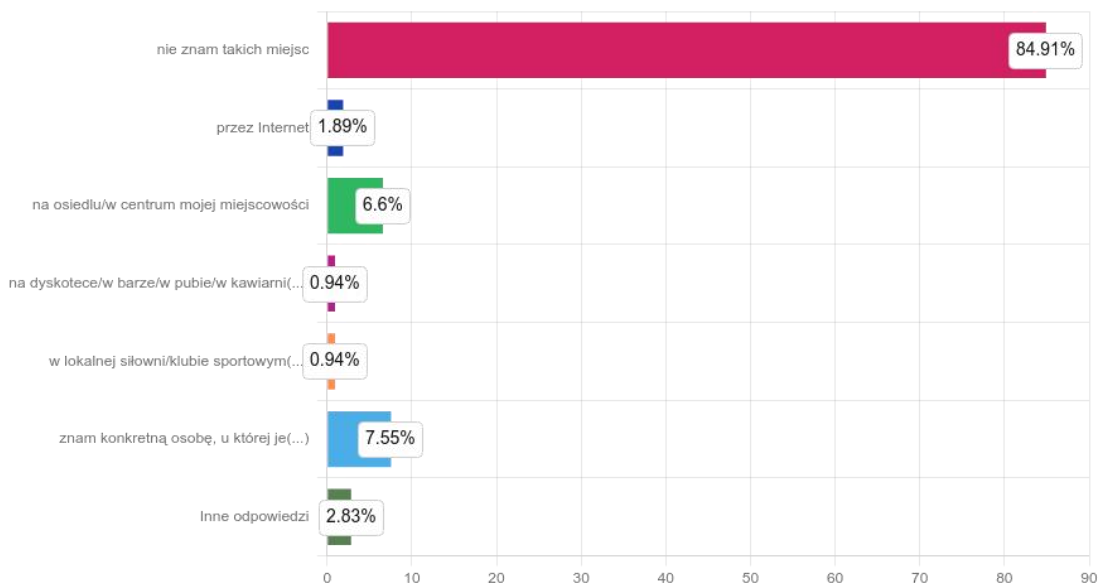
na osiedlu/w centrum mojej miejscowości: **6,6%** (7)

na dyskotecę/w barze/w pubie/w kawiarni w mojej miejscowości: **0,94%** (1)

w lokalnej siłowni/klubie sportowym itp.: **0,94%** (1)

znam konkretną osobę, u której je można zdobyć: **7,55%** (8)

Inne odpowiedzi: **2,83%** (3)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (2)
- jak ktoś chce znaleźć to zawsze znajdzie

Badanych mieszkańców poproszono także o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub dopalacze w gminie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - wybrało ją 84,91 % spośród badanych 90 osób. Druga w kolejności odpowiedź „znam konkretną osobę, u której je można zdobyć” została wskazana przez 8 osób, tj. (7,55 %) respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „na osiedlu/w centrum mojej miejscowości” - 6,6 % osób, „Inne odpowiedzi” - 2,83 % osób, „przez Internet” - 1,89 % osób oraz „na dyskotecę/w barze/w pubie/w kawiarni w mojej miejscowości” - 0,94 % osób.

Czy uważa Pan/i że zażywanie środków psychoaktywnych (narkotyki/dopalacze) jest szkodliwe dla zdrowia?

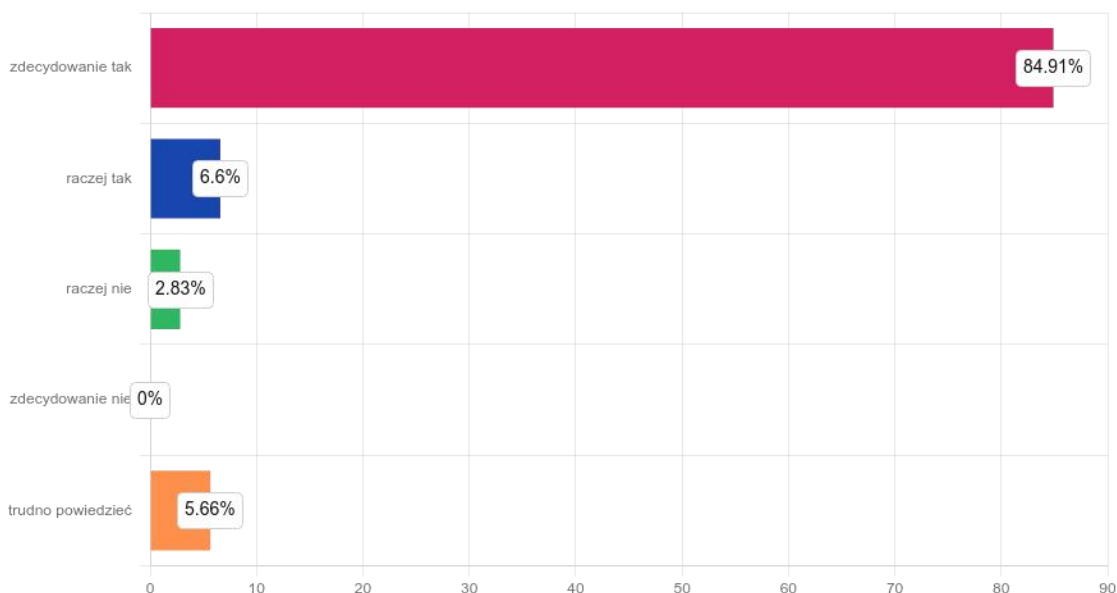
zdecydowanie tak: **84,91%** (90)

raczej tak: **6,6%** (7)

raczej nie: **2,83%** (3)

zdecydowanie nie: **0%** (0)

trudno powiedzieć: **5,66%** (6)

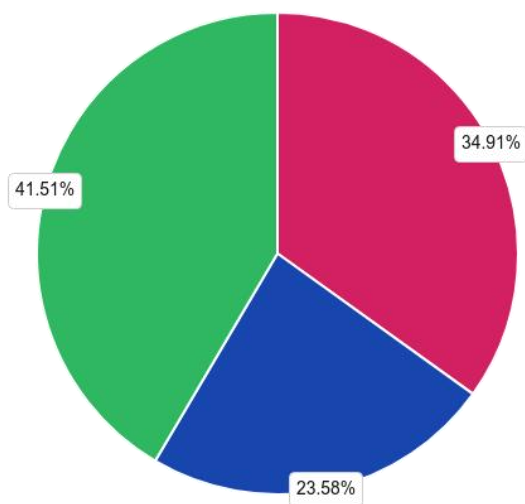
Przyglądając się opinii dorosłych mieszkańców na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak”- wskazało ją 84,91% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 6,6%. Rzadziej mieszkańcy zaznaczali następujące odpowiedzi: „trudno powiedzieć”- zaznaczyło ją 5,66% badanych, „raczej nie”- wskazało ją 2,83% ankietowanych.

Czy uważa Pan/i, że marihuana powinna zostać zalegalizowana?

tak: **34,91%** (37)

nie: **23,58%** (25)

nie mam zdania: **41,51%** (44)

Warto zwrócić uwagę na poglądy ankietowanych mieszkańców dotyczące legalizacji marihuany. Największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie mam zdania”- wskazało ją 41,51% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „tak” - zaznaczyło ją 34,91% badanych mieszkańców. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 23,58% - wskazało odpowiedź „nie”.

3. 4. Problem przemocowy

Przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody. O przemocy możemy mówić wtedy, gdy zostaną spełnione 4 warunki:

- Jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania,
- Jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą,
- Działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej,
- Osoba wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych i psychicznych.

Cyberprzemoc to przemoc z użyciem mediów elektronicznych – przede wszystkim Internetu i telefonów komórkowych. Problem ten dotyczy przede wszystkim dzieci i młodzieży. Pomimo, że akty cyberprzemocy mogą wyglądać niewinnie, to potrafią wyrządzać bardzo dużą krzywdę. Przykłady agresji elektronicznej:

- Flaming – agresywna wymiana zdań, np. na czacie lub w ramach grupy dyskusyjnej.
- Prześladowanie (ang. harassment) – regularne przysyłanie nieprzyjemnych wiadomości do ofiary za pomocą elektronicznych kanałów komunikacji.
- Kradzież tożsamości (ang. impersonation) – podszywanie się pod ofiarę.
- Upublicznianie tajemnic (ang. outing) – udostępnianie prywatnych materiałów ofiary (np. zdjęcia).
- Śledzenie (ang. cyberstalking) – inwigilacja ofiary i nękanie jej niechcianymi komunikatami.
- Happy slapping – prowokowanie lub atakowanie innej osoby i dokumentowanie wydarzenia w postaci zdjęć lub filmów oraz upublicznienie nagrań lub zdjęć w Internecie.
- Poniżenie (ang. denigration) – upublicznienie poniżających, nieprawdziwych informacji lub materiałów na temat ofiary.
- Wykluczenie (ang. exclusion) – celowe usunięcie z listy kontaktów internetowych lub niedopuszczenie do niej ofiary.
- Agresja techniczna – działania przeciwko sprzętowi komputerowemu ofiary bardziej niż przeciwko samej ofierze.

Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

tak: **22,64%** (24)

nie: **46,23%** (49)

nie wiem: **31,13%** (33)

Kolejne pytanie miało na celu sprawdzenie, czy ankietowani mieszkańcy znają osoby, które doświadczają przemocy domowej. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 46,23%. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 31,13% badanych. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 22,64% wskazało odpowiedź „tak”.

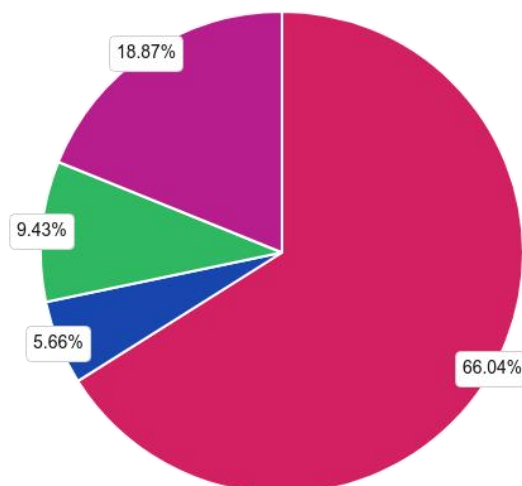
Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć jakichkolwiek form przemocy? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy: **66,04%** (70)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni: **5,66%** (6)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy: **9,43%** (10)

doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu: **18,87%** (20)

Następnie respondentów zapytano, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy” - wybrało ją badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu” została wskazana przez 18,87% badanych mieszkańców. Rzadziej anektowani zaznaczali odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy” - 9,43% osób oraz odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni” - 5,66% ankietowanych.

Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

przemoc psychiczna: **75%** (27)

przemoc fizyczna: **41,67%** (15)

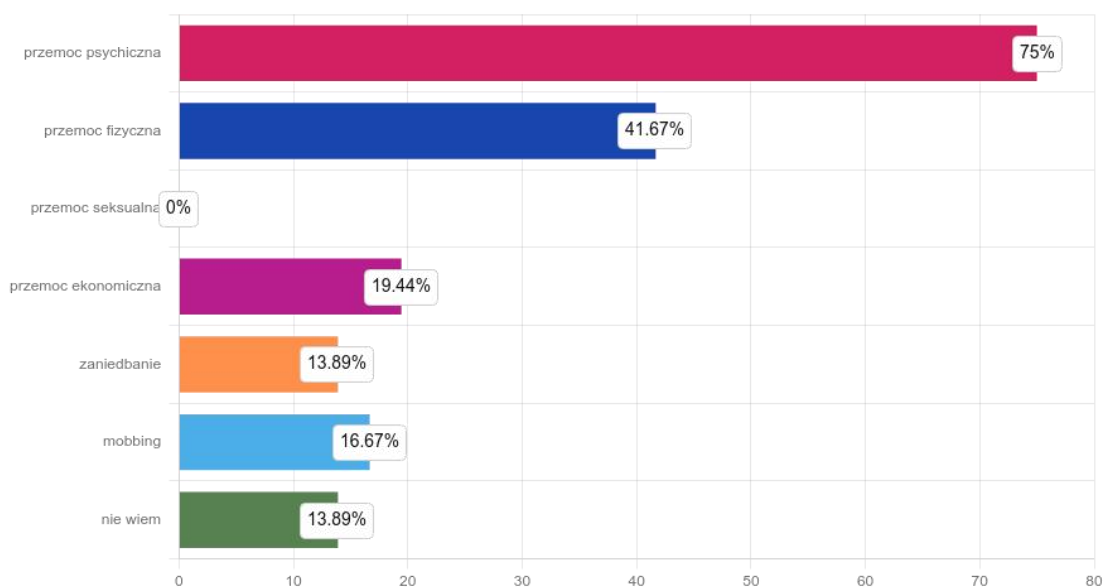
przemoc seksualna: **0%** (0)

przemoc ekonomiczna: **19,44%** (7)

zaniedbanie: **13,89%** (5)

mobbing: **16,67%** (6)

nie wiem: **13,89%** (5)

Mieszkańcy, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi formami przemocy: „przemoc psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 75% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „przemoc fizyczna” - 41,67%, „przemoc ekonomiczna” 19,44%, „mobbing” - 16,67%, „zaniedbanie” - 13,89% oraz „nie wiem” - 13,89%.

Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

matka/opiekunka: **11,11%** (4)

ojciec/opiekun: **16,67%** (6)

siostra: **2,78%** (1)

brat: **2,78%** (1)

dziecko/dzieci: **2,78%** (1)

partner/partnerka: **8,33%** (3)

mąż/żona: **25%** (9)

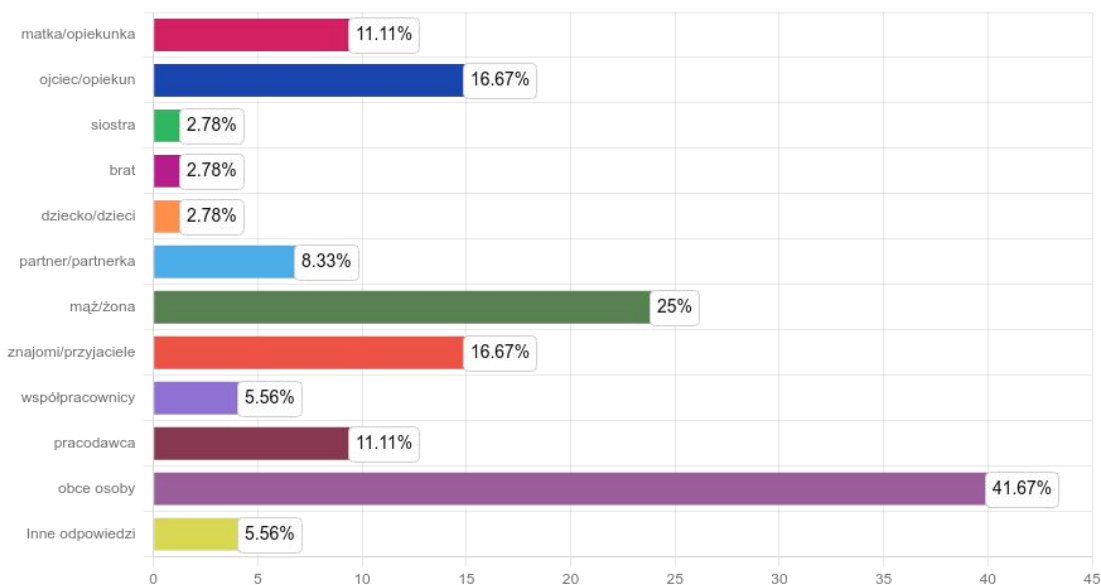
znajomi/przyjaciele: **16,67%** (6)

współpracownicy: **5,56%** (2)

pracodawca: **11,11%** (4)

obce osoby: **41,67%** (15)

Inne odpowiedzi: **5,56%** (2)

Inne odpowiedzi:

- rówieśnicy
- koledzy na studiach

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „obce osoby” - 41,67% osób oraz „mąż/żona” - 25% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ojciec/opiekun” - 16,67% badanych mieszkańców, „znajomi/przyjaciele” - 16,67% osób, „matka/opiekunka” - 11,11% respondentów, „pracodawca” - 11,11% ankietowanych, „partner/partnerka” - 8,33% respondentów, „współpracownicy” - 5,56% osób, „Inne odpowiedzi” - 5,56% ankietowanych, „siostra” - 2,78% ankietowanych oraz „brat” - 2,78% mieszkańców.

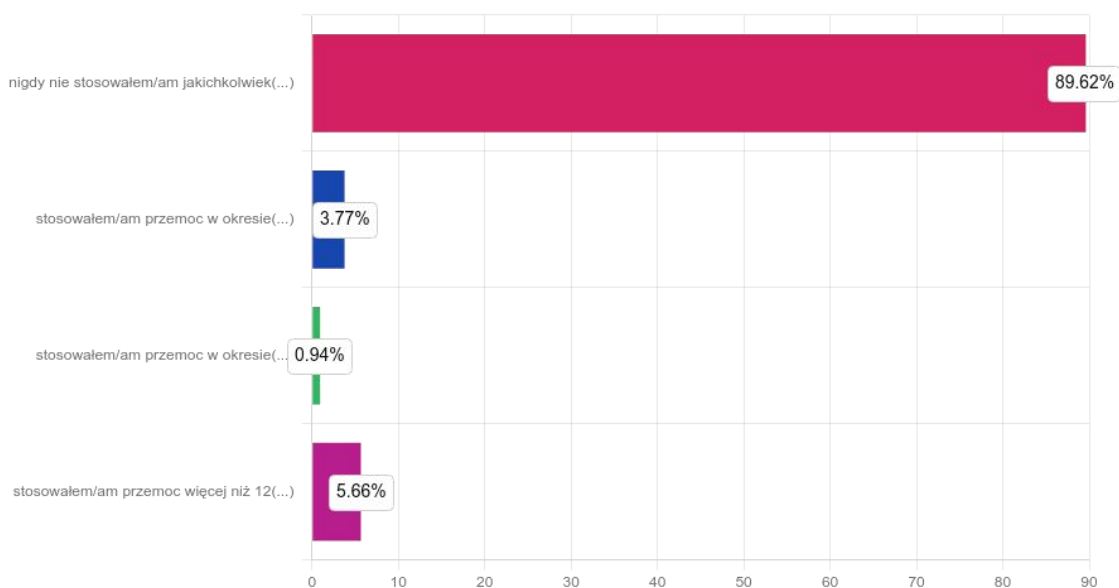
Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i jakiegokolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie stosowałem/am jakichkolwiek form przemocy: **89,62%** (95)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni: **3,77%** (4)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy: **0,94%** (1)

stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu: **5,66%** (6)

Mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy nie stosowałem/am jakichkolwiek form przemocy” - wybrało ją 89,62% spośród 106 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu” została wskazana przez 5,66% ankietowanych. Rzadziej wskazywano następujące odpowiedzi: „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni” - 3,77% respondentów. Najmniej spośród respondentów tj. 0,94% - odpowiedziało „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy”.

Jaki rodzaj przemocy Pan/i stosował/a?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

przemoc psychiczna: **36,36%** (4)

przemoc fizyczna: **54,55%** (6)

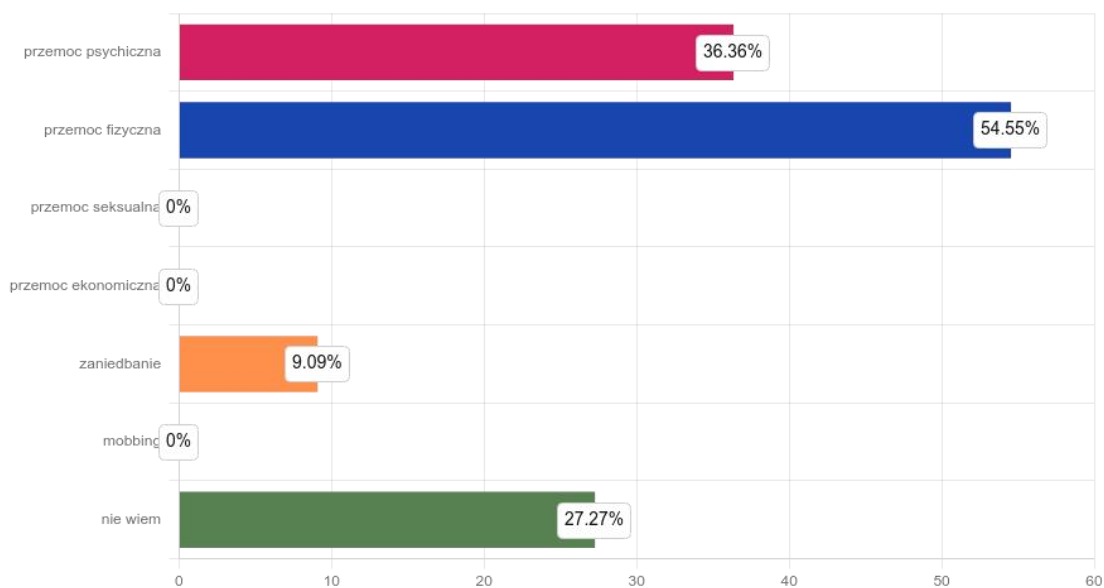
przemoc seksualna: **0%** (0)

przemoc ekonomiczna: **0%** (0)

zaniedbanie: **9,09%** (1)

mobbing: **0%** (0)

nie wiem: **27,27%** (3)

Ankietowani, którzy stosowali zachowania przemocowe, deklaruwali, iż była to: „przemoc fizyczna” - 54,55%, „przemoc psychiczna” - 36,36%, „nie wiem” 27,27% oraz „zaniedbanie” - 9,09%.

W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

matka/opiekunka: **18,18%** (2)

ojciec/opiekun: **18,18%** (2)

siostra: **9,09%** (1)

brat: **0%** (0)

dziecko/dzieci: **18,18%** (2)

partner/partnerka: **0%** (0)

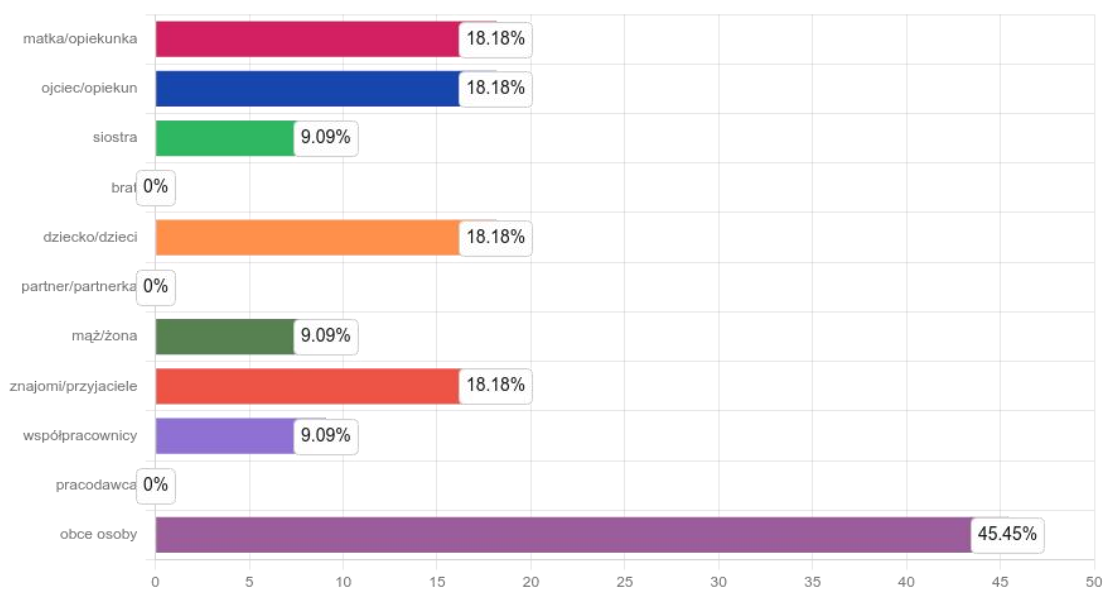
mąż/żona: **9,09%** (1)

znajomi/przyjaciele: **18,18%** (2)

współpracownicy: **9,09%** (1)

pracodawca: **0%** (0)

obce osoby: **45,45%** (5)

Mieszkańcy wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „obce osoby” - 45,45%, „matka/opiekunka” - 18,18%, „ojciec/opiekun” - 18,18%, „dziecko/dzieci” - 18,18%, „znajomi/przyjaciele” - 18,18%, „siostra” - 9,09%, „mąż/żona” - 9,09% oraz „współpracownicy” - 9,09%.

Czy stosując przemoc był/a Pan/i pod wpływem wymienionych środków psychoaktywnych?

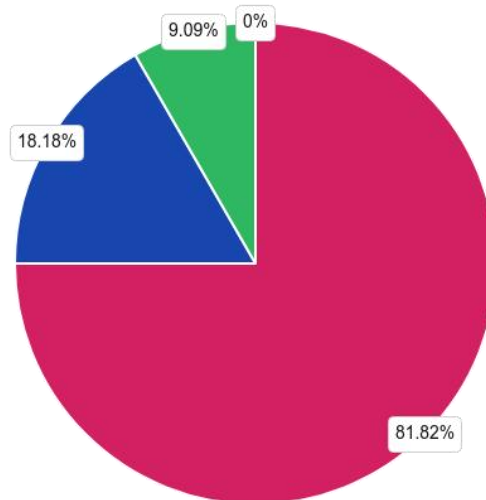
Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie byłem/am pod wpływem: **81,82%** (9)

alkohol: **18,18%** (2)

narkotyki: **9,09%** (1)

dopalacze: **0%** (0)

Mieszkańcy, którzy stosowali zachowania przemocowe deklarowali, iż: „nie byłem/am pod wpływem” była to odpowiedź wskazywana najczęściej - została wybierana przez 81,82% osób. Druga w kolejności odpowiedź „alkohol” została wybrana przez stanowiło 18,18% próby. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „narkotyki” - 9,09% osób.

Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

tak: **16,98%** (18)

nie: **64,15%** (68)

nie wiem: **18,87%** (20)

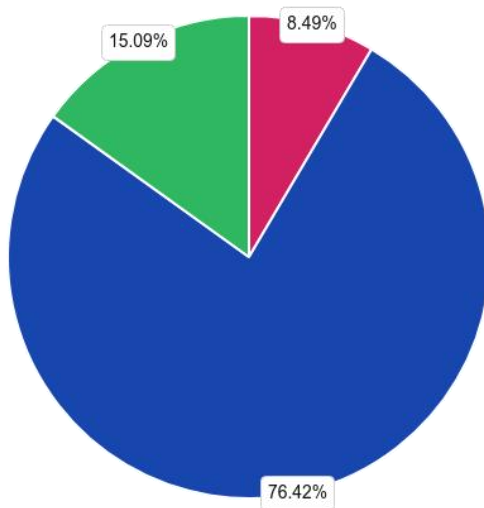
Z punktu widzenia niniejszej diagnozy istotne wydaje się podejście mieszkańców do stosowania przemocy. Największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie” - wskazało ją 64,15% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „nie wiem” - zaznaczyło ją 18,87% badanych. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 16,98% - wskazało odpowiedź „tak”.

Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

tak: **8,49%** (9)

nie: **76,42%** (81)

nie wiem: **15,09%** (16)

Natomiast jeśli chodzi o stosunek ankietowanych mieszkańców do stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci to największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie”- wskazało ją 76,42% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „nie wiem” - zaznaczyło ją 15,09% badanych. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 8,49% wskazało odpowiedź „tak”.

Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby: **20,75%** (22)

podszycanie się: **9,43%** (10)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów: **3,77%** (4)

ośmieszanie/poniżanie: **8,49%** (9)

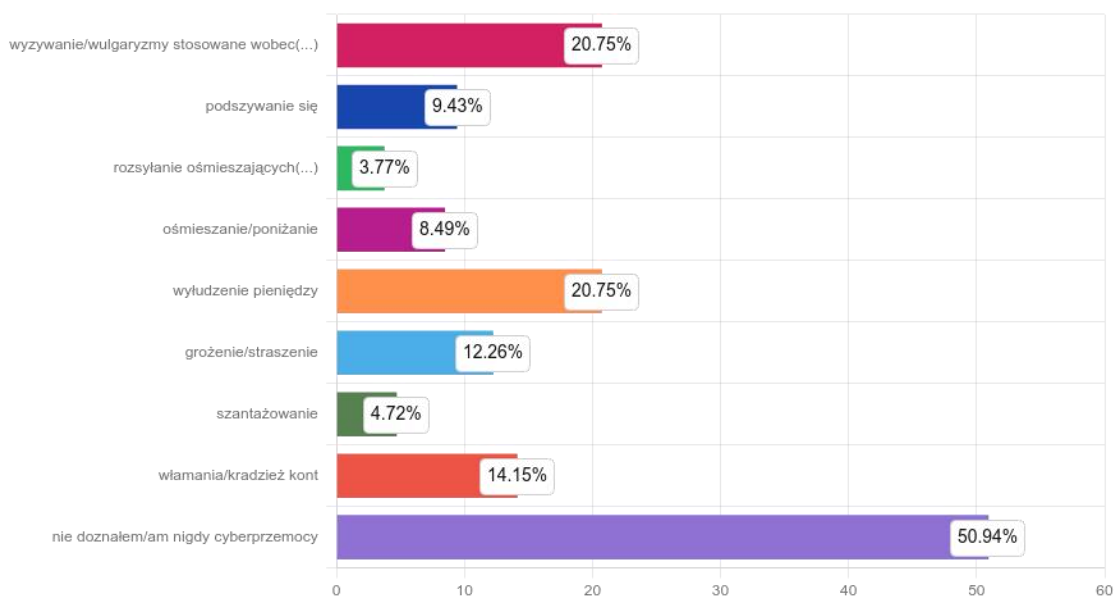
wyłudzenie pieniędzy: **20,75%** (22)

grożenie/straszenie: **12,26%** (13)

szantażowanie: **4,72%** (5)

włamania/kradzież kont: **14,15%** (15)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **50,94%** (54)

Respondentów zapytano także, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek cyberprzemocy. Jeśli tak to poproszono ich o wskazanie jakie to były zachowania. Najczęściej wskazywano: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 50,94% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby” wybrało ją 20,75% badanych. Rzadziej wskazywano na: „wyłudzenie pieniędzy” - 20,75% badanych mieszkańców, „włamania/kradzież kont” - 14,15% osób, „grożenie/straszenie” - 12,26% respondentów, „podszycanie się” - 9,43% ankietowanych, „ośmieszanie/poniżanie” - 8,49% respondentów, „szantażowanie” - 4,72% osób oraz „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 3,77% respondentów.

Czy zdarzyło się Panu/i stosować kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec innych osób: **0,94%** (1)

podsywanie się: **1,89%** (2)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów: **0,94%** (1)

ośmieszanie/poniżanie: **0%** (0)

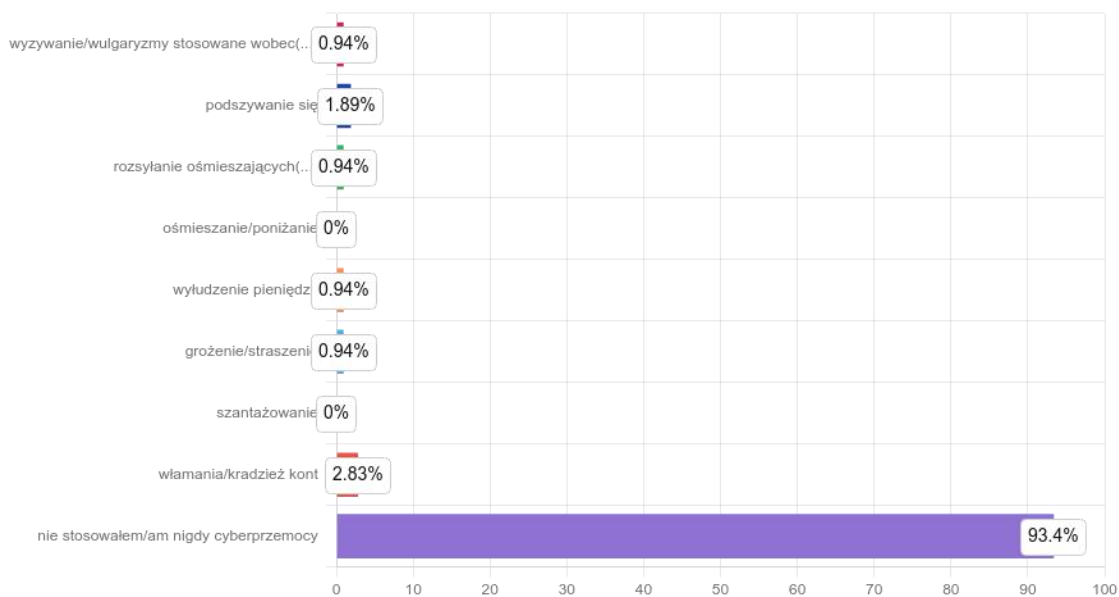
wyłudzenie pieniędzy: **0,94%** (1)

grożenie/straszenie: **0,94%** (1)

szantażowanie: **0%** (0)

włamania/kradzież kont: **2,83%** (3)

nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy: **93,4%** (99)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 93,4% osób oraz „włamania/kradzież kont” wybrało ją 2,83% badanych. Rzadziej wskazywano na: „podsywanie się” - 1,89% badanych mieszkańców, „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec innych osób” - 0,94% osób, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 0,94% respondentów, „wyłudzenie pieniędzy” - 0,94% ankietowanych oraz „grożenie/straszenie” - 0,94% respondentów.

3. 5. Problem uzależnień behavioralnych

Niniejszy rozdział ma na celu sprawdzenie osobistych doświadczeń ankietowanych związanych z uzależnieniami behawioralnymi, które nazywane również niechemicznymi uzależnieniami lub zaburzeniami uzależnieniowymi niezwiązanymi z substancjami psychoaktywnymi, dotyczą pewnych zachowań, które prowadzą do powtarzalnych i szkodliwych wzorców. Osoby uzależnione behawioralnie doświadczają trudności w kontroli tych zachowań, a ich życie może ulec znaczącemu pogorszeniu. Istnieje wiele różnych rodzajów uzależnień behawioralnych. Oto kilka przykładów:

- Uzależnienie od hazardu: Osoby uzależnione od hazardu nie potrafią kontrolować swojego impulsu do gry i stawiania zakładów. Mogą być obsesyjnie zaangażowane w różne formy hazardu, takie jak kasyna, zakłady sportowe, automaty do gier itp. Uzależnienie od hazardu może prowadzić do poważnych problemów finansowych, zniszczenia rodzin i ogólnego pogorszenia jakości życia. Uzależnienie od komputera i internetu: To uzależnienie jest związane z nadmiernym korzystaniem z komputera, gier komputerowych, mediów społecznościowych, zakupów online itp.
- Osoby uzależnione od komputera i internetu spędzają nieproporcjonalnie dużo czasu na tych czynnościach, zaniedbując swoje obowiązki, relacje społeczne i zdrowie fizyczne. Uzależnienie od zakupów: Osoby uzależnione od zakupów doświadczają nieodpartej potrzeby kupowania rzeczy, nawet jeśli nie są im one potrzebne. Wielokrotne i niekontrolowane zakupy mogą prowadzić do zadłużenia, problemów finansowych i trudności w utrzymaniu porządku w życiu codziennym.
- Uzależnienie od pracy: Osoby uzależnione od pracy są obsesyjnie zaangażowane w pracę i poświęcają jej nadmierną ilość czasu i energii. Często mają trudności z wyłączeniem się, odpoczynkiem i zrównoważeniem życia zawodowego i osobistego. Uzależnienie od pracy może prowadzić do wypalenia zawodowego, problemów zdrowotnych i problemów rodzinnych.
- Uzależnienie od jedzenia: Uzależnienie od jedzenia, znane również jako nadmierne objadanie się lub kompulsywne jedzenie, dotyczy osób, które nie potrafią kontrolować swojego apetytu i jedzą nadmierną ilość jedzenia, nawet wtedy, gdy nie są głodne. Osoby z tym uzależnieniem często odczuwają silne uczucie wstydu i winy związane z jedzeniem, co może prowadzić do poważnych problemów zdrowotnych i emocjonalnych.

Uzależnienia behawioralne mają podobne skutki negatywne jak uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Mogą prowadzić do problemów zdrowotnych, zaburzeń psychicznych, problemów finansowych, kłopotów w relacjach i ogólnego pogorszenia jakości życia. W przypadku uzależnień behawioralnych ważne jest uzyskanie profesjonalnej pomocy i wsparcia terapeutycznego, aby zrozumieć korzenie uzależnienia i rozwijać zdrowsze strategie radzenia sobie z trudnościami.

Czy wie Pan/i czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **49,06%** (52)

nie: **50,94%** (54)

Ankietowani mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 50,94% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 49,06% badanych.

Czy zdarza się Panu/i często odczuwanie wewnętrznego przymusu lub silnego pragnienia rozpoczęcia oraz jak najdłuższego kontynuowania:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

oglądania pornografii: **3,77%** (4)

korzystania z telefonu komórkowego: **25,47%** (27)

korzystania z komputera i Internetu: **18,87%** (20)

zdrowego odżywiania się: **12,26%** (13)

grania w gry komputerowe/video: **2,83%** (3)

robienia zakupów - zakupoholizm: **3,77%** (4)

grania w lotto, zdrapki, itp.: **1,89%** (2)

rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego: **1,89%** (2)

grania na automatach o niskich wygranych: **2,83%** (3)

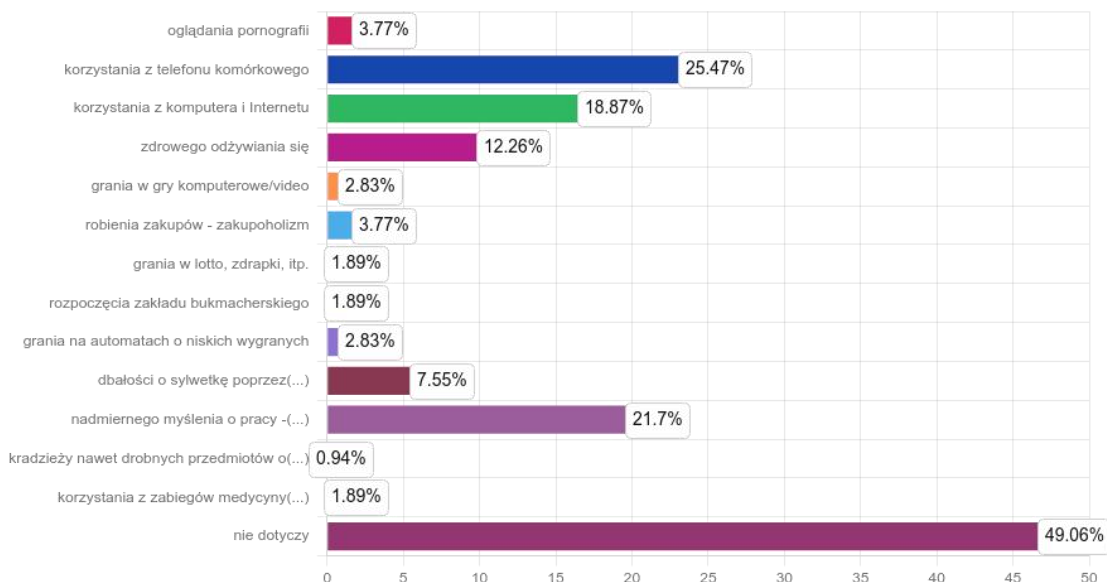
dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy: **7,55%** (8)

nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm: **21,7%** (23)

kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości: **0,94%** (1)

korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych: **1,89%** (2)

nie dotyczy: **49,06%** (52)

Celem oszacowania skali uzależnień behawioralnych, ankietowanych poproszono o wskazanie, czy często odczuwają wewnętrzny przymus lub silne pragnienia rozpoczęcia oraz jak najdłuższego kontynuowania wymienionych czynności. Wskazywano następujące rodzaje zachowań: „nie dotyczy” - 49,06%, „korzystania z telefonu komórkowego” - 25,47%, „nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm” 21,7%, „korzystania z komputera i Internetu” - 18,87%, „zdrowego odżywiania się” - 12,26%, „dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy” - 7,55%, „ogłędania pornografii” - 3,77%, „robienia zakupów - zakupoholizm” - 3,77%, „grania w gry komputerowe/video” - 2,83%, „grania na automatach o niskich wygranych” - 2,83%, „grania w lotto, zdrapki, itp.” - 1,89%, „rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego” - 1,89%, „korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych” - 1,89% oraz „kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości” - 0,94%.

Czy zna Pan/i osobę z najbliższego otoczenia, która w Pańskiej ocenie jest uzależniona? Jeśli tak, proszę zaznaczyć od czego:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

oglądania pornografii: **2,83%** (3)

korzystania z telefonu komórkowego: **48,11%** (51)

korzystania z komputera i Internetu: **29,25%** (31)

zdrowego odżywiania się: **5,66%** (6)

grania w gry komputerowe/video: **24,53%** (26)

robienia zakupów - zakupoholizm: **7,55%** (8)

grania w lotto, zdrapki, itp.: **7,55%** (8)

rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego: **2,83%** (3)

grania na automatach o niskich wygranych: **5,66%** (6)

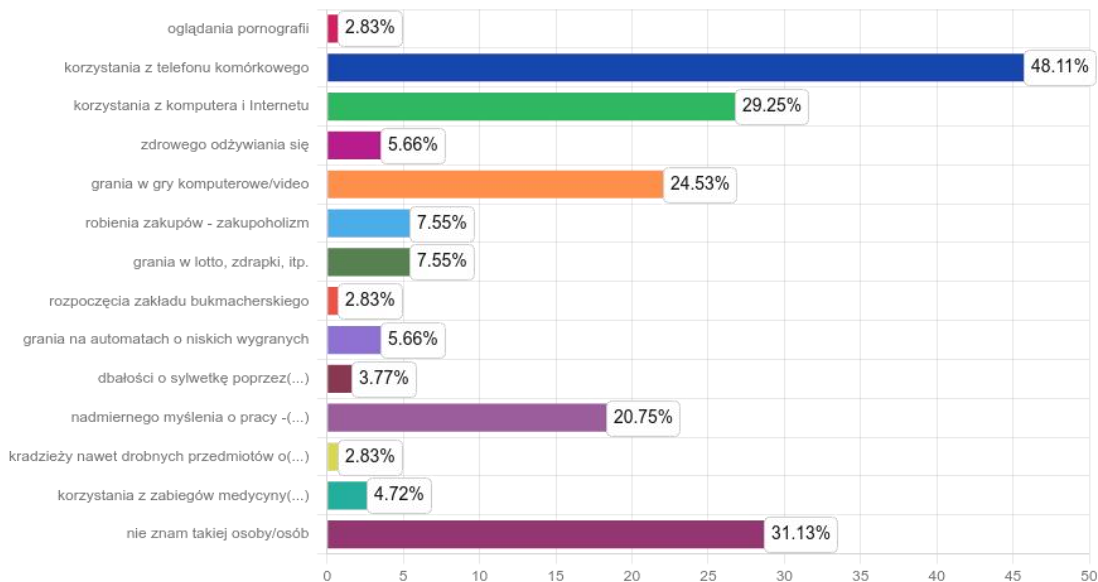
dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy: **3,77%** (4)

nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm: **20,75%** (22)

kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości: **2,83%** (3)

korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych: **4,72%** (5)

nie znam takiej osoby/osób: **31,13%** (33)

Ankietowanych zapytano także, czy zna Pan/i osobę z najbliższego otoczenia, która jest uzależniona? Wskazywano następujące rodzaje zachowań: „korzystania z telefonu komórkowego” - 48,11%, „nie znam takiej osoby/osób” - 31,13%, „korzystania z komputera i Internetu” 29,25%, „grania w gry komputerowe/video” - 24,53%, „nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm” - 20,75%, „robienia zakupów - zakupoholizm” - 7,55%, „grania w lotto, zdraпки, itp.” - 7,55%, „zdrowego odżywiania się” - 5,66%, „grania na automatach o niskich wygranych” - 5,66%, „korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych” - 4,72%, „dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy” - 3,77%, „oglądania pornografii” - 2,83%, „rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego” - 2,83% oraz „kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości” - 2,83%.

Jak często korzysta Pan/i z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy (wykorzystywany do celów innych niż rozmowy telefoniczne), konsola do gier, smart tv itp.?

codziennie: **81,13%** (86)

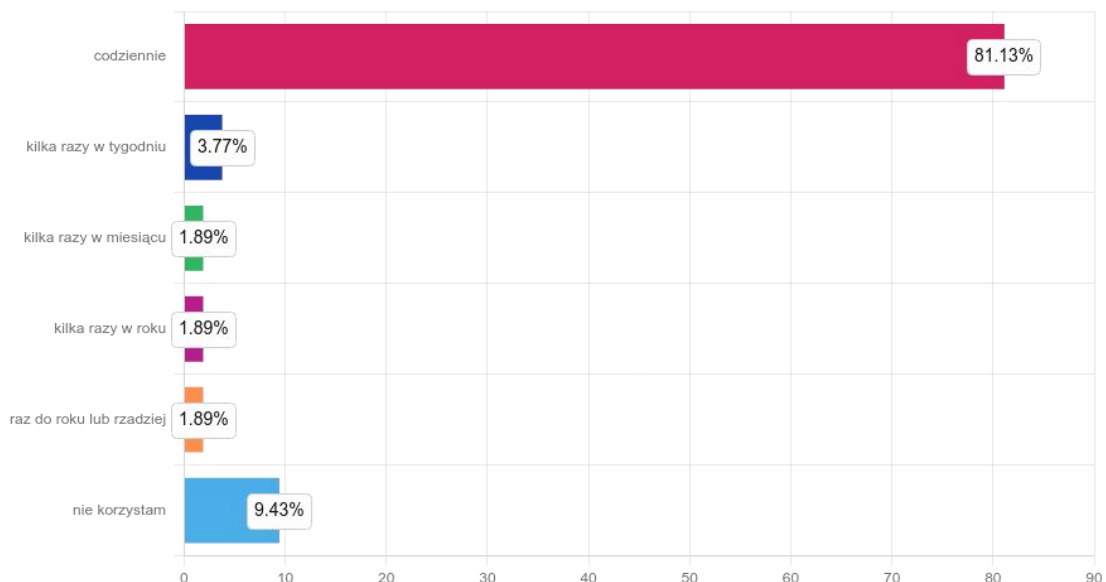
kilka razy w tygodniu: **3,77%** (4)

kilka razy w miesiącu: **1,89%** (2)

kilka razy w roku: **1,89%** (2)

raz do roku lub rzadziej: **1,89%** (2)

nie korzystam: **9,43%** (10)

Następnie mieszkańców poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 81,13% osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie korzystam” została wybrana przez 9,43% próby. W dalszej kolejności respondenci wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w tygodniu” - 3,77% osób, „kilka razy w miesiącu” - 1,89% badanych, „kilka razy w roku” - 1,89% respondentów. Najmniej spośród respondentów 1,89% badanych wskazało odpowiedź "raz do roku lub rzadziej".

Ile czasu w ciągu dnia poświęca Pan/i na korzystanie z Internetu (poza pracą)?

do 1 godz.: **39,58%** (38)

1-3 godz.: **39,58%** (38)

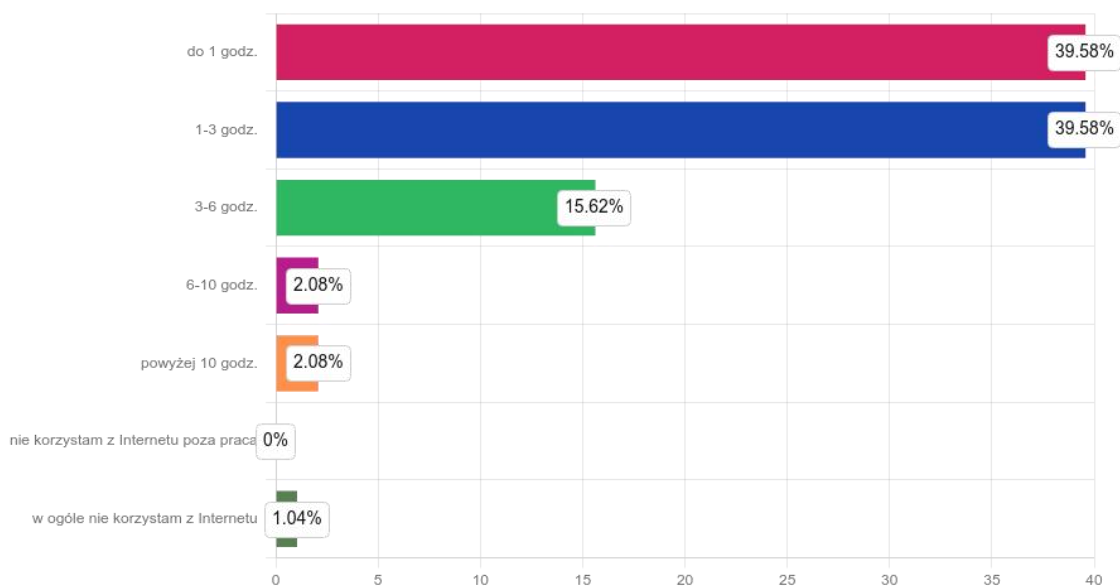
3-6 godz.: **15,62%** (15)

6-10 godz.: **2,08%** (2)

powyżej 10 godz.: **2,08%** (2)

nie korzystam z Internetu poza pracą: **0%** (0)

w ogóle nie korzystam z Internetu : **1,04%** (1)

Dodatkowo respondentów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „do 1 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 39,58% osób. Druga w kolejności odpowiedź „1-3 godz.” została wybrana przez 39,58% próby. W dalszej kolejności mieszkańcy wskazywali odpowiedzi: „3-6 godz.” - 15,62% osób, „6-10 godz.” - 2,08% ankietowanych, „powyżej 10 godz.” - 2,08% badanych, „w ogóle nie korzystam z Internetu ” - 1,04% osób.

Z jakich powodów (poza pracą!) najczęściej korzysta Pan/i z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok): **64,21%** (61)

kontakt ze znajomymi: **52,63%** (50)

poznawanie nowych osób: **6,32%** (6)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **41,05%** (39)

słuchanie muzyki: **34,74%** (33)

granie w gry online: **15,79%** (15)

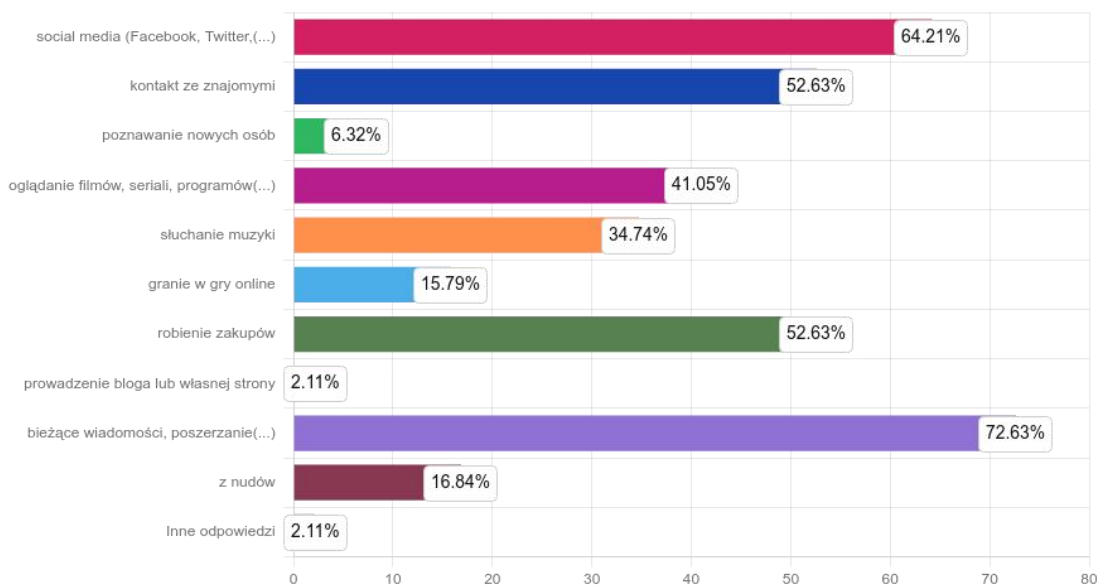
robienie zakupów: **52,63%** (50)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **2,11%** (2)

bieżące wiadomości, poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **72,63%** (69)

z nudów: **16,84%** (16)

Inne odpowiedzi: **2,11%** (2)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna)
- hobby

Głównym powodem skłaniających ankietowanych do korzystania z nowych mediów jest: „bieżące wiadomości, poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 72,63% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok)” - 64,21%, „kontakt ze znajomymi” - 52,63%, „robienie zakupów” - 52,63%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube” - 41,05%, „słuchanie muzyki” - 34,74%, „z nudów” - 16,84%, „granie w gry online” - 15,79%, „poznawanie nowych osób” - 6,32% oraz „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 2,11%.

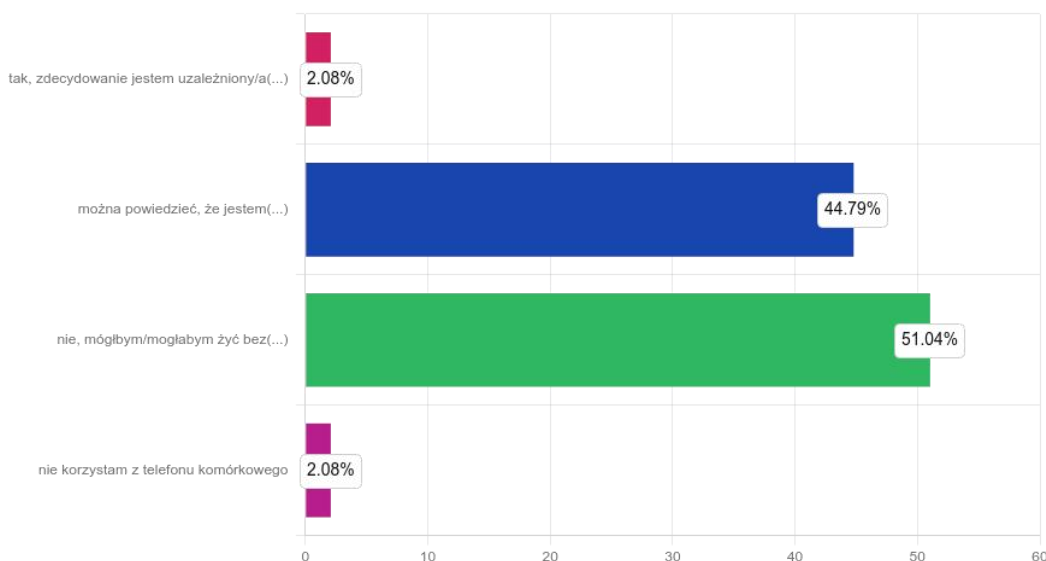
Czy uważa się Pan/i za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego: **2,08%** (2)

można powiedzieć, że jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego: **44,79%** (43)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **51,04%** (49)

nie korzystam z telefonu komórkowego : **2,08%** (2)

Respondenci najczęściej zaznaczali odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” - wybrało ją 51,04% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego” została wskazana przez 44,79% badanych, trzecia „tak, zdecydowanie jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego” została wskazana przez 2,08% respondentów. Natomiast najrzadziej wskazywano odpowiedź „nie korzystam z telefonu komórkowego ” - wybrało ją 2,08% badanych mieszkańców.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy brał/a Pan/i udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy?

nigdy: **80,19%** (85)

kilka razy: **18,87%** (20)

wiele razy: **0,94%** (1)

Niniejsze pytanie miało na celu sprawdzenie, czy ankietowani w ciągu ostatnich 12 miesięcy brali udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy. Ankietowani najczęściej zaznaczali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 80,19%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy” została wskazana przez 18,87% badanych, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „wiele razy” - wybrało ją 0,94% ankietowanych uczniów.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i na automatach, w salonach gier?

nigdy: **97,17%** (103)

kilka razy: **2,83%** (3)

wiele razy: **0%** (0)

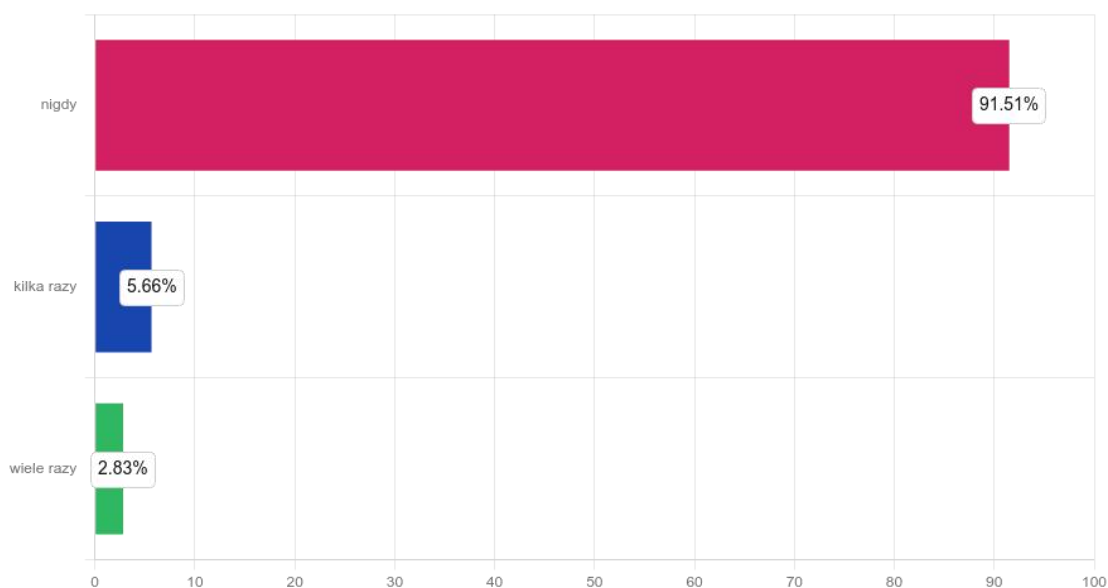
W kolejnym pytaniu ankietowanych poproszono o wskazanie, czy w w ciągu ostatnich 12 miesięcy grali na automatach, w salonach gier. Największa część badanych wskazała odpowiedź „nigdy” - 97,17%. Natomiast 2,83% osób wskazało odpowiedź „kilka razy”.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy obstawiał/a Pan/i zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix itp.?

nigdy: **91,51%** (97)

kilka razy: **5,66%** (6)

wiele razy: **2,83%** (3)

Ostatnie pytanie dotyczące hazardu miało na celu sprawdzenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy ankietowani obstawiali zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix itp. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nigdy” - 91,51% osób. Rzadziej wymieniano odpowiedzi: „kilka razy” - 5,66% rsondentów oraz „wiele razy” - 2,83% ankietowanych.

3. 6. Problemy społeczne oraz profilaktyka z perspektywy mieszkańców

Jakie są Pana/i zdaniem przyczyny uzależnień od takich rzeczy jak: Internet, telefon komórkowy, zakupy, gry komputerowe, hazard?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

samotność: **41,51%** (44)

nuda, brak innych alternatyw do spędzenia czasu wolnego: **67,92%** (72)

zaburzenia psychiczne: **9,43%** (10)

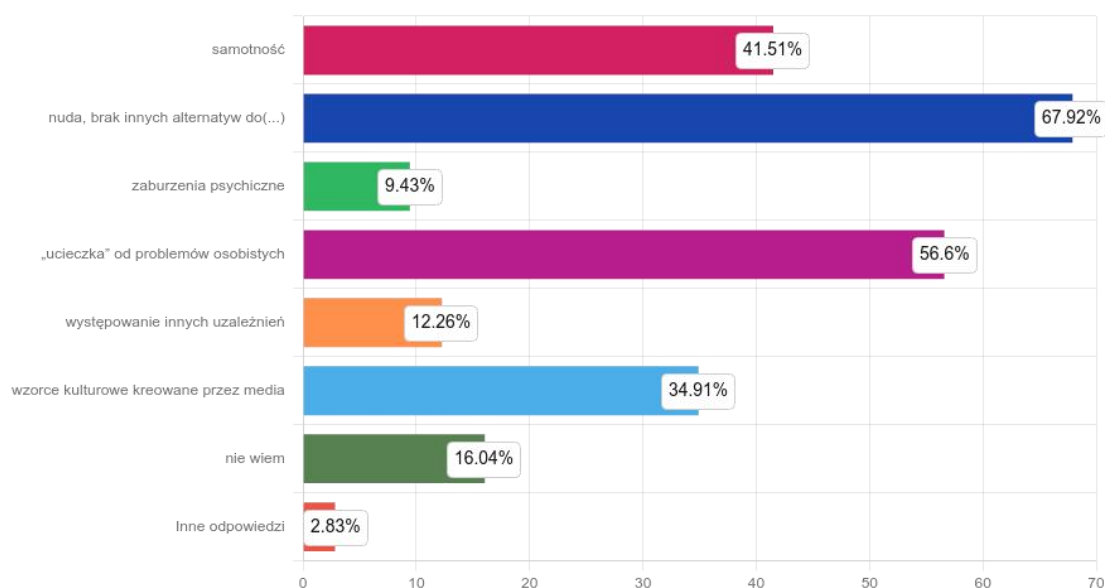
„ucieczka” od problemów osobistych: **56,6%** (60)

występowanie innych uzależnień: **12,26%** (13)

wzorce kulturowe kreowane przez media: **34,91%** (37)

nie wiem: **16,04%** (17)

Inne odpowiedzi: **2,83%** (3)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (3)

Zdaniem ankietowanych przyczyną uzależnień behawioralnych najczęściej jest: „nuda, brak innych alternatyw do spędzenia czasu wolnego” - uważa tak 67,92% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „ucieczka” od problemów osobistych” - 56,6%, „samotność” - 41,51%, „wzorce kulturowe kreowane przez media” - 34,91%, „nie wiem” - 16,04% oraz „występowanie innych uzależnień” - 12,26%. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „Inne odpowiedzi” wskazało ją 2,83% badanych.

Skąd czerpie Pan/i wiedzę dotyczącą alkoholu, tytoniu, narkotyków czy dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

od rodziny: **8,49%** (9)

od znajomych: **17,92%** (19)

z telewizji, Internetu lub prasy: **56,6%** (60)

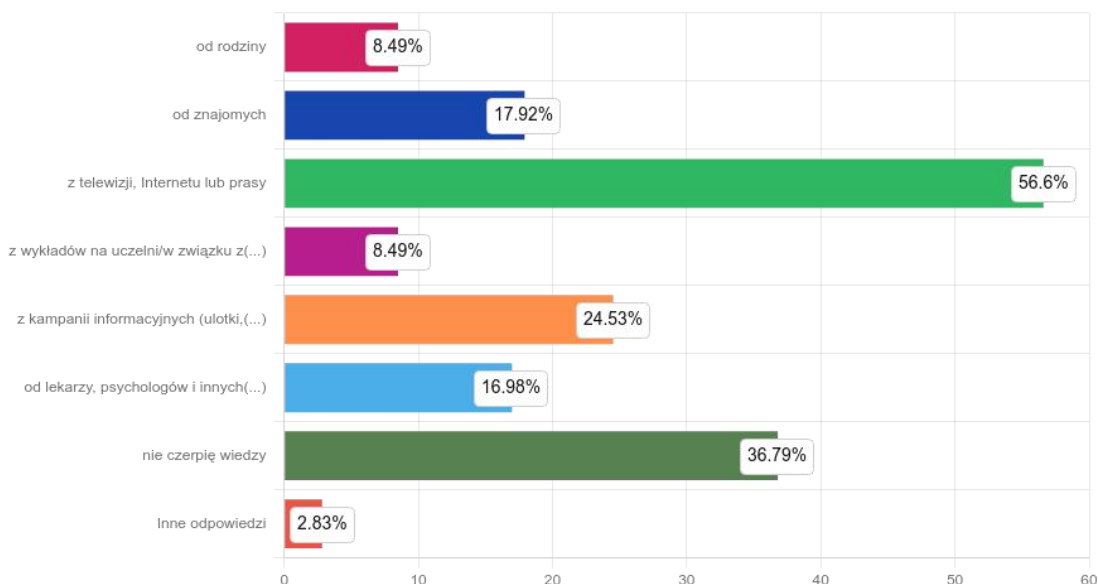
z wykładów na uczelni/w związku z wykonywaną pracą: **8,49%** (9)

z kampanii informacyjnych (ulotki, plakaty, spoty telewizyjne i radiowe itp.): **24,53%** (26)

od lekarzy, psychologów i innych specjalistów: **16,98%** (18)

nie czerpię wiedzy: **36,79%** (39)

Inne odpowiedzi: **2,83%** (3)

Inne odpowiedzi:

- to jest wiedza ogólna
- doświadczenie
- książki

Mieszkańcy czerpią wiedzę dotyczącą substancji zakazanych od: „z telewizji, Internetu lub prasy” - takiej odpowiedzi udzieliło 56,6% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „nie czerpię wiedzy” - 36,79% mieszkańców, „z kampanii informacyjnych (ulotki, plakaty, spoty telewizyjne i radiowe itp.)” - 24,53% badanych, „od znajomych” - 17,92% ankietowanych, „od lekarzy, psychologów i innych specjalistów” - 16,98% osób, „od rodziny” - 8,49% respondentów oraz „z wykładów na uczelni/w związku z wykonywaną pracą” - 8,49% badanych.

Do kogo zwrócił(a)byś się Pan/i o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **19,81%** (21)

lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.: **50%** (53)

Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny: **16,04%** (17)

rodzina: **31,13%** (33)

znajomi/przyjaciele: **18,87%** (20)

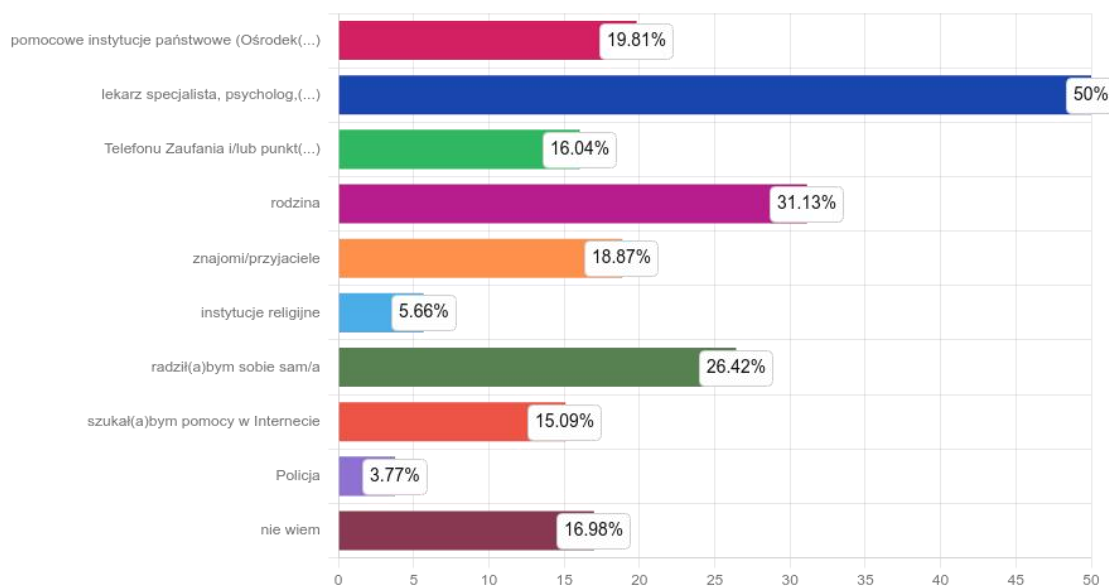
instytucje religijne: **5,66%** (6)

radził(a)bym sobie sam/a: **26,42%** (28)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **15,09%** (16)

Policja: **3,77%** (4)

nie wiem: **16,98%** (18)

Ankietowani mieszkańcy w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.” - 50% badanych. W dalszej kolejności ankietowani wskazywali odpowiedzi: „rodzina” - 31,13% osób, „radził(a)bym sobie sam/a” - 26,42% badanych, „pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 19,81% badanych, „znajomi/przyjaciele” - 18,87% ankietowanych, „nie wiem” - 16,98% badanych, „Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny” - 16,04% badanych, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 15,09% ankietowanych „instytucje religijne” - 5,66% respondentów oraz „Policja” - 3,77% badanych.

Do kogo zwrócił(a)byś się Pan/i o pomoc w razie problemu przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **25,47%** (27)

lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.: **17,92%** (19)

Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny: **25,47%** (27)

rodzina: **27,36%** (29)

znajomi/przyjaciele: **19,81%** (21)

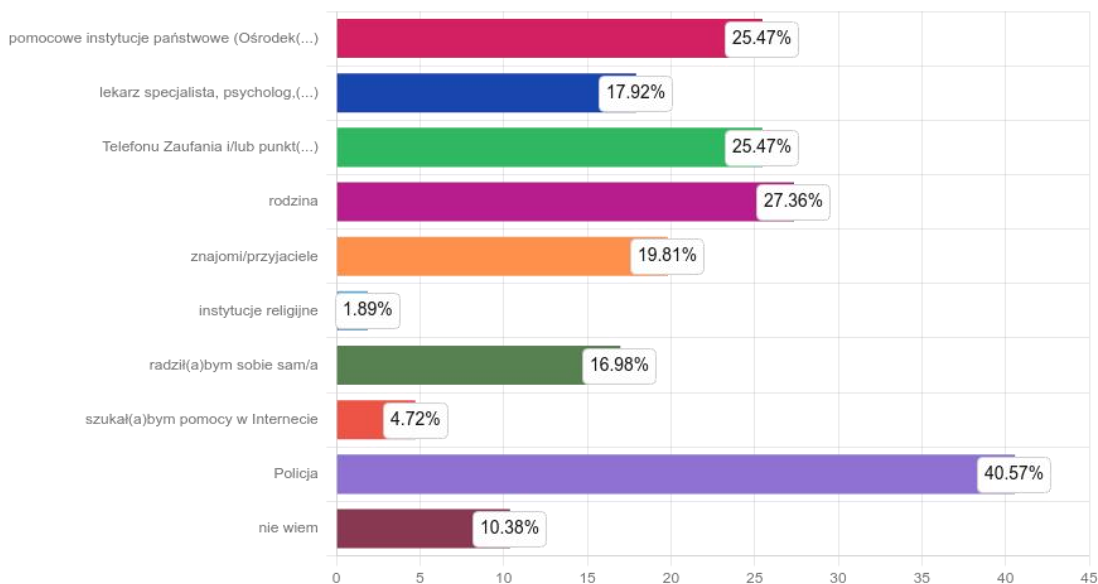
instytucje religijne: **1,89%** (2)

radził(a)bym sobie sam/a: **16,98%** (18)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **4,72%** (5)

Policja: **40,57%** (43)

nie wiem: **10,38%** (11)

Natomiast w sytuacji problemu przemocy, ankietowani mieszkańcy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „Policja” - 40,57% mieszkańców. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „rodzina” - 27,36% osób, „pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 25,47% badanych, „Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny” - 25,47% badanych, „znajomi/przyjaciele” - 19,81% ankietowanych, „lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.” - 17,92% badanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 16,98% badanych mieszkańców, „nie wiem” - 10,38% respondentów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 4,72% osób oraz „instytucje religijne” - 1,89% badanych.

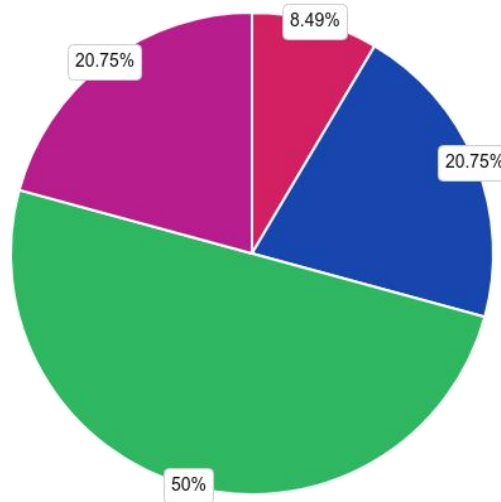
Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów?

znam bardzo dobrze, w każdej chwili wiem, gdzie szukać pomocy w razie problemów: **8,49%** (9)

znam dobrze, wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów: **20,75%** (22)

nie jestem pewien czy znam, ale wiem jak znaleźć informacje w razie problemów: **50%** (53)

nie znam, nie wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów: **20,75%** (22)

Badanych zapytano także, czy znają dane kontaktowe do instytucji pomocowych. Najpopularniejszą odpowiedzią było: „nie jestem pewien czy znam, ale wiem jak znaleźć informacje w razie problemów” tę odpowiedź wskazało 50% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „„znam dobrze, wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów” - została wybrana przez 20,75%. W dalszej kolejności wskazano odpowiedzi: „nie znam, nie wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów” - 20,75% osób. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 8,49% - wskazało odpowiedź „znam bardzo dobrze, w każdej chwili wiem, gdzie szukać pomocy w razie problemów”.

Jak ocenia Pan/i aktualne warunki życia mieszkańców w Pana/i miejscowości?

bardzo dobre: **7,55%** (8)

dobrze: **20,75%** (22)

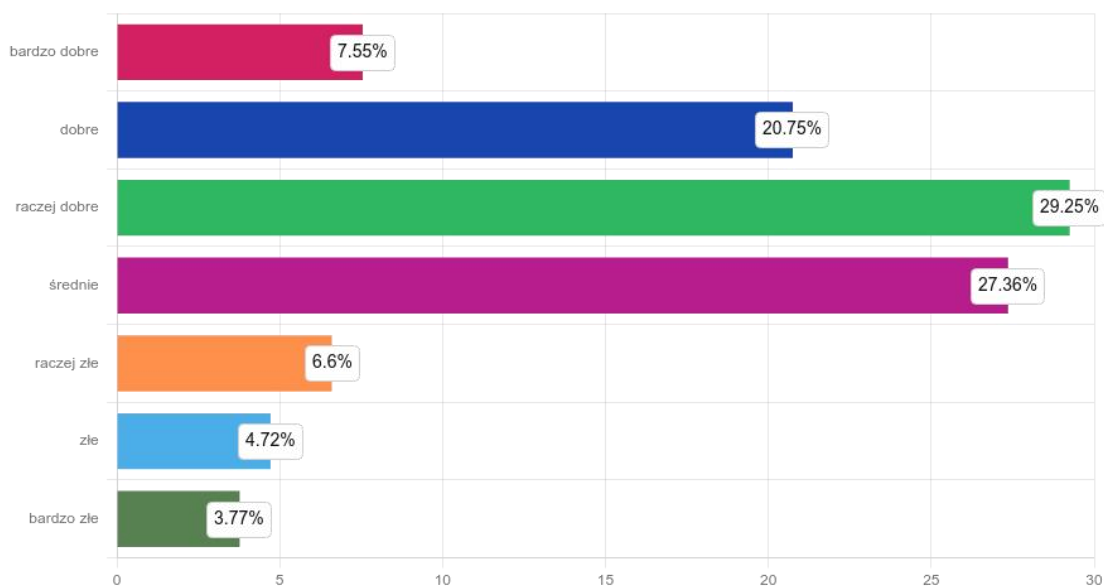
raczej dobre: **29,25%** (31)

średnie: **27,36%** (29)

raczej złe: **6,6%** (7)

złe: **4,72%** (5)

bardzo złe: **3,77%** (4)

Aktualne warunki życia mieszkańców swojej miejscowości ankietowani oceniają w następujący sposób: „raczej dobre” - 29,25% osób, „średnie” - 27,36% osób, „dobrze” - 20,75% osób, „bardzo dobre” - 7,55% osób, „raczej złe” - 6,6% osób, „złe” - 4,72% osób oraz „bardzo złe” - 3,77% osób.

Jakie są według Pana/i główne przyczyny problemów społecznych mieszkańców powodujące trudne warunki życia?

bezrobocie: **36,79%** (39)

ubóstwo: **32,08%** (34)

bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych : **39,62%** (42)

niezaradność życiowa: **61,32%** (65)

długotrwała lub ciężka choroba: **32,08%** (34)

niepełnosprawność: **22,64%** (24)

alkoholizm : **59,43%** (63)

narkomania: **16,04%** (17)

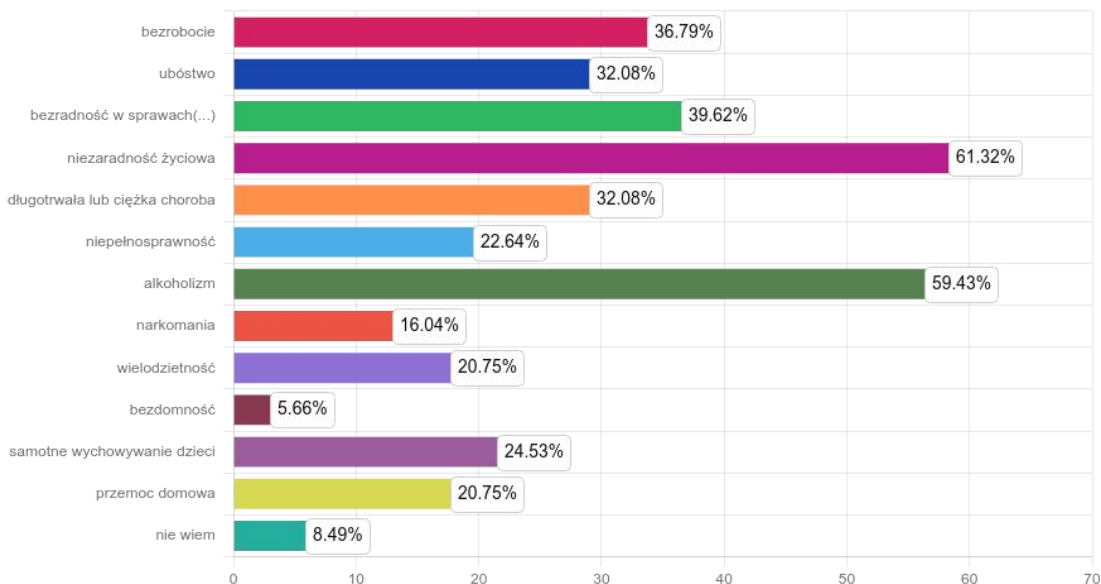
wielodzietność: **20,75%** (22)

bezdromność: **5,66%** (6)

samotne wychowywanie dzieci: **24,53%** (26)

przemoc domowa: **20,75%** (22)

nie wiem: **8,49%** (9)

Natomiast za główne przyczyny występowania problemów społecznych wskazywano: „niezaradność życiowa” - 61,32%, „alkoholizm” - 59,43%, „bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych” 39,62%, „bezrobocie” - 36,79%, „ubóstwo” - 32,08%, „długotrwała lub ciężka choroba” - 32,08%, „samotne wychowywanie dzieci” - 24,53%, „niepełnosprawność” - 22,64%, „wielodzietność” - 20,75%, „przemoc domowa” - 20,75%, „narkomania” - 16,04%, „nie wiem” - 8,49% oraz „bezdromność” - 5,66%.

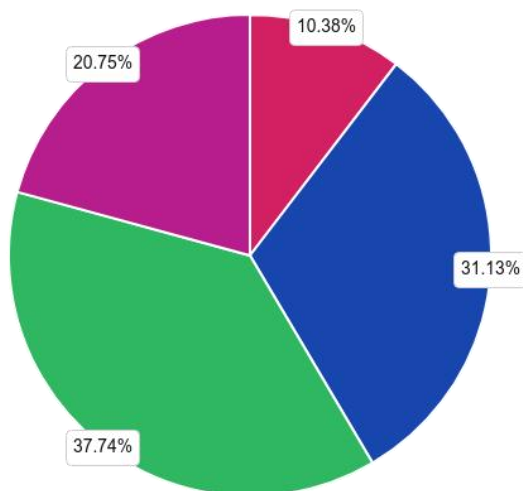
Czy Pana/i zdaniem na terenie Pana/i miejscowości jest dużo rodzin ubogich?

znam wiele takich rodzin: **10,38%** (11)

znam nieliczne takie rodziny: **31,13%** (33)

słyszałem o takich rodzinach: **37,74%** (40)

nie słyszałem o takich rodzinach: **20,75%** (22)

Następnie respondentów poproszono o oszacowanie liczby osób ubogich na terenie ich miejscowości. Najczęściej wybieraną odpowiedzią było: „słyszałem o takich rodzinach” - wskazało ją 37,74% osób, rzadziej wybierano odpowiedzi: „znam nieliczne takie rodziny” (31,13% osób), „nie słyszałem o takich rodzinach” (20,75% osób), „znam wiele takich rodzin” (10,38% osób).

Jakie są Pana/i zdaniem przyczyny popadania w ubóstwo?

bezrobocie: **46,23%** (49)

dziedziczenie ubóstwa: **47,17%** (50)

niepełnosprawność : **30,19%** (32)

choroby: **43,4%** (46)

uzależnienia: **69,81%** (74)

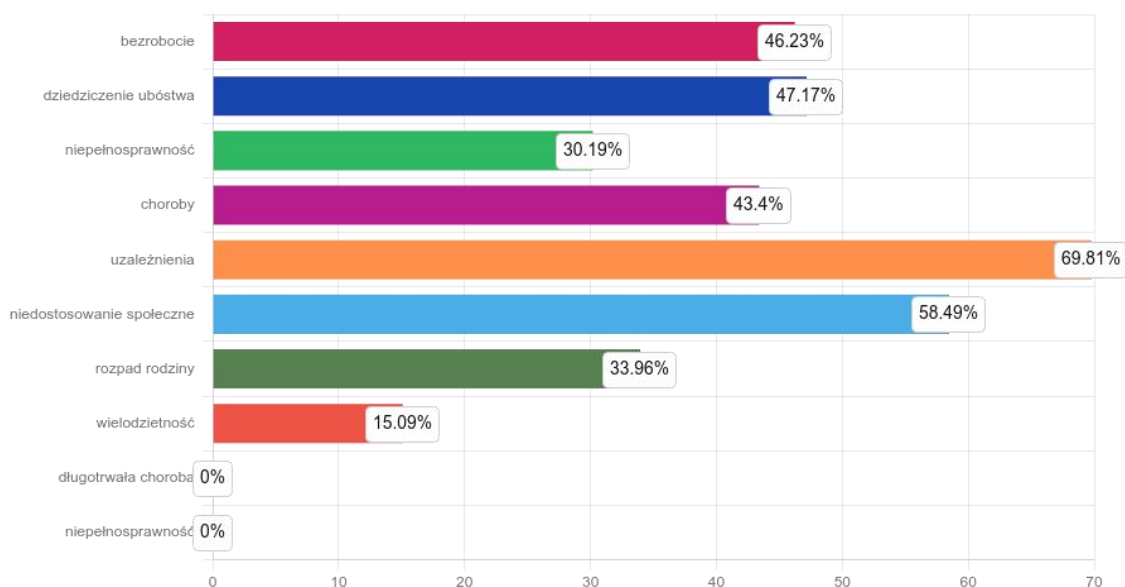
niedostosowanie społeczne : **58,49%** (62)

rozpad rodziny: **33,96%**(36)

wielodzietność: **15,09%**(16)

długotrwała choroba: **0%**(0)

niepełnosprawność: **0%** (0)

Mieszkańcy uważają, że przyczynami popadania w ubóstwo są: „uzależnienia” - 69,81%, „niedostosowanie społeczne” - 58,49%, „dziedziczenie ubóstwa” 47,17%, „bezrobocie” - 46,23%, „choroby” - 43,4%, „rozpad rodziny” - 33,96%, „niepełnosprawność” - 30,19%, „wielodzietność” - 15,09%.

Według Pana/i z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne?

bariery architektoniczne: **50,94%** (54)

utrudniony dostęp do usług opiekuńczych: **41,51%** (44)

bezrobocie : **38,68%** (41)

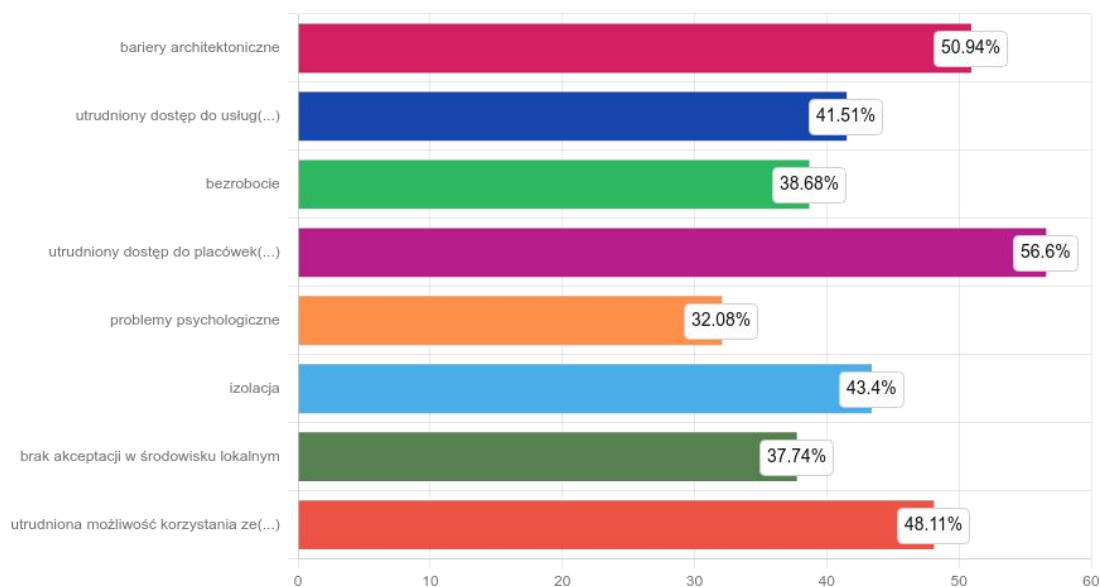
utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych: **56,6%** (60)

problemy psychologiczne: **32,08%** (34)

izolacja: **43,4%** (46)

brak akceptacji w środowisku lokalnym: **37,74%** (40)

utrudniona możliwość korzystania ze środków transportu: **48,11%** (51)

Zdaniem mieszkańców, osoby niepełnosprawne najczęściej spotykają się z następującymi problemami: „utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych” - 56,6%, „bariery architektoniczne” - 50,94%, „utrudniona możliwość korzystania ze środków transportu” 48,11%, „izolacja” - 43,4%, „utrudniony dostęp do usług opiekuńczych” - 41,51%, „bezrobocie ” - 38,68%, „brak akceptacji w środowisku lokalnym” - 37,74% oraz „problemy psychologiczne” - 32,08%.

Czy oferta pomocy dla osób niepełnosprawnych na terenie Pana/i miejscowości (np. dostęp do placówek rehabilitacyjnych) jest wystarczająca?

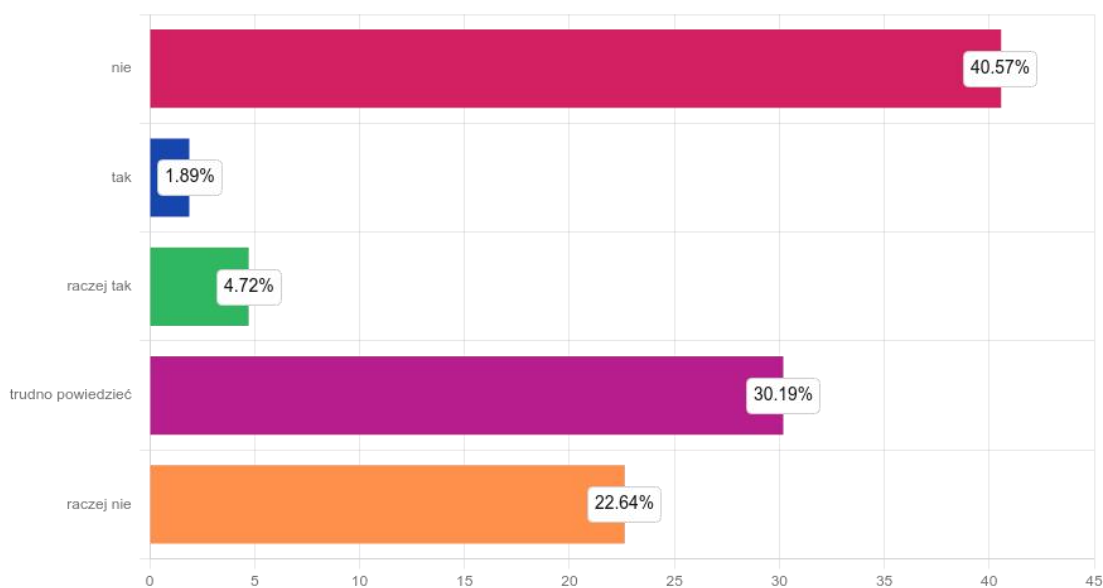
nie: **40,57%** (43)

tak: **1,89%** (2)

raczej tak: **4,72%** (5)

trudno powiedzieć: **30,19%** (32)

raczej nie: **22,64%** (24)

Ankietowani zostali poproszeni również o ocenę oferty pomocowej dla osób niepełnosprawnych na terenie ich miejscowości. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie” - 40,57% osób, „trudno powiedzieć” - 30,19% osób, „raczej nie” - 22,64% osób oraz „raczej tak” - 4,72% osób.

Czy w skład Pana/i rodziny wchodzi osoba długotrwale chora?

tak: **34,91%** (37)

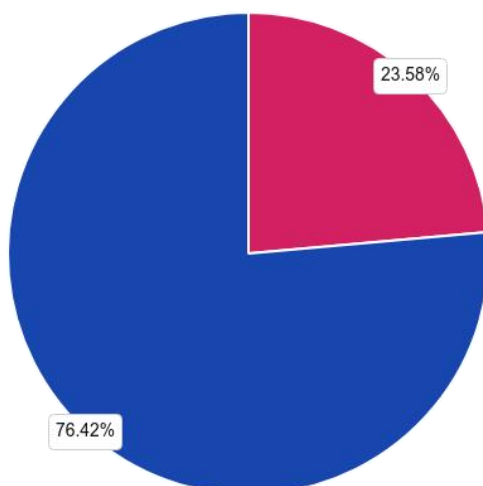
nie: **65,09%** (69)

W odpowiedzi na pytanie: „Czy w skład Pana/i rodziny wchodzi osoba długotrwale chora” 65,09% osób wskazało odpowiedź „nie”, a 34,91% badanych wskazało odpowiedź „tak”.

Czy dostęp do placówek opieki zdrowotnej na terenie Pana/i miejscowości jest wystarczający?

tak: **23,58%** (25)

nie: **76,42%** (81)

Ankietowanych mieszkańców zapytano, czy ich zdaniem dostęp do placówek opieki zdrowotnej na terenie Pana/i miejscowości jest wystarczający. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie” - 76,42% osób, rzadziej odpowiedź „tak” - 23,58% badanych mieszkańców.

Z jakimi problemami społecznymi na terenie Pana/i miejscowości najczęściej borykają się osoby starsze?

ubóstwo: **27,36%** (29)

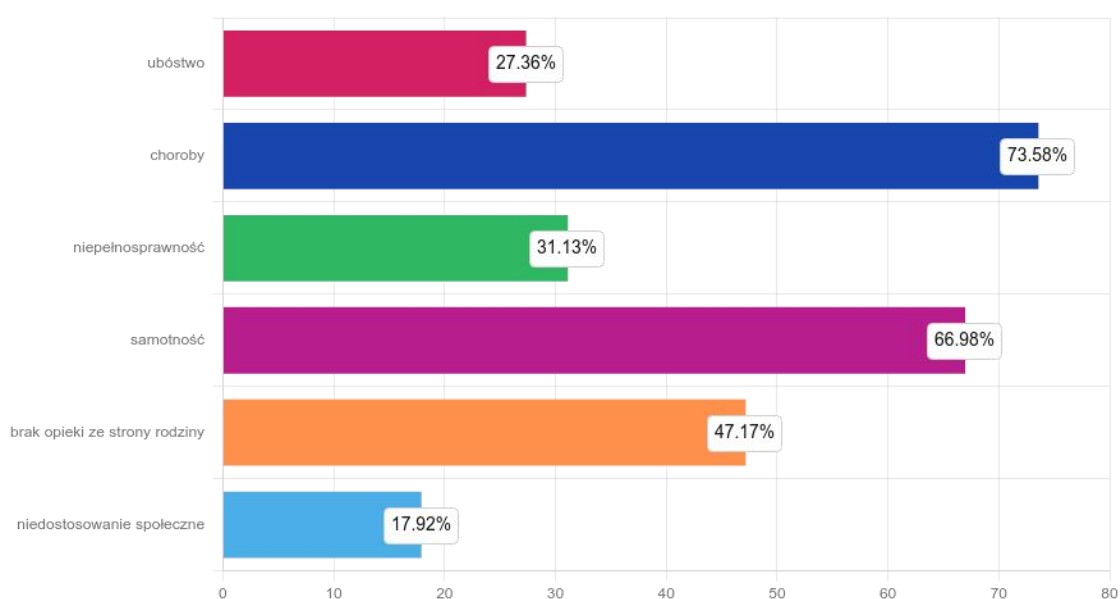
choroby: **73,58%** (78)

niepełnosprawność : **31,13%** (33)

samotność: **66,98%** (71)

brak opieki ze strony rodziny: **47,17%** (50)

niedostosowanie społeczne: **17,92%** (19)

Według ankietowanych mieszkańców osoby starsze zmagają się z następującymi problemami: „choroby” - 73,58%, „samotność” - 66,98%, „brak opieki ze strony rodziny” 47,17%, „niepełnosprawność ” - 31,13%, „ubóstwo” - 27,36%, „niedostosowanie społeczne” - 17,92%.

Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzega Pan/i najczęściej?

brak autorytetów w otoczeniu: **60,38%** (64)

zaniedbanie socjalne (niedożywienie, brak higieny): **7,55%** (8)

sieroctwo, tj. w wyniku śmierci rodzica lub rodziców : **1,89%** (2)

„eurosieroctwo”, tj. w wyniku wyjazdów zarobkowych rodzica / rodziców za granicę : **16,98%** (18)

przemoc ze strony rodziców: **11,32%** (12)

przemoc ze strony rówieśników: **48,11%** (51)

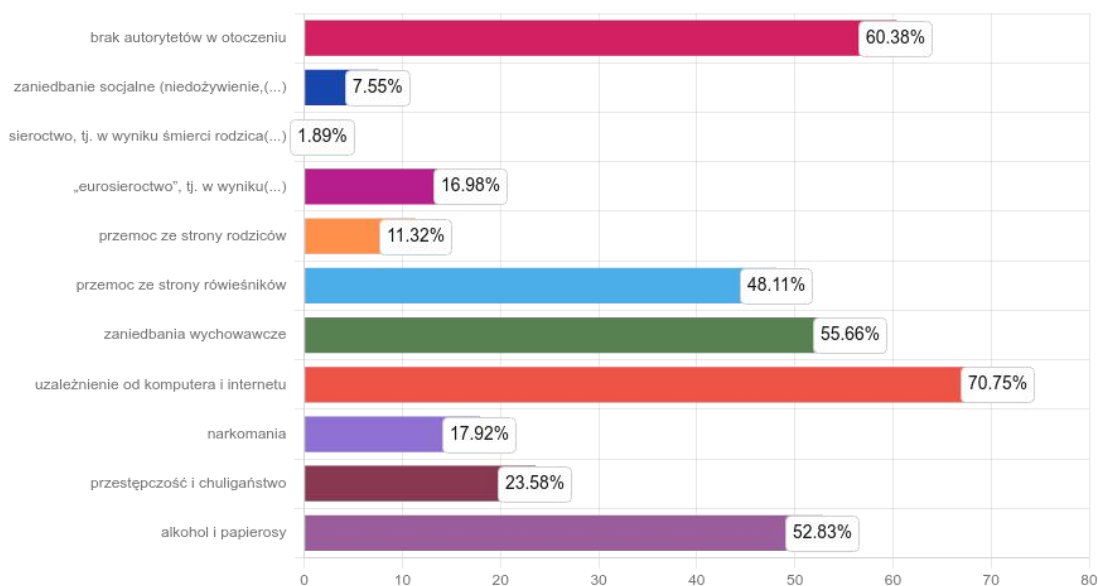
zaniedbania wychowawcze: **55,66%** (59)

uzależnienie od komputera i internetu: **70,75%** (75)

narkomania: **17,92%** (19)

przestępczość i chuligaństwo: **23,58%** (25)

alkohol i papierosy: **52,83%** (56)

W odniesieniu do dzieci i młodzieży, ankietowani dostrzegają następujące, negatywne zjawiska: „uzależnienie od komputera i internetu” - 70,75%, „brak autorytetów w otoczeniu” - 60,38%, „zaniedbania wychowawcze” 55,66%, „alkohol i papierosy” - 52,83%, „przemoc ze strony rówieśników” - 48,11%, „przestępczość i chuligaństwo” - 23,58%, „narkomania” - 17,92%, „eurosieroctwo”, tj. w wyniku wyjazdów zarobkowych rodzica / rodziców za granicę ” - 16,98%, „przemoc ze strony rodziców” - 11,32%, „zaniedbanie socjalne (niedożywienie, brak higieny)” - 7,55% oraz „sieroctwo, tj. w wyniku śmierci rodzica lub rodziców ” - 1,89%.

Jak ocenia Pan/i stopień zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców?

bardzo dobrze: **0,94%** (1)

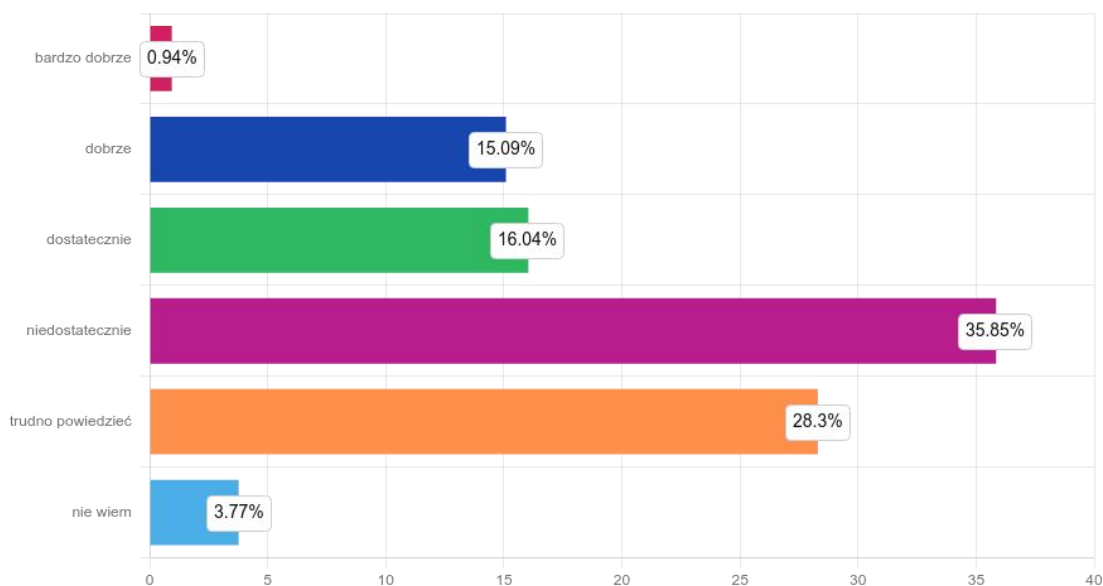
dobrze: **15,09%** (16)

dostatecznie: **16,04%** (17)

niedostatecznie: **35,85%** (38)

trudno powiedzieć: **28,3%** (30)

nie wiem: **3,77%** (4)

Badanych mieszkańców poproszono także o ocenę stopnia zaangażowania władz lokalnych w rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców. Wskazywano następujące oceny: „niedostatecznie” - 35,85% osób, „trudno powiedzieć” - 28,3% respondentów, „dostatecznie” - 16,04% ankietowanych, „dobrze” - 15,09% badanych, „nie wiem” - 3,77% osób oraz „bardzo dobrze” - 0,94% mieszkańców.

4. Badanie uczniów klas 4-6

4. 1. Charakterystyka respondentów

Twoja płeć:

kobieta: **45,07%** (32)

mężczyzna: **54,93%** (39)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „mężczyzna” - wybrało ją 54,93% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „kobieta” została wskazana przez 45,07% badanych uczniów.

Twoja klasa:

IV: **26,76%** (19)

V: **30,99%** (22)

VI: **42,25%** (30)

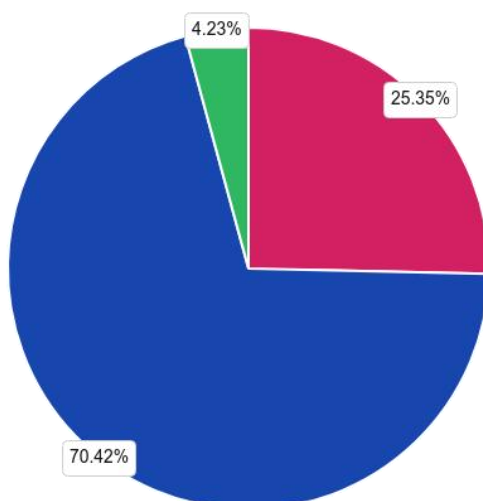
Uczniowie biorący udział w badaniu uczęszczali do klas: „VI” - 42,25% uczniów, „V” - 30,99% uczestników badania oraz „IV” - 26,76% uczniów.

Twój wiek:

9-10 lat: **25,35%** (18)

11-12 lat: **70,42%** (50)

13-14 lat: **4,23%** (3)

W ankiety brali udział uczniowie w wieku: „11-12 lat” - 70,42% uczniów, „9-10 lat” - 25,35% uczniów oraz „13-14 lat” - 4,23% uczniów.

4. 2. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Uzależnienie od alkoholu wśród dzieci i młodzieży stanowi poważny i rosnący problem społeczny. Młode osoby są szczególnie podatne na negatywne skutki spożycia alkoholu ze względu na nieodwracalne konsekwencje dla ich zdrowia i rozwoju. Oto kilka istotnych faktów na temat uzależnienia od alkoholu wśród dzieci i młodzieży:

-Wczesne rozpoczęcie spożywania alkoholu: Wiele dzieci i młodzieży rozpoczyna eksperymentowanie z alkoholem w młodym wieku. Niektóre badania wskazują, że wiek pierwszego spożycia alkoholu jest istotnym czynnikiem predysponującym do rozwoju problemów z alkoholem w przyszłości.

-Wzrost ryzyka uzależnienia: Młode mózgi są w trakcie intensywnego rozwoju i są bardziej podatne na wpływ substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol. Dzieci i młodzież są bardziej podatne na uzależnienie od alkoholu niż dorośli, a regularne spożywanie alkoholu w młodym wieku zwiększa ryzyko rozwoju uzależnienia w przyszłości.

-Skutki zdrowotne: Spożywanie alkoholu w młodym wieku może prowadzić do wielu poważnych skutków zdrowotnych. Młodzi ludzie, którzy nadużywają alkoholu, są bardziej narażeni na problemy związane z rozwojem mózgu, takie jak zmniejszenie pamięci, trudności w nauce, problemy emocjonalne i zaburzenia zachowania. Mogą także występować problemy w układzie pokarmowym, uszkodzenie wątroby oraz zaburzenia snu.

Skutki społeczne i emocjonalne: Uzależnienie od alkoholu wśród dzieci i młodzieży może mieć negatywny wpływ na ich życie społeczne i emocjonalne. Może prowadzić do konfliktów w rodzinie, problemów szkolnych, wycofania społecznego oraz zaburzeń nastroju i lękowych.

-Czynniki ryzyka: Istnieje wiele czynników ryzyka, które mogą przyczyniać się do rozwoju uzależnienia od alkoholu u dzieci i młodzieży. Należą do nich m.in. wpływ rówieśników, niski poziom nadzoru rodzicielskiego, przemoc w rodzinie, nieodpowiednie modele zachowań związanych z alkoholem oraz trudności emocjonalne.

Ważne jest, aby podejmować działania mające na celu zapobieganie uzależnieniu od alkoholu wśród dzieci i młodzieży.

Warto edukować ich na temat szkodliwości alkoholu, promować zdrowy styl życia, budować umiejętności radzenia sobie z presją rówieśniczą i wspierać ich emocjonalne dobrostanie. W przypadku podejrzenia uzależnienia, należy jak najszybciej szukać profesjonalnej pomocy terapeutycznej, aby zapewnić odpowiednie wsparcie i leczenie.

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

tak: **14,08%** (10)

nie: **85,92%** (61)

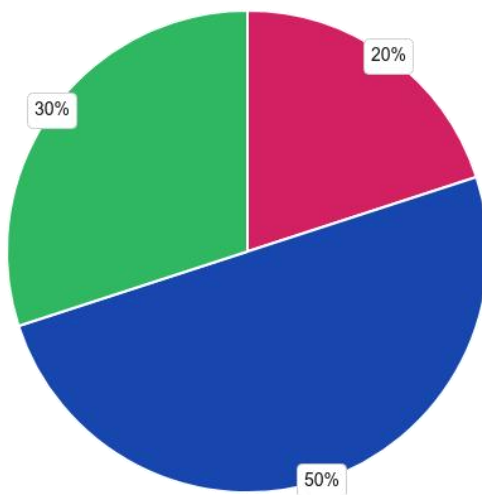
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 85,92% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 14,08% badanych uczniów.

W jakim wieku spróbowałeś/aś alkohol po raz pierwszy?

8 lat lub mniej: **20%** (2)

9-10 lat: **50%** (5)

11-12 lat lub więcej: **30%** (3)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgali po alkohol. Udzielano następujących odpowiedzi: „9-10 lat” (50%), „11-12 lat lub więcej” (30%) oraz „8 lat lub mniej” (20%).

W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych: **0%** (0)

w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych: **30%** (3)

poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie: **10%** (1)

poczęstowali mnie inni członkowie rodziny: **10%** (1)

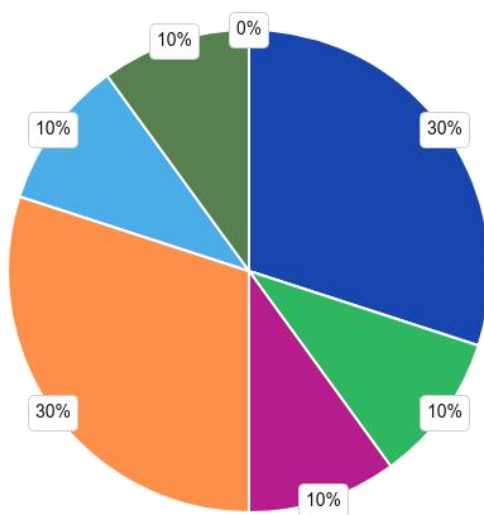
przez pomyłkę: **30%** (3)

ze znajomymi poza domem: **10%** (1)

pod nieobecność rodziców w domu: **10%** (1)

w czasie wycieczki szkolnej: **0%** (0)

żadne z powyższych: **0%** (0)

Uczniowie najczęściej wskazywali, iż sięgali po alkohol w następujących okolicznościach: „w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych” tę okoliczność wskazało 30% uczniów oraz „przez pomyłkę” - została wybrana przez 30% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie” - 10 % osób, „poczęstowali mnie inni członkowie rodziny” - 10 % badanych, „ze znajomymi poza domem” - 10 % uczniów oraz „pod nieobecność rodziców w domu” - 10 % badanych uczniów.

4. 3. Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Uzależnienie od papierosów wśród dzieci i młodzieży stanowi poważny problem zdrowotny i społeczny. Palenie tytoniu może prowadzić do uzależnienia od nikotyny, substancji psychoaktywnej obecnej w papierosach, która wywołuje silną potrzebę kontynuowania palenia. Wiele osób zaczyna palić w młodym wieku, często z powodu presji społecznej, eksperymentowania, chęci bycia akceptowanym w grupie rówieśniczej lub na skutek wpływu reklam papierosów. Dzieci i młodzież, które rozpoczynają palenie w młodym wieku, mają większe ryzyko uzależnienia od nikotyny i trudności z późniejszym rzuceniem palenia. Uzależnienie od papierosów ma poważne skutki dla zdrowia dzieci i młodzieży. Papierosy zawierają szkodliwe substancje chemiczne, takie jak nikotyna, smoła, tlenek węgla, a także wiele innych toksyn. Palenie tytoniu wiąże się z ryzykiem wystąpienia chorób serca, chorób układu oddechowego (takich jak przewlekła obturacyjna choroba płuc), raka płuc, a także innych form raka, a także ma negatywny wpływ na rozwój płuc i układu nerwowego. Uzależnienie od papierosów może również prowadzić do innych negatywnych konsekwencji dla dzieci i młodzieży. Może to obejmować obniżoną wydajność szkolną, problemy z koncentracją, trudności emocjonalne, osłabioną kondycję fizyczną, wzrost ryzyka używania innych substancji psychoaktywnych czy trudności w relacjach społecznych. Ważne jest, aby podjąć działania mające na celu zapobieganie i redukcję palenia tytoniu wśród dzieci i młodzieży. Edukacja na temat szkodliwości palenia, promowanie zdrowego stylu życia, wzmocnienie umiejętności podejmowania decyzji i radzenia sobie z presją społeczną, a także wprowadzanie ograniczeń w reklamach tytoniowych mogą mieć pozytywny wpływ na zmniejszenie liczby palących wśród młodych osób. Ponadto, istotne jest udostępnienie odpowiedniego wsparcia i interwencji dla dzieci i młodzieży uzależnionych od papierosów. Programy zaprzestania palenia, konsultacje z terapeutami czy grupy wsparcia mogą pomóc młodym palaczom w rzuceniu nałogu i poprawie ich zdrowia i jakości życia.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

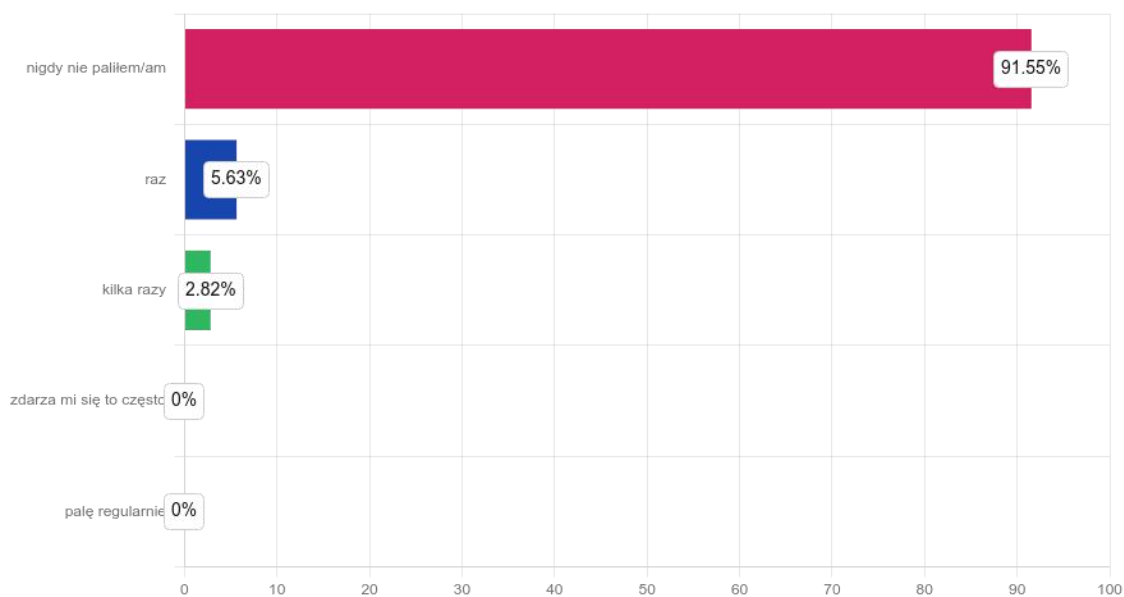
nigdy nie paliłem/am : **91,55%** (65)

raz: **5,63%** (4)

kilka razy: **2,82%** (2)

zdarza mi się to często: **0%** (0)

palę regularnie: **0%** (0)

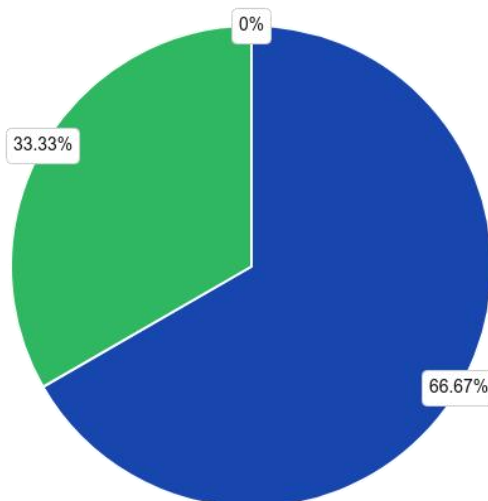
Następnie uczniów poproszono o wskazanie ile razy w życiu (jeśli kiedykolwiek) palili papierosy. Odpowiedź „nigdy nie paliłem/am ” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 91,55%, tj. 65 osób. Druga w kolejności odpowiedź „raz” została wybrana przez 4 osób, co stanowiło 5,63% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy” - 2,82% osób.

W jakim wieku paliłeś/aś papierosa po raz pierwszy?

8 lat lub mniej: **0%** (0)

9-10 lat: **66,67%** (4)

11-12 lat lub więcej: **33,33%** (2)

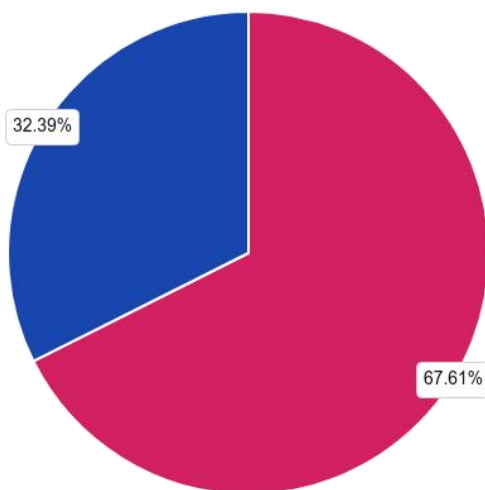

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgnęli po papierosa. Udzielano następujących odpowiedzi: „9-10 lat” (66,67%) oraz „11-12 lat lub więcej” (33,33%).

Czy wiesz czym są e-papierosy?

tak: **67,61%** (48)

nie: **32,39%** (23)

Na pytanie: czy wiesz czym są e-papierosy, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” wybrało ją 67,61% osób. Rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” wybrało ją 32,39% uczniów.

Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?

tak: **16,67%** (8)

nie: **22,92%** (11)

nie wiem: **60,42%** (29)

W odpowiedzi na pytanie: „Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?” większość uczniów wskazała odpowiedź „nie wiem” - 60,42% uczniów, rzadziej wskazywano na odpowiedzi: „nie” - 22,92% osób oraz „tak” - 16,67% badanych uczniów.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować e-papierosy?

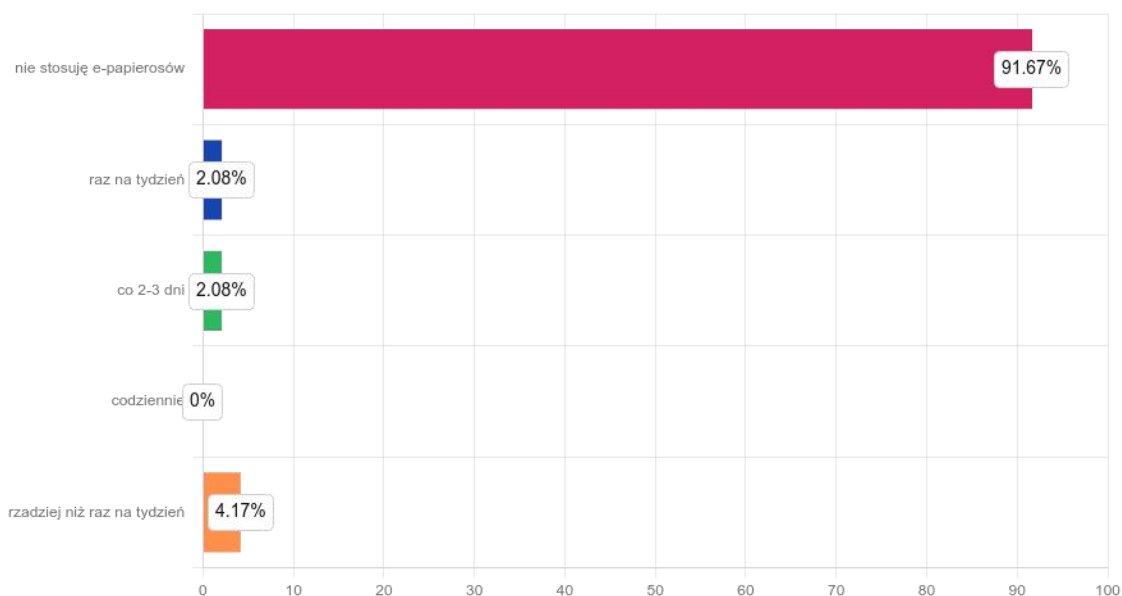
nie stosuję e-papierosów: **91,67%** (44)

raz na tydzień: **2,08%** (1)

co 2-3 dni: **2,08%** (1)

codziennie: **0%** (0)

rzadziej niż raz na tydzień: **4,17%** (2)

Następnie ankietowanych uczniów zapytano ile razy w życiu, jeśli w ogóle, zdarzyło im się palić e-papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie stosuję e-papierosów” - 91,67%, „rzadziej niż raz na tydzień” - 4,17%, „raz na tydzień” - 2,08% oraz „co 2-3 dni” - 2,08%.

Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów?

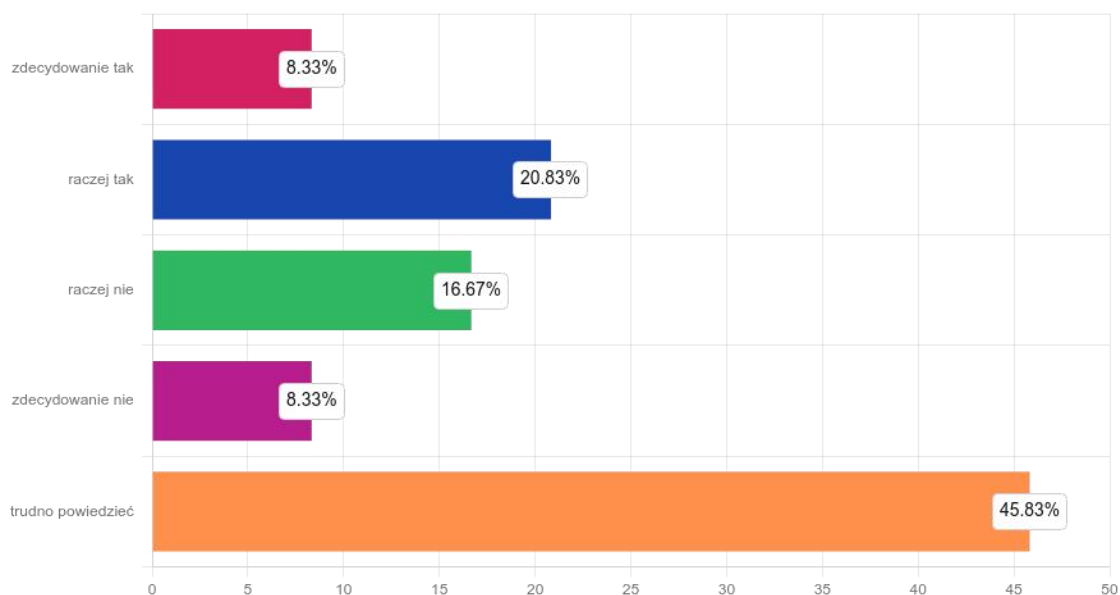
zdecydowanie tak: **8,33%** (4)

raczej tak: **20,83%** (10)

raczej nie: **16,67%** (8)

zdecydowanie nie: **8,33%** (4)

trudno powiedzieć: **45,83%** (22)

Na pytanie: „Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów”, uczniowie udzielali następujących odpowiedzi: „trudno powiedzieć” 45,83%, „raczej tak” 20,83%, „raczej nie” 16,67%, „zdecydowanie tak” 8,33% oraz „zdecydowanie nie” 8,33%.

Czy uważasz, że e-papierosy są uzależniające?

tak, tak samo jak papierosy tradycyjne: **68,75%** (33)

tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne: **16,67%** (8)

nie: **2,08%** (1)

nie wiem: **12,5%** (6)

Większość uczniów uważa, że e-papierosy są „tak, tak samo jak papierosy tradycyjne” 68,75%. Rzadziej wskazywano odpowiedzi: „tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne” 16,67%, „nie wiem” 12,5% oraz „nie” 2,08%.

4. 4. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Uzależnienie od narkotyków wśród dzieci i młodzieży jest bardzo niebezpiecznym i trudnym problemem społecznym. Narkotyki mają poważne skutki zdrowotne, społeczne i emocjonalne, a rozpoczęcie używania ich w młodym wieku zwiększa ryzyko uzależnienia i negatywnych konsekwencji w przyszłości. Oto kilka istotnych aspektów związanych z uzależnieniem od narkotyków wśród dzieci i młodzieży:

-Wczesne rozpoczęcie używania narkotyków: Wiele przypadków uzależnienia od narkotyków rozpoczyna się w młodym wieku. Narkotyki są łatwo dostępne, co sprawia, że dzieci i młodzież są podatne na eksperymentowanie.

-Skutki zdrowotne: Używanie narkotyków ma poważne skutki zdrowotne. Mogą one powodować uszkodzenia mózgu, zaburzenia pamięci, problemy emocjonalne, zmniejszoną motywację, problemy ze snem, uszkodzenia narządów wewnętrznych oraz zwiększone ryzyko wystąpienia chorób zakaźnych, takich jak wirusowe zapalenie wątroby, HIV/AIDS czy zapalenie płucnej.

-Uzależnienie fizyczne i psychiczne: Wiele narkotyków jest wysoce uzależniających, zarówno pod względem fizycznym, jak i psychicznym. Uzależnienie od narkotyków powoduje silną potrzebę kolejnych dawek, trudności w kontrolowaniu użytkowania, pojawienie się objawów abstynencji przy próbie odstawienia narkotyków, a także negatywne zmiany w funkcjonowaniu mózgu.

-Skutki społeczne i emocjonalne: Młodzi ludzie uzależnieni często mają problemy w szkole, związkach z rodziną i rówieśnikami, a także z trudnościami w znalezieniu zatrudnienia, gdy są już pełnoletni. Mogą również doświadczać problemów emocjonalnych, takich jak depresja, lęki czy zaburzenia osobowości.

-Czynniki ryzyka: Istnieje wiele czynników ryzyka, które mogą przyczynić się do rozwoju uzależnienia od narkotyków wśród dzieci i młodzieży. Należą do nich m.in. wpływ rówieśników, niska samoocena, brak wsparcia rodzinnego, przemoc w rodzinie, zaburzenia psychiczne, łatwy dostęp do narkotyków oraz niewłaściwe modele zachowań.

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

tak: **0%** (0)

nie: **100%** (71)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 100% badanych osób.

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków/dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

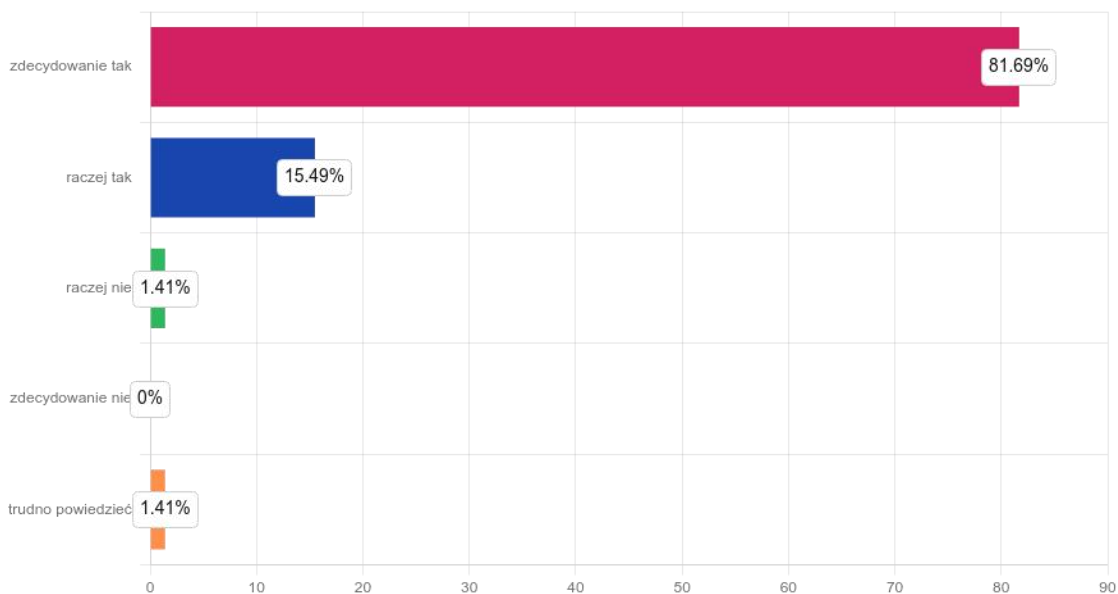
zdecydowanie tak: **81,69%** (58)

raczej tak: **15,49%** (11)

raczej nie: **1,41%** (1)

zdecydowanie nie: **0%** (0)

trudno powiedzieć: **1,41%** (1)

Analizując wiedzę uczniów dotyczącą szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak” - wskazało ją 81,69% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 15,49%. Rzadziej uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „raczej nie” - zaznaczyło ją 1,41% respondentów, „trudno powiedzieć” - wskazało ją 1,41% badanych.

4. 5. Problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży

Przemoc wśród dzieci i młodzieży jest poważnym problemem społecznym, który ma negatywne konsekwencje zarówno dla jednostek, jak i dla społeczeństwa jako całości. Przemoc może przybierać różne formy, takie jak fizyczne, psychiczne, werbalne i emocjonalne, oraz może mieć miejsce w różnych środowiskach, takich jak rodzina, szkoła, grupy rówieśnicze czy internet. Przemoc wśród dzieci i młodzieży wynika z wielu czynników. Często jest ona wynikiem niewłaściwego wzoru zachowań w rodzinie, gdzie dziecko może być świadkiem przemocy między rodzicami lub być bezpośrednim celem przemocy. Nieodpowiednia edukacja rodziców, brak umiejętności wychowawczych czy problematyczne relacje rodzinne mogą przyczynić się do pojawienia się przemocy w życiu dziecka. Innym istotnym czynnikiem wpływającym na przemoc wśród dzieci i młodzieży jest narażenie na negatywne wzorce zachowań i agresję w środowisku szkolnym. Przemoc rówieśnicza, znana również jako bullying, może prowadzić do fizycznych i emocjonalnych obrażeń, a także wywoływać negatywne konsekwencje psychologiczne, takie jak depresja, lęk czy obniżona samoocena. W ostatnich latach, z powodu rozwoju technologii, przemoc wśród dzieci i młodzieży w świecie wirtualnym stała się również poważnym zagrożeniem. Cyberprzemoc, czyli agresywne zachowania online, takie jak hejt, wyśmiewanie, szantaż czy rozpowszechnianie poufnych informacji, może mieć trwałe i szkodliwe skutki dla ofiar. Przemoc wśród dzieci i młodzieży ma negatywne konsekwencje zarówno dla ofiar, jak i dla sprawców. Ofiary doświadczają nie tylko krótkoterminowych obrażeń fizycznych i emocjonalnych, ale również mogą mieć trudności w funkcjonowaniu społecznym, edukacyjnym i rozwojowym. Przemoc może prowadzić do izolacji społecznej, problemów zdrowotnych, trudności w nauce i zaburzeń psychicznych.

Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem mogą wywoływać agresję/przemoc wśród młodzieży?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy: **69,01%** (49)

depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne: **28,17%** (20)

problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców: **21,13%** (15)

problemy rodzinne: **50,7%** (36)

zazdrość/zaborczość: **40,85%** (29)

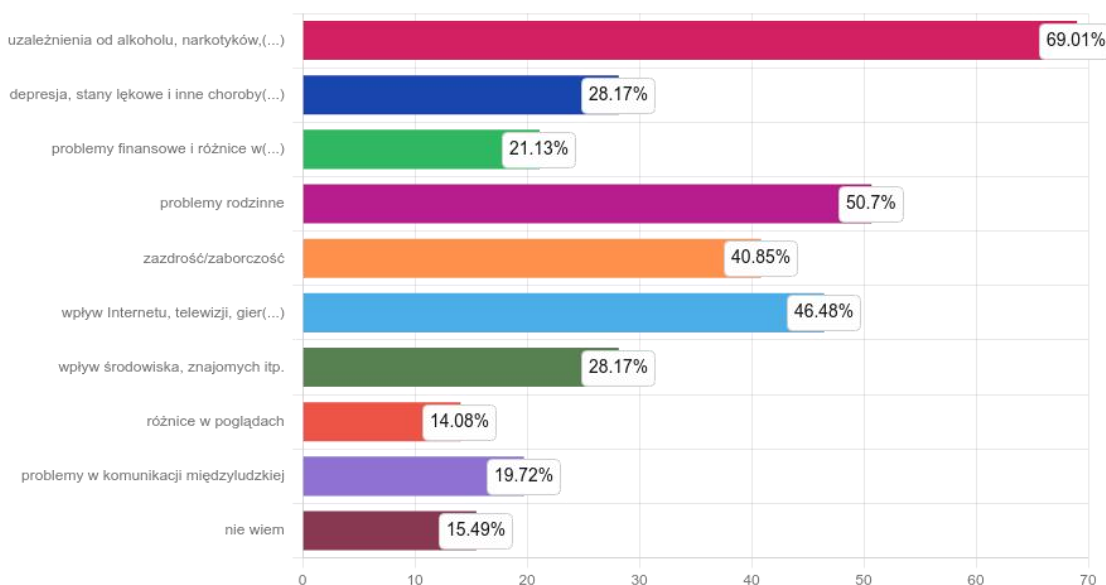
wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.: **46,48%** (33)

wpływ środowiska, znajomych itp.: **28,17%** (20)

różnice w poglądach: **14,08%** (10)

problemy w komunikacji międzyludzkiej: **19,72%** (14)

nie wiem: **15,49%** (11)

Zdaniem uczniów agresja lub przemoc wśród młodzieży jest powodowana głównie przez: „uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy” - 69,01% osób oraz „problemy rodzinne” - 50,7% badanych. Rządziej wskazywano na: „wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.” - 46,48% badanych uczniów, „zazdrość/zaborczość” - 40,85% osób, „depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne” - 28,17% respondentów, „wpływ środowiska, znajomych itp.” - 28,17% ankietowanych, „problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców” - 21,13% respondentów, „problemy w komunikacji międzyludzkiej” - 19,72% osób, „nie wiem” - 15,49% ankietowanych uczniów, „różnice w poglądach” - 14,08% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

tak : **23,94%** (17)

nie: **76,06%** (54)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 76,06% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 23,94% badanych uczniów.

Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka: **23,53%** (4)

tata/opiekun: **11,76%** (2)

siostra: **23,53%** (4)

brat: **11,76%** (2)

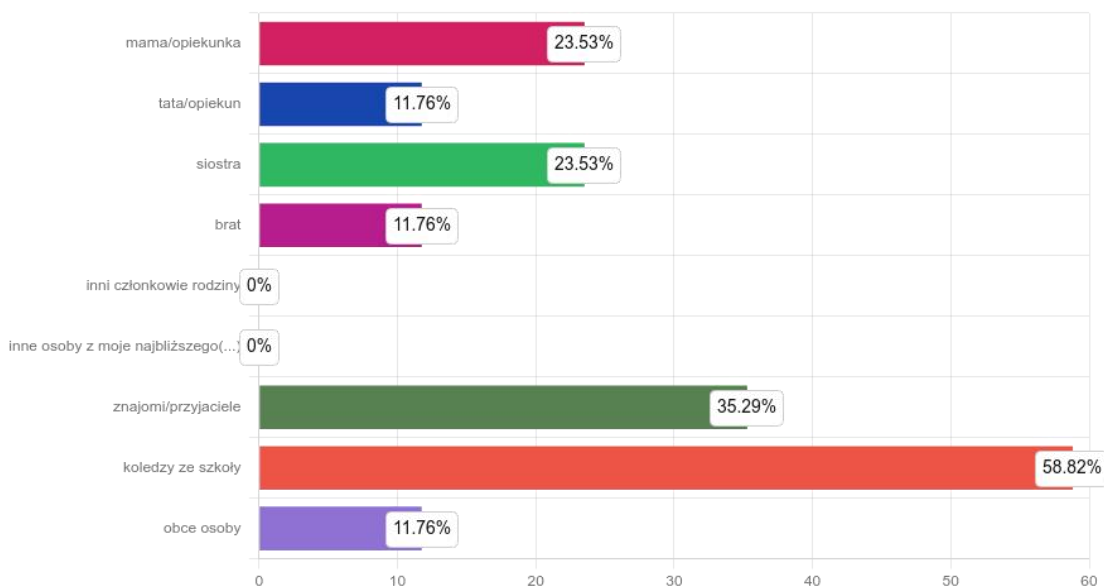
inni członkowie rodziny: **0%** (0)

inne osoby z mojego najbliższego otoczenia: **0%** (0)

znajomi/przyjaciele: **35,29%** (6)

koledzy ze szkoły: **58,82%** (10)

obce osoby: **11,76%** (2)

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „koledzy ze szkoły” - 58,82% osób oraz „znajomi/przyjaciele” - 35,29% badanych. Rzadziej wskazywano na: „mama/opiekunka” - 23,53% badanych uczniów, „siostra” - 23,53% osób, „tata/opiekun” - 11,76% respondentów, „brat” - 11,76% ankietowanych oraz „obce osoby” - 11,76% respondentów.

Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

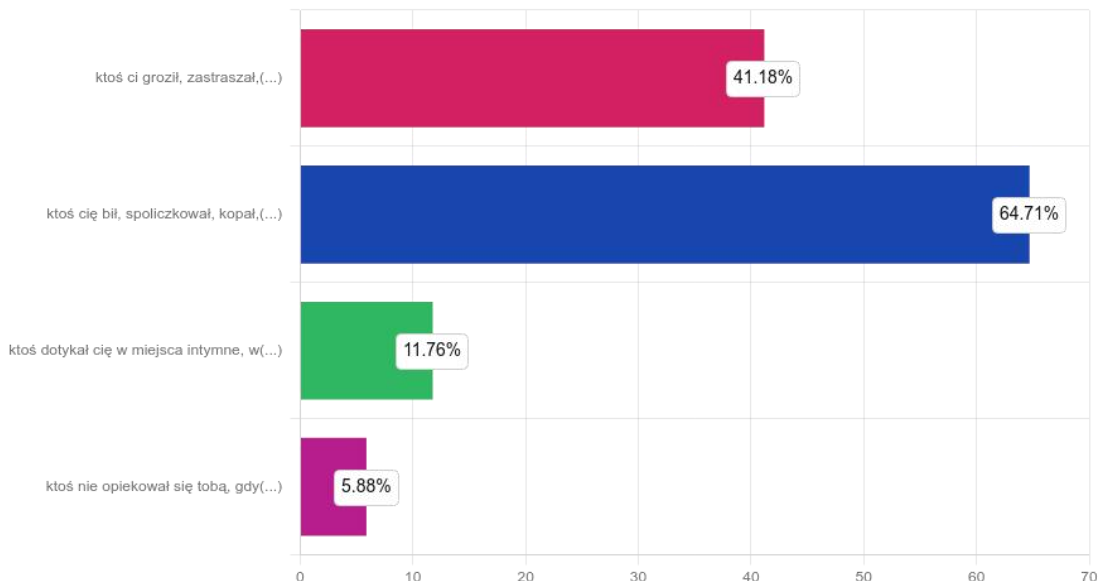
Można wybrać kilka odpowiedzi.

ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. : **41,18%** (7)

ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. : **64,71%** (11)

ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś : **11,76%** (2)

ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony: **5,88%** (1)

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. ” - takiej odpowiedzi udzieliło 64,71% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. ” - 41,18% uczniów, „ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś ” - 11,76% ankietowanych uczniów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - w ten sposób wskazywało 5,88% osób.

Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

alkoholu: **11,76%** (2)

narkotyków: **5,88%** (1)

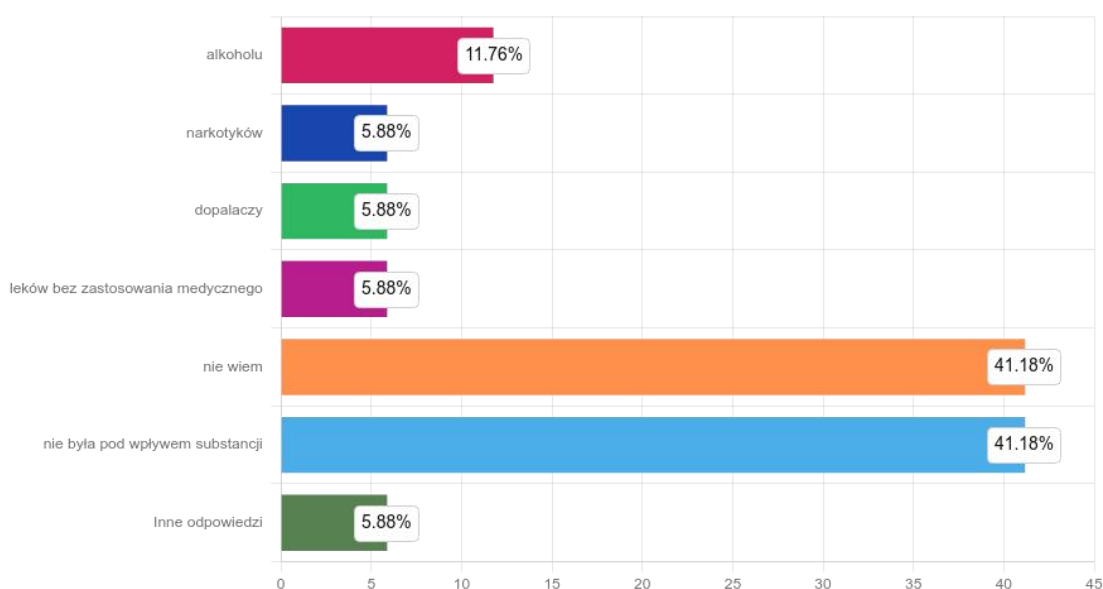
dopalaczy: **5,88%** (1)

leków bez zastosowania medycznego: **5,88%** (1)

nie wiem: **41,18%** (7)

nie była pod wpływem substancji: **41,18%** (7)

Inne odpowiedzi: **5,88%** (1)

Inne odpowiedzi:

- robiła to dla zabawy

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie wiem” - 41,18% osób oraz „nie była pod wpływem substancji” - 41,18% badanych. Rzadziej wskazywano na: „alkoholu” - 11,76% badanych uczniów, „narkotyków” - 5,88% osób, „dopalaczy” - 5,88% respondentów, „leków bez zastosowania medycznego” - 5,88% ankieterów.

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

tak : **22,54%** (16)

nie: **77,46%** (55)

Uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 77,46% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „tak ” została wskazana przez 22,54% badanych uczniów.

Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mamy/opiekunki: **12,5%** (2)

taty/opiekuna: **18,75%** (3)

siostry: **25%** (4)

brata: **50%** (8)

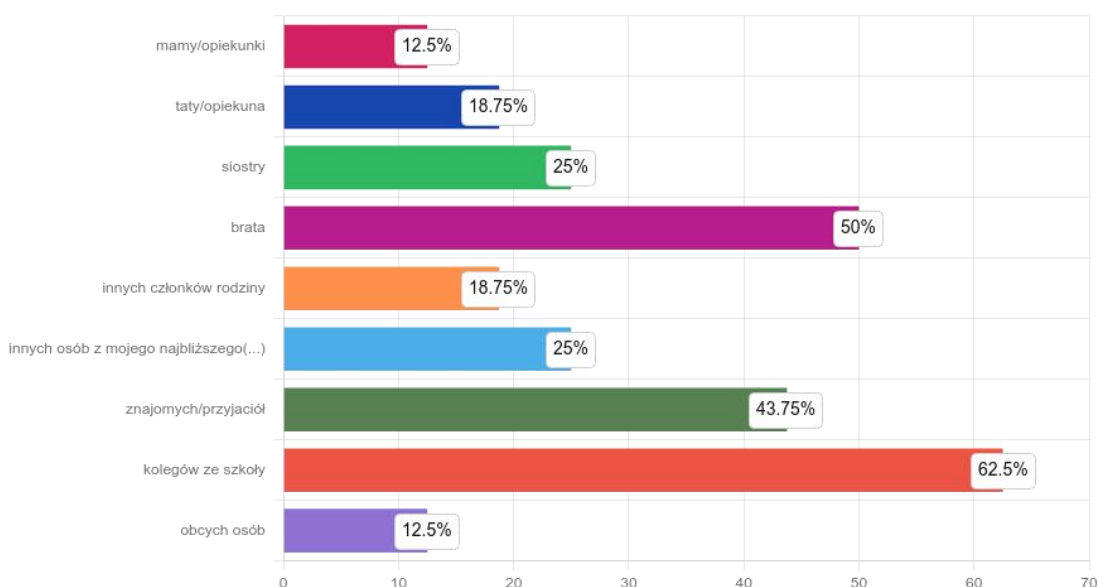
innych członków rodziny: **18,75%** (3)

innych osób z mojego najbliższego otoczenia: **25%** (4)

znajomych/przyjaciół: **43,75%** (7)

kolegów ze szkoły: **62,5%** (10)

obcych osób: **12,5%** (2)

Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „kolegów ze szkoły” wybrało ją 62,5% osób oraz „brata” wybrało ją 50% badanych. Rzadziej wskazywano na: „znajomych/przyjaciół” - 43,75% badanych uczniów, „siostry” - 25% osób, „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” - 25% respondentów, „taty/opiekuna” - 18,75% ankietowanych, „innych członków rodziny” - 18,75% respondentów, „mamy/opiekunki” - 12,5% osób oraz „obcych osób” - 12,5% uczniów.

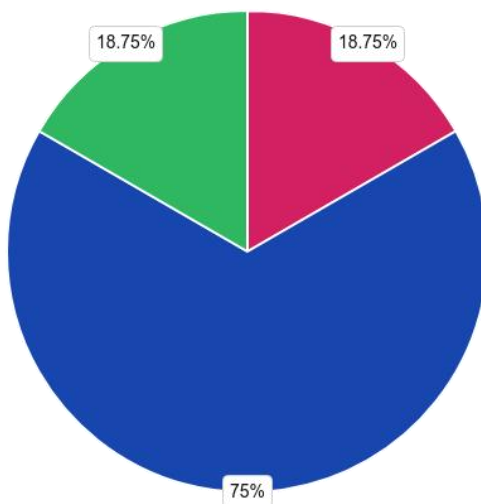
Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś itp.: 18,75% (3)

biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopłeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.: 75% (12)

dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a: 18,75% (3)

Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopłeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 75% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś itp.” - 18,75% uczniów oraz „dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” - 18,75% ankietowanych uczniów.

Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

tak: 23,94% (17)

nie: 29,58% (21)

nie wiem: 46,48% (33)

Większość uczniów w odpowiedzi na pytanie dotyczące występowania przemocy w ich szkole wskazało odpowiedź „nie wiem” - takiej odpowiedzi udzieliło 46,48%. W dalszej kolejności wskazywali na odpowiedzi: „nie” - 29,58% uczniów oraz „tak” - 23,94% badanych.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w razie problemu przemocy?

rodziców/opiekunów: **84,51%** (60)

dziadków: **18,31%** (13)

innych członków rodziny: **22,54%** (16)

nauczycieli: **45,07%** (32)

znajomych/przyjaciół: **40,85%** (29)

radził(a)był sobie sam/a: **12,68%** (9)

szukał(a)był pomocy w Internecie: **4,23%** (3)

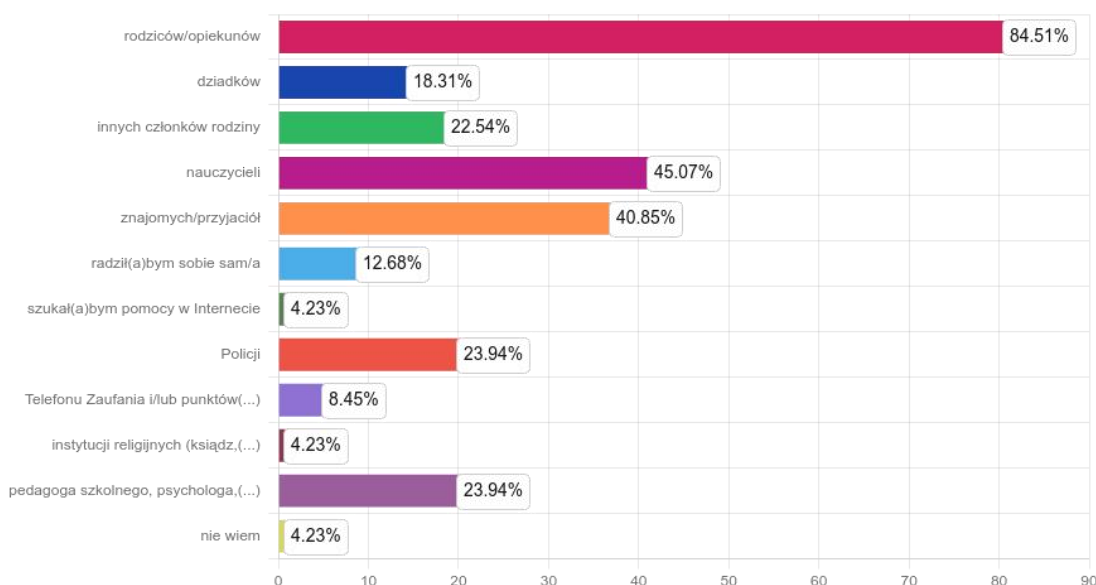
Policji: **23,94%** (17)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **8,45%** (6)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **4,23%** (3)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **23,94%** (17)

nie wiem: **4,23%** (3)

Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 84,51% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nauczycieli” - 45,07% osób, „znajomych/przyjaciół” - 40,85% badanych, „Policji” - 23,94% badanych uczniów, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 23,94% ankietowanych, „innych członków rodziny” - 22,54% badanych, „dziadków” - 18,31% badanych uczniów, „radził(a)był sobie sam/a” - 12,68% uczniów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 8,45% respondentów, „szukał(a)był pomocy w Internecie” - 4,23% badanych uczniów, instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.) - 4,23% ankietowanych oraz nie wiem” - 4,23% badanych uczniów.

Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

naśmiewaniem się z kogoś w Internecie: **54,93%** (39)

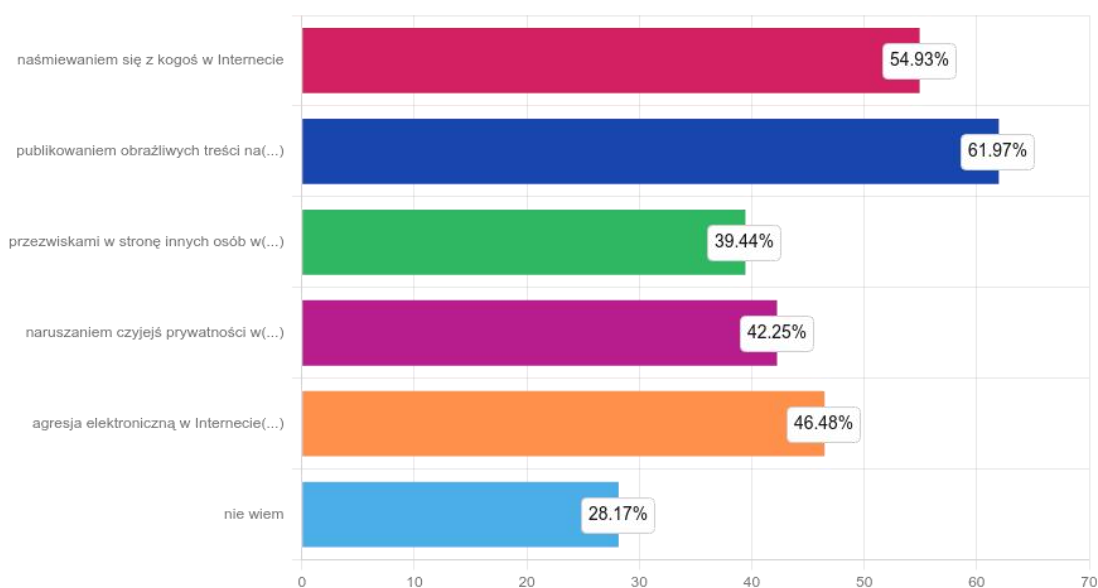
publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie: **61,97%** (44)

przezwiškami w stronę innych osób w Internecie: **39,44%** (28)

naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.): **42,25%** (30)

agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.): **46,48%** (33)

nie wiem: **28,17%** (20)

Uczniowie zostali poproszeni również o wskazanie, czym według nich jest cyberprzemoc. Najczęściej wskazywano następujące odpowiedzi: „publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie” wybrało ją 61,97% uczniów oraz „naśmiewaniem się z kogoś w Internecie” wybrało ją 54,93% osób. Rzędziej wskazywano na: „agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.)” - 46,48% badanych uczniów, „naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.)” - 42,25% osób, „przezwiškami w stronę innych osób w Internecie” - 39,44% respondentów oraz „nie wiem” - 28,17% ankietowanych.

Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **18,31%** (13)

podsywanie się: **7,04%** (5)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **9,86%** (7)

wyłudzenie pieniędzy: **4,23%** (3)

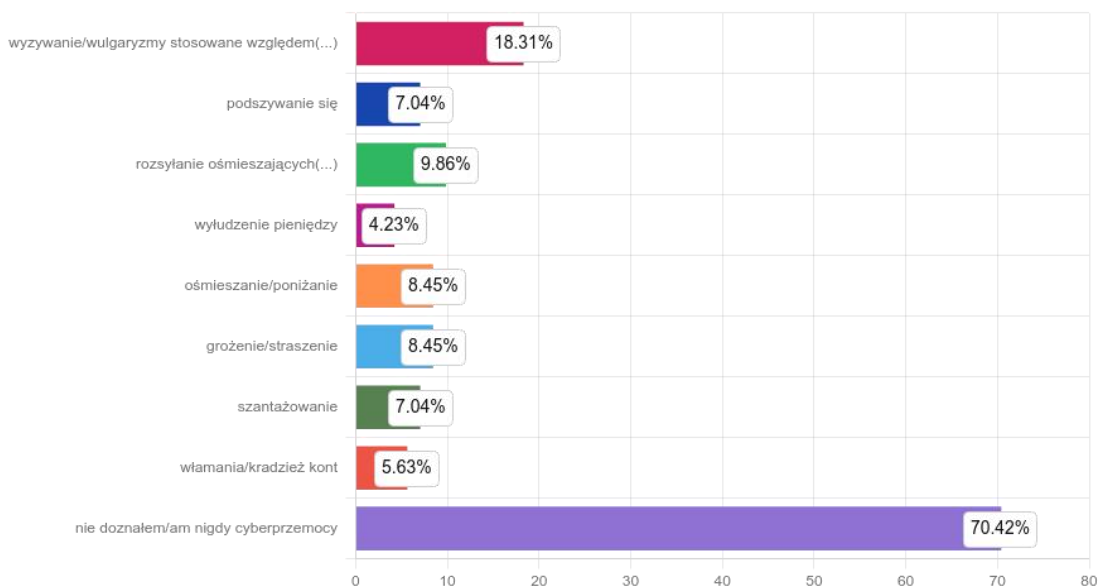
ośmieszanie/poniżanie: **8,45%** (6)

grożenie/straszenie: **8,45%** (6)

szantażowanie: **7,04%** (5)

włamania/kradzież kont: **5,63%** (4)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **70,42%** (50)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się kiedykolwiek doznać. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 70,42% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 18,31% badanych. Rzadziej wskazywano na: „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 9,86% badanych mieszkańców, „ośmieszanie/poniżanie” - 8,45% osób, „grożenie/straszenie” - 8,45% respondentów, „podsywanie się” - 7,04% ankietowanych, „szantażowanie” - 7,04% respondentów, „włamania/kradzież kont” - 5,63% osób oraz „wyłudzenie pieniędzy” - 4,23%.

Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **5,63%** (4)

podsywanie się: **5,63%** (4)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **4,23%** (3)

wyłudzenie pieniędzy: **2,82%** (2)

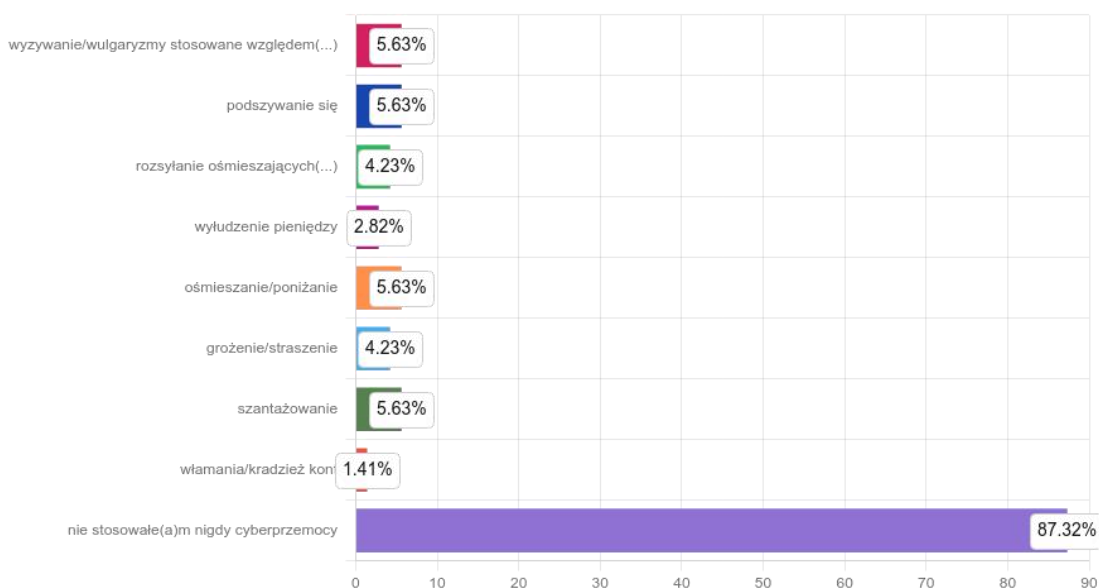
ośmieszanie/poniżanie: **5,63%** (4)

grożenie/straszenie: **4,23%** (3)

szantażowanie: **5,63%** (4)

włamania/kradzież kont: **1,41%** (1)

nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy: **87,32%** (62)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 87,32% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 5,63% badanych. Rzadziej wskazywano na: „podsywanie się” - 5,63% badanych mieszkańców, „ośmieszanie/poniżanie” - 5,63% osób, „szantażowanie” - 5,63% respondentów, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 4,23% ankietowanych, „grożenie/straszenie” - 4,23% respondentów, „wyłudzenie pieniędzy” - 2,82% osób oraz „włamania/kradzież kont” - 1,41% ankietowanych mieszkańców.

4. 6. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dzieci i młodzieży

Uzależnienia behawioralne wśród dzieci i młodzieży stanowią rosnący problem zdrowotny i społeczny. Uzależnienia tego rodzaju dotyczą zachowań, które wywołują silną potrzebę powtarzania i kontynuowania, pomimo negatywnych konsekwencji. Mimo że często mówimy o uzależnieniach w kontekście substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki czy alkohol, uzależnienia behawioralne dotyczą pewnych czynności, które wywołują natychmiastową nagrodę lub przyjemność. Jednym z najbardziej powszechnych uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży jest uzależnienie od technologii, zwłaszcza od smartfonów, tabletów i komputerów. Nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych może prowadzić do uzależnienia od gier komputerowych, mediów społecznościowych, strumieniowania filmów czy innych form rozrywki dostępnych online. To z kolei może negatywnie wpływać na rozwój społeczny, edukacyjny i zdrowotny dzieci i młodzieży, prowadząc do izolacji społecznej, problemów emocjonalnych, zaburzeń snu i obniżonej wydajności szkolnej. Innym uzależnieniem behawioralnym jest uzależnienie od hazardu. Gry hazardowe, zarówno tradycyjne, jak i dostępne online, mogą prowadzić do silnej potrzeby kontynuowania tej czynności, pomimo konsekwencji finansowych, społecznych i emocjonalnych. Młodzież może być szczególnie narażona na ryzyko uzależnienia od hazardu ze względu na łatwy dostęp do gier losowych, reklamy promujące hazard oraz presję społeczną. Inne formy uzależnień behawioralnych obejmują uzależnienie od jedzenia (nadużywanie jedzenia, anoreksja, bulimia), uzależnienie od zakupów (zakupoholizm), uzależnienie od seksu czy uzależnienie od pracy (workaholizm). Każde z tych uzależnień ma swoje unikalne cechy i konsekwencje, ale wszystkie wpływają negatywnie na jakość życia dzieci i młodzieży oraz mogą prowadzić do trudności emocjonalnych, relacyjnych i zdrowotnych. Przyczyny uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży są wielorakie. Czynniki genetyczne, biologiczne, psychologiczne i środowiskowe mogą odgrywać rolę w rozwoju uzależnień. Przykładowo, trudności emocjonalne, niskie poczucie własnej wartości, presja rówieśnicza, trudności w radzeniu sobie z emocjami czy brak odpowiednich umiejętności samokontroli mogą zwiększać ryzyko wystąpienia uzależnień behawioralnych. Ważne jest, aby podejść do problemu uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży w sposób holistyczny. Konieczne jest zapewnienie edukacji dotyczącej zdrowego stylu życia, umiejętności radzenia sobie z presją społeczną, zdrowych relacji interpersonalnych i odpowiednich strategii zarządzania stresem. Również wsparcie ze strony rodziny, szkoły i specjalistów może być niezbędne dla skutecznego radzenia sobie z uzależnieniami behawioralnymi i przywrócenia równowagi w życiu dzieci i młodzieży.

Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **12,68%** (9)

nie: **87,32%** (62)

Ankietowani uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 87,32% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 12,68% badanych uczniów.

Jak często korzystasz z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier, smart tv, itp.?

codziennie: **66,2%** (47)

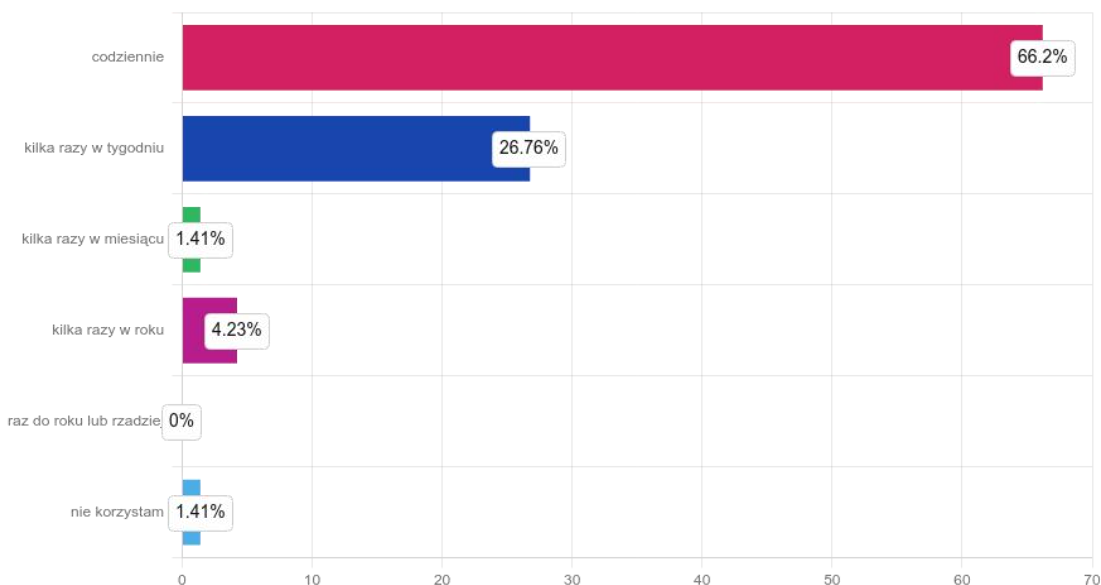
kilka razy w tygodniu: **26,76%** (19)

kilka razy w miesiącu: **1,41%** (1)

kilka razy w roku: **4,23%** (3)

raz do roku lub rzadziej: **0%** (0)

nie korzystam : **1,41%** (1)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 66,2%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy w tygodniu” została wybrana przez 26,76% badanej próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w roku” - 4,23% osób, „kilka razy w miesiącu” - 1,41% ankietowanych, „nie korzystam” - 1,41% uczniów.

Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z Internetu (poza nauką)?

Wskaż jedynie czas poświęcony na korzystanie z Internetu poza wykorzystywaniem go do nauki, odrabiania lekcji itp.

do 1 godz.: **10,64%** (5)

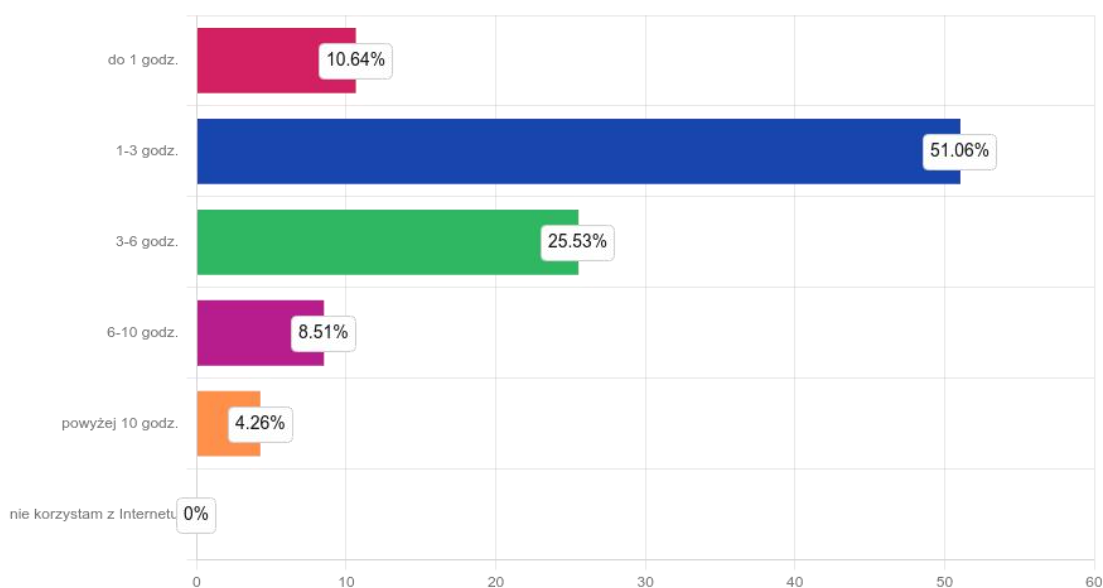
1-3 godz.: **51,06%** (24)

3-6 godz.: **25,53%** (12)

6-10 godz.: **8,51%** (4)

powyżej 10 godz.: **4,26%** (2)

nie korzystam z Internetu: **0%** (0)

Dodatkowo uczniów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „1-3 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 51,06% osób. Druga w kolejności odpowiedź „3-6 godz.” została wybrana przez 25,53% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „do 1 godz.” - 10,64% osób, „6-10 godz.” - 8,51% ankietowanych oraz „powyżej 10 godz.” - 4,26% uczniów.

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nauka: **55,71%** (39)

social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok): **52,86%** (37)

kontakt ze znajomymi: **78,57%** (55)

poznawanie nowych osób: **5,71%** (4)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **57,14%** (40)

słuchanie muzyki: **61,43%** (43)

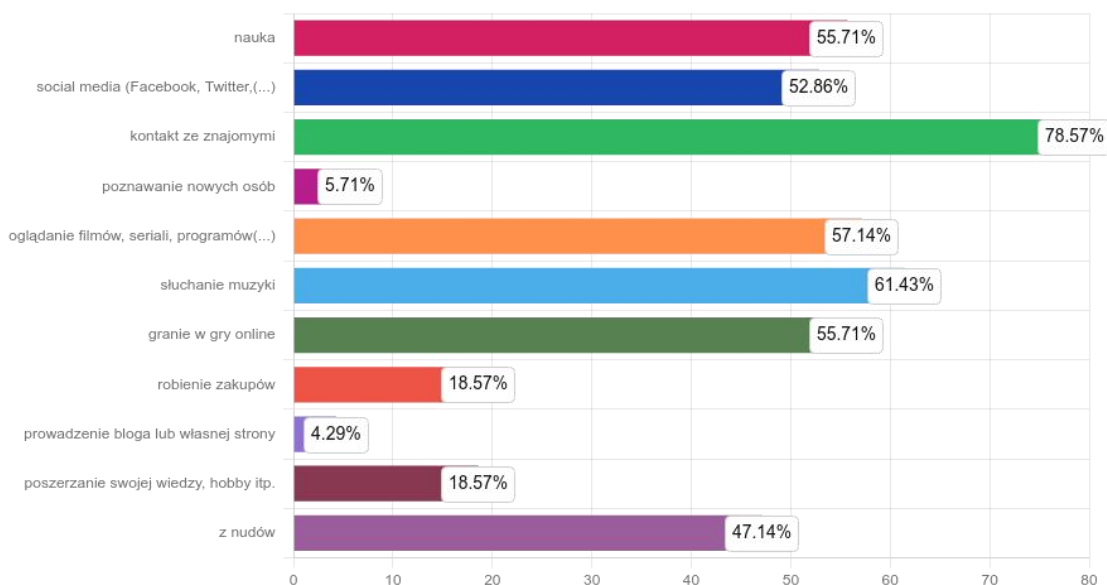
granie w gry online: **55,71%** (39)

robienie zakupów: **18,57%** (13)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **4,29%** (3)

poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **18,57%** (13)

z nudów: **47,14%** (33)

Głównymi powodami skłaniającymi ankietowanych uczniów do korzystania z nowych mediów jest: „kontakt ze znajomymi” - takiej odpowiedzi udzieliło 78,57% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „słuchanie muzyki” - 61,43%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube” - 57,14%, „nauka” - 55,71%, „granie w gry online” - 55,71%, „social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok)” - 52,86%, „z nudów” - 47,14%, „robienie zakupów” - 18,57%, „poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.” - 18,57%, „poznawanie nowych osób” - 5,71% oraz „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 4,29%.

Zaznacz, które z poniższych zdań odnoszą się do Ciebie:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.: **20%** (14)

Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.: **10%** (7)

Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.: **18,57%** (13)

Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi.: **2,86%** (2)

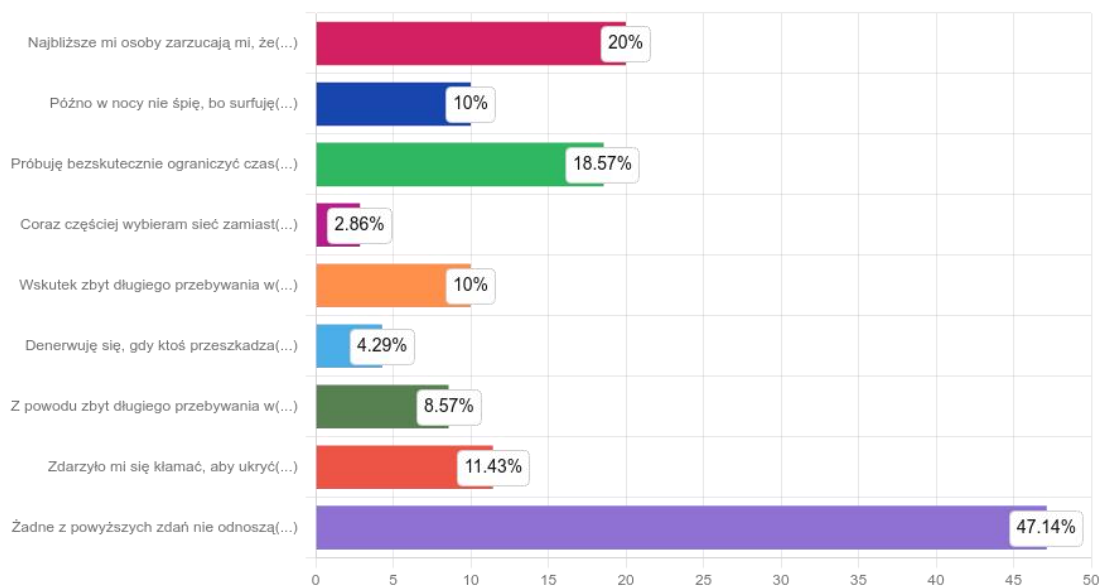
Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprząatanie, zakupy, nauka).: **10%** (7)

Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.: **4,29%** (3)

Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.: **8,57%** (6)

Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.: **11,43%** (8)

Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.: **47,14%** (33)

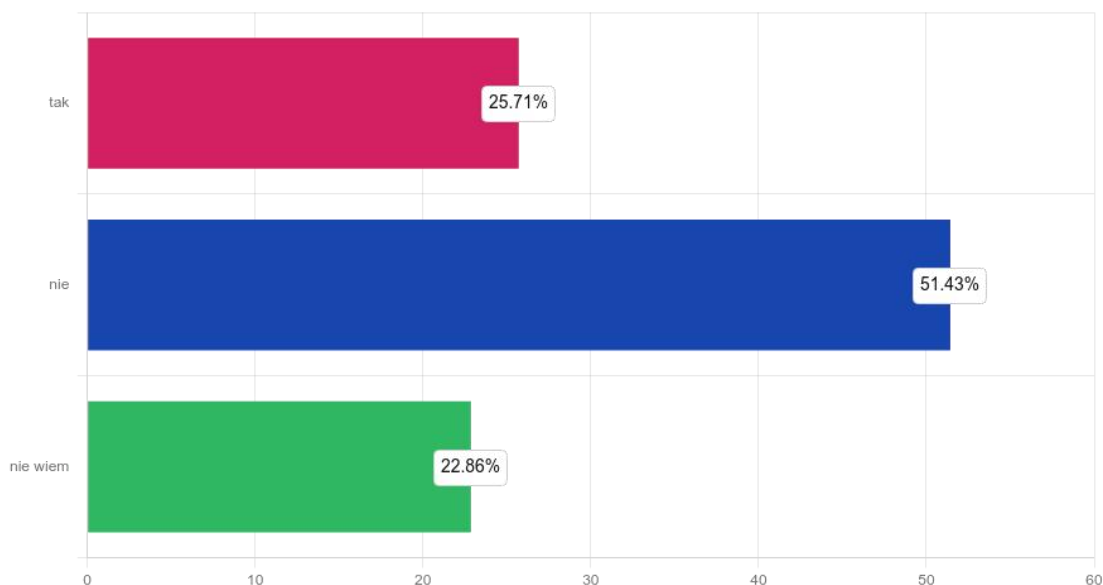
W dalszej kolejności uczniów poproszono, aby wskazali zdania, które odnoszą się do nich bezpośrednio. Uczniowie najczęściej zaznaczali odpowiedź: „Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.” - 47,14% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.” 20% uczniów, „Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.” - 18,57% ankietowanych uczniów, „Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.” - 11,43% respondentów oraz „Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.” - 10%, „Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprząatanie, zakupy, nauka).” - 10% uczniów, „Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.” - 8,57% badanych uczniów oraz „Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.” - 4,29% uczniów. Najmniej spośród respondentów tj. 2,86% odpowiedziało "Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi."

Czy na urządzeniu (telefon komórkowy, komputer, tablet itp.) z którego łączysz się z Internetem jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”?

tak: **25,71%** (18)

nie: **51,43%** (36)

nie wiem: **22,86%** (16)

Ankietowani uczniowie zostali zapytani o to, czy na ich urządzeniach, którymi łączą się z Internetem jest zainstalowana blokada rodzicielska. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 51,43% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 25,71% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 22,86% badanych uczniów.

Czy podałybyś swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

tak: **0%** (0)

nie: **98,57%** (69)

nie wiem: **1,43%** (1)

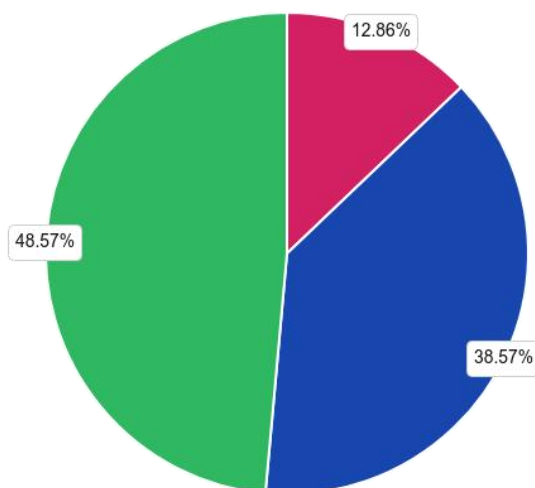
Celem sprawdzenia, czy uczniowie mają świadomość zagrożeń wynikających z udostępniania danych w Internecie, zapytano ich, czy udostępniłyby swoje dane obcej osobie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 98,57% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 1,43% badanych uczniów.

Czy uważasz siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego: **12,86%** (9)

można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego: **38,57%** (27)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **48,57%** (34)

Respondenci najczęściej zaznaczali odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” - wybrało ją 48,57%. Druga w kolejności odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego” została wskazana przez 38,57% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego” - wybrało ją 12,86% ankietowanych uczniów.

Czy czułeś się kiedykolwiek odrzucony przez innych (dyskryminowany) ze względu na brak dostępu do urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier lub do Internetu?

tak: **26,76%** (19)

nie: **73,24%** (52)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 73,24% spośród 71 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 26,76% badanych uczniów tj. 19 osób.

Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie występują negatywne konsekwencje: **2,82%** (2)

zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego: **60,56%** (43)

nieodpowiednie towarzystwo: **46,48%** (33)

pogorszenie relacji rodzinnych: **56,34%** (40)

pogorszenie relacji koleżeńskich: **38,03%** (27)

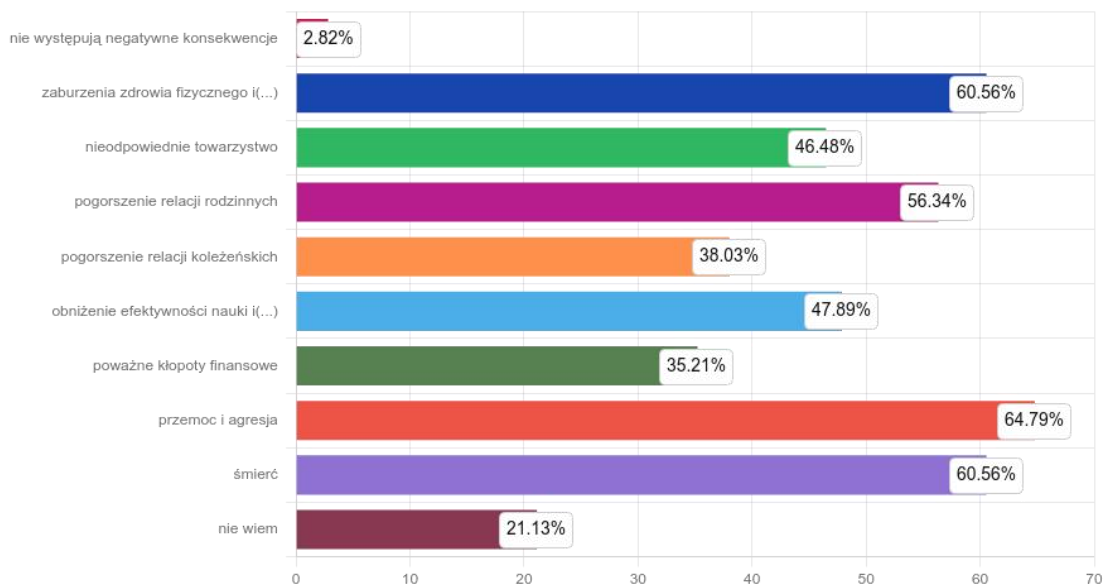
obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole: **47,89%** (34)

poważne kłopoty finansowe: **35,21%** (25)

przemoc i agresja: **64,79%** (46)

śmierć: **60,56%** (43)

nie wiem: **21,13%** (15)

Ankietowanych uczniów poproszono o wskazanie konsekwencji, które ich zdaniem mogą wynikać z uzależnień od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy. Uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „przemoc i agresja” - 64,79%, „zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego” - 60,56%, „śmierć” - 60,56%, „pogorszenie relacji rodzinnych” - 56,34%, „obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole” - 47,89%, „nieodpowiednie towarzystwo” - 46,48%, „pogorszenie relacji koleżeńskich” - 38,03%, „poważne kłopoty finansowe” - 35,21%, „nie wiem” - 21,13% oraz „nie występują negatywne konsekwencje” - 2,82%.

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodzeństwo: **11,27%** (8)

rodzice: **43,66%** (31)

nauczyciele: **36,62%** (26)

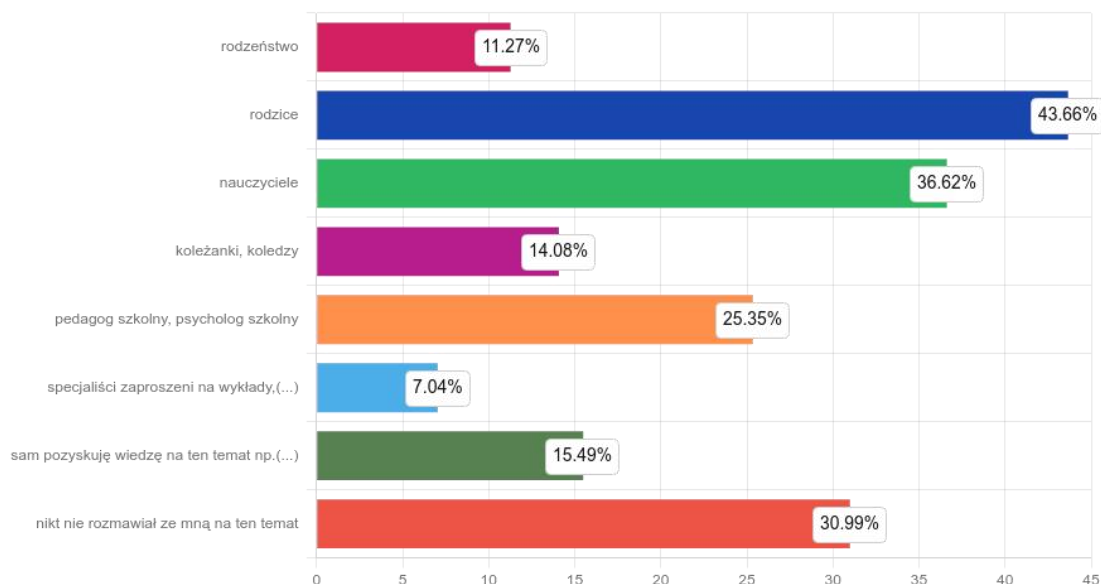
koleżanki, koledzy: **14,08%** (10)

pedagog szkolny, psycholog szkolny: **25,35%** (18)

specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty: **7,04%** (5)

sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji: **15,49%** (11)

nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat: **30,99%** (22)

Na temat substancji psychoaktywnych z uczniami rozmawiali: „rodzice” - 43,66%, „nauczyciele” - 36,62%, „nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat” - 30,99%, „pedagog szkolny, psycholog szkolny” - 25,35%, „sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji” - 15,49%, „koleżanki, koledzy” - 14,08%, „rodzeństwo” - 11,27%, „specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty” - 7,04%.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

rodziców/opiekunów: **63,38%** (45)

dziadków: **8,45%** (6)

innych członków rodziny: **9,86%** (7)

nauczycieli: **9,86%** (7)

znajomych/przyjaciół: **22,54%** (16)

radził(a)bym sobie sam/a: **4,23%** (3)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **1,41%** (1)

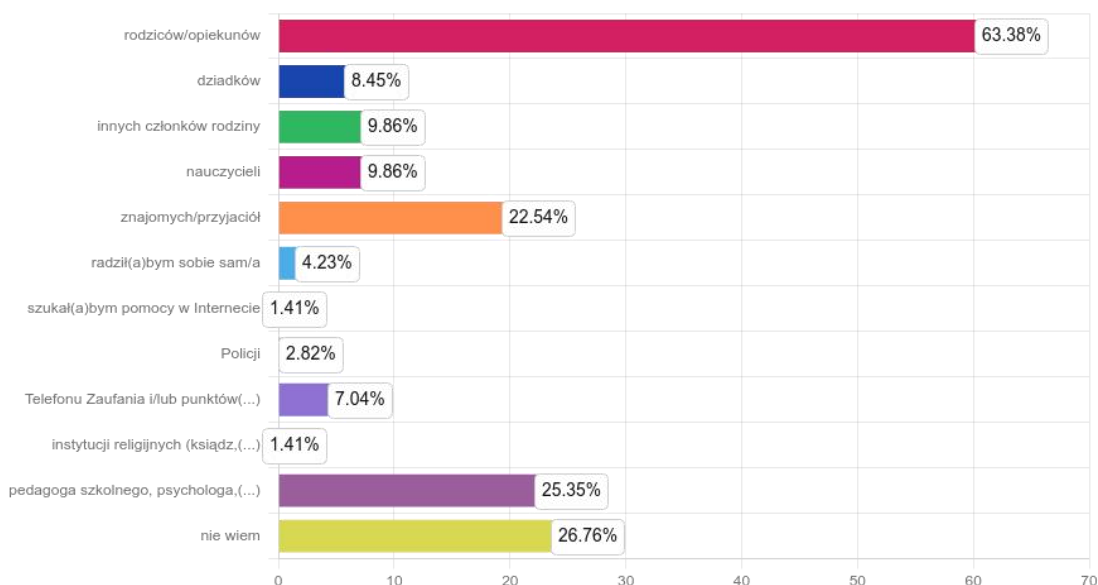
Policji: **2,82%** (2)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **7,04%** (5)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **1,41%** (1)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **25,35%** (18)

nie wiem: **26,76%** (19)

Uczniowie w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 63,38% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nie wiem” - 26,76% osób, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 25,35% badanych, „znajomych/przyjaciół” - 22,54% badanych uczniów, „innych członków rodziny” - 9,86% ankietowanych, „nauczycieli” - 9,86% badanych, „dziadków” - 8,45% badanych uczniów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 7,04% uczniów, „radził(a)bym sobie sam/a” - 4,23% respondentów, „Policji” - 2,82% badanych uczniów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 1,41% ankietowanych oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 1,41% badanych.

Jakiego rodzaju zajęć profilaktycznych brakuje w Twojej szkole?

zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą: **30,99%** (22)

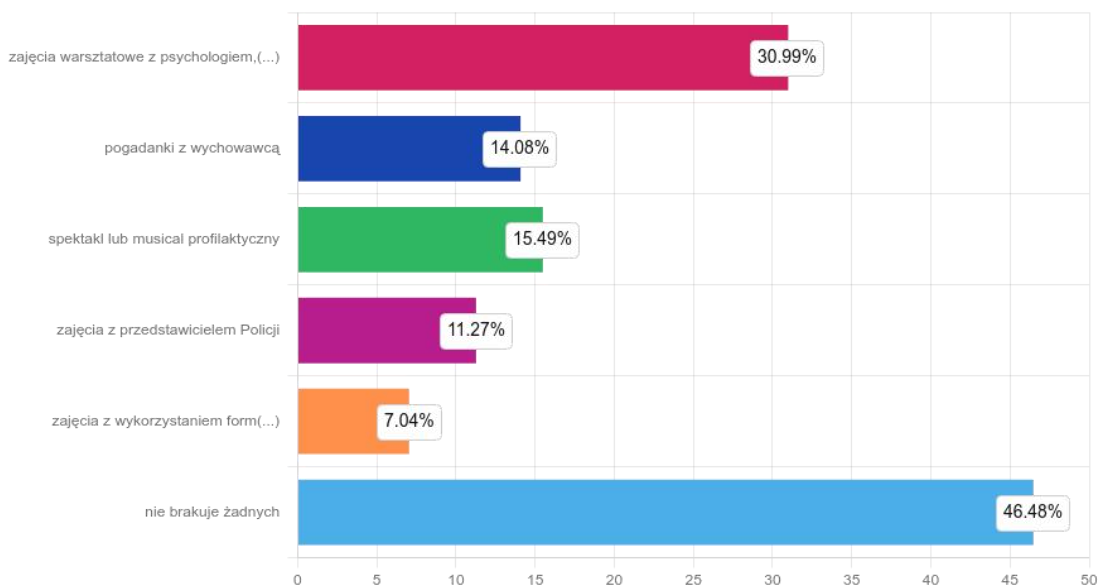
pogadanki z wychowawcą : **14,08%** (10)

spektakl lub musical profilaktyczny: **15,49%** (11)

zajęcia z przedstawicielem Policji: **11,27%** (8)

zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych: **7,04%** (5)

nie brakuje żadnych: **46,48%** (33)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie zajęć profilaktycznych, których ich zdaniem brakuje w szkole. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie brakuje żadnych” - takiej odpowiedzi udzieliło 46,48% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą” - 30,99%, „spektakl lub musical profilaktyczny” 15,49%, „pogadanki z wychowawcą ” - 14,08% oraz „zajęcia z przedstawicielem Policji” - 11,27%. Najmniej uczniów (7,04%) wybrało odpowiedź „zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych”.

Jak oceniasz swoją szkołę?

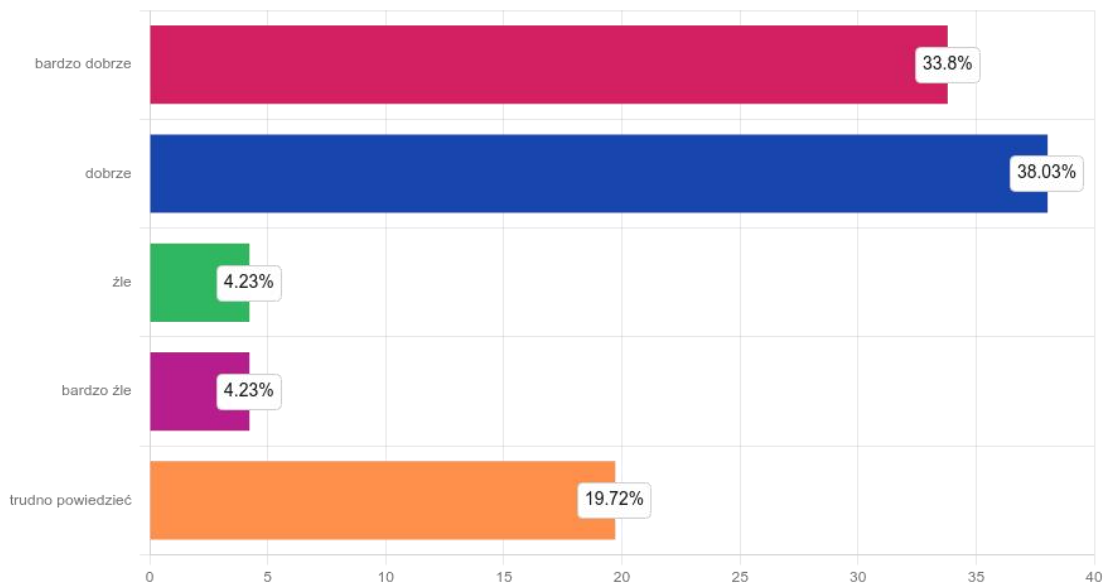
bardzo dobrze: **33,8%** (24)

dobrze: **38,03%** (27)

źle: **4,23%** (3)

bardzo źle: **4,23%** (3)

trudno powiedzieć: **19,72%** (14)

Ankietowanych poproszono o ocenę ich szkoły. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi „dobrze” - wskazało ją 38,03% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 33,8% osób, „trudno powiedzieć” - 19,72% uczniów, „źle” 4,23% badanych. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „bardzo źle” wskazało ją 4,23% uczniów.

Czy nauka pozytywnie wpłynie na Twoją przyszłość?

tak: **66,2%** (47)

nie: **1,41%** (1)

trudno powiedzieć: **22,54%** (16)

nie wiem: **9,86%** (7)

Następnie uczniów zapytano, czy ich zdaniem nauka wpłynie pozytywnie na ich przyszłość. Największa grupa respondentów wskazała odpowiedź „tak” - 66,2%. Natomiast 22,54% uczniów zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”, a odpowiedź „nie wiem” wskazało - 9,86% uczniów.

Jak oceniasz samego/ą siebie?

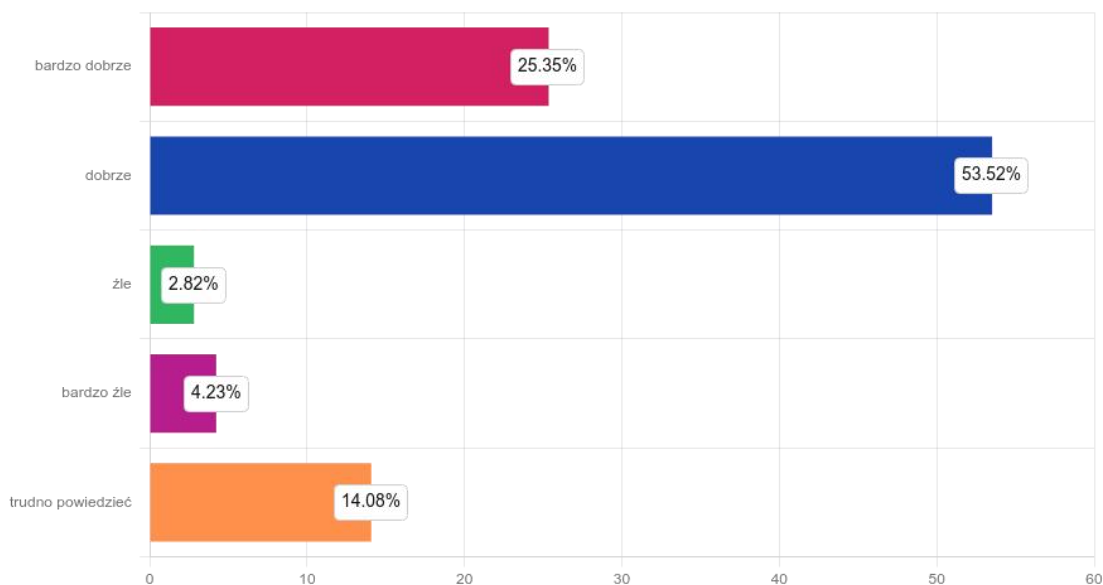
bardzo dobrze: **25,35%** (18)

dobrze: **53,52%** (38)

źle: **2,82%** (2)

bardzo źle: **4,23%** (3)

trudno powiedzieć: **14,08%** (10)

Następnie uczniów zapytano jak oceniają samych siebie. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - 53,52%, „bardzo dobrze” - 25,35%, „trudno powiedzieć” - 14,08%, „bardzo źle” - 4,23% oraz „źle” - 2,82%.

W razie problemów w Twoim życiu, na czyją pomoc mógłbyś liczyć najbardziej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.): **87,32%** (62)

tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.): **60,56%** (43)

dziadkowie: **33,8%** (24)

rodzeństwo: **43,66%** (31)

inni członkowie rodziny: **26,76%** (19)

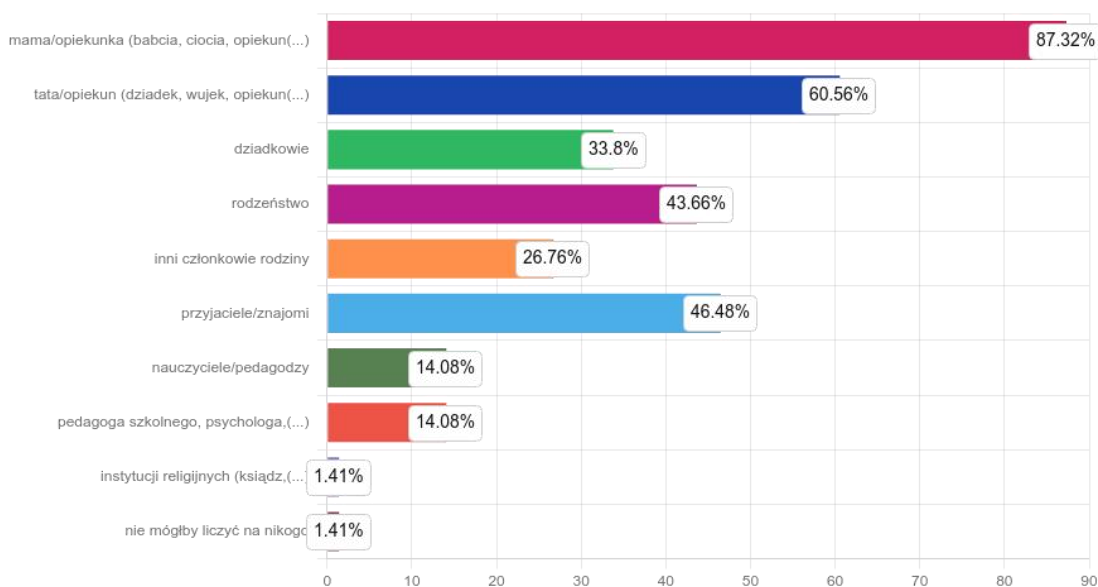
przyjaciele/znajomi: **46,48%** (33)

nauczyciele/pedagodzy: **14,08%** (10)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **14,08%** (10)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **1,41%** (1)

nie mógłby liczyć na nikogo: **1,41%** (1)

W razie problemów w swoim życiu, uczniowie zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.)” - 87,32% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.)” - 60,56% osób, „przyjaciele/znajomi” - 46,48% badanych, „rodzeństwo” - 43,66% badanych uczniów, „dziadkowie” - 33,8% ankietowanych, „inni członkowie rodziny” - 26,76% badanych, „nauczyciele/pedagodzy” - 14,08% badanych uczniów, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 14,08% uczniów, „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 1,41% respondentów oraz „nie mógłby liczyć na nikogo” - 1,41% badanych uczniów.

Jak oceniasz bliskość Twojej rodziny (wspólne spędzanie czasu, rozmowy i podejmowanie decyzji)?

bardzo dobrze: **57,75%** (41)

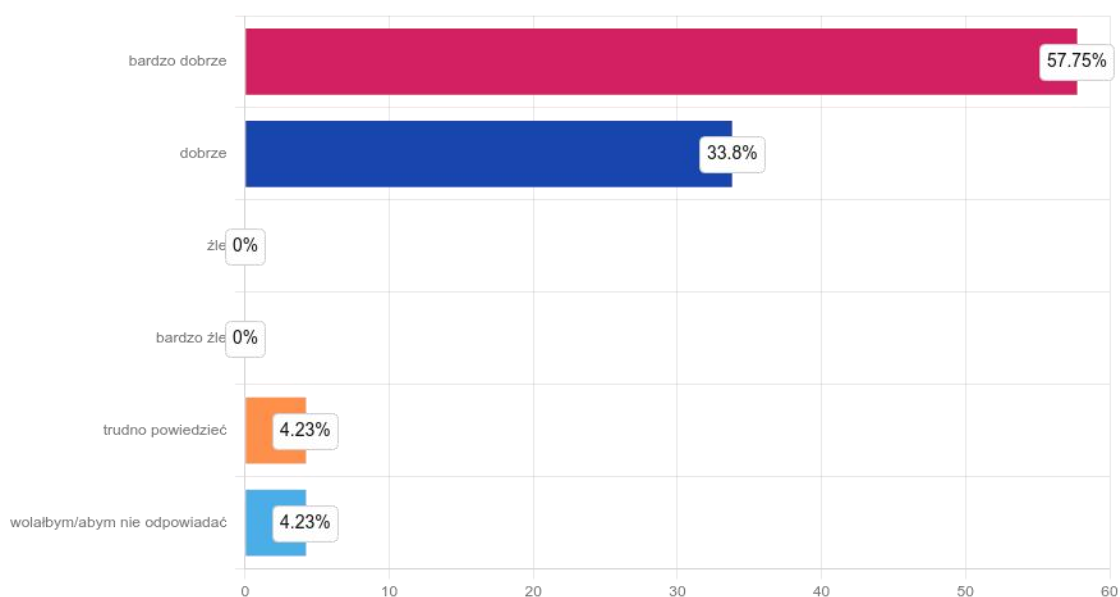
dobrze: **33,8%** (24)

źle: **0%** (0)

bardzo źle: **0%** (0)

trudno powiedzieć: **4,23%** (3)

wolałbym/abym nie odpowiadać : **4,23%** (3)

Badanych uczniów poproszono o ocenę bliskości swojej rodziny. Odpowiedź „bardzo dobrze” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 57,75% osób. Druga w kolejności odpowiedź „dobrze” została wybrana 33,8% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „trudno powiedzieć” - 4,23% osób oraz „wolałbym/abym nie odpowiadać ” - 4,23% uczniów.

Czy bierzesz udział w pozalekcyjnych zajęciach? Jeżeli tak, to jakich?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych: **45,07%** (32)

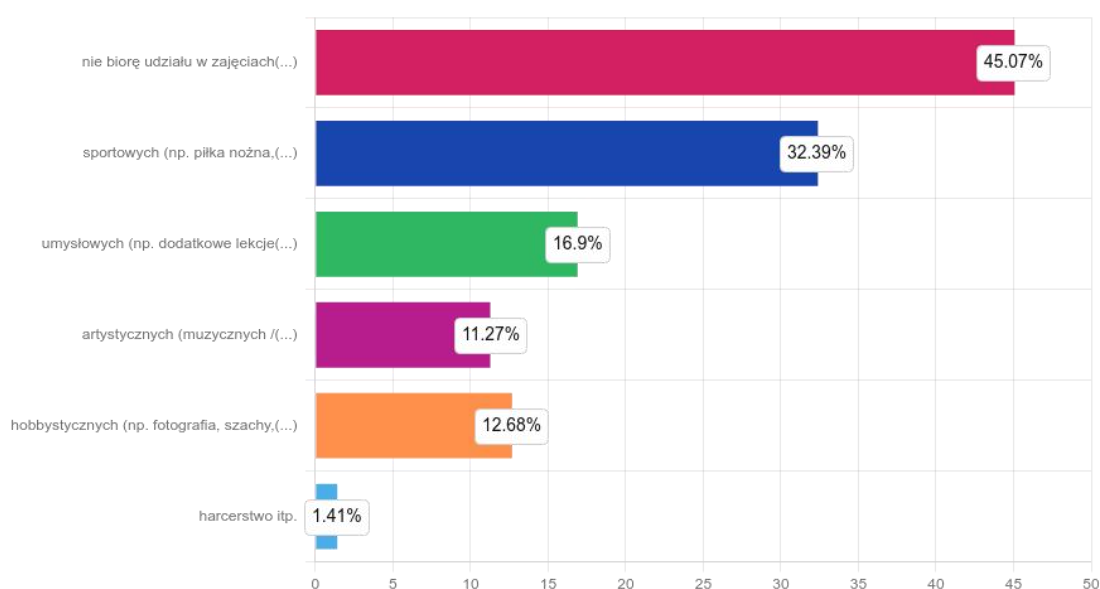
sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki itp.): **32,39%** (23)

umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.): **16,9%** (12)

artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich): **11,27%** (8)

hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.): **12,68%** (9)

harcerstwo itp.: **1,41%** (1)

Respondentów zapytano, czy biorą udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 45,07%. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.)” - 16,9% osób „hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.)” - 12,68% badanych, „artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich)” - 11,27% badanych uczniów oraz „harcerstwo itp.” - 1,41% ankietowanych.

Czy masz hobby, któremu poświęcasz znaczną ilość czasu?

tak: **85,92%** (61)

nie: **14,08%** (10)

Większość uczniów wskazała odpowiedź „tak”, tj. 85,92% ankietowanych, a odpowiedź „nie”, zaznaczyło 14,08% respondentów.

Czy zdarza Ci się opuszczać dni w szkole bez usprawiedliwienia?

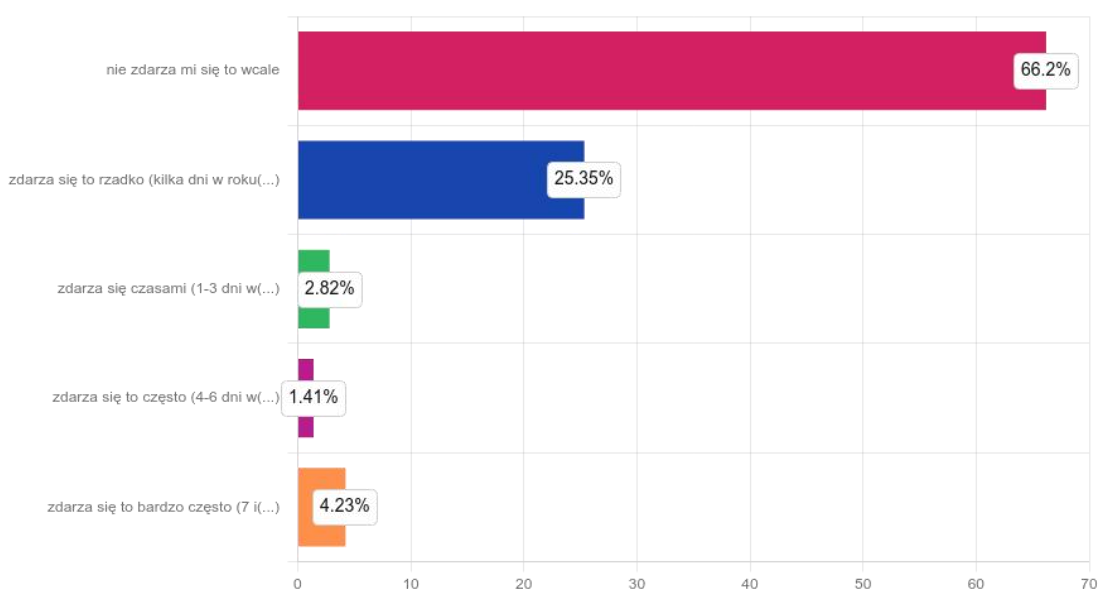
nie zdarza mi się to wcale: **66,2%** (47)

zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym): **25,35%** (18)

zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu): **2,82%** (2)

zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu): **1,41%** (1)

zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu): **4,23%** (3)

Uczniowie najczęściej przyznawali, iż „nie zdarza mi się to wcale” - takiej odpowiedzi udzieliło 66,2% uczniów. W dalszej kolejności wskazywano: „zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym)” 25,35%, „zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu)” 4,23%, „zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu)” 2,82% oraz „zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu)” 1,41%.

Czy Twoi rodzice wiedzą z kim i jak spędzasz wolny czas?

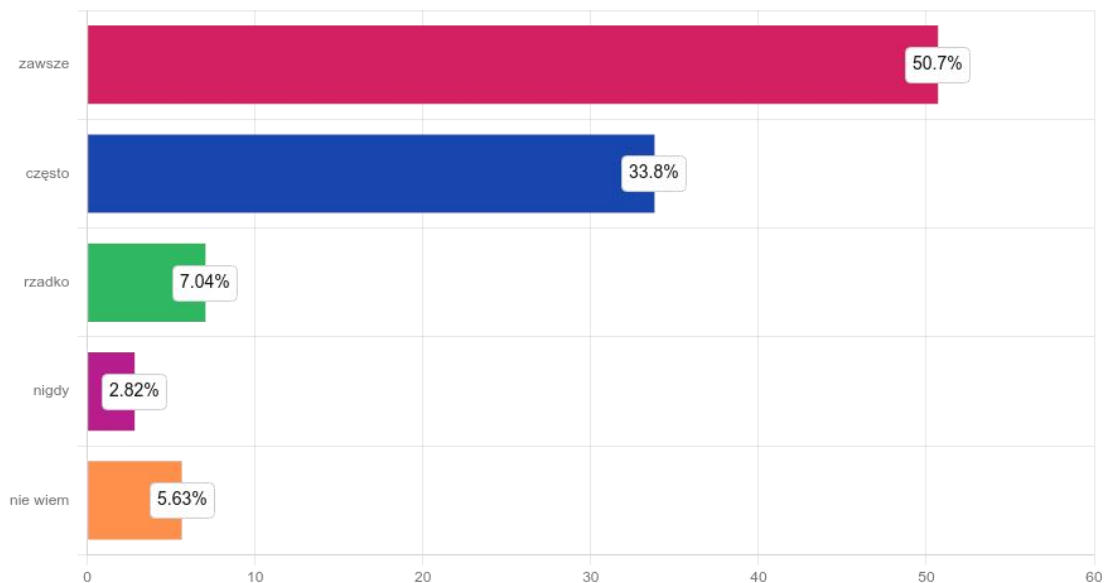
zawsze: 50,7% (36)

często: 33,8% (24)

rzadko: 7,04% (5)

nigdy: 2,82% (2)

nie wiem: 5,63% (4)

Uczniowie najczęściej zaznaczali następujące odpowiedzi „zawsze” - taką odpowiedź wskazało 50,7% ankietowanych uczniów, rzadziej wskazywano: „często” - 33,8% osób, „rzadko” 7,04% uczniów, „nie wiem” - 5,63% osób oraz „nigdy” - 2,82% respondentów.

Kto cię wychowuje?

oboje rodziców/opiekunów: **78,87%** (56)

tylko mama/opiekunka: **16,9%** (12)

tylko tata/opiekun: **0%** (0)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **4,23%** (3)

Odpowiedź „oboje rodziców/opiekunów” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 78,87%. Druga w kolejności odpowiedź „tylko mama/opiekunka” została wybrana przez 16,9% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 4,23% osób.

Jak oceniasz sytuację materialną (ilość pieniędzy) w swoim domu?

bardzo dobrze: **29,58%** (21)

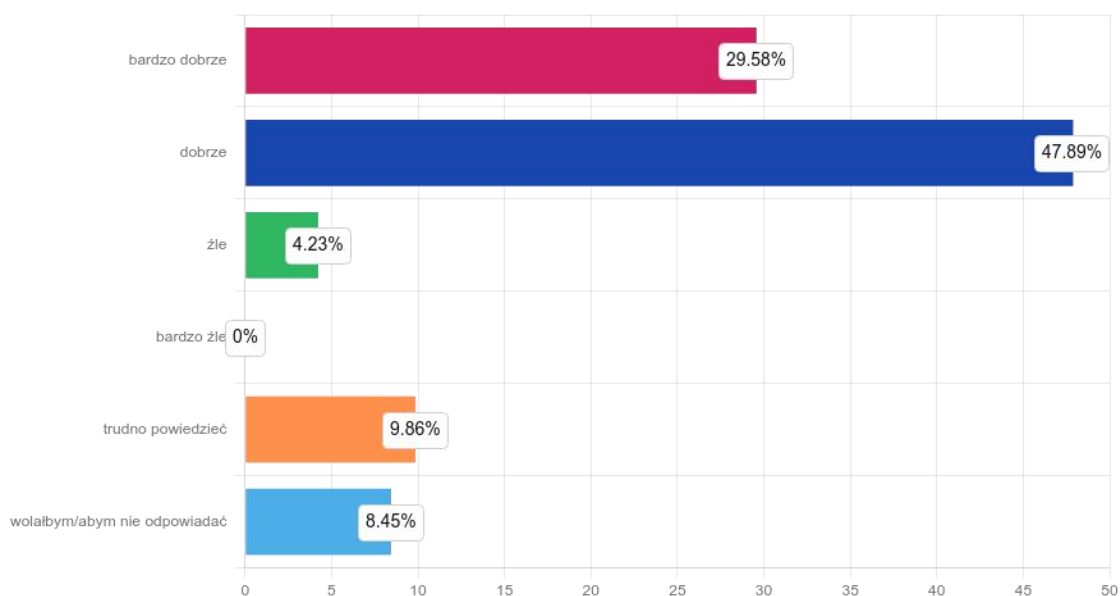
dobrze: **47,89%** (34)

źle: **4,23%** (3)

bardzo źle: **0%** (0)

trudno powiedzieć: **9,86%** (7)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **8,45%** (6)

Opisując sytuację materialną swojej rodziny, uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - taką odpowiedź wskazało 47,89% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 29,58% osób, „trudno powiedzieć” - 9,86% uczniów, „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 8,45% respondentów, „źle” - 4,23% osób.

5. Badanie uczniów klas 7-8

5. 1. Charakterystyka respondentów

Twoja płeć:

kobieta: **58,06%** (18)

mężczyzna: **41,94%** (13)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „kobieta” - wybrało ją 58,06% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „mężczyzna” została wskazana przez 41,94% badanych uczniów.

Twoja klasa:

VII: **45,16%** (14)

VIII: **54,84%** (17)

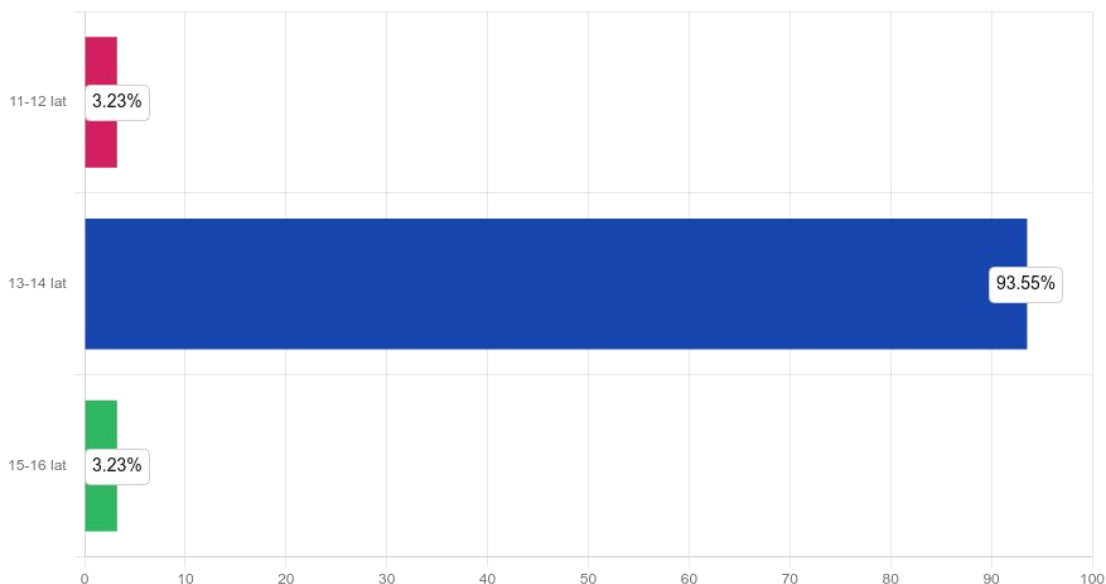
Uczniowie biorący udział w badaniu uczęszczali do klas: „VIII” - 54,84% uczniów oraz „VII” - 45,16% uczniów.

Twój wiek:

11-12 lat : **3,23%** (1)

13-14 lat: **93,55%** (29)

15-16 lat: **3,23%** (1)

W anketowaniu brali udział uczniowie w wieku: „13-14 lat” - 93,55% uczniów, „11-12 lat” - 3,23% uczniów oraz „15-16 lat” - 3,23% uczniów.

5. 2. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

tak: **35,48%** (11)

nie: **64,52%** (20)

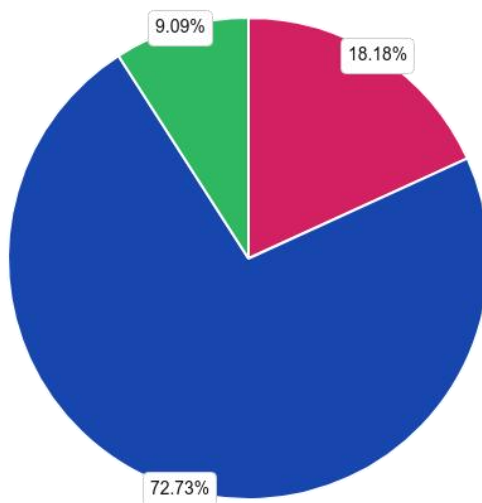
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 64,52% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 35,48% badanych uczniów.

W jakim wieku spróbowałeś/aś alkohol po raz pierwszy?

10 lat i mniej : **18,18%** (2)

11-12 lat: **72,73%** (8)

13-14 lat lub więcej: **9,09%** (1)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgali po alkohol. Udzielano następujących odpowiedzi: „11-12 lat” (72,73%) oraz „10 lat i mniej ” (18,18%). Najmniej ankietowanych wskazało odpowiedź „13-14 lat lub więcej”, tj. (9,09%).

W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych: **9,09%** (1)

w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych: **18,18%** (2)

poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie: **0%** (0)

poczęstowali mnie inni członkowie rodziny: **18,18%** (2)

przez pomyłkę: **18,18%** (2)

ze znajomymi poza domem: **9,09%** (1)

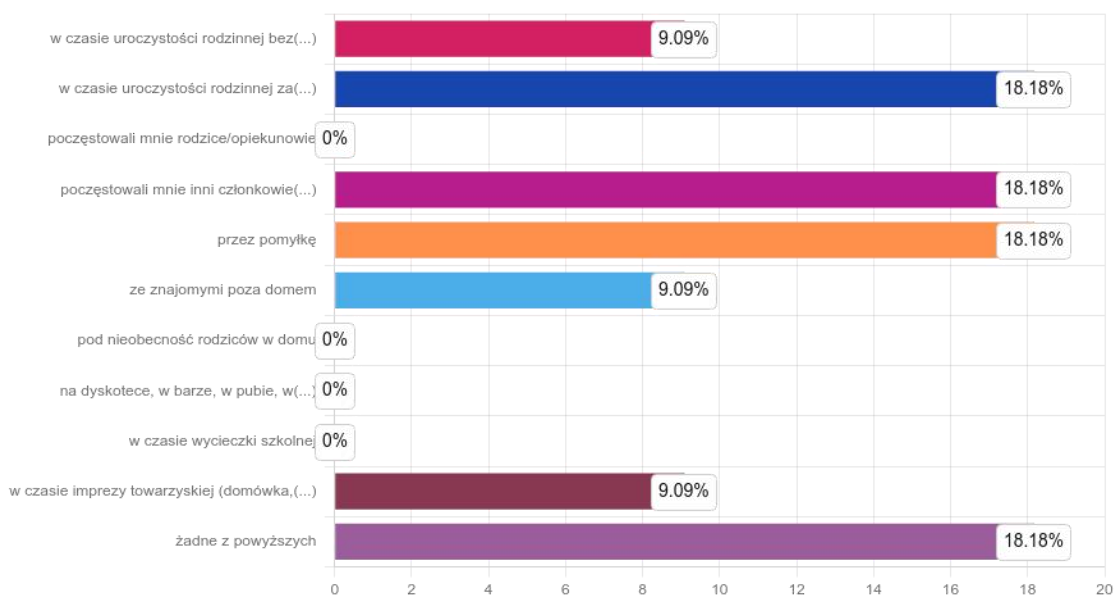
pod nieobecność rodziców w domu: **0%** (0)

na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni: **0%** (0)

w czasie wycieczki szkolnej: **0%** (0)

w czasie imprezy towarzyskiej (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.): **9,09%** (1)

żadne z powyższych: **18,18%** (2)

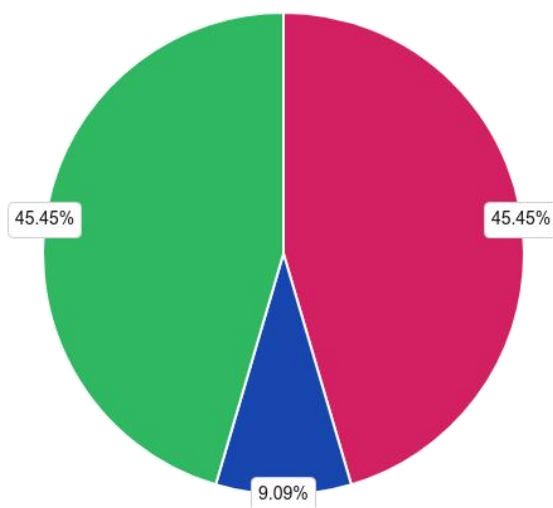
Uczniowie najczęściej wskazywali, iż sięgali po alkohol w następujących okolicznościach: „w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych” tę okoliczność wskazało 18,18% uczniów oraz „poczęstowali mnie inni członkowie rodziny” - została wybrana przez 18,18% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „przez pomyłkę” - 18,18 % osób, „żadne z powyższych” - 18,18 % badanych, „w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych” - 9,09 % uczniów, „ze znajomymi poza domem” - 9,09 % badanych uczniów oraz „w czasie imprezy towarzyskiej (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.)” - 9,09 % badanych.

Kiedy ostatnio piłeś/aś alkohol?

w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **45,45%** (5)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **9,09%** (1)

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem): **45,45%** (5)

Największa część uczniów przyznała, iż spożywali alkohol „w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)” - takiej odpowiedzi udzieliło 45,45% uczniów udzielających odpowiedzi na to pytanie. Druga w kolejności odpowiedź „ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)” została zaznaczona przez 45,45% uczniów. Najrzadziej respondencie wskazywali odpowiedź „w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)” - odpowiedzi takiej udzieliło 9,09% respondentów.

Czy w ciągu ostatniego miesiąca (ostatnie 30 dni) zdarzyło Ci się bardzo mocno upić alkoholem tzn. miałeś duże problemy z koordynacją ruchową (zataczanie się), mową (bełkotanie), myśleniem (problem z zebraniem myśli), wyrwy w pamięci (nie pamiętałeś/aś co

Tak: **0%** (0)

Nie: **100%** (5)

Największa część badanych uczniów, tj. 100% zaznaczyło odpowiedź „Nie”.

Gdy już pijesz, to jak często pijesz alkohol?

piętem/am tylko raz: **36,36%** (4)

rzadziej niż raz w roku: **0%** (0)

kilka razy w roku : **45,45%** (5)

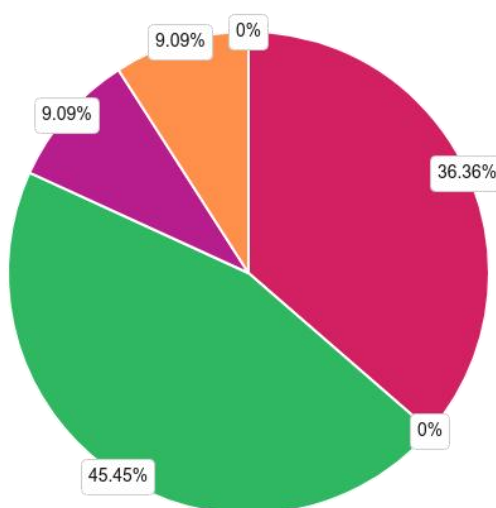
raz w miesiącu : **9,09%** (1)

kilka razy w miesiącu : **9,09%** (1)

raz w tygodniu : **0%** (0)

kilka razy w tygodniu : **0%** (0)

codziennie : **0%** (0)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często piją alkohol. Odpowiedź „kilka razy w roku ” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 45,45% osób. Druga w kolejności odpowiedź „piętem/am tylko raz” została wybrana przez 36,36% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „raz w miesiącu ” - 9,09% uczniów oraz „kilka razy w miesiącu ” - 9,09% badanych.

Gdy pijesz alkohol to jaki alkohol najczęściej?

piwo/cydr: **42,86%** (3)

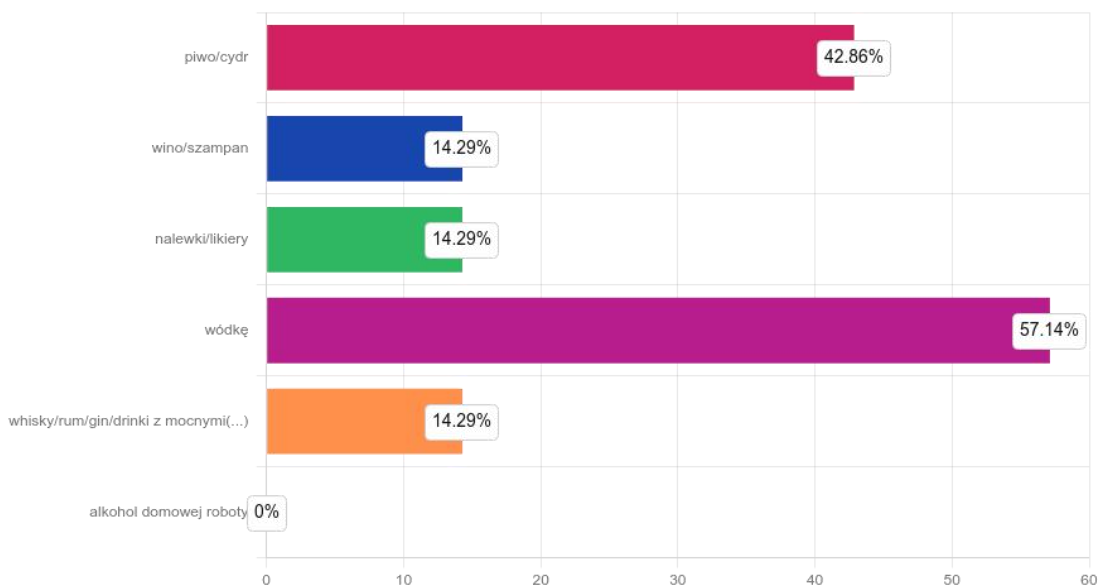
wino/szampan: **14,29%** (1)

nalewki/likieri: **14,29%** (1)

wódkę: **57,14%** (4)

whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole: **14,29%** (1)

alkohol domowej roboty: **0%** (0)

Uczniowie, którzy piją alkohol najczęściej wybierają „wódkę” - takiej odpowiedzi udzieliło 57,14 % spośród 4 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „piwo/cydr” - 3 osób tj. 42,86 % uczniów, „wino/szampan” - 1 osób tj. 14,29 % uczniów, „nalewki/likieri” - 1 osób tj. 14,29 % uczniów oraz „whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole” - 1 osób tj. 14,29 % .

Gdzie pijesz alkohol najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

w swoim domu: **71,43%** (5)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.): **0%** (0)

u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówki, urodziny, sylwester itp.): **0%** (0)

na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni, w restauracji: **0%** (0)

na świeżym powietrzu: **0%** (0)

podczas imprez rodzinnych: **57,14%** (4)

na wycieczkach szkolnych: **0%** (0)

Uczniowie najczęściej wskazywali, iż spożywali alkohol: „w swoim domu” - taką odpowiedź wskazało 71,43% ankietowanych. W dalszej kolejności badani uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „podczas imprez rodzinnych” - 57,14% osób.

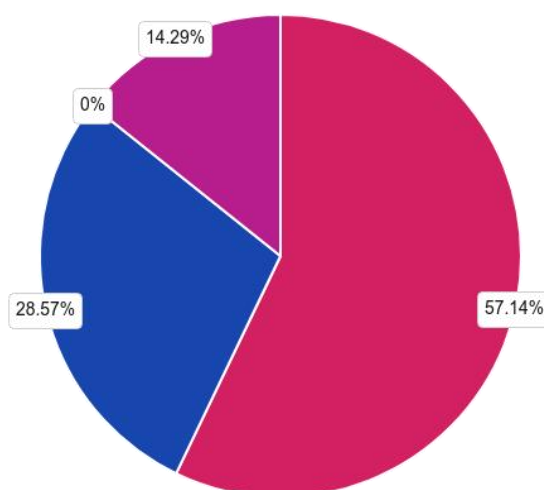
Czy zdarza Ci się pić alkohol samemu?

nigdy: **57,14%** (4)

rzadko: **28,57%** (2)

często: **0%** (0)

zawsze lub praktycznie zawsze: **14,29%** (1)

Analizując spożywanie alkoholu w samotności, można zauważyć, iż uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 57,14% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez to 28,57% badanych. Natomiast odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze” zaznaczyło 14,29% ankietowanych.

Gdy pijesz alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej jesteś?

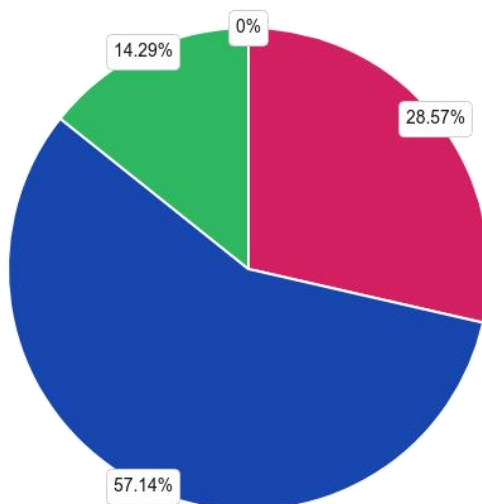
praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu): **28,57%** (2)

czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu): **57,14%** (4)

czuje duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu): **14,29%** (1)

mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu): **0%** (0)

w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu): **0%** (0)

Najpopularniejszą odpowiedzią wśród uczniów było: „czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)” ten stan wskazało 57,14% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)” - została wybrana przez 28,57% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „czuje duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)” - 14,29% osób.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyłeś z powodu picia alkoholu następujących problemów?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wypadek, uszkodzenie ciała, bójka lub problemy ze zdrowiem: **0%** (0)

zniszczenie, zgubienie lub kradzież cennej rzeczy: **0%** (0)

poważne problemy z rodzicami: **0%** (0)

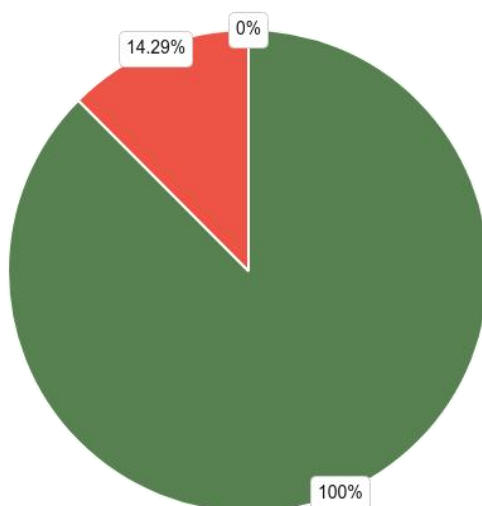
poważne problemy z przyjaciółmi: **0%** (0)

problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi: **0%** (0)

niechciany lub przypadkowy kontakt fizyczny : **0%** (0)

nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu picia alkoholu: **100%** (7)

Inne odpowiedzi: **14,29%** (1)

Inne odpowiedzi:

- nic

Uczniowie najczęściej deklarowali, iż w związku z spożywaniem alkoholu „nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu picia alkoholu” - taką odpowiedź wskazało 100% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące konsekwencje: „Inne odpowiedzi” - 14,29% osób.

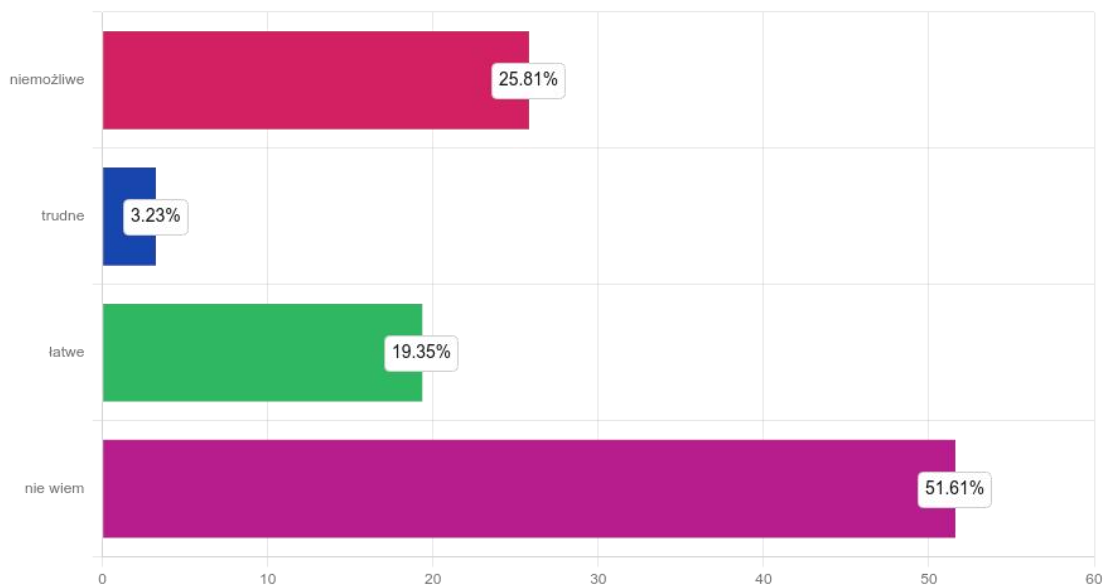
Gdyby osoba niepełnoletnia chciała zdobyć alkohol w Twojej miejscowości, jak trudne by to było?

niemożliwe: **25,81%** (8)

trudne: **3,23%** (1)

łatwe: **19,35%** (6)

nie wiem: **51,61%** (16)

Przyglądając się dostępności alkoholu dla osób nieletnich zauważyć można, iż uczniowie najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 51,61% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „niemożliwe” została wskazana przez 25,81%. Natomiast odpowiedź „łatwe” zaznaczyło 19,35% respondentów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „trudne”, zaznaczyło ją 3,23% osób.

5. 3. Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

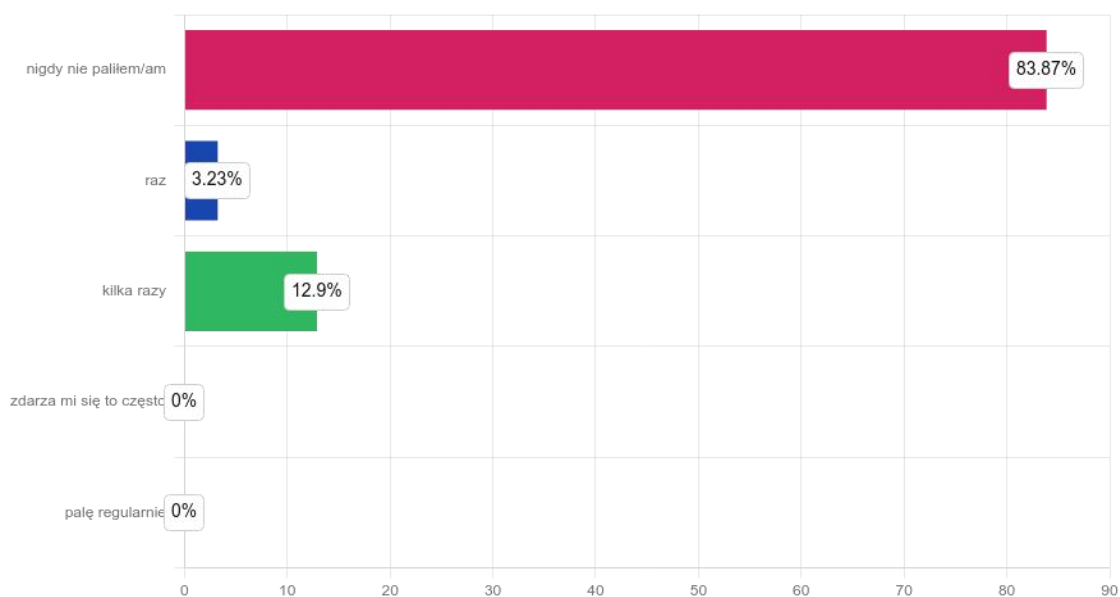
nigdy nie paliłem/am : **83,87%** (26)

raz: **3,23%** (1)

kilka razy: **12,9%** (4)

zdarza mi się to często: **0%** (0)

palę regularnie: **0%** (0)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie ile razy w życiu (jeśli kiedykolwiek) palili papierosy. Odpowiedź „nigdy nie paliłem/am ” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 83,87%, tj. 26 osób. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy” została wybrana przez 4 osób, co stanowiło 12,9% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „raz” - 3,23% osób.

W jakim wieku paliłeś/aś papierosy po raz pierwszy?

10 lat i mniej : **20%** (1)

11-12 lat: **0%** (0)

13-14 lat lub więcej: **80%** (4)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgnęli po papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „13-14 lat lub więcej” (80%) oraz „10 lat i mniej ” (20%).

Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI

mniej niż jeden papieros na tydzień: **0%** (0)

mniej niż jeden papieros dziennie: **0%** (0)

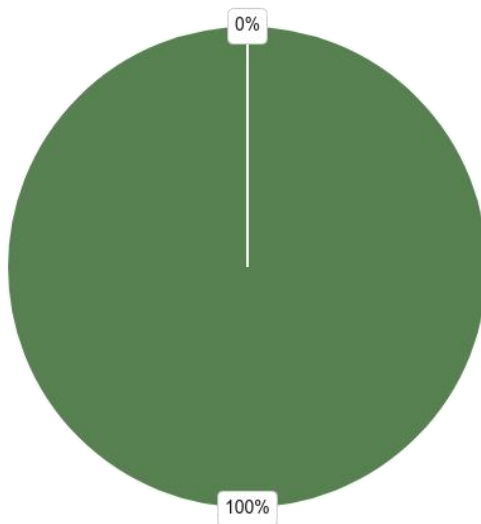
1-5 papierosów dziennie: **0%** (0)

6-10 papierosów dziennie: **0%** (0)

11-20 papierosów dziennie: **0%** (0)

więcej niż 20 papierosów dziennie: **0%** (0)

nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni : **100%** (5)

Uczniów poproszono również o wskazanie jak często palili papierosy w ciągu ostatnich 30 dni. Odpowiedź „nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni ” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 100% osób.

Czy wiesz czym są e-papierosy?

tak: **90,32%** (28)

nie: **9,68%** (3)

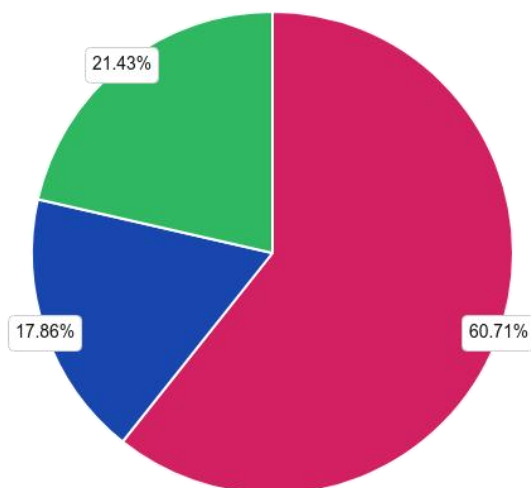
Na pytanie: czy wiesz czym są e-papierosy, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” wybrało ją 90,32% osób. Rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” wybrało ją 9,68% uczniów.

Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?

tak: **60,71%** (17)

nie: **17,86%** (5)

nie wiem: **21,43%** (6)

W odpowiedzi na pytanie: „Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?” większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 60,71% uczniów, rzadziej wskazywano na odpowiedzi: „nie wiem” - 21,43% osób oraz „nie” - 17,86% badanych uczniów.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować e-papierosy?

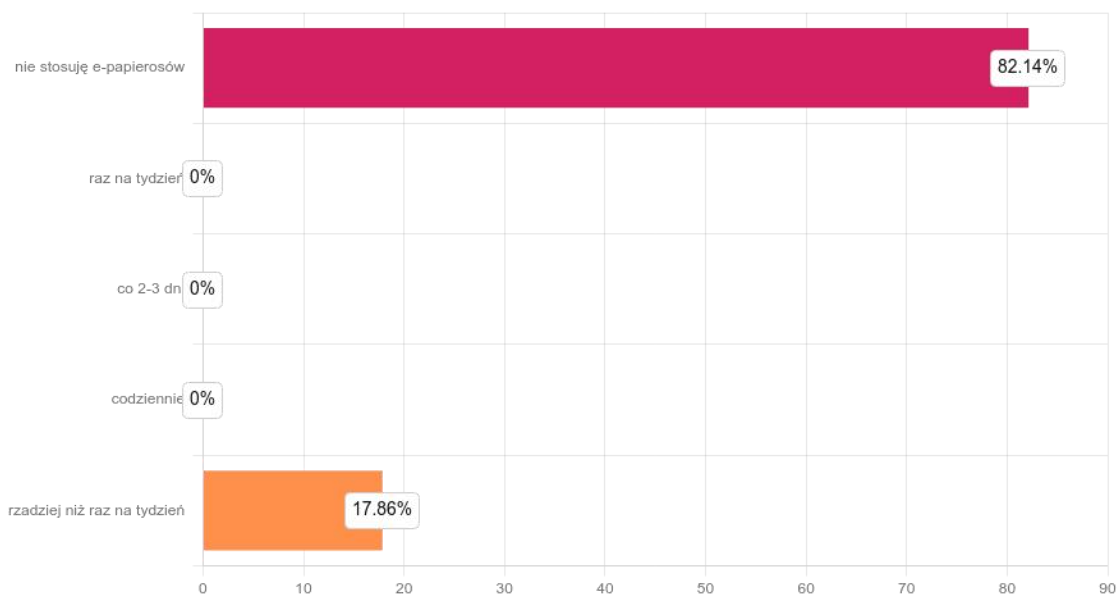
nie stosuję e-papierosów: **82,14%** (23)

raz na tydzień: **0%** (0)

co 2-3 dni: **0%** (0)

codziennie: **0%** (0)

rzadziej niż raz na tydzień: **17,86%** (5)

Następnie ankietyowanych uczniów zapytano ile razy w życiu, jeśli w ogóle, zdarzyło im się palić e-papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie stosuję e-papierosów” - 82,14% oraz „rzadziej niż raz na tydzień” - 17,86%.

Z jakiego powodu sięgnąłeś po raz pierwszy po e-papierosa?

chciałem/am zerwać z nałogiem palenia papierosów tradycyjnych: **0%** (0)

chciałem/am spróbować czegoś nowego: **0%** (0)

chciałem/am sprawdzić czym e-papieros różni się od papierosów tradycyjnych: **0%** (0)

chciałem/am spróbować bezpieczniejszej alternatywy dla papierosów tradycyjnych: **0%** (0)

żadne z powyższych: **100%** (5)

Wśród powodów sięgania po e-papierosy uczniowie wskazywali następujące odpowiedz: „żadne z powyższych”% wybrało ją 100% uczniów.

Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów?

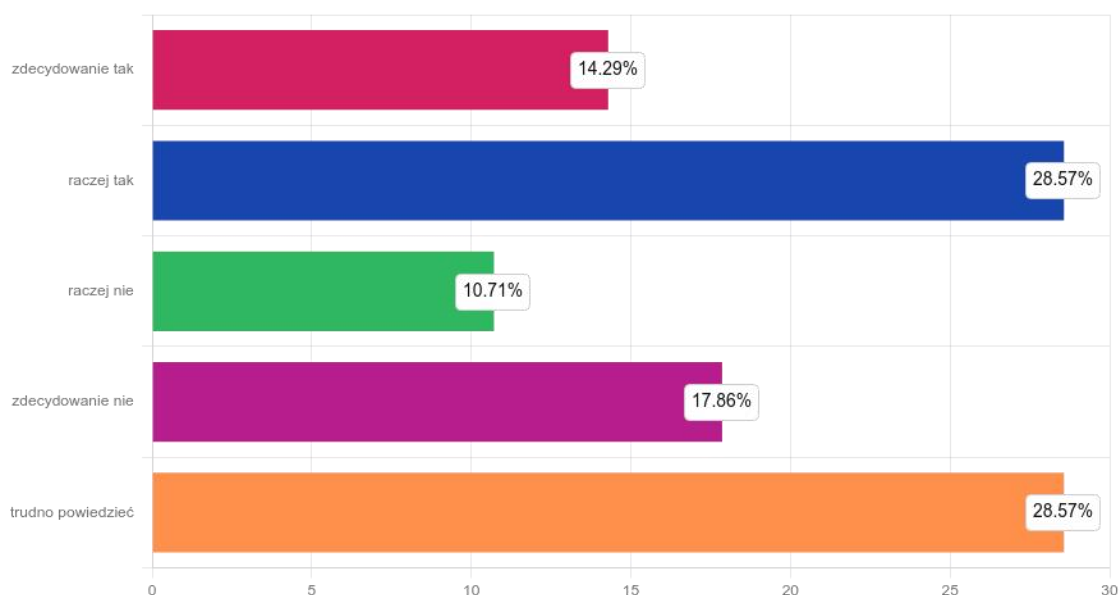
zdecydowanie tak: **14,29%** (4)

raczej tak: **28,57%** (8)

raczej nie: **10,71%** (3)

zdecydowanie nie: **17,86%** (5)

trudno powiedzieć: **28,57%** (8)

Na pytanie: „Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów”, uczniowie udzielali następujących odpowiedzi: „raczej tak” 28,57%, „trudno powiedzieć” 28,57%, „zdecydowanie nie” 17,86%, „zdecydowanie tak” 14,29% oraz „raczej nie” 10,71%.

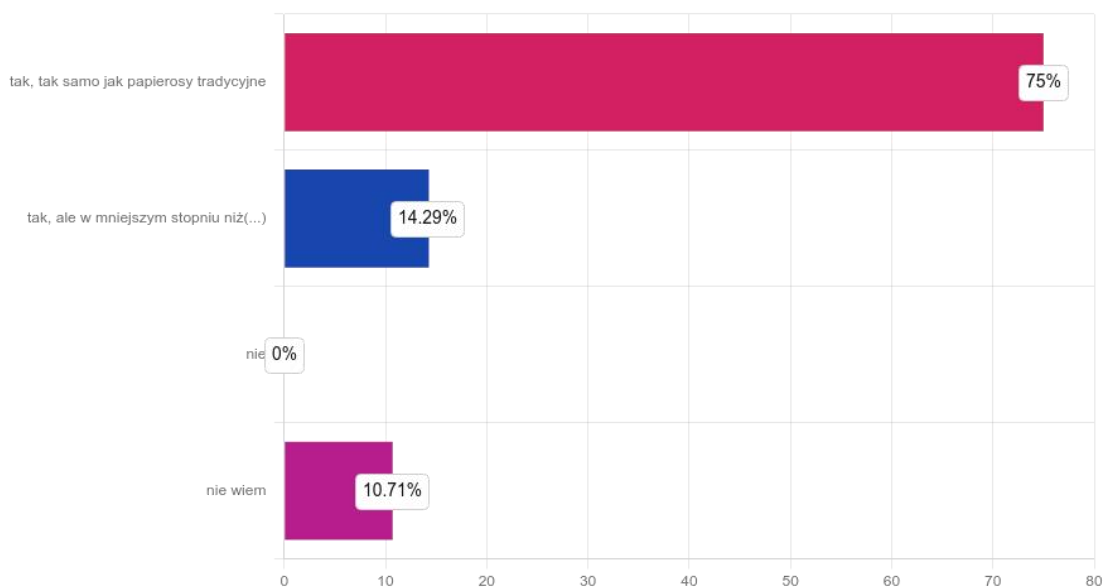
Czy uważasz, że e-papierosy są uzależniające?

tak, tak samo jak papierosy tradycyjne: **75%** (21)

tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne: **14,29%** (4)

nie: **0%** (0)

nie wiem: **10,71%** (3)

Większość uczniów uważa, że e-papierosy są „tak, tak samo jak papierosy tradycyjne” 75%. Rzadziej wskazywano odpowiedzi: „tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne” 14,29% oraz „nie wiem” 10,71%.

5. 4. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

tak: **3,23%** (1)

nie: **96,77%** (30)

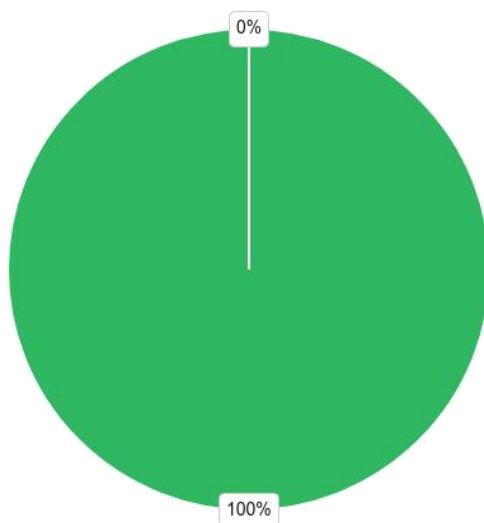
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 96,77% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 3,23% badanych uczniów.

W jakim wieku zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze po raz pierwszy?

10 lat i mniej : **0%** (0)

11-12 lat: **0%** (0)

13-14 lat lub więcej: **100%** (1)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy zażyli środki psychoaktywne. Udzielano następujących odpowiedzi: „13-14 lat lub więcej” (100%).

Jakie substancje zażywałeś/aś po raz pierwszy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **100%** (1)

inne formy konopi: **0%** (0)

amfetamina: **0%** (0)

dopalacze: **0%** (0)

grzyby halucynogenne: **0%** (0)

ekstazy: **0%** (0)

kokaina/crack: **0%** (0)

heroina: **0%** (0)

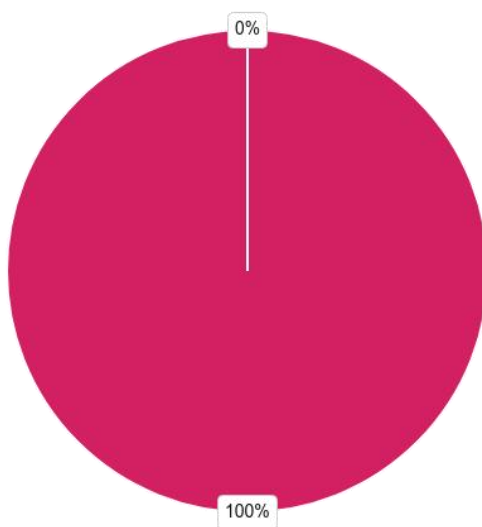
Polska heroina tzw. „kompot”: **0%** (0)

sterydy anaboliczne: **0%** (0)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **0%** (0)

LSD i inne halucynogenne: **0%** (0)

leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.): **0%** (0)

Uczniowie, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi najczęściej sięgali po „marihuana lub haszysz” - takiej odpowiedzi udzieliło 100% osób.

Skąd wziąłeś/wzięłaś tę substancję?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wziąłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców: **0%** (0)

dostałem/am od starszego brata lub siostry: **0%** (0)

dostałem/am od kolegi/koleżanki: **100%** (1)

dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście: **0%** (0)

dostałem/am od obcej osoby: **0%** (0)

braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół: **0%** (0)

kupiłem/am od kolegi: **0%** (0)

kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście: **0%** (0)

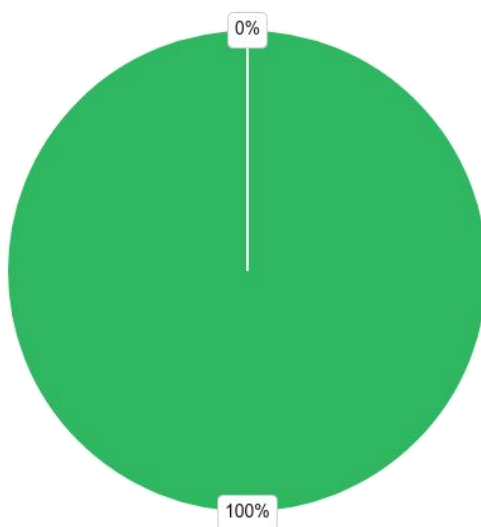
kupiłem/am od obcej osoby: **0%** (0)

dostałem/am od jednego z rodziców: **0%** (0)

otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody): **0%** (0)

kupiłem przez Internet: **0%** (0)

nie wiem: **0%** (0)

Uczniowie, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi wskazywali, iż zdobyli te substancje najczęściej w następujący sposób „dostałem/am od kolegi/koleżanki” - takiej odpowiedzi udzieliło 100% osób.

Co skłoniło Cię do zażycia narkotyków/dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **0%** (0)

chęć bycia modnym: **0%** (0)

ciekawość: **100%** (1)

presja grupy/znajomych/przyjaciół: **0%** (0)

zaimponowanie w towarzystwie: **0%** (0)

przyjemność/relaksacja: **0%** (0)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **0%** (0)

Głównym powodem skłaniających ankietowanych uczniów do sięgania po substancje psychoaktywne jest: „ciekawość” - 100% osób.

Jak często zażywasz narkotyki/dopalacze?

zażywałem/am tylko raz : **100%** (1)

raz w roku lub mniej: **0%** (0)

kilka razy w roku: **0%** (0)

raz w miesiącu: **0%** (0)

kilka razy w miesiącu: **0%** (0)

raz w tygodniu: **0%** (0)

kilka razy w tygodniu: **0%** (0)

codziennie: **0%** (0)

Badanych uczniów, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi poproszono o wskazanie jak często sięgają po nie. Odpowiedź „zażywałem/am tylko raz ” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 100% osób.

Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki/dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:

łatwe: **12,9%** (4)

trudne: **41,94%** (13)

nie wiem: **45,16%** (14)

Analizując dostępność substancji psychoaktywnych dla osób nieletnich w gminie zauważyć można, iż uczniowie najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 45,16% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „trudne” została wskazana przez 41,94%. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „łatwe”, zaznaczyło ją 12,9% osób.

Czy znasz miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie znam takich miejsc: **87,1%** (27)

przez Internet: **6,45%** (2)

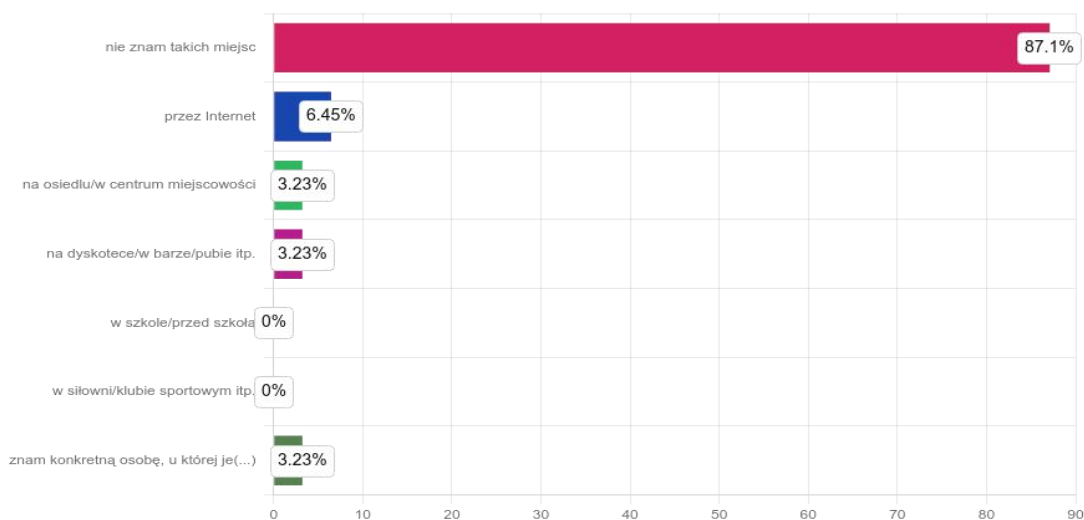
na osiedlu/w centrum miejscowości: **3,23%** (1)

na dyskotecę/w barze/pubie itp.: **3,23%** (1)

w szkole/przed szkołą: **0%** (0)

w siłowni/klubie sportowym itp. : **0%** (0)

znam konkretną osobę, u której je można zdobyć: **3,23%** (1)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub dopalacze w gminie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - 87,1%, „przez Internet” - 6,45%, „na osiedlu/w centrum miejscowości” 3,23%, „na dyskotecę/w barze/pubie itp.” - 3,23% oraz „znam konkretną osobę, u której je można zdobyć” - 3,23%.

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków/dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

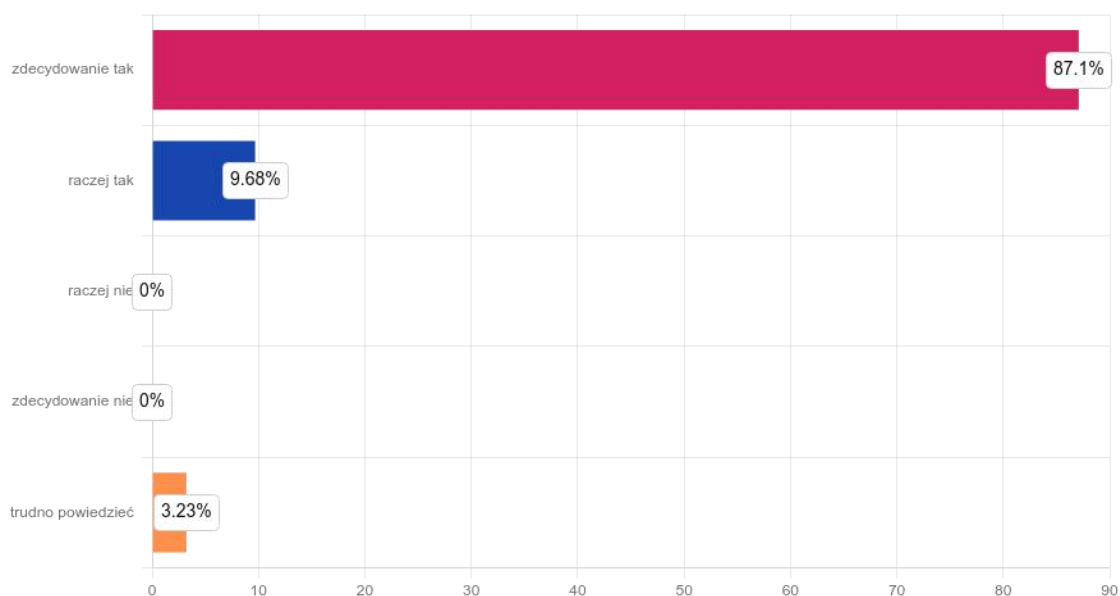
zdecydowanie tak: **87,1%** (27)

raczej tak: **9,68%** (3)

raczej nie: **0%** (0)

zdecydowanie nie: **0%** (0)

trudno powiedzieć: **3,23%** (1)

Analizując wiedzę uczniów dotyczącą szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak”- wskazało ją 87,1% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 9,68%. Rzadziej uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „trudno powiedzieć”- zaznaczyło ją 3,23% respondentów.

5. 5. Problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży

Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem mogą wywoływać agresję/przemoc wśród młodzieży?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy: **77,42%** (24)

depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne: **54,84%** (17)

problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców: **32,26%** (10)

problemy rodzinne: **64,52%** (20)

zazdrość/zaborczość: **41,94%** (13)

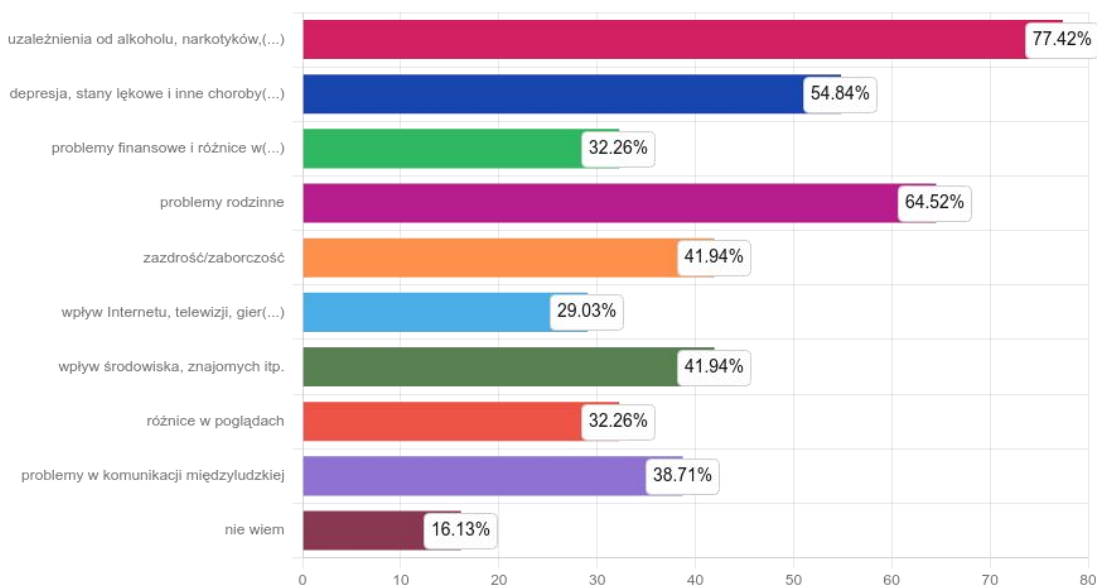
wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.: **29,03%** (9)

wpływ środowiska, znajomych itp.: **41,94%** (13)

różnice w poglądach: **32,26%** (10)

problemy w komunikacji międzyludzkiej: **38,71%** (12)

nie wiem: **16,13%** (5)

Zdaniem uczniów agresja lub przemoc wśród młodzieży jest powodowana głównie przez: „uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy” - 77,42% osób oraz „problemy rodzinne” - 64,52% badanych. Rządziej wskazywano na: „depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne” - 54,84% badanych uczniów, „zazdrość/zaborczość” - 41,94% osób, „wpływ środowiska, znajomych itp.” - 41,94% respondentów, „problemy w komunikacji międzyludzkiej” - 38,71% ankietowanych, „problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców” - 32,26% respondentów, „różnice w poglądach” - 32,26% osób, „wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.” - 29,03% ankietowanych uczniów, „nie wiem” - 16,13% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

tak : **51,61%** (16)

nie: **48,39%** (15)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 51,61% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „nie” została wskazana przez 48,39% badanych uczniów.

Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka: **6,25%** (1)

tata/opiekun: **6,25%** (1)

siostra: **12,5%** (2)

brat: **25%** (4)

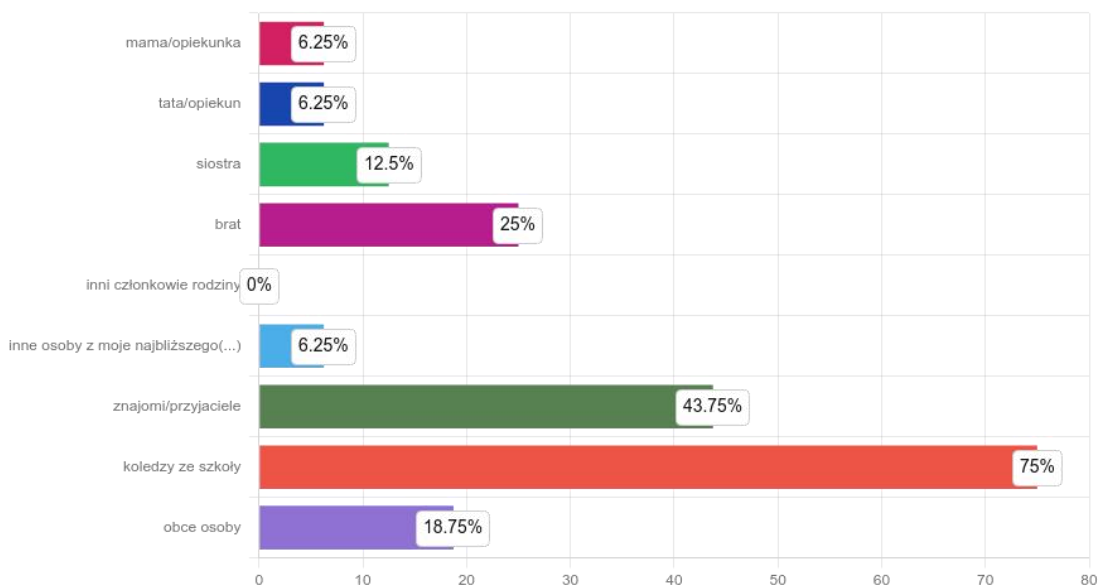
inni członkowie rodziny: **0%** (0)

inne osoby z moje najbliższego otoczenia: **6,25%** (1)

znajomi/przyjaciele: **43,75%** (7)

koledzy ze szkoły: **75%** (12)

obce osoby: **18,75%** (3)

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „koledzy ze szkoły” - 75% osób oraz „znajomi/przyjaciele” - 43,75% badanych. Rzadziej wskazywano na: „brat” - 25% badanych uczniów, „obce osoby” - 18,75% osób, „siostra” - 12,5% respondentów, „mama/opiekunka” - 6,25% ankietowanych, „tata/opiekun” - 6,25% respondentów, „inne osoby z moje najbliższego otoczenia” - 6,25% osób.

Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

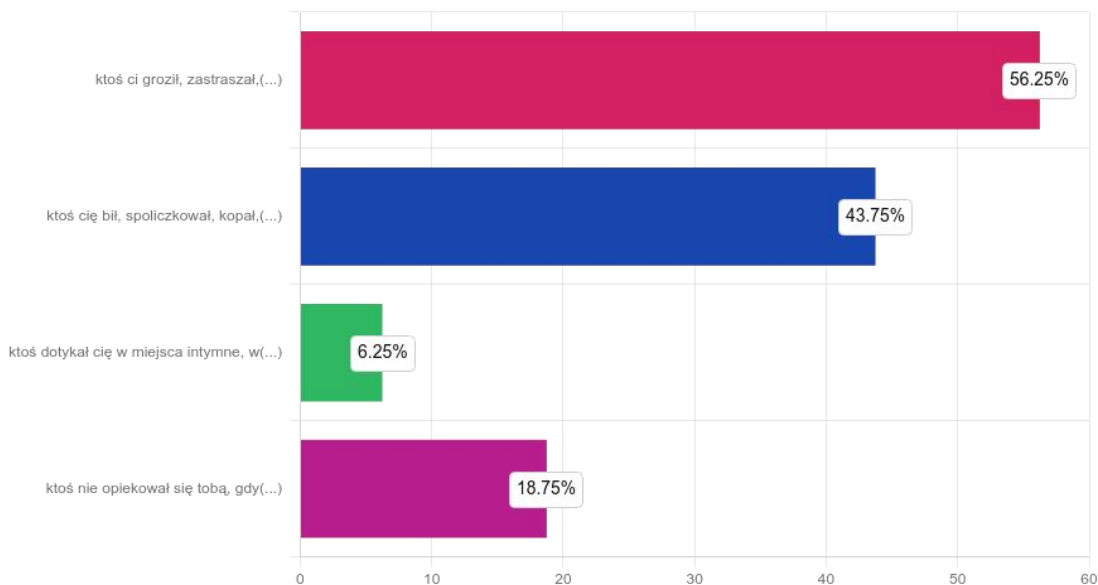
Można wybrać kilka odpowiedzi.

ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. : **56,25%** (9)

ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. : **43,75%** (7)

ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś : **6,25%** (1)

ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony: **18,75%** (3)

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. ” - takiej odpowiedzi udzieliło 56,25% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. ” - 43,75% uczniów, „ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - 18,75% ankietowanych uczniów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś ” - w ten sposób wskazywało 6,25% osób.

Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

alkoholu: **0%** (0)

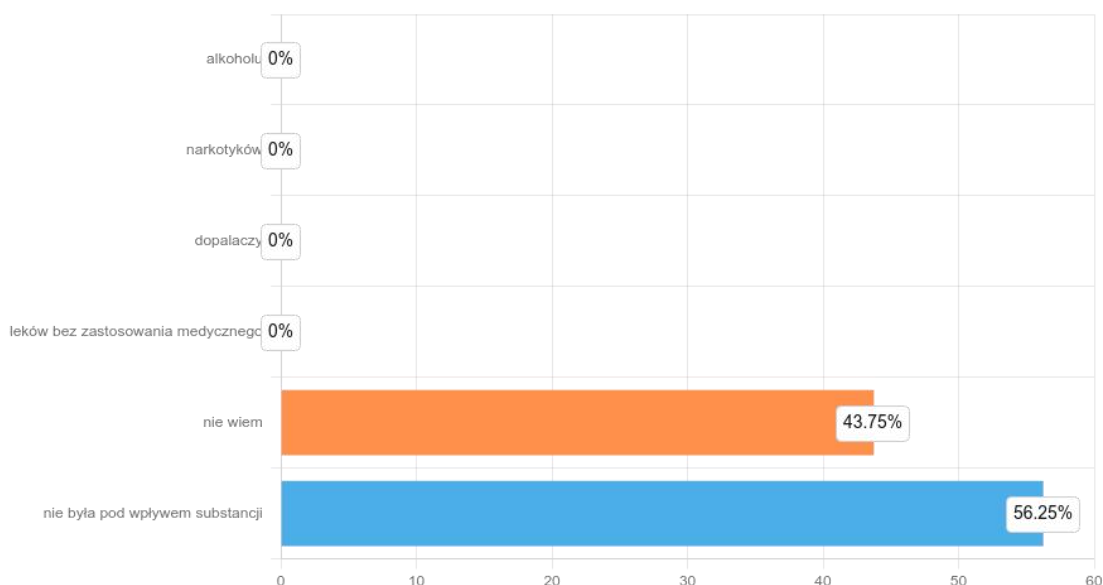
narkotyków: **0%** (0)

dopalaczy: **0%** (0)

leków bez zastosowania medycznego: **0%** (0)

nie wiem: **43,75%** (7)

nie była pod wpływem substancji: **56,25%** (9)

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie była pod wpływem substancji” - 56,25% osób oraz „nie wiem” - 43,75% badanych.

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

tak : **32,26%** (10)

nie: **67,74%** (21)

Uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 67,74% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 32,26% badanych uczniów.

Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mamy/opiekunki: **0%** (0)

taty/opiekuna: **0%** (0)

siostry: **10%** (1)

brata: **40%** (4)

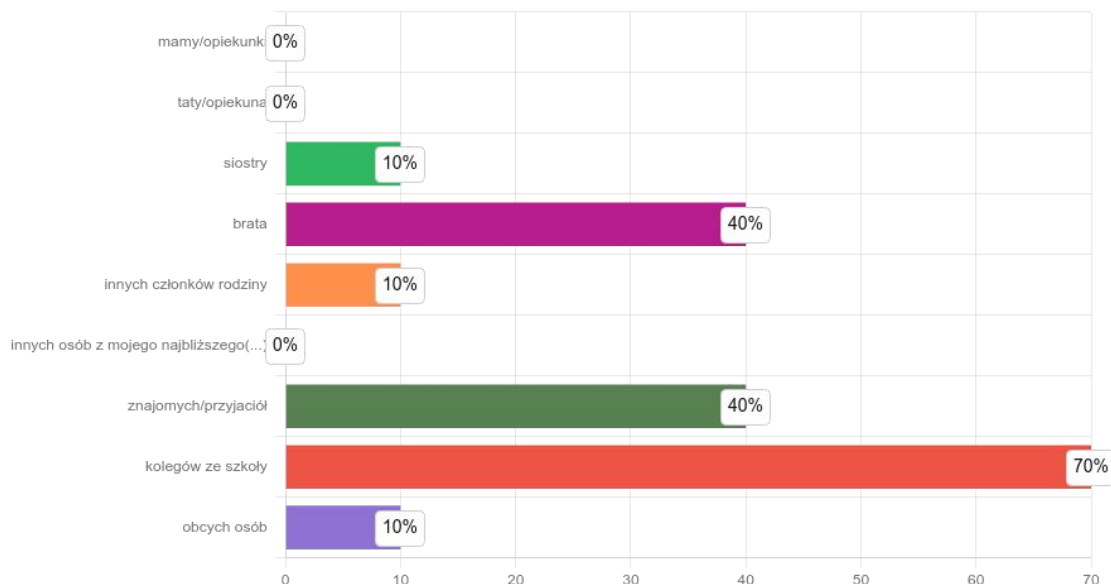
innych członków rodziny: **10%** (1)

innych osób z mojego najbliższego otoczenia: **0%** (0)

znajomych/przyjaciół: **40%** (4)

kolegów ze szkoły: **70%** (7)

obcych osób: **10%** (1)

Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „kolegów ze szkoły” wybrało ją 70% osób oraz „znajomych/przyjaciół” wybrało ją 40% badanych. Rzadziej wskazywano na: „brata” - 40% badanych uczniów, „siostry” - 10% osób, „innych członków rodziny” - 10% respondentów oraz „obcych osób” - 10% ankietowanych.

Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

groziłeś/aś, zastraszales/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzales/aś itp.: **90%** (9)

biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.: **40%** (4)

dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a: **0%** (0)

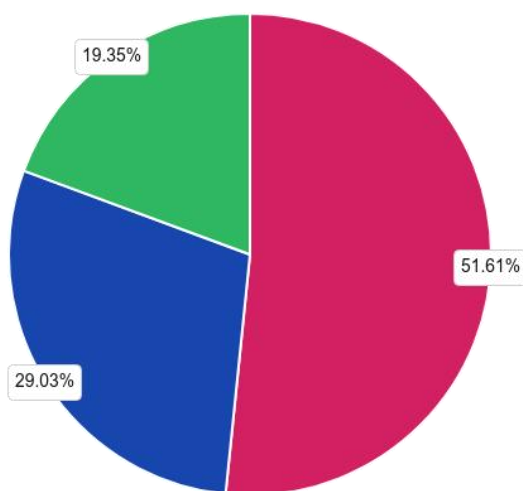
Uczniowie, którzy stosowali przemocy, najczęściej robili to w następujący sposób: „groziłeś/aś, zastraszales/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzales/aś itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 90% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.” - 40% uczniów.

Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

tak: **51,61%** (16)

nie: **29,03%** (9)

nie wiem: **19,35%** (6)

Większość uczniów w odpowiedzi na pytanie dotyczące występowania przemocy w ich szkole wskazało odpowiedź „tak” - takiej odpowiedzi udzieliło 51,61%. W dalszej kolejności wskazywali na odpowiedzi: „nie” - 29,03% uczniów oraz „nie wiem” - 19,35% badanych.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w razie problemu przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodziców/opiekunów: **64,52%** (20)

dziadków: **16,13%** (5)

innych członków rodziny: **16,13%** (5)

nauczycieli: **35,48%** (11)

znajomych/przyjaciół: **32,26%** (10)

radził(a)bym sobie sam/a: **22,58%** (7)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **6,45%** (2)

Policji: **19,35%** (6)

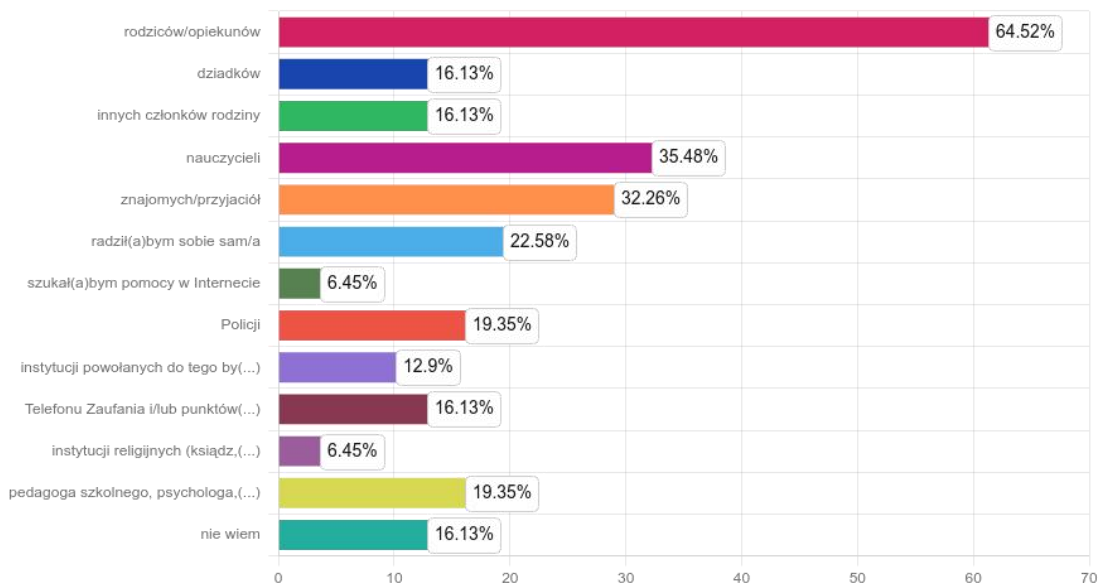
instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **12,9%** (4)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **16,13%** (5)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **6,45%** (2)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **19,35%** (6)

nie wiem: **16,13%** (5)

Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 64,52% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nauczycieli” - 35,48% osób, „znajomych/przyjaciół” - 32,26% badanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 22,58% badanych uczniów, „Policji” - 19,35% ankietowanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 19,35% badanych, „dziadków” - 16,13% badanych uczniów, „innych członków rodziny” - 16,13% uczniów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 16,13% respondentów, „nie wiem” - 16,13% badanych uczniów, instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 12,9% ankietowanych, szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 6,45% uczniów oraz instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 6,45% badanych uczniów.

Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

naśmiewaniem się z kogoś w Internecie: **74,19%** (23)

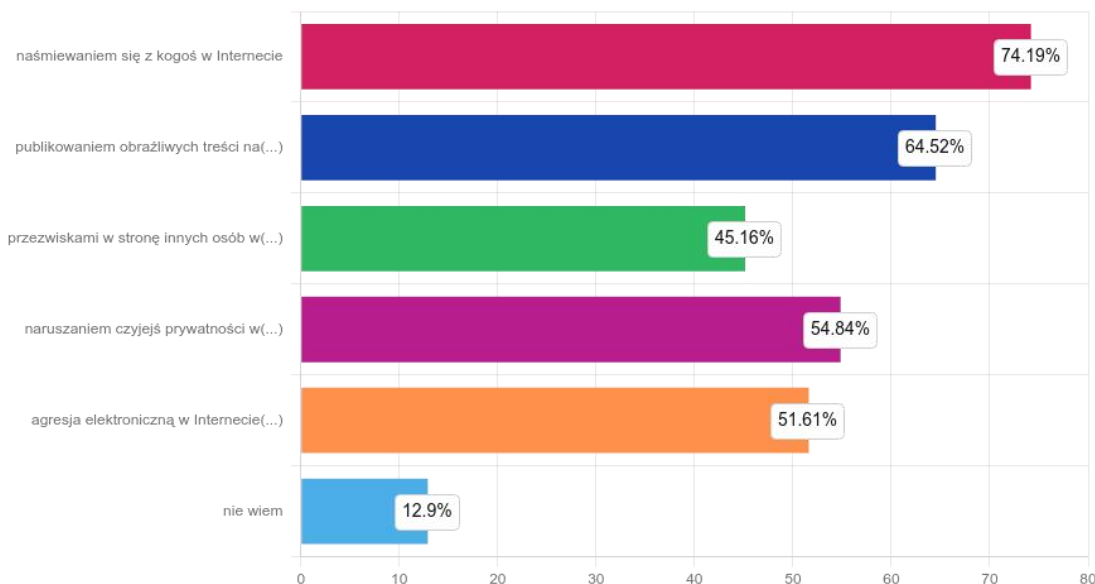
publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie: **64,52%** (20)

przezwiskami w stronę innych osób w Internecie: **45,16%** (14)

naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.): **54,84%** (17)

agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.): **51,61%** (16)

nie wiem: **12,9%** (4)

Uczniowie zostali poproszeni również o wskazanie, czym według nich jest cyberprzemoc. Najczęściej wskazywano następujące odpowiedzi: „naśmiewaniem się z kogoś w Internecie” wybrało ją 74,19% uczniów oraz „publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie” wybrało ją 64,52% osób. Rzadziej wskazywano na: „naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.)” - 54,84% badanych uczniów, „agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.)” - 51,61% osób, „przezwiskami w stronę innych osób w Internecie” - 45,16% respondentów oraz „nie wiem” - 12,9% ankietowanych.

Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **45,16%** (14)

podsywanie się: **12,9%** (4)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **9,68%** (3)

wyłudzenie pieniędzy: **6,45%** (2)

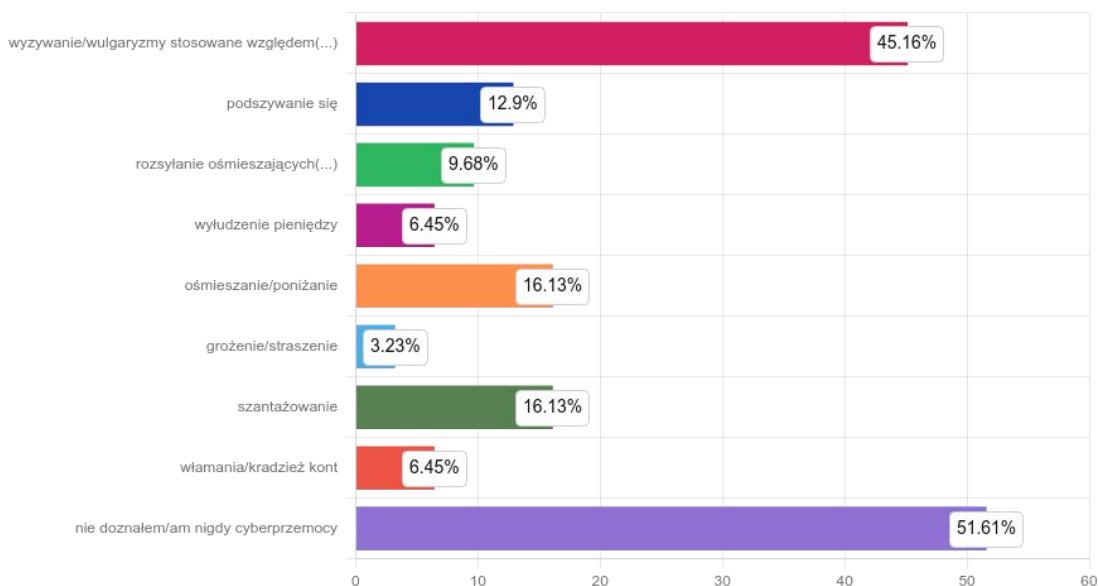
ośmieszanie/poniżanie: **16,13%** (5)

grożenie/straszenie: **3,23%** (1)

szantażowanie: **16,13%** (5)

włamania/kradzież kont: **6,45%** (2)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **51,61%** (16)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się kiedykolwiek doznać. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 51,61% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 45,16% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 16,13% badanych mieszkańców, „szantażowanie” - 16,13% osób, „podsywanie się” - 12,9% respondentów, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 9,68% ankietowanych, „wyłudzenie pieniędzy” - 6,45% respondentów, „włamania/kradzież kont” - 6,45% osób oraz „grożenie/straszenie” - 3,23%.

Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **12,9%** (4)

podszycanie się: **3,23%** (1)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **0%** (0)

wyłudzenie pieniędzy: **6,45%** (2)

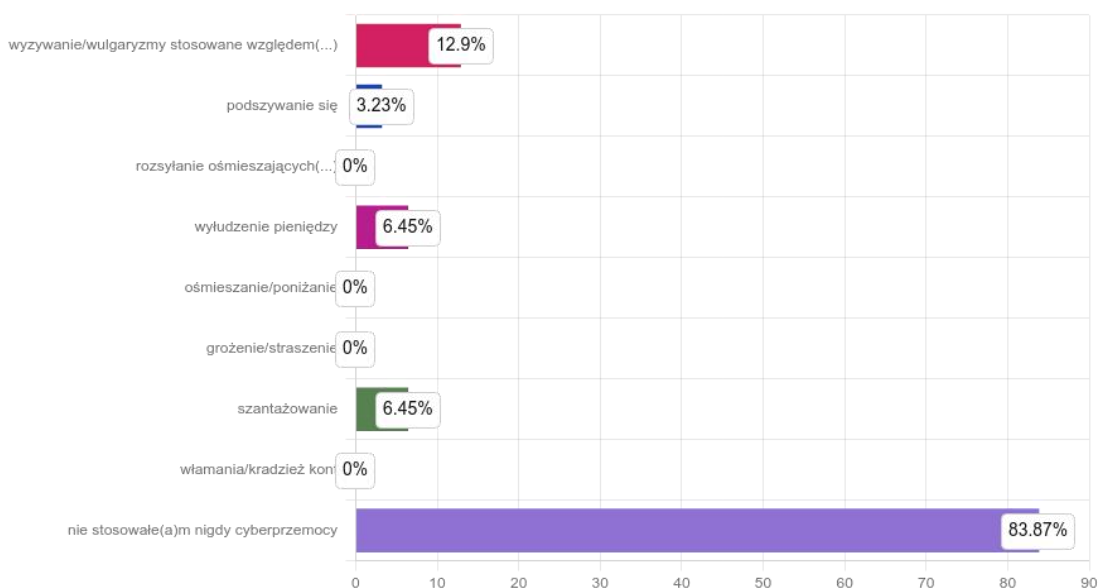
ośmieszanie/poniżanie: **0%** (0)

grożenie/straszenie: **0%** (0)

szantażowanie: **6,45%** (2)

włamania/kradzież kont: **0%** (0)

nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy: **83,87%** (26)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 83,87% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 12,9% badanych. Rządziej wskazywano na: „wyłudzenie pieniędzy” - 6,45% badanych mieszkańców, „szantażowanie” - 6,45% osób oraz „podszycanie się” - 3,23% respondentów.

5. 6. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dzieci i młodzieży

Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **32,26%** (10)

nie: **67,74%** (21)

Ankietowani uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 67,74% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 32,26% badanych uczniów.

Jak często korzystasz z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier, smart tv, itp.?

codziennie: **90,32%** (28)

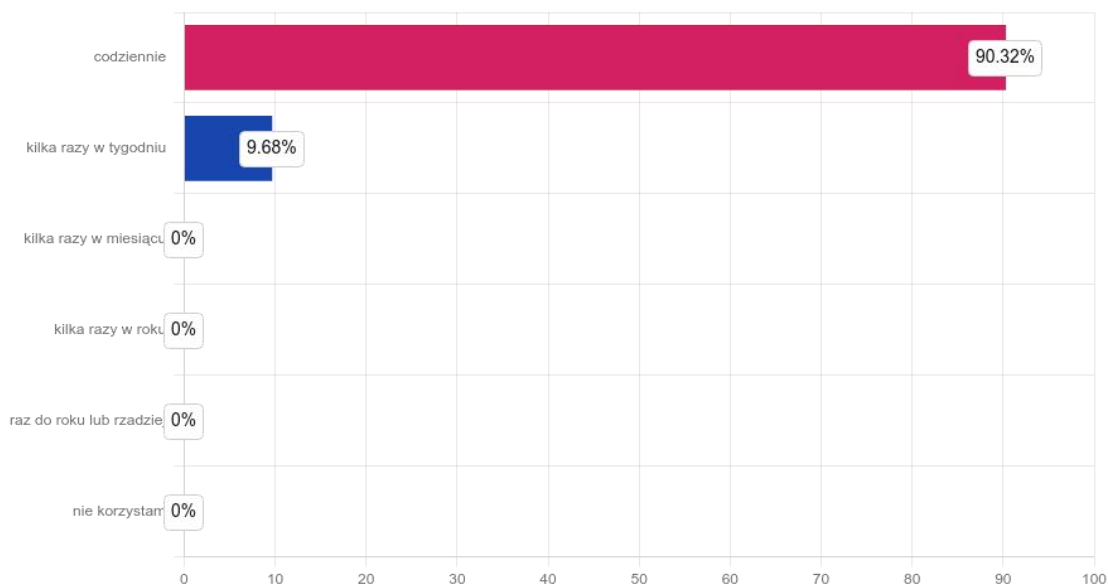
kilka razy w tygodniu: **9,68%** (3)

kilka razy w miesiącu: **0%** (0)

kilka razy w roku: **0%** (0)

raz do roku lub rzadziej: **0%** (0)

nie korzystam : **0%** (0)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 90,32%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy w tygodniu” została wybrana przez 9,68% badanej próby.

Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z Internetu (poza nauką)?

Wskaż jedynie czas poświęcony na korzystanie z Internetu poza wykorzystywaniem go do nauki, odrabiania lekcji itp.

do 1 godz.: **7,14%** (2)

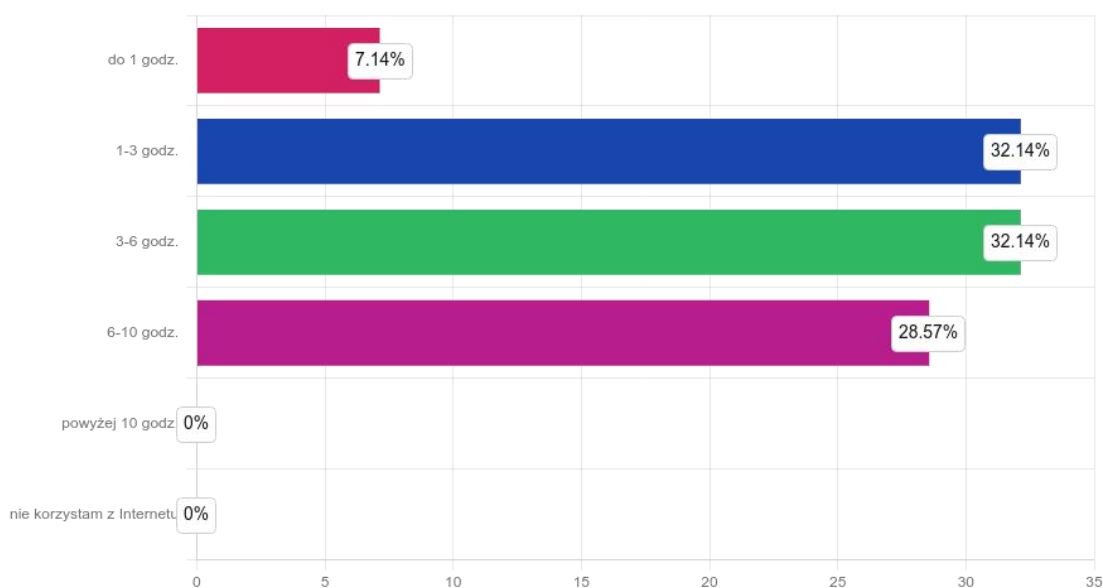
1-3 godz.: **32,14%** (9)

3-6 godz.: **32,14%** (9)

6-10 godz.: **28,57%** (8)

powyżej 10 godz.: **0%** (0)

nie korzystam z Internetu: **0%** (0)

Dodatkowo uczniów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „1-3 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 32,14% osób. Druga w kolejności odpowiedź „3-6 godz.” została wybrana przez 32,14% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „6-10 godz.” - 28,57% osób oraz „do 1 godz.” - 7,14% ankietowanych.

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nauka: **45,16%** (14)

social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok): **77,42%** (24)

kontakt ze znajomymi: **83,87%** (26)

poznawanie nowych osób: **22,58%** (7)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **54,84%** (17)

słuchanie muzyki: **74,19%** (23)

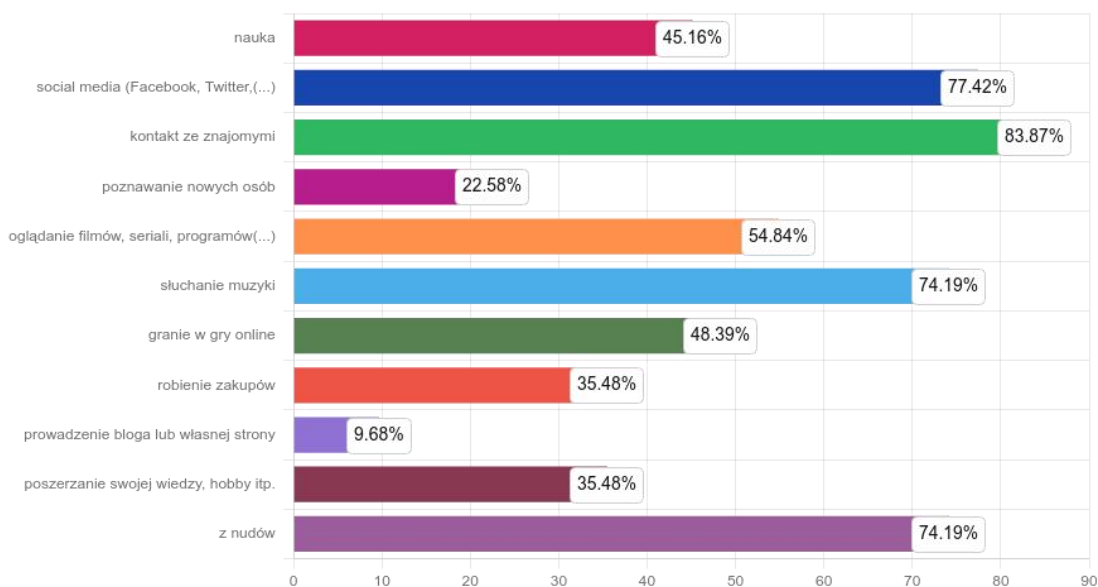
granie w gry online: **48,39%** (15)

robienie zakupów: **35,48%** (11)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **9,68%** (3)

poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **35,48%** (11)

z nudów: **74,19%** (23)

Głównymi powodami skłaniającymi ankietowanych uczniów do korzystania z nowych mediów jest: „kontakt ze znajomymi” - takiej odpowiedzi udzieliło 83,87% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok)” - 77,42%, „słuchanie muzyki” - 74,19%, „z nudów” - 74,19%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube” - 54,84%, „granie w gry online” - 48,39%, „nauka” - 45,16%, „robienie zakupów” - 35,48%, „poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.” - 35,48%, „poznawanie nowych osób” - 22,58% oraz „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 9,68%.

Zaznacz, które z poniższych zdań odnoszą się do Ciebie:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.: **32,26%** (10)

Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.: **22,58%** (7)

Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.: **19,35%** (6)

Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi.: **3,23%** (1)

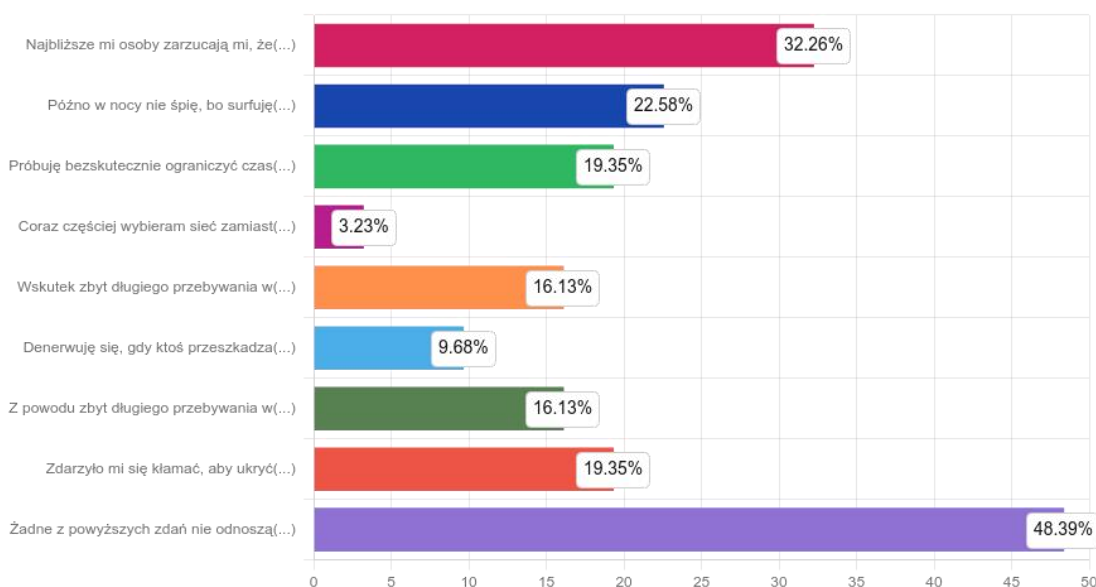
Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprząatanie, zakupy, nauka): **16,13%** (5)

Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.: **9,68%** (3)

Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.: **16,13%** (5)

Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.: **19,35%** (6)

Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.: **48,39%** (15)

W dalszej kolejności uczniów poproszono, aby wskazali zdania, które odnoszą się do nich bezpośrednio. Uczniowie najczęściej zaznaczali odpowiedź: „Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.” - 48,39% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.” 32,26% uczniów, „Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.” - 22,58% ankietowanych uczniów, „Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.” - 19,35% respondentów oraz „Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.” - 19,35%, „Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprząatanie, zakupy, nauka).” - 16,13% uczniów, „Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.” - 16,13% badanych uczniów oraz „Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.” - 9,68% uczniów. Najmniej spośród respondentów tj. 3,23% odpowiedziało "Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi."

Czy zdarzyło Ci się więcej niż raz, by:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

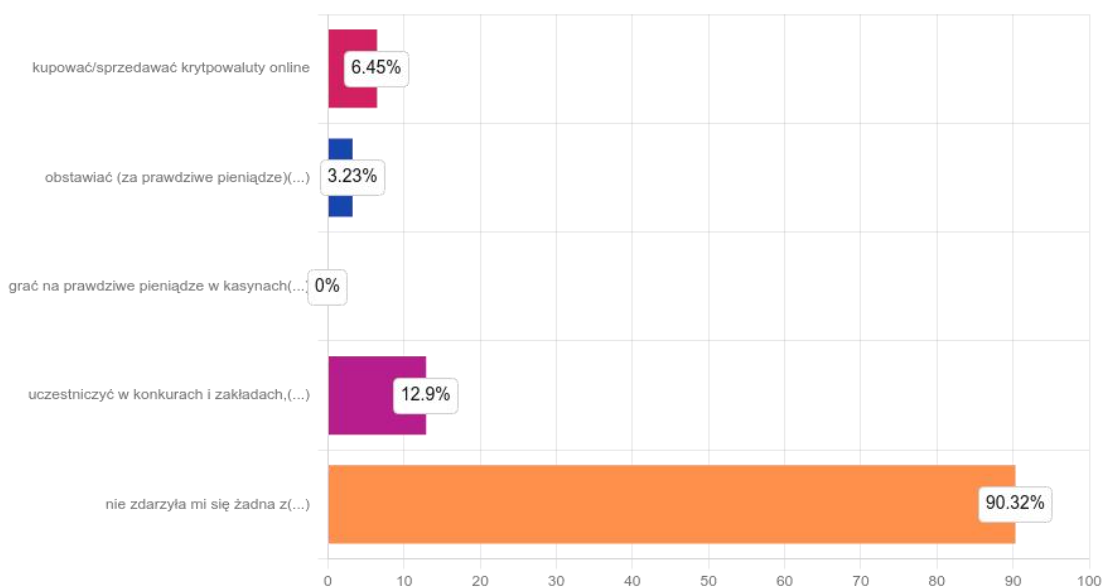
kupować/sprzedawać kryptowaluty online: **6,45%** (2)

obstawiać (za prawdziwe pieniądze) zakłady sportowe online: **3,23%** (1)

grać na prawdziwe pieniądze w kasynach online (poker, ruletka itp.): **0%** (0)

uczestniczyć w konkurach i zakładach, w których wysła się płatne SMS-y: **12,9%** (4)

nie zdarzyła mi się żadna z powyższych sytuacji: **90,32%** (28)

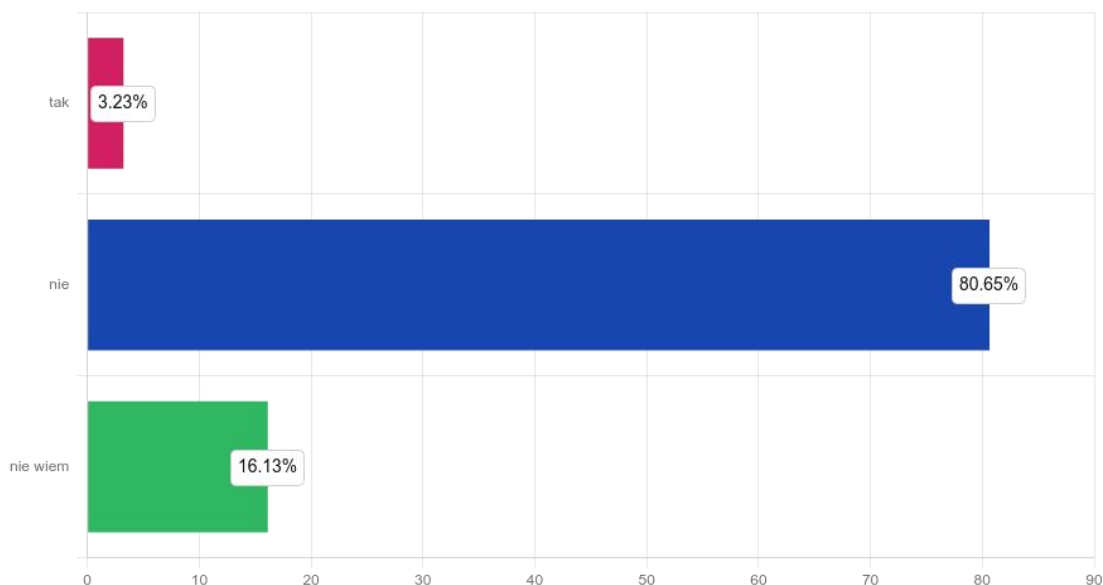
Uczniów zapytano także, czy więcej niż raz zdarzyło im się korzystać z gier hazardowych. Badani wskazywali, iż zdarzało im się „nie zdarzyła mi się żadna z powyższych sytuacji” - takiej odpowiedzi udzieliło 90,32% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „uczestniczyć w konkurach i zakładach, w których wysła się płatne SMS-y” - 12,9% uczniów, „kupować/sprzedawać kryptowaluty online” - 6,45% ankietowanych uczniów oraz „obstawiać (za prawdziwe pieniądze) zakłady sportowe online” - 3,23% uczniów.

Czy na urządzeniu (telefon komórkowy, komputer, tablet itp.) z którego łączysz się z Internetem jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”?

tak: **3,23%** (1)

nie: **80,65%** (25)

nie wiem: **16,13%** (5)

Ankietowani uczniowie zostali zapytani o to, czy na ich urządzeniach, którymi łączą się z Internetem jest zainstalowana blokada rodzicielska. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 80,65% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 16,13% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 3,23% badanych uczniów.

Czy podałybyś swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

tak: **0%** (0)

nie: **93,55%** (29)

nie wiem: **6,45%** (2)

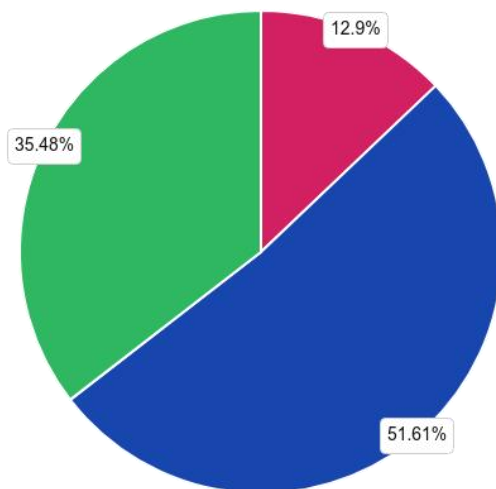
Celem sprawdzenia, czy uczniowie mają świadomość zagrożeń wynikających z udostępniania danych w Internecie, zapytano ich, czy udostępniłoby swoje dane obcej osobie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 93,55% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 6,45% badanych uczniów.

Czy uważasz siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego: **12,9%** (4)

można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłoby mi funkcjonować bez niego: **51,61%** (16)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **35,48%** (11)

Respondenci najczęściej zaznaczali odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłoby mi funkcjonować bez niego” - wybrało ją 51,61%. Druga w kolejności odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” została wskazana przez 35,48% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego” - wybrało ją 12,9% ankietowanych uczniów.

Czy czułeś się kiedykolwiek odrzucony przez innych (dyskryminowany) ze względu na brak dostępu do urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier lub do Internetu?

tak: **25,81%** (8)

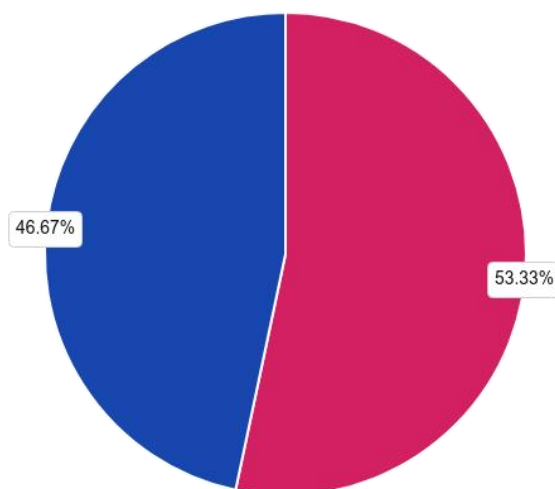
nie: **74,19%** (23)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 74,19% spośród 31 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 25,81% badanych uczniów tj. 8 osób.

Czy znasz pojęcie „Anoreksja” i potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **53,33%** (16)

nie: **46,67%** (14)

Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Anoreksja” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 53,33%, rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” - 46,67%.

Czy znasz pojęcie „Bulimia” i potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **64,52%** (20)

nie: **35,48%** (11)

Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Bulimia” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 64,52%, rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” - 35,48%.

Czy znasz pojęcie „Kompulsywne objadanie się” i potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **74,19%** (23)

nie: **25,81%** (8)

Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Kompulsywne objadanie się” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 74,19%, a 25,81% wskazało odpowiedź „nie”.

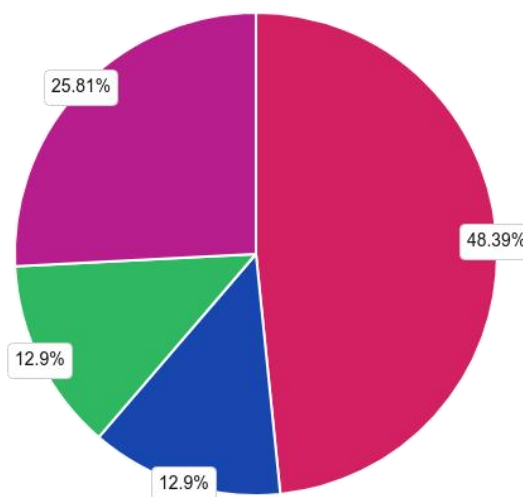
Czy obecnie stosujesz dietę lub robisz coś innego, aby schudnąć?

nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba: **48,39%** (15)

nie, ale powinienem/powinnam schudnąć: **12,9%** (4)

nie, ale powinienem/powinnam przytyć: **12,9%** (4)

tak: **25,81%** (8)

Uczniów zapytano także, czy obecnie stosują dietę lub robią coś innego, aby schudnąć. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba” - 48,39%, rzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - 25,81%, „nie, ale powinienem/powinnam schudnąć” - 12,9% oraz „nie, ale powinienem/powinnam przytyć” 12,9%.

Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie występują negatywne konsekwencje: **6,45%** (2)

zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego: **77,42%** (24)

nieodpowiednie towarzystwo: **58,06%** (18)

pogorszenie relacji rodzinnych: **58,06%** (18)

pogorszenie relacji koleżeńskich: **45,16%** (14)

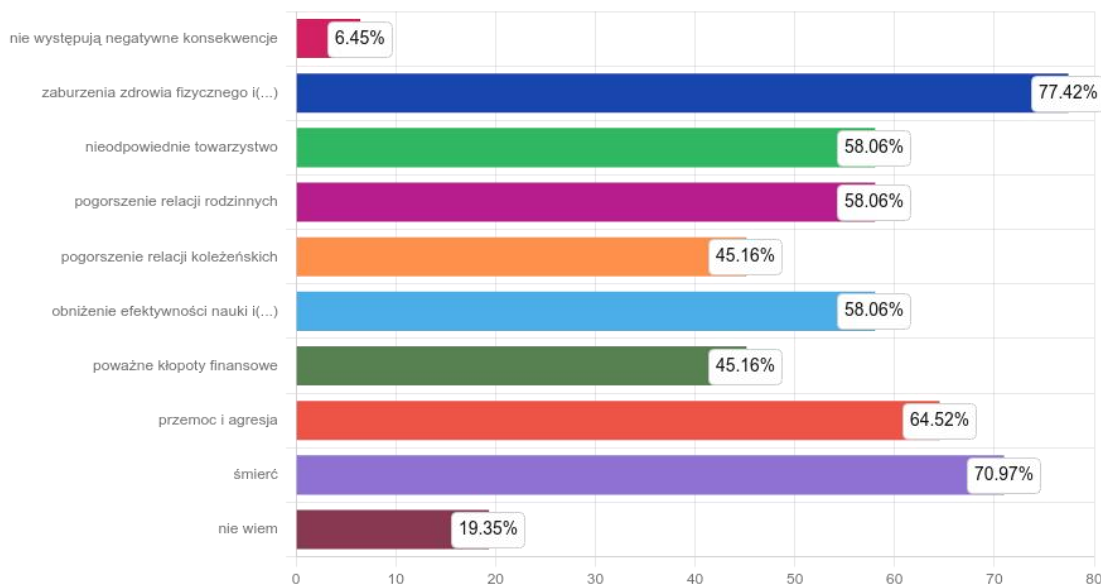
obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole: **58,06%** (18)

poważne kłopoty finansowe: **45,16%** (14)

przemoc i agresja: **64,52%** (20)

śmierć: **70,97%** (22)

nie wiem: **19,35%** (6)

Ankietowanych uczniów poproszono o wskazanie konsekwencji, które ich zdaniem mogą wynikać z uzależnień od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy. Uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego” - 77,42%, „śmierć” - 70,97%, „przemoc i agresja” - 64,52%, „nieodpowiednie towarzystwo” - 58,06%, „pogorszenie relacji rodzinnych” - 58,06%, „obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole” - 58,06%, „pogorszenie relacji koleżeńskich” - 45,16%, „poważne kłopoty finansowe” - 45,16%, „nie wiem” - 19,35% oraz „nie występują negatywne konsekwencje” - 6,45%.

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodzeństwo: **3,23%** (1)

rodzice: **45,16%** (14)

nauczyciele: **51,61%** (16)

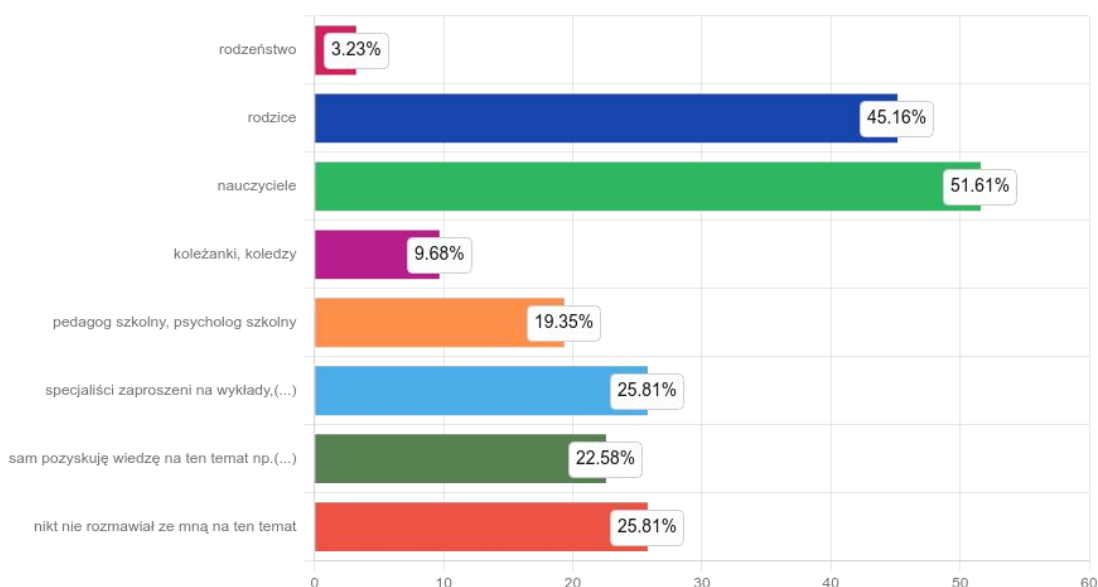
koleżanki, koledzy: **9,68%** (3)

pedagog szkolny, psycholog szkolny: **19,35%** (6)

specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty: **25,81%** (8)

sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji: **22,58%** (7)

nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat: **25,81%** (8)

Na temat substancji psychoaktywnych z uczniami rozmawiali: „nauczyciele” - 51,61%, „rodzice” - 45,16%, „specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty” - 25,81%, „nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat” - 25,81%, „sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji” - 22,58%, „pedagog szkolny, psycholog szkolny” - 19,35%, „koleżanki, koledzy” - 9,68%, „rodzeństwo” - 3,23%.

Do kogo zwróciłbyś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodziców/opiekunów: **54,84%** (17)

dziadków: **16,13%** (5)

innych członków rodziny: **12,9%** (4)

nauczycieli: **12,9%** (4)

przyjaciół/kolegów/koleżanek: **22,58%** (7)

radził(a)bym sobie sam/a: **25,81%** (8)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **0%** (0)

Policji: **3,23%** (1)

instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds.

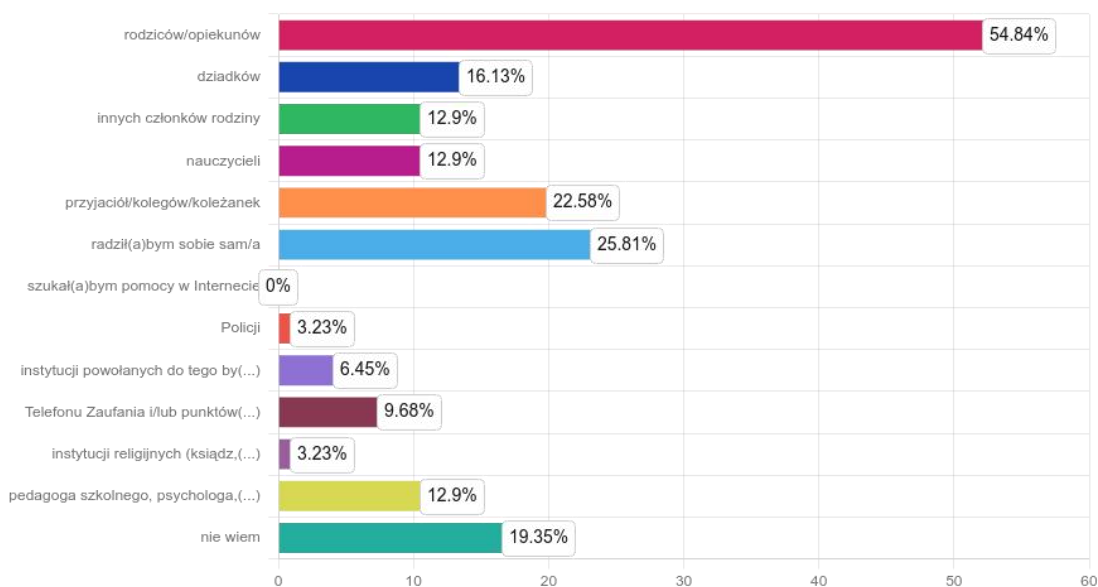
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **6,45%** (2)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **9,68%** (3)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **3,23%** (1)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **12,9%** (4)

nie wiem: **19,35%** (6)

Uczniowie w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 54,84% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „radził(a)bym sobie sam/a” - 25,81% osób, „przyjaciół/kolegów/koleżanek” - 22,58% badanych, „nie wiem” - 19,35% badanych uczniów, „dziadków” - 16,13% ankietowanych, „innych członków rodziny” - 12,9% badanych, „nauczycieli” - 12,9% badanych uczniów, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 12,9% uczniów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 9,68% respondentów, „instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 6,45% badanych uczniów, „Policji” - 3,23% ankietowanych, „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 3,23% badanych.

Jakiego rodzaju zajęć profilaktycznych brakuje w Twojej szkole?

zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą: **45,16%** (14)

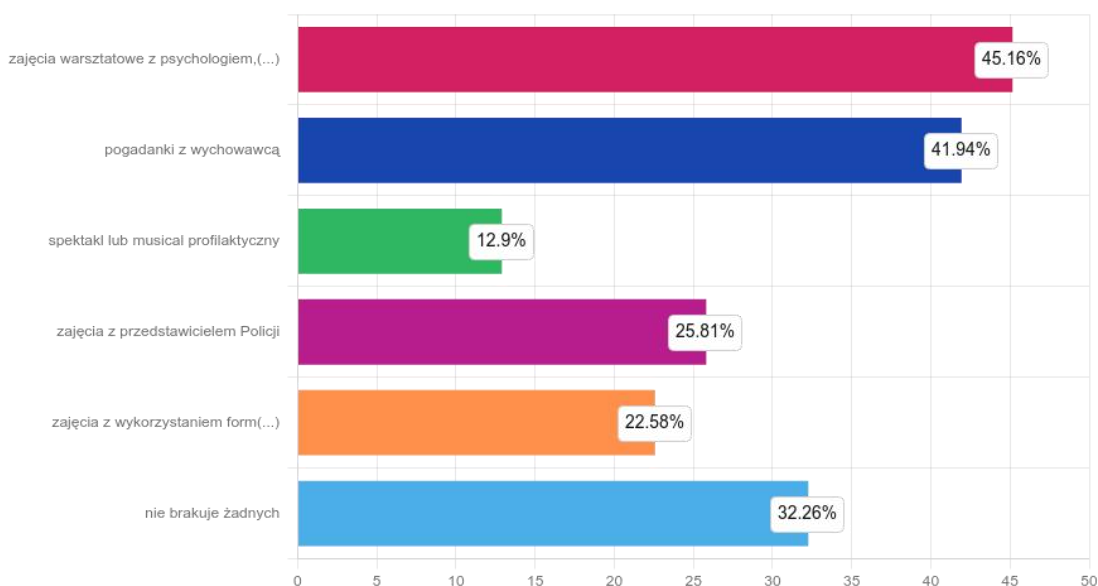
pogadanki z wychowawcą : **41,94%** (13)

spektakl lub musical profilaktyczny: **12,9%** (4)

zajęcia z przedstawicielem Policji: **25,81%** (8)

zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych: **22,58%** (7)

nie brakuje żadnych: **32,26%** (10)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie zajęć profilaktycznych, których ich zdaniem brakuje w szkole. Wskazywano następujące odpowiedzi: „zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą” - takiej odpowiedzi udzieliło 45,16% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „pogadanki z wychowawcą” - 41,94%, „nie brakuje żadnych” 32,26%, „zajęcia z przedstawicielem Policji” - 25,81% oraz „zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych” - 22,58%. Najmniej uczniów (12,9%) wybrało odpowiedź „spektakl lub musical profilaktyczny”.

Jak oceniasz swoją szkołę?

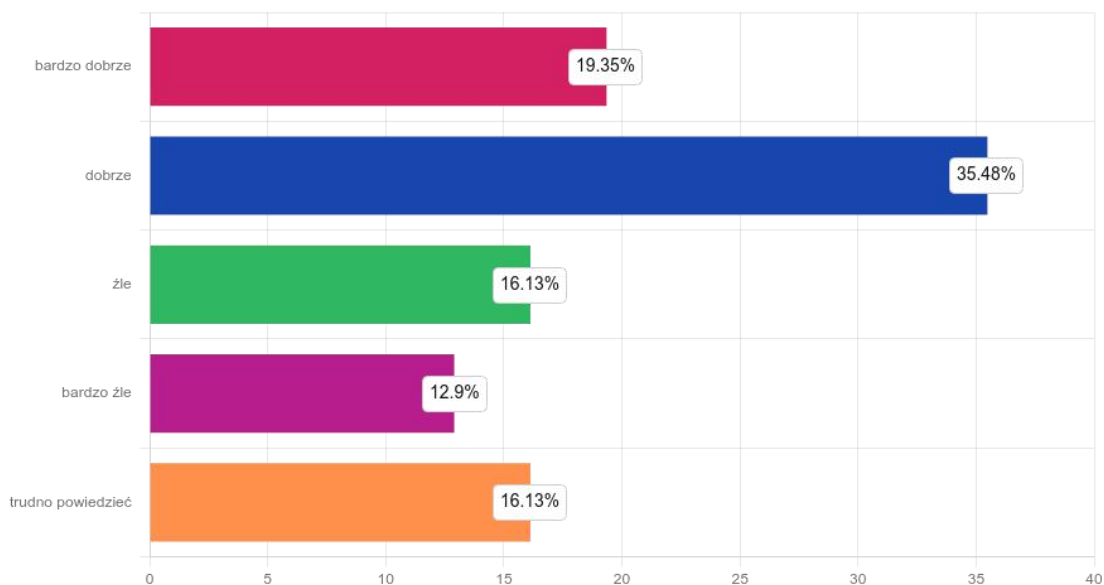
bardzo dobrze: **19,35%** (6)

dobrze: **35,48%** (11)

źle: **16,13%** (5)

bardzo źle: **12,9%** (4)

trudno powiedzieć: **16,13%** (5)

Ankietowanych poproszono o ocenę ich szkoły. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi „dobrze” - wskazało ją 35,48% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 19,35% osób, „źle” - 16,13% uczniów, „trudno powiedzieć” 16,13% badanych. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „bardzo źle” wskazało ją 12,9% uczniów.

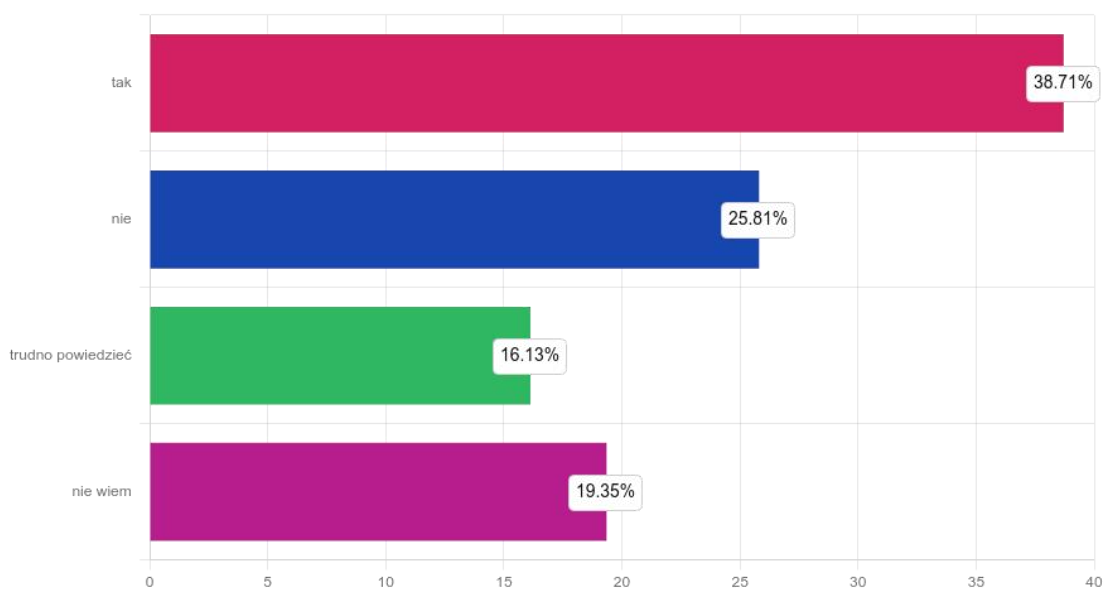
Czy nauka pozytywnie wpłynie na Twoją przyszłość?

tak: **38,71%** (12)

nie: **25,81%** (8)

trudno powiedzieć: **16,13%** (5)

nie wiem: **19,35%** (6)

Następnie uczniów zapytano, czy ich zdaniem nauka wpłynie pozytywnie na ich przyszłość. Największa grupa respondentów wskazała odpowiedź „tak” - 38,71%. Natomiast 25,81% uczniów zaznaczyło odpowiedź „nie”, a odpowiedź „nie wiem” wskazało - 19,35% uczniów.

Jak oceniasz samego/a siebie?

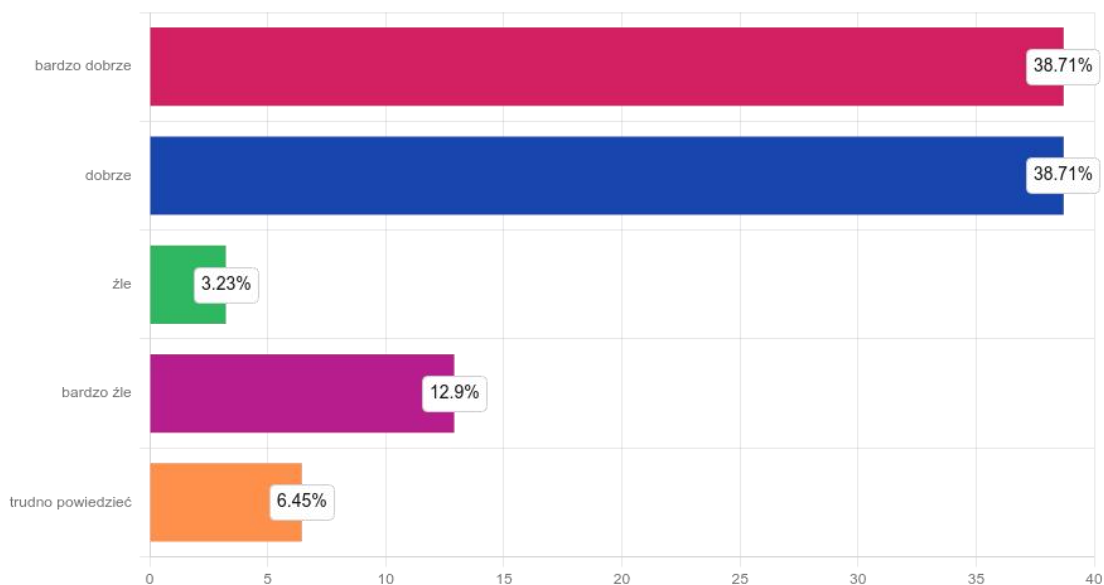
bardzo dobrze: **38,71%** (12)

dobrze: **38,71%** (12)

źle: **3,23%** (1)

bardzo źle: **12,9%** (4)

trudno powiedzieć: **6,45%** (2)

Następnie uczniów zapytano jak oceniają samych siebie. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 38,71%, „dobrze” - 38,71%, „bardzo źle” - 12,9%, „trudno powiedzieć” - 6,45% oraz „źle” - 3,23%.

W razie problemów w Twoim życiu, na czyją pomoc mógłbyś liczyć najbardziej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.): **54,84%** (17)

tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.): **35,48%** (11)

dziadkowie: **9,68%** (3)

rodzeństwo: **22,58%** (7)

inni członkowie rodziny: **12,9%** (4)

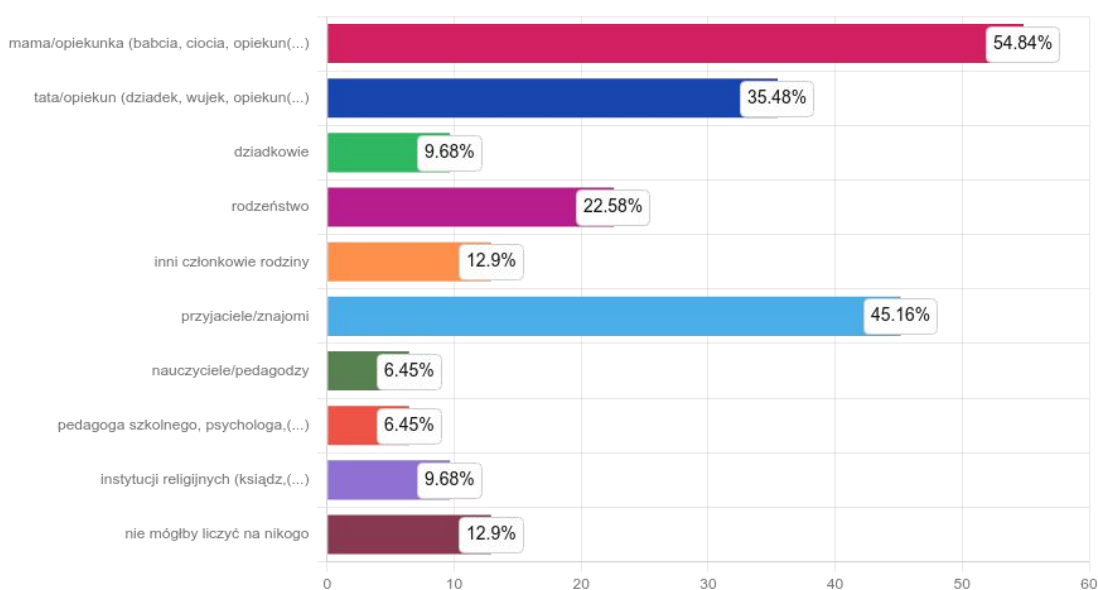
przyjaciele/znajomi: **45,16%** (14)

nauczyciele/pedagodzy: **6,45%** (2)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **6,45%** (2)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **9,68%** (3)

nie mógłby liczyć na nikogo: **12,9%** (4)

W razie problemów w swoim życiu, uczniowie zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.)” - 54,84% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „przyjaciele/znajomi” - 45,16% osób, „tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.)” - 35,48% badanych, „rodzeństwo” - 22,58% badanych uczniów, „inni członkowie rodziny” - 12,9% ankietowanych, „nie mógłby liczyć na nikogo” - 12,9% badanych, „dziadkowie” - 9,68% badanych uczniów, „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 9,68% uczniów, „nauczyciele/pedagodzy” - 6,45% respondentów oraz „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 6,45% badanych uczniów.

Jak oceniasz bliskość Twojej rodziny (wspólne spędzanie czasu, rozmowy i podejmowanie decyzji)?

bardzo dobrze: **29,03%** (9)

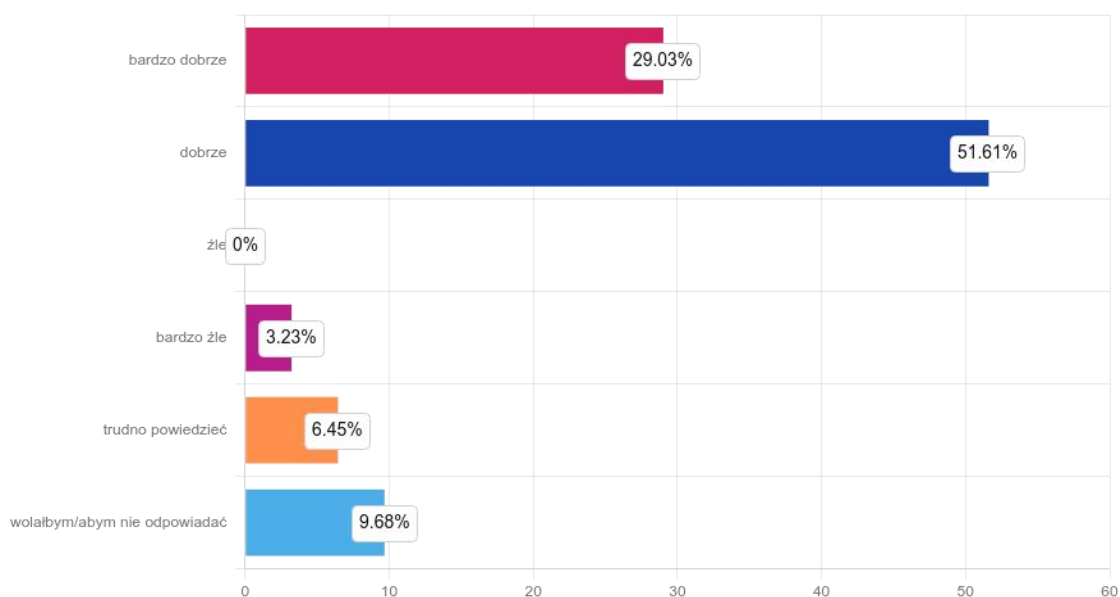
dobrze: **51,61%** (16)

źle: **0%** (0)

bardzo źle: **3,23%** (1)

trudno powiedzieć: **6,45%** (2)

wolałbym/abym nie odpowiadać : **9,68%** (3)

Badanych uczniów poproszono o ocenę bliskości swojej rodziny. Odpowiedź „dobrze” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 51,61% osób. Druga w kolejności odpowiedź „bardzo dobrze” została wybrana 29,03% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „wolałbym/abym nie odpowiadać ” - 9,68% osób, „trudno powiedzieć” - 6,45% uczniów, „bardzo źle” - 3,23% badanych uczniów.

Czy bierzesz udział w pozalekcyjnych zajęciach? Jeżeli tak, to jakich?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych: **58,06%** (18)

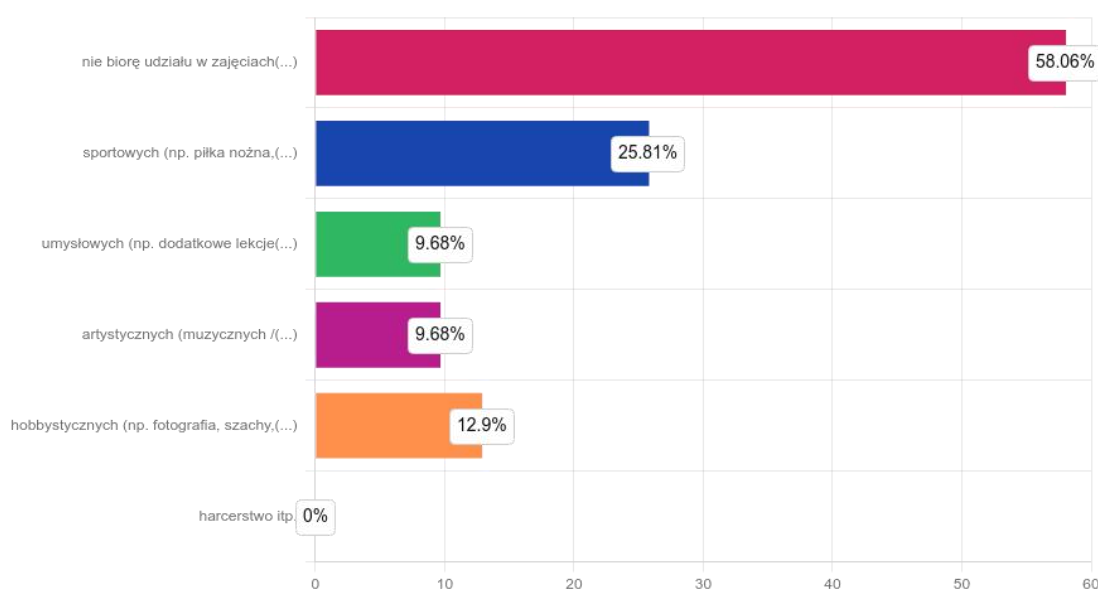
sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki itp.): **25,81%** (8)

umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.): **9,68%** (3)

artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich): **9,68%** (3)

hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.): **12,9%** (4)

harcerstwo itp.: **0%** (0)

Respondentów zapytano, czy biorą udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 58,06%. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.)” - 12,9% osób „umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.)” - 9,68% badanych oraz „artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich)” - 9,68% badanych uczniów.

Czy masz hobby, któremu poświęcasz znaczną ilość czasu?

tak: **83,87%** (26)

nie: **16,13%** (5)

Większość uczniów wskazała odpowiedź „tak”, tj. 83,87% ankietowanych, a odpowiedź „nie”, zaznaczyło 16,13% respondentów.

Czy zdarza Ci się opuszczać dni w szkole bez usprawiedliwienia?

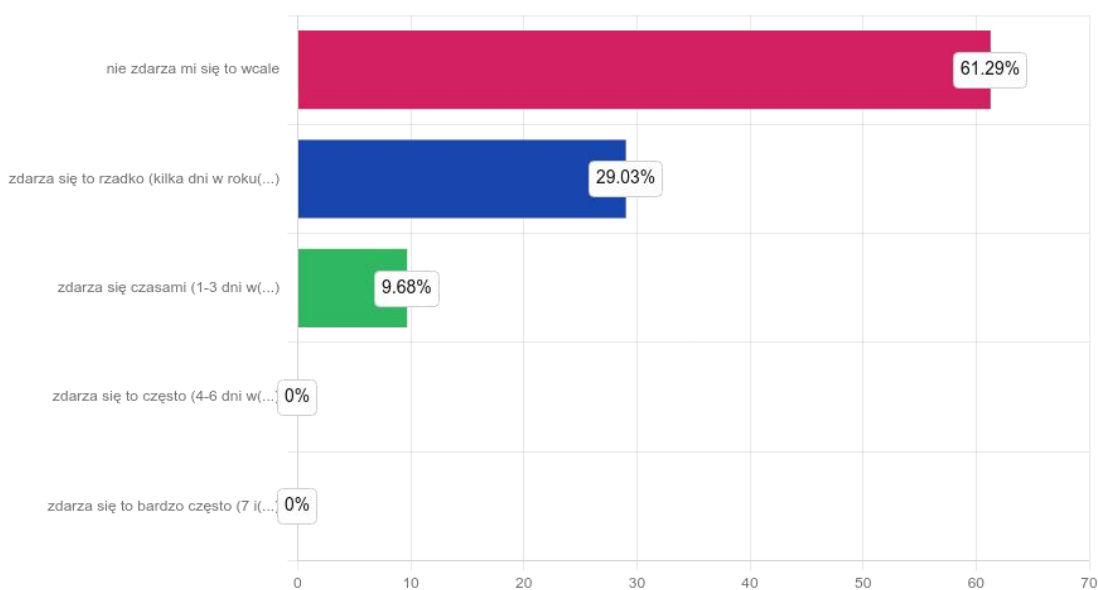
nie zdarza mi się to wcale: **61,29%** (19)

zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym): **29,03%** (9)

zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu): **9,68%** (3)

zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu): **0%** (0)

zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu): **0%** (0)

Uczniowie najczęściej przyznawali, iż „nie zdarza mi się to wcale” - takiej odpowiedzi udzieliło 61,29% uczniów. W dalszej kolejności wskazywano: „zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym)” 29,03% oraz „zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu)” 9,68%.

Czy Twoi rodzice wiedzą z kim i jak spędzasz wolny czas?

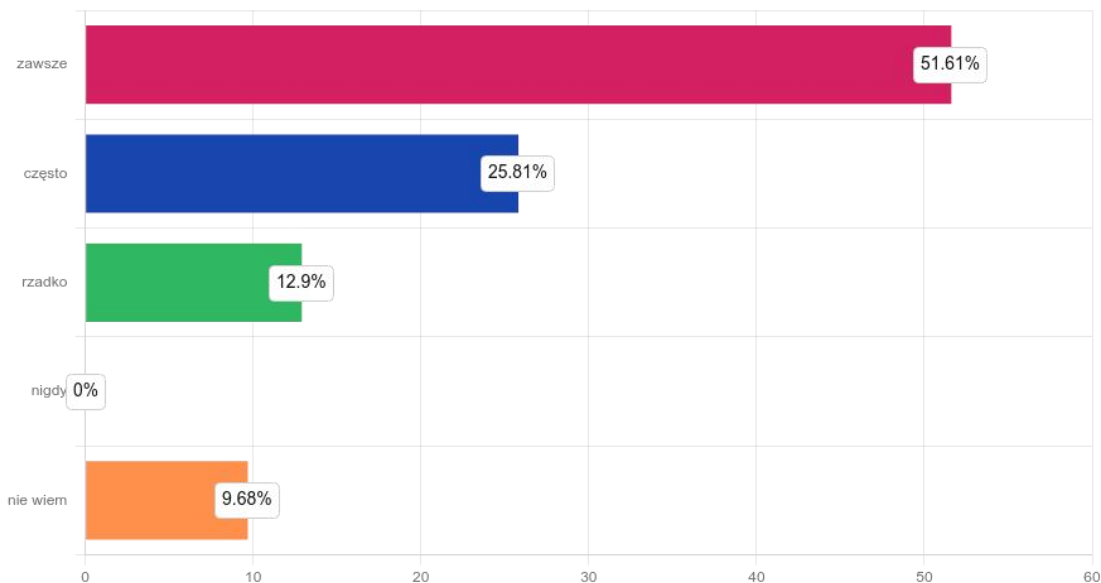
zawsze: 51,61% (16)

często: 25,81% (8)

rzadko: 12,9% (4)

nigdy: 0% (0)

nie wiem: 9,68% (3)

Uczniowie najczęściej zaznaczali następujące odpowiedzi „zawsze” - taką odpowiedź wskazało 51,61% ankieterowanych uczniów, rzadziej wskazywano: „często” - 25,81% osób, „rzadko” 12,9% uczniów, „nie wiem” - 9,68% osób.

Kto cię wychowuje?

oboje rodziców/opiekunów: 77,42% (24)

tylko mama/opiekunka: 12,9% (4)

tylko tata/opiekun: 0% (0)

wolałbym/abym nie odpowiadać: 9,68% (3)

Odpowiedź „oboje rodziców/opiekunów” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 77,42%. Druga w kolejności odpowiedź „tylko mama/opiekunka” została wybrana przez 12,9% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 9,68% osób.

Jak oceniasz sytuację materialną (ilość pieniędzy) w swoim domu?

bardzo dobrze: **32,26%** (10)

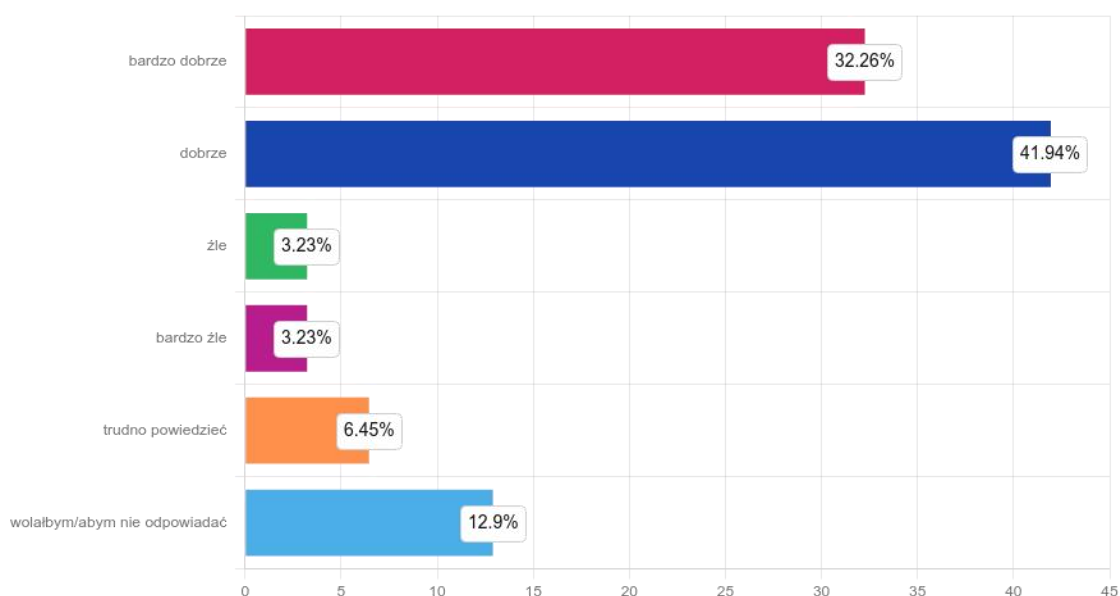
dobrze: **41,94%** (13)

źle: **3,23%** (1)

bardzo źle: **3,23%** (1)

trudno powiedzieć: **6,45%** (2)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **12,9%** (4)

Opisując sytuację materialną swojej rodziny, uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - taką odpowiedź wskazało 41,94% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 32,26% osób, „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 12,9% uczniów, „trudno powiedzieć” - 6,45% respondentów, „źle” - 3,23% osób. Najmniej uczniów (3,23%) wybrało odpowiedź „bardzo źle”.

6. Badanie przedstawicieli instytucji pomocowych z Gminy Ciechanów

6. 1. Charakterystyka respondentów

Płeć:

kobieta: **96%** (24)

mężczyzna: **4%** (1)

Badani najczęściej wskazywali odpowiedź „kobieta” - wybrało ją 96% spośród 25 ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „mężczyzna” została wskazana przez 4% badanych mieszkańców.

Wiek:

do 25 lat: **0%** (0)

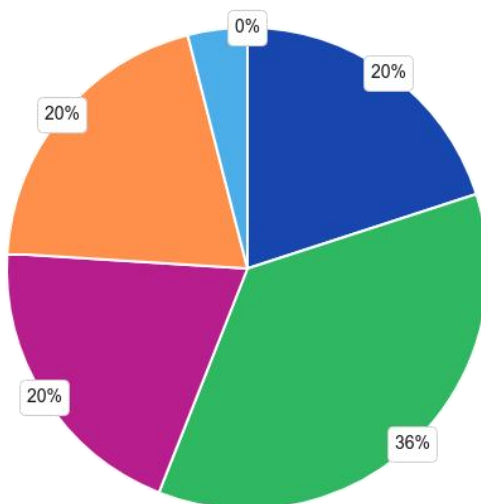
26-35 lat: **20%** (5)

36-45 lat: **36%** (9)

46-55 lat: **20%** (5)

56-65 lat: **20%** (5)

powyżej 65 lat : **4%** (1)

W ankietowaniu brały udział osoby w wieku: „36-45 lat” - 36% osób, „26-35 lat” - 20% mieszkańców, „46-55 lat” - 20% osób, „56-65 lat” - 20% badanych, „powyżej 65 lat ” - 4% osób oraz „powyżej 65 lat ” - 4% mieszkańców.

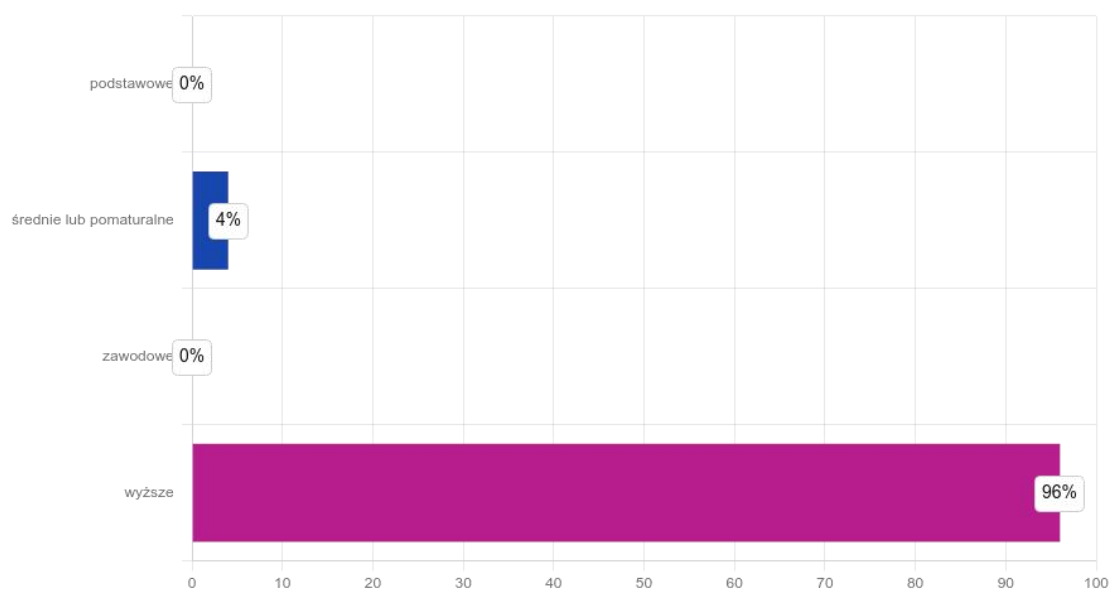
Wykształcenie:

podstawowe: **0%** (0)

średnie lub pomaturalne: **4%** (1)

zawodowe: **0%** (0)

wyższe: **96%** (24)

Analizując wykształcenie badanych można zauważyć, iż największa część z nich posiada wykształcenie: „wyższe” - 96% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „średnie lub pomaturalne” - 4% badanych.

Miejsce zatrudnienia:

OPS/MOPS/GOPS/MGOPS: **32%** (8)

Punkt Konsultacyjny: **0%** (0)

KRPA/MKRPA/GKRPA/MGKRPA: **4%** (1)

Policja: **0%** (0)

Środowiskowy Dom Samopomocy: **0%** (0)

Zakład Opieki Zdrowotnej/Służba zdrowia: **0%** (0)

Oświata (szkoła podstawowa): **0%** (0)

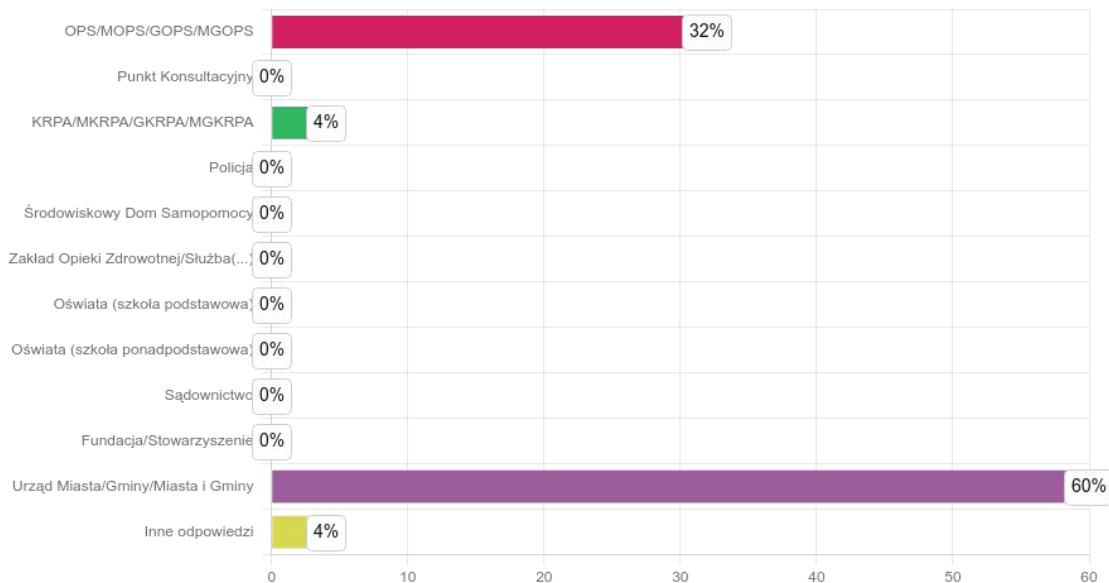
Oświata (szkoła ponadpodstawowa): **0%** (0)

Sądownictwo: **0%** (0)

Fundacja/Stowarzyszenie: **0%** (0)

Urząd Miasta/Gminy/Miasta i Gminy: **60%** (15)

Inne odpowiedzi: **4%** (1)

Inne odpowiedzi:

- instytucja kultury

Badani respondenci najczęściej pracują w „Urząd Miasta/Gminy/Miasta i Gminy” - wskazało tak 60% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „OPS/MOPS/GOPS/MGOPS” została wskazana przez 32% badanych specjalistów. Kolejno 4% ankietowanych wskazywało odpowiedź „KRPA/MKRPA/GKRPA/MGKRPA”. Rzadziej zaznaczano odpowiedź: „Inne odpowiedzi - wybrało ją 4% ankietowanych.

6. 2. Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych

Jaki problem społeczny w Pana/i opinii jest najbardziej widoczny na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

alkoholizm: **64%** (16)

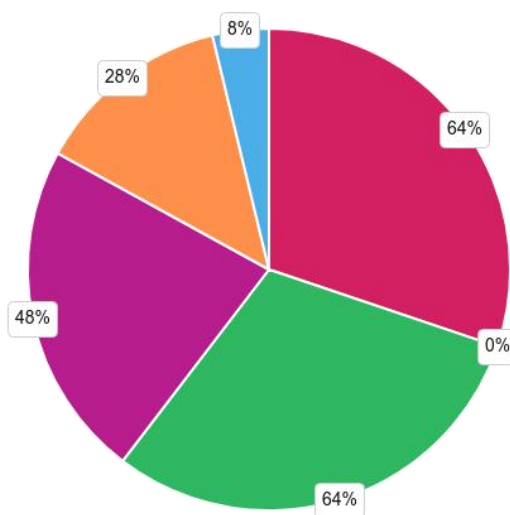
narkomania: **0%** (0)

nikotynizm: **64%** (16)

uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów): **48%** (12)

przemoc domowa: **28%** (7)

przemoc rówieśnicza w szkole: **8%** (2)

Ankietowani wskazali, iż najbardziej widocznymi problemami są: „alkoholizm” - 64%, „nikotynizm” - 64%, „uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów)” 48%, „przemoc domowa” - 28%, a także „przemoc rówieśnicza w szkole” - 8%.

Według Pana/i opinii, jaki jest główny powód występowania problemów społecznych na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

bezrobocie: **32%** (8)

ubóstwo: **12%** (3)

bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych: **36%** (9)

niezaradność życiowa: **56%** (14)

długotrwała lub ciężka choroba: **8%** (2)

niepełnosprawność: **12%** (3)

alkoholizm: **60%** (15)

narkomania: **4%** (1)

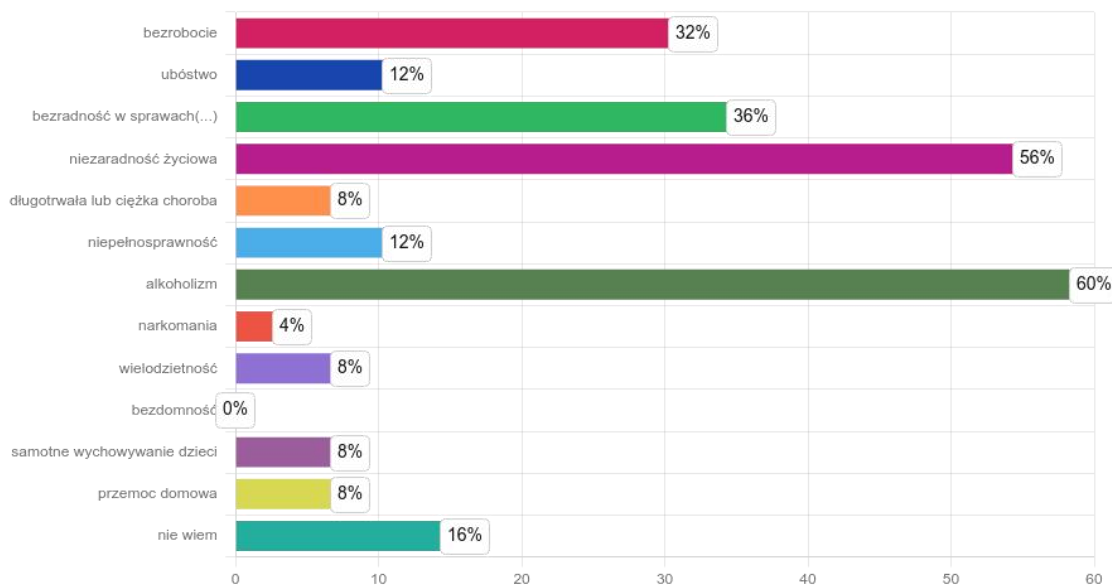
wielodzietność: **8%** (2)

bezdolność: **0%** (0)

samotne wychowywanie dzieci: **8%** (2)

przemoc domowa: **8%** (2)

nie wiem: **16%** (4)

Ankietowanych poproszono także o wskazanie głównych powodów występowania problemów społecznych na terenie wykonywania obowiązków służbowych/zawodowych. Badanie wskazywali następujące odpowiedzi: „alkoholizm” - 60%, „niezaradność życiowa” - 56%, „bezzadność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych” 36%, „bezrobocie” - 32%, „nie wiem” - 16%, „ubóstwo” - 12%, „niepełnosprawność” - 12%, „długotrwała lub ciężka choroba” - 8%, „wielodzietność” - 8%, „samotne wychowywanie dzieci” 8%, „przemoc domowa” - 8% oraz „narkomania” - 4%.

Które grupy społeczne najbardziej narażone są na występowanie problemów społecznych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

nieletni: **36%** (9)

osoby dorosłe: **32%** (8)

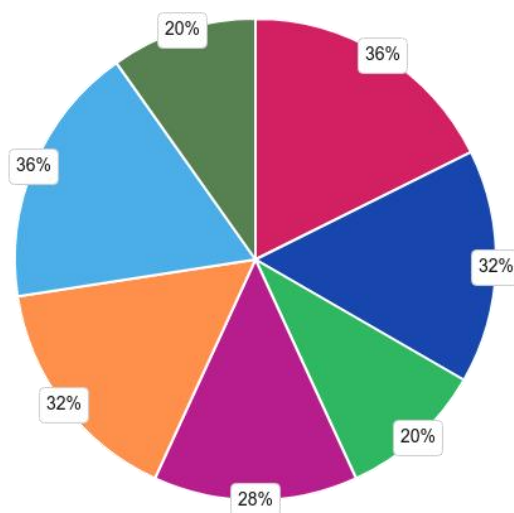
osoby starsze: **20%** (5)

osoby samotne: **28%** (7)

osoby z niepełnosprawnościami: **32%** (8)

osoby ubogie: **36%** (9)

bez znaczenia: **20%** (5)

Badanych specjalistów poproszono o wskazanie grupy najbardziej narażonej na występowanie problemów społecznych. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nieletni” - wybrało ją 36% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „osoby ubogie” została wskazana przez 36% respondentów. Rządziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „osoby dorosłe ” - 32% osób, „osoby z niepełnosprawnościami” - 32% badanych, „osoby samotne” - 28% ankietowanych, „osoby starsze” - 20% osób oraz „bez znaczenia” - 20%.

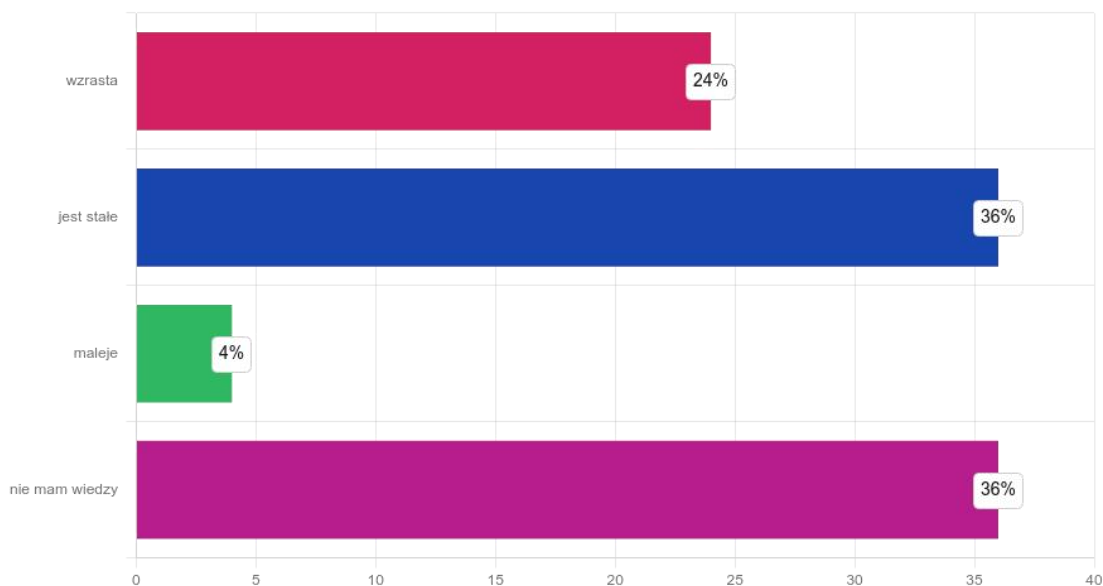
Proszę ocenić, jak zmieniło się spożycie alkoholu na przestrzeni ostatnich lat na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

wzrasta: **24%** (6)

jest stałe: **36%** (9)

maleje: **4%** (1)

nie mam wiedzy: **36%** (9)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „jest stałe” - wybrało ją 36% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie mam wiedzy” została wskazana przez 36% badanych respondentów. Natomiast najrzadziej wskazywano odpowiedź „wzrasta” została wskazana przez 24% badanych oraz „maleje” została wskazana przez 4% ankietowanych.

Jak często spotyka się Pan/i zjawiskiem uzależnień alkoholowych?

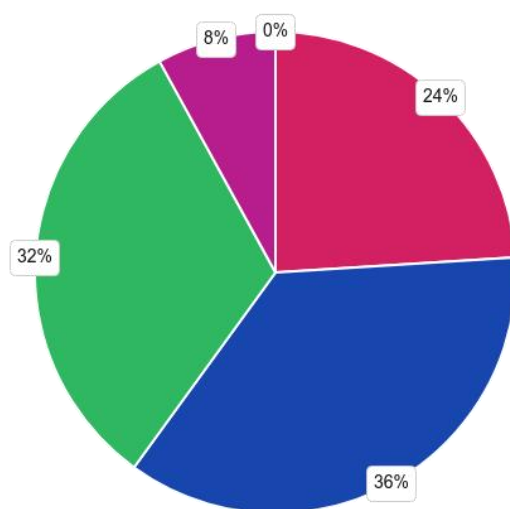
bardzo często: **24%** (6)

często: **36%** (9)

czasami: **32%** (8)

rzadko: **8%** (2)

nigdy: **0%** (0)

Przedstawiciele instytucji pomocowych zapytano jak często spotykają się ze zjawiskiem uzależnień alkoholowych. Udzielano następujących odpowiedzi: „często” - 36% osób, „czasami” - 32% respondentów, „bardzo często” - 24% ankietowanych oraz „rzadko” - 8% osób.

Jakie główne konsekwencje stosowania alkoholu Pan/i zauważa?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

popadanie w konflikty: **40%** (10)

rozpad rodziny: **84%** (21)

samotność: **8%** (2)

załamanie: **16%** (4)

przemoc domowa: **48%** (12)

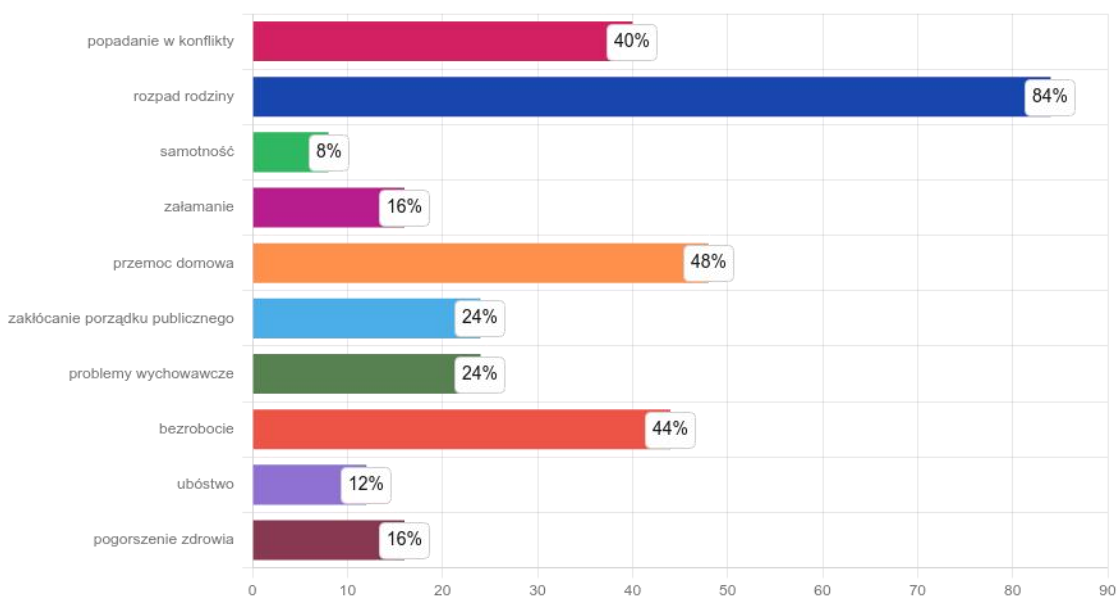
zakłócanie porządku publicznego: **24%** (6)

problemy wychowawcze: **24%** (6)

bezrobocie: **44%** (11)

ubóstwo: **12%** (3)

pogorszenie zdrowia: **16%** (4)

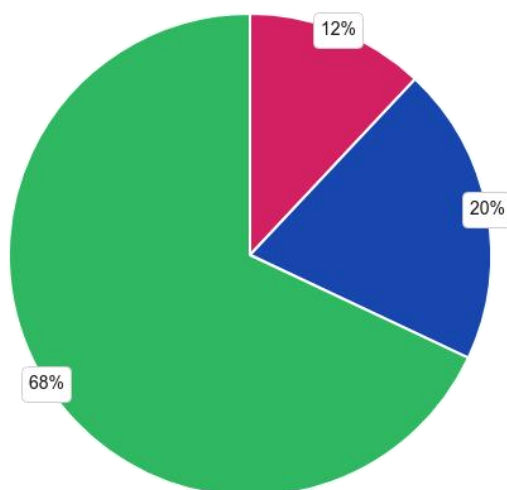
Badanych specjalistów poproszono o wskazanie głównych konsekwencji stosowania alkoholu, które zauważają. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „rozpad rodziny” - 84%, „przemoc domowa” - 48%, „bezrobocie” 44%, „popadanie w konflikty” - 40%, „zakłócanie porządku publicznego” - 24%, „problemy wychowawcze” - 24%, „załamanie” - 16%, „pogorszenie zdrowia” - 16%, „ubóstwo” - 12%, „samotność” - 8%.

Czy Pana/i zdaniem na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych występuje problem z narkotykami/dopalaczami/innymi środkami psychoaktywnymi (np. lekami w celach pozamedycznych)?

tak: **12%** (3)

nie: **20%** (5)

trudno powiedzieć: **68%** (17)

W niniejszym pytaniu badanych zapytano, czy ich zdaniem na terenie wykonywania przez nich obowiązków służbowych/zawodowych występuje problem z narkotykami/dopalaczami/innymi środkami psychoaktywnymi (np. lekami w celach pozamedycznych). Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „trudno powiedzieć” - wybrało ją 68% spośród 17 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie” została wskazana przez 20% badanych respondentów tj. 5 osób. Najrzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedź „tak” - 12% osób.

Czy zna Pan/i miejsca na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, gdzie można zakupić/otrzymać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne (np. leki w celach pozamedycznych)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie znam takich miejsc: **95%** (19)

na osiedlu: **0%** (0)

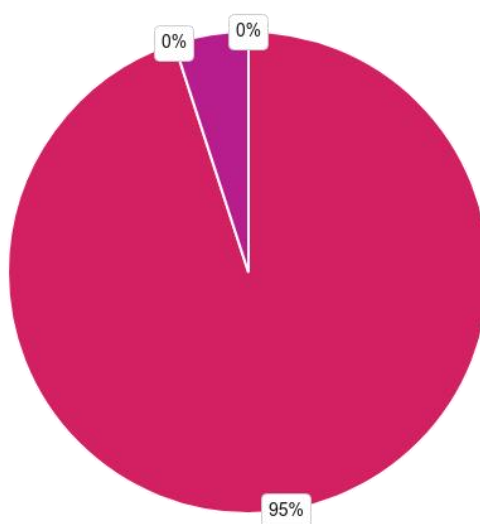
w centrum miejscowości: **0%** (0)

na dyskotecę: **5%** (1)

w siłowni: **0%** (0)

w szkole, przed szkołą: **0%** (0)

znam konkretną osobę: **0%** (0)

Badanych mieszkańców poproszono także o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub dopalacze. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - wybrało ją 95% osób. Druga w kolejności odpowiedź „na dyskotecę” została wskazana przez (5%) respondentów.

Czy spotkał/a się Pan/i z problemem uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych? (cyberuzależnienia, hazard itp.)?

tak: **36%** (9)

nie: **64%** (16)

Następnie badanych zapytano, czy spotkali się z problemem uzależnień behawioralnych na terenie wykonywanych przez nich obowiązków. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 64%. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 36% badanych respondentów.

Z jakim rodzajem uzależnień behawioralnych spotkał się Pan/i?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

hazard: **44,44%** (4)

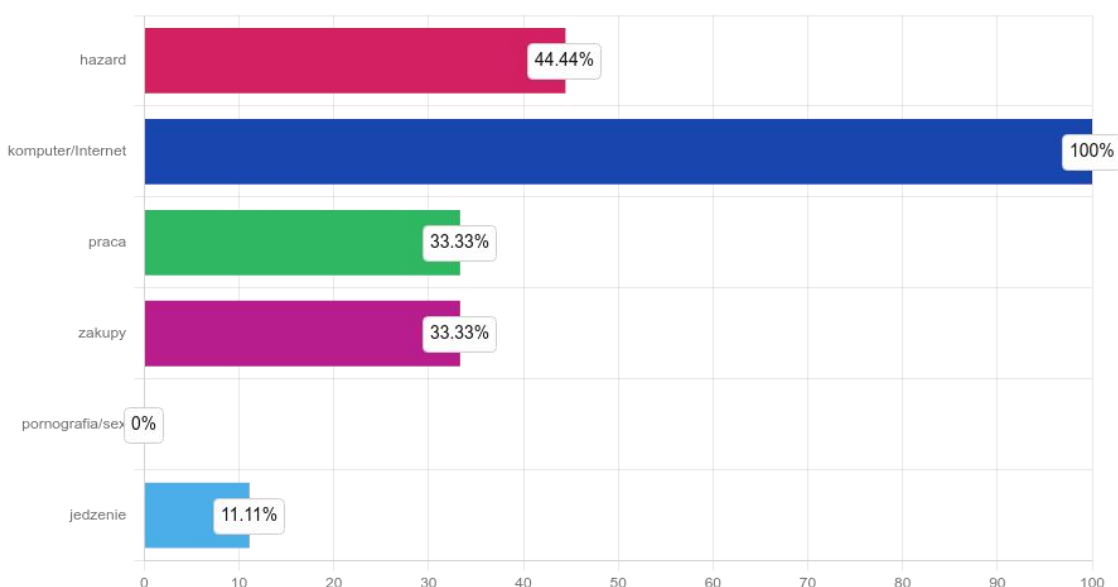
komputer/Internet: **100%** (9)

praca: **33,33%** (3)

zakupy: **33,33%** (3)

pornografia/sex: **0%** (0)

jedzenie: **11,11%** (1)

Specjalistów poproszono o wskazanie rodzaju uzależnień behawioralnych, z którymi się spotkali. Respondenci wskazywali: „komputer/Internet” - 100%, „hazard” - 44,44%, „praca” 33,33%, „zakupy” - 33,33% oraz „jedzenie” - 11,11%.

Jaka forma pomocy oferowana jest osobom z problemem uzależnień behawioralnych na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

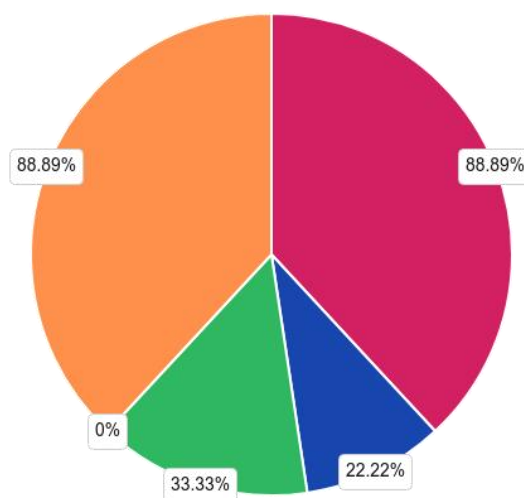
poradnictwo: **88,89%** (8)

psychoedukacja: **22,22%** (2)

terapia indywidualna: **33,33%** (3)

terapia grupowa: **0%** (0)

profilaktyka: **88,89%** (8)

Na pytanie jaka forma pomocy jest udzielana osobom z uzależnieniem behawioralnym, respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „poradnictwo” - wybrało ją 88,89% osób. Druga w kolejności odpowiedź „profilaktyka” została wskazana przez 88,89% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „terapia indywidualna” - 33,33% osób oraz „psychoedukacja” - 22,22% badanych.

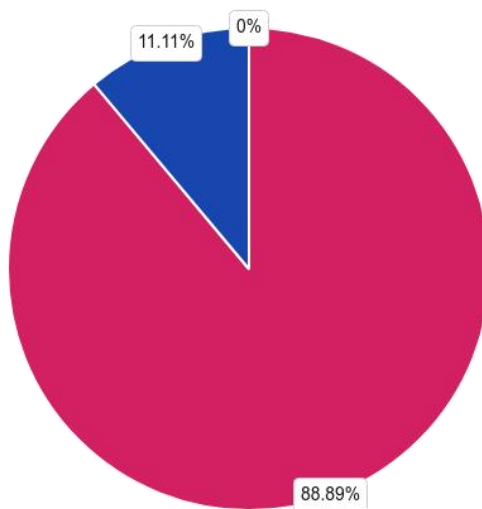
Czy w Pana/i opinii uzależnienia behawioralne mają wpływ na dysfunkcję rodziny?

wysoki: **88,89%** (8)

umiarkowany: **11,11%** (1)

niski: **0%** (0)

nie ma wpływu: **0%** (0)

W niniejszym pytaniu badanych zapytano, czy ich zdaniem uzależnienia behawioralne mają wpływ na dysfunkcję rodziny. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „wysoki” - wybrało ją 88,89%. Druga w kolejności odpowiedź „umiarkowany” została wskazana przez 11,11% badanych respondentów.

Czy osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, dopalaczy/innych środków psychoaktywnych (np. leków w celach pozamedycznych), uzależnień behawioralnych same zwracają się do Państwa z prośbą o pomoc?

tak: **12%** (3)

nie: **88%** (22)

Na pytanie: „Czy osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, dopalaczy/innych środków psychoaktywnych (np. leków w celach pozamedycznych), uzależnień behawioralnych same zwracają się do Państwa z prośbą o pomoc?” ankietowani wskazywali najczęściej odpowiedź „nie” - wybrało ją 88% osób, rzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 12% ankietowanych.

Jeśli nie, to Pana/i zdaniem, do kogo o pomoc w razie problemu uzależnień zwracają się mieszkańcy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

do innych instytucji pomocowych: **13,64%** (3)

do rodziny: **18,18%** (4)

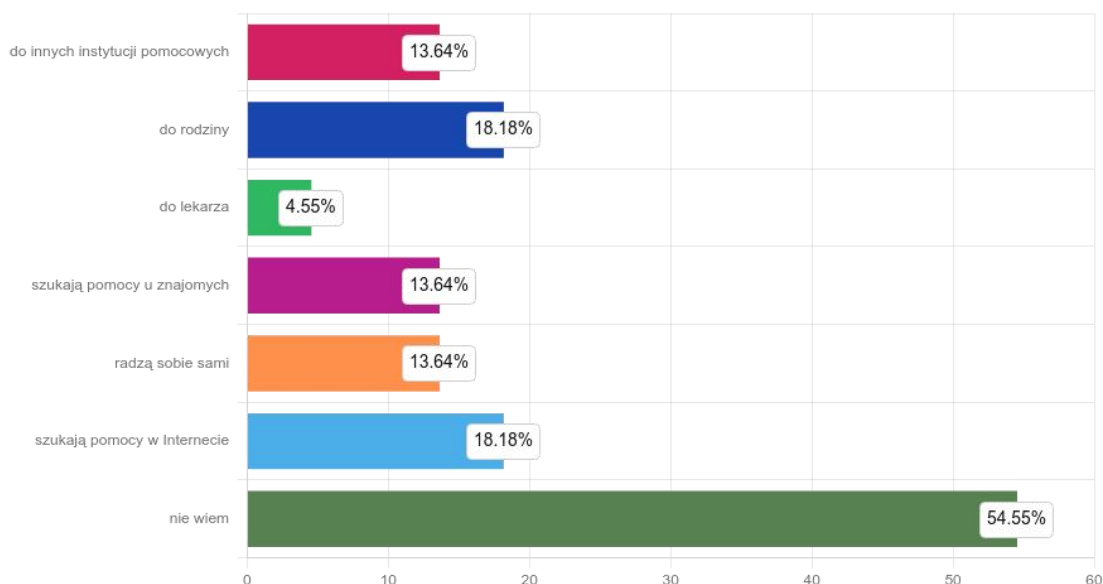
do lekarza: **4,55%** (1)

szukają pomocy u znajomych: **13,64%** (3)

radzą sobie sami: **13,64%** (3)

szukają pomocy w Internecie: **18,18%** (4)

nie wiem: **54,55%** (12)

Respondentów poproszono o wskazanie osób lub instytucji, do których mieszkańcy zwracają się w razie problemów uzależnień. Wymieniano następujące odpowiedzi: „nie wiem” - takiej odpowiedzi udzieliło 54,55% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „do rodziny” - 18,18%, „szukają pomocy w Internecie” 18,18%, „do innych instytucji pomocowych” - 13,64%, „szukają pomocy u znajomych” - 13,64%, „radzą sobie sami” - 13,64% oraz „do lekarza” - 4,55%.

Pana/i zdaniem jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym lub nieletnim na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

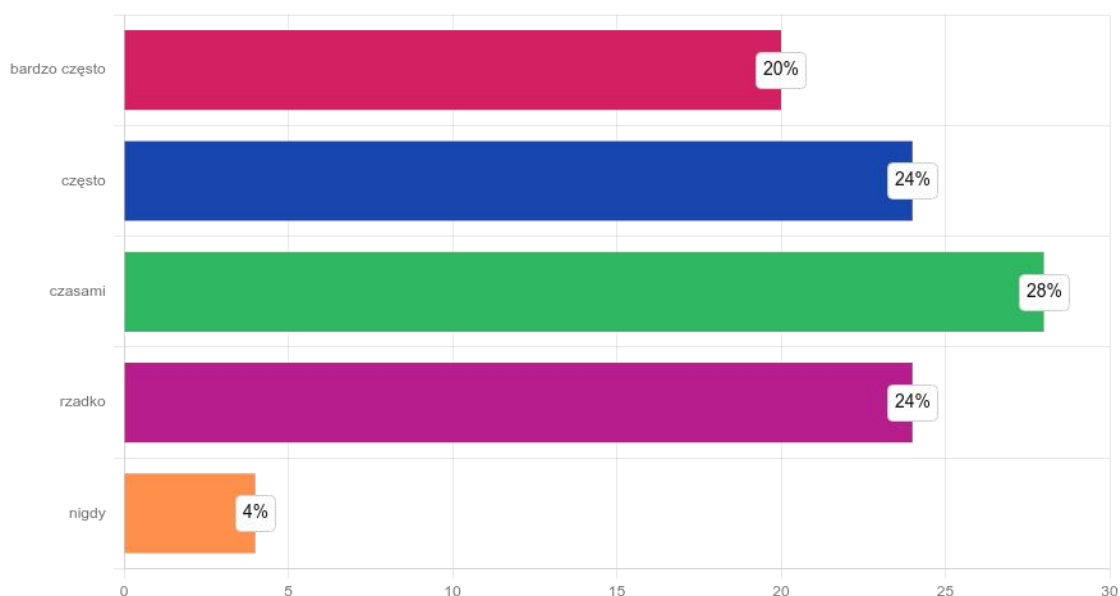
bardzo często: **20%** (5)

często: **24%** (6)

czasami: **28%** (7)

rzadko: **24%** (6)

nigdy: **4%** (1)

Na pytanie: „Pana/i zdaniem jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym lub nieletnim na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?”, respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „czasami” - wybrało ją 28% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „często” została wskazana przez 24% badanych. Rzadziej wskazywano odpowiedzi: „rzadko” została wskazana przez 24% badanych, „bardzo często” została wskazana przez 20% respondentów oraz „nigdy” została wskazana przez 4% badanych mieszkańców.

Czy Pana/i zdaniem sprzedawcy oraz właściciele punktów sprzedaży alkoholu na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych stosują się do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi?

(punkty sprzedaży alkoholu zawierają tablice informacyjne, w okolicy sklepów nie spożywa się alkoholu)

tak: **32%** (8)

nie: **8%** (2)

nie wiem: **60%** (15)

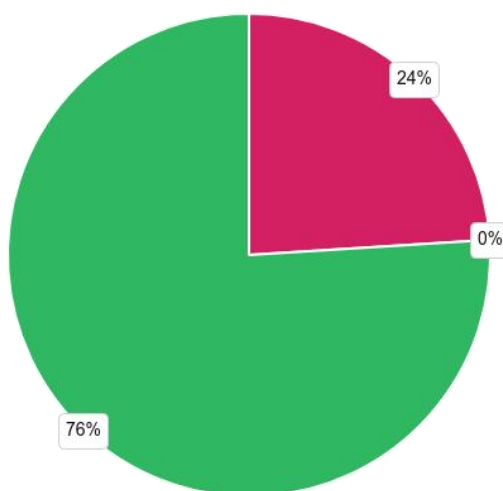
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 60% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 32% badanych respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedź „nie” - 8% osób.

Czy ma Pan/i wiedzę, że punkt sprzedaży alkoholu na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych stracił koncesje za sprzedaż alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym?

taka sytuacja nie miała nigdy miejsca: **24%** (6)

tak, bywają takie sytuacje: **0%** (0)

nie wiem: **76%** (19)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 76% spośród 25 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „taka sytuacja nie miała nigdy miejsca” została wskazana przez 24% respondentów.

Czy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, w Pana/i opinii występuje problem przemocy domowej?

tak: **72%** (18)

nie: **28%** (7)

Na pytanie: „Czy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, w Pana/i opinii występuje problem przemocy domowej?” respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 72%. Druga w kolejności odpowiedź „nie” została wskazana przez 28% badanych.

Jakiego rodzaju przemocy najczęściej doznają mieszkańcy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

psychiczna: **66,67%** (12)

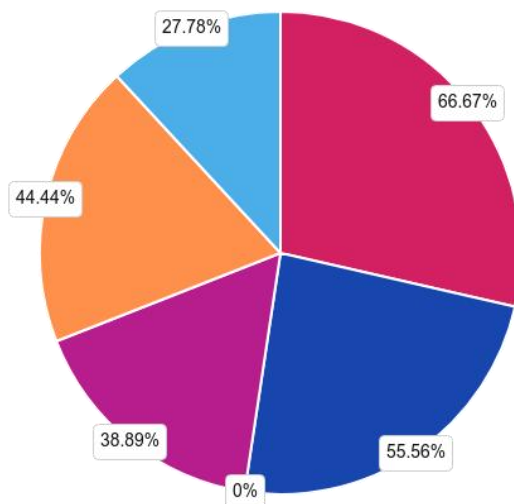
fizyczna: **55,56%** (10)

seksualna: **0%** (0)

ekonomiczna: **38,89%** (7)

zaniedbanie: **44,44%** (8)

trudno powiedzieć: **27,78%** (5)

Badanych mieszkańców poproszono także o wskazanie najczęstszego rodzaju doznawanej przemocy przez mieszkańców. Respondenci wskazywali odpowiedzi: „psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 66,67% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „fizyczna” - 55,56%, „zaniedbanie” 44,44%, „ekonomiczna” - 38,89% oraz „trudno powiedzieć” - 27,78%.

Która grupa najczęściej Pana/i zdaniem doświadcza przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

kobiety: **94,44%** (17)

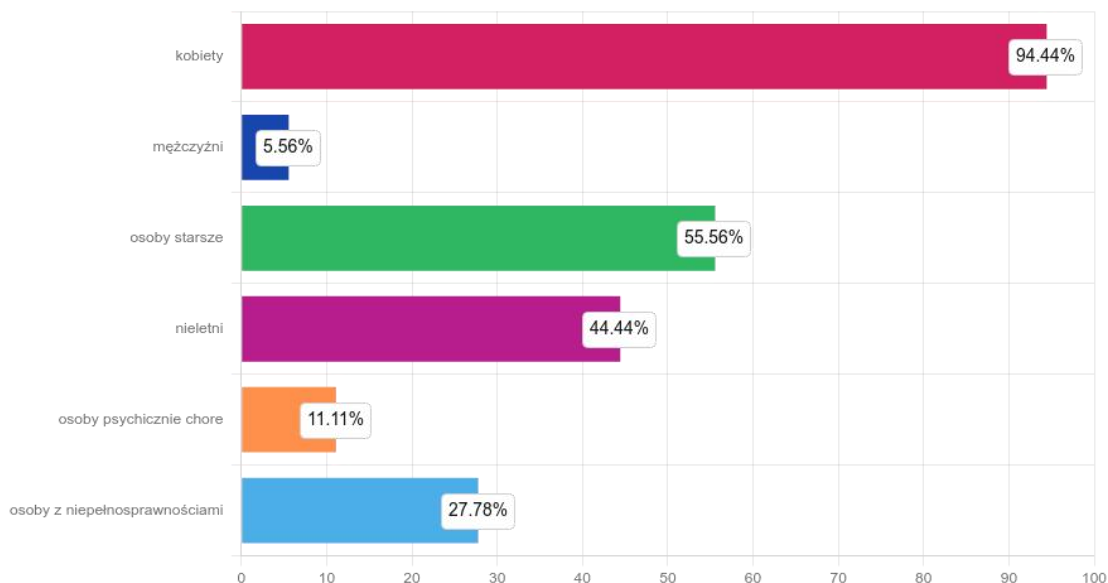
mężczyźni: **5,56%** (1)

osoby starsze: **55,56%** (10)

nieletni: **44,44%** (8)

osoby psychicznie chore: **11,11%** (2)

osoby z niepełnosprawnościami: **27,78%** (5)

Badanych specjalistów poproszono o wskazanie która grupa ich zdaniem najczęściej doświadcza przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „kobiety” - wybrało ją 94,44% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „osoby starsze” została wskazana przez 55,56% respondentów. Rządziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „nieletni ” - 44,44% osób, „osoby z niepełnosprawnościami” - 27,78% badanych, „osoby psychicznie chore” - 11,11% ankietowanych oraz „mężczyźni” - 5,56% osób.

Która grupa najczęściej Pana/i zdaniem stosuje przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnieni: **88,89%** (16)

osoby ubogie: **11,11%** (2)

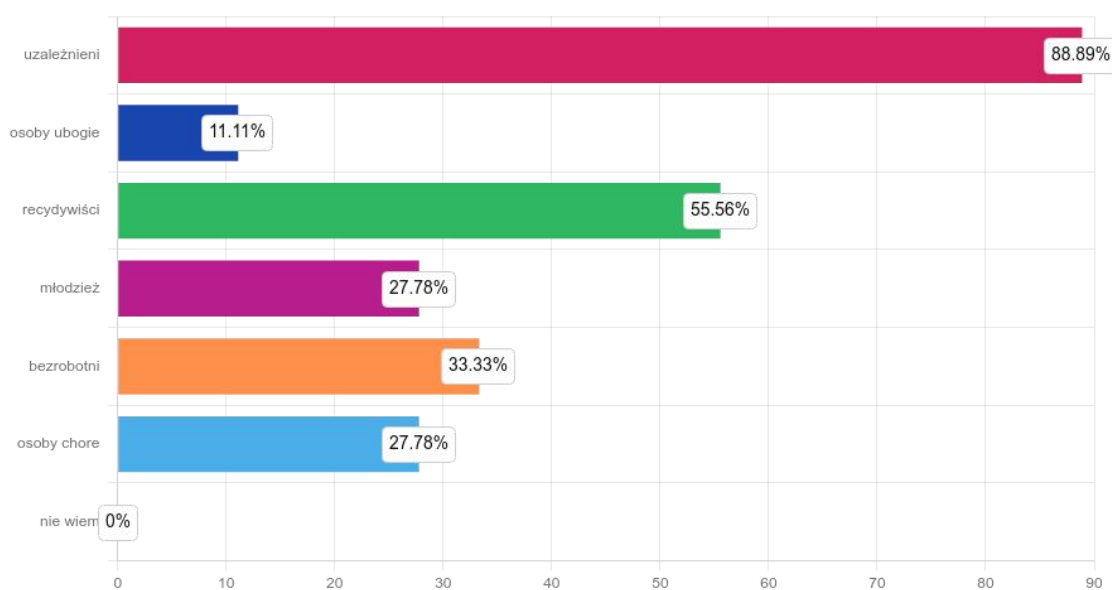
recydywiści: **55,56%** (10)

młodzież: **27,78%** (5)

bezrobotni: **33,33%** (6)

osoby chore: **27,78%** (5)

nie wiem: **0%** (0)

Badanych specjalistów poproszono o wskazanie grupy społecznej, która ich zdaniem najczęściej stosuje przemoc. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „uzależnieni” - wybrało ją 88,89% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „recydywiści” została wskazana przez 55,56% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „bezrobotni ” - 33,33% osób, „młodzież” - 27,78% badanych, „osoby chore” - 27,78% ankietowanych oraz „osoby ubogie” - 11,11% osób.

Proszę wskazać w jakim obszarze Pana/i zdaniem zachodzi potrzeba zorganizowania szkolenia dla pracowników służb pomocowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rozwiązywanie problemów alkoholowych w miejscowości: **40%** (10)

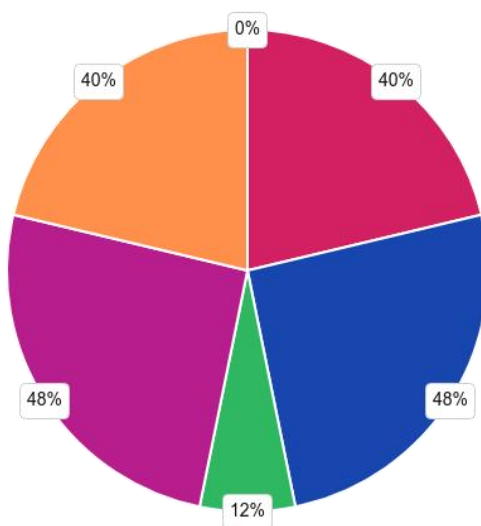
rozwiązywanie problemów uzależnień behawioralnych w miejscowości: **48%** (12)

rozwiązywanie problemów narkomanii w miejscowości: **12%** (3)

rozwiązywanie problemów przemocy w miejscowości: **48%** (12)

nie wiem: **40%** (10)

nie zachodzi taka potrzeba: **0%** (0)

Respondenci zapytani o zapotrzebowanie szkoleniowe pracowników służb pomocowych najczęściej wskazywali odpowiedź „rozwiązywanie problemów uzależnień behawioralnych w miejscowości” - wybrało ją 48% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „rozwiązywanie problemów przemocy w miejscowości” została wskazana przez 48% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „rozwiązywanie problemów alkoholowych w miejscowości” - 40% osób, „nie wiem” - 40% badanych oraz „rozwiązywanie problemów narkomanii w miejscowości” - 12% osób.

Czy Pana/i zdaniem lokalne władze z terenu wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych podejmują odpowiednie działania, aby ograniczyć picie alkoholu, zażywanie narkotyków i dopalaczy, uzależnienia behawioralne oraz przemocy?

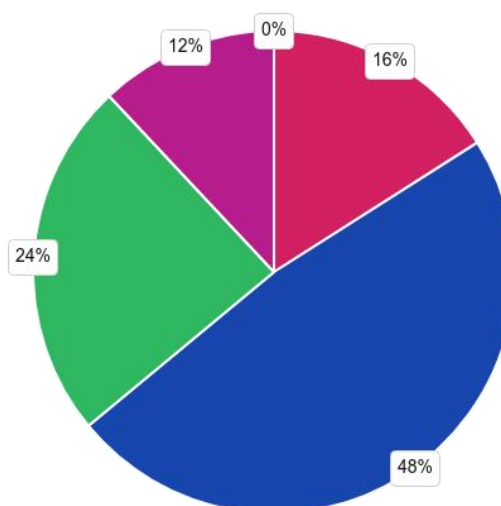
tak: **16%** (4)

raczej tak: **48%** (12)

trudno powiedzieć: **24%** (6)

raczej nie: **12%** (3)

nie: **0%** (0)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „raczej tak” - wybrało ją 48% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „trudno powiedzieć” została wskazana przez 24% badanych specjalistów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „tak ” - 16% respondentów oraz „raczej nie ” - 12% ankietowanych.

Czy Pana/i zdaniem mieszkańcy, na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, są wystarczająco poinformowani o istnieniu instytucji pomocowych jak Zespół Interdyscyplinarny, G/KRPA, grupy wsparcia itp.?

tak: **56%** (14)

nie: **8%** (2)

trudno powiedzieć: **36%** (9)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 56% spośród badanych 25. Druga w kolejności odpowiedź „trudno powiedzieć” została wskazana przez 36% respondentów. Najrzadziej ankietowani wskazywali odpowiedź „nie” - 8% osób.

7. Wnioski i rekomendacje

Wnioski

Problem uzależnień od alkoholu wśród dorosłych mieszkańców

Wyniki badania wskazują, że 29,25% respondentów spożywa alkohol kilka razy w roku. Ponadto, istotnym aspektem jest fakt, że 22,64% badanej grupy nie spożywa alkoholu w ogóle. Ta informacja sugeruje, że świadomość zdrowego stylu życia lub zmiana preferencji mogą wpływać na zmniejszenie spożycia alkoholu na terenie gminy. Preferowane rodzaje alkoholu wskazują na popularność piwa/cydra (52,44%) oraz wina (51,22%) wśród badanych. Większość ankietowanych (62,2%) spożywa alkohol głównie w domu, a większość respondentów (65,09%) twierdzi, że nigdy nie była świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd będąc pod wpływem alkoholu. Jednak istnieje mniejsza grupa osób (łącznie 34,91%), która może mieć doświadczenia z tego typu niebezpiecznymi zachowaniami. Istnieją trudności w ocenie skali spożycia alkoholu w miejscowości, gdyż 33,02% badanych trudno jest ocenić tę kwestię. Jednakże fakt, że 25,47% respondentów uważa, że spożycie jest stałe, a 21,7% widzi wzrost, sugeruje potrzebę dalszego monitorowania oraz działań zapobiegawczych w zakresie spożycia alkoholu w społeczności lokalnej.

Problem uzależnień od alkoholu wśród uczniów klas 4-6

Zdecydowana większość uczniów, aż 85,92%, deklaruje, że nie miała dotąd doświadczenia z napojami alkoholowymi. Spośród uczniów, którzy sięgali po alkohol, najczęściej było to w wieku 9-10 lat (50%), co stanowi znaczną grupę badanych. Kolejne grupy uczniów sięgały po alkohol w wieku 11-12 lat lub później (30%), oraz w wieku 8 lat lub mniej (20%). Dla uczniów, którzy sięgali po alkohol, najczęstszymi okolicznościami były: spożywanie alkoholu "w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych" oraz "przez pomyłkę", z identycznym odsetkiem - 30% każda.

Problem uzależnień od alkoholu wśród uczniów klas 7-8

Większość respondentów (64,52%) nigdy nie próbowała napojów alkoholowych, podczas gdy 35,48% przyznało się do picia. Duża część uczniów (72,73%) przyznała, że po raz pierwszy sięgnęła po alkohol w wieku 11-12 lat, a 18,18% z nich miało z tym styczność w wieku 10 lat lub mniej. Podczas uroczystości rodzinnych (zgodnie z dorosłymi) sięgnęło po alkohol 18,18% badanych, a tyle samo zostało poczęstowanych przez innych członków rodziny. Również 18,18% osób przyznało, że zrobiło to przez pomyłkę, a podobny odsetek nie zaznaczył żadnej z powyższych opcji. Największa grupa respondentów (45,45%) przyznała, że sięga po alkohol kilka razy w roku, a 36,36% z nich piło tylko raz. Wódkę preferowało 57,14% uczniów spośród tych, którzy piją alkohol. Piwo/cydr wybrało 42,86%, a wino/szampańskie oraz nalewki/likiery po 14,29%. Natomiast whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami wybrało również 14,29% badanych. Większość uczniów, którzy sięgają po alkohol, spożywa je w swoim domu (71,43%), a 57,14% w czasie imprez rodzinnych. Co do dostępności dla nieletnich, 51,61% ankietowanych stwierdziło, że nie wie, czy alkohol jest dostępny. 25,81% uznało to za niemożliwe, a 19,35% za łatwe. Tylko 3,23% respondentów uznało to za trudne.

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców

Zdecydowana większość respondentów (94,34%) deklaruje, że nie zażywa środków psychoaktywnych. To pozytywna informacja, sugerująca niskie stosowanie substancji psychoaktywnych w badanej grupie. Wśród osób, które przyznały się do zażywania narkotyków i dopalaczy, chęć doświadczenia przyjemności i relaksacji była głównym powodem, dla którego osoby te sięgały po substancje psychoaktywne (66,67%). Istotne jest także, że ciekawość, chęć dobrej zabawy, presja grupy oraz zaimponowanie towarzystwu także wpływały na podejmowanie tego typu zachowań. Spośród tych, którzy mieli kontakt z substancjami psychoaktywnymi, najczęściej używano marihuany lub haszyszu (66,67%) oraz dopalaczy (50%). Następnie, w kontekście dostępności substancji psychoaktywnych - większość ankietowanych (69,81%) nie posiadała pewności co do dostępności tych substancji, co sugeruje możliwą potrzebę zwiększenia kontroli i świadomości w społeczności dotyczącej tego zagadnienia. Ostatecznie, opinie mieszkańców dotyczące szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia są przeważnie negatywne (zdecydowanie tak - 84,91% oraz raczej tak - 6,6%). Jednakże istnieje też część respondentów, która nie jest w pełni świadoma skali szkód wynikających z używania tych substancji. Dlatego konieczne jest kontynuowanie działań edukacyjnych dotyczących skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych.

Problem uzależnień od nikotyny wśród uczniów klas 4-6

Zdecydowana większość uczniów, aż 91,55%, nigdy nie próbowała palenia papierosów, co stanowi pozytywny wynik. Spośród uczniów, którzy sięgali po papierosy, najczęściej było to w wieku 9-10 lat (66,67%), co stanowi istotną grupę badanych. Kolejna grupa uczniów zaczęła palić w wieku 11-12 lat lub później (33,33%). Większość uczniów (60,42%) nie była pewna, czy osoby w ich wieku używają e-papierosów. Mniej niż jedna czwarta (22,92%) stwierdziła, że osoby w ich wieku nie palą e-papierosów, natomiast 16,67% badanych uczniów było przekonanych, że osoby w ich wieku używają e-papierosów. Zdecydowana większość uczniów (91,67%) nigdy nie używała e-papierosów, co stanowi istotny pozytywny trend.

Problem uzależnień od nikotyny wśród uczniów klas 7-8

Zdecydowana większość uczniów (83,87%) nigdy nie paliła papierosów, co wskazuje na niski odsetek osób z doświadczeniem palenia w tej grupie wiekowej. Większość tych, którzy próbowali papierosy, sięgnęła po nie w wieku 13-14 lat lub później (80%), podczas gdy 20% zaczęło palić w wieku 10 lat lub mniej. Większość uczniów (60,71%) stwierdziła, że osoby w ich wieku palą e-papierosy, co może sugerować powszechne stosowanie e-papierosów w tej grupie wiekowej. Spośród ankietowanych osób, 82,14% nigdy nie używało e-papierosów, co sugeruje niższe zainteresowanie tym urządzeniem wśród badanej grupy. Większość uczniów (75%) uważa, że e-papierosy są tak szkodliwe jak papierosy tradycyjne, co może wskazywać na świadomość negatywnego wpływu obu rodzajów palenia na zdrowie. Niemniej jednak, mniejszy odsetek (14,29%) uważa, że e-papierosy są mniej szkodliwe niż tradycyjne papierosy, a 10,71% uczniów nie jest pewnych w tym zakresie.

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród uczniów klas 4-6

Wszyscy badani uczniowie (100%) odpowiedzieli negatywnie na pytanie dotyczące próbowania zażywania narkotyków/dopalaczy, co wskazuje na brak doświadczenia z tego rodzaju substancjami w tej grupie wiekowej. Duża większość uczniów (81,69%) wyraziła przekonanie, że substancje psychoaktywne są "zdecydowanie szkodliwe" dla zdrowia. Ponadto, 15,49% respondentów odpowiedziało, że te substancje są "raczej szkodliwe".

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród uczniów klas 7-8

Zdecydowana większość uczniów (96,77%) nigdy nie próbowała zażywać narkotyków/dopalaczy, co stanowi bardzo pozytywny wynik. Mniejszość (3,23%) przyznała, że miała doświadczenie z tego rodzaju substancjami. Uczniowie, którzy mieli kontakt z substancjami psychoaktywnymi, wskazywali na wiek 13-14 lat lub więcej jako okres, kiedy po raz pierwszy zażyli tego typu substancje. Osoby, które miały doświadczenie z substancjami psychoaktywnymi, najczęściej sięgały po marihuanę lub haszysz oraz zdobyli te substancje od kolegi/koleżanki. Głównym powodem sięgania po substancje psychoaktywne była "ciekawość". Warto zauważyć, że większość uczniów nie miała pewności, czy substancje psychoaktywne są łatwo dostępne dla osób nieletnich w gminie. Jednakże znaczący odsetek (41,94%) uważał, że dostęp do tych substancji jest trudny. Większość ankietowanych (87,1%) nie знаła miejsc, gdzie można by kupić narkotyki lub dopalacze w gminie. Zaledwie niewielka grupa wskazała na możliwość zakupu przez Internet lub w lokalnych miejscach takich jak osiedla, centra miast, dyskoteki, bary lub puby. Duża większość respondentów (96,78%) uznaje substancje psychoaktywne za szkodliwe dla zdrowia, co świadczy o świadomości wśród uczniów na temat ryzyka związanego z ich stosowaniem.

Problem przemocy wśród dorosłych mieszkańców

Mimo że większość respondentów (46,23%) twierdzi, że nie znają osób doświadczających przemocy domowej, istnieje znaczący odsetek (22,64%), który potwierdza znajomość takich osób w swoim otoczeniu. To sugeruje, że problem przemocy domowej może być bardziej rozpowszechniony, niż mogłoby się wydawać na pierwszy rzut oka. Większość ankietowanych (68,42%) nie doświadczyła żadnej formy przemocy, co stanowi ważny punkt odniesienia w ocenie skali problemu. Jednakże istnieje grupa osób, które doświadczyły przemocy psychicznej (75%), fizycznej (41,67%), ekonomicznej (19,44%), mobbingu (16,67%) oraz zaniedbania (13,89%). To istotne dane w kontekście potrzeby wsparcia i ochrony dla tych osób oraz działań profilaktycznych wobec różnych form przemocy. Istotnym jest zidentyfikowanie osób stosujących przemoc. Respondenci wskazywali na różne osoby stosujące przemoc, głównie obce osoby (41,67%) oraz partnerów życiowych, tj. mężów lub żony (25%). Ponadto, ojcowie/opiekunowie (16,67%) oraz znajomi/przyjaciele (16,67%) także byli wymieniani jako sprawcy przemocy.

Zdecydowana większość respondentów (89,62%) deklaruje, że nigdy nie stosowała żadnej formy przemocy. To pozytywna informacja sugerująca, że większość ankietowanych nie angażuje się w zachowania przemocowe. Spośród tych, którzy przyznali się do stosowania przemocy, głównie była to przemoc fizyczna (54,55%) oraz psychiczna (36,36%). Jeśli chodzi o osoby, wobec których stosowano przemoc, najczęściej były to obce osoby (45,45%). Jednakże także matka/opiekunka, ojciec/opiekun, dzieci, znajomi/przyjaciele byli wymieniani jako osoby dotknięte przemocą, co pokazuje różnorodność relacji w kontekście przemocy. Większość ankietowanych (76,42%) stanowczo zaprzeczyła stosowaniu kar fizycznych wobec dzieci. Jednakże istnieje mniejsza grupa (8,49%), która przyznała się do tego typu zachowań. To sugeruje potrzebę dalszego promowania metod wychowawczych pozbawionych przemocy oraz edukacji w zakresie konsekwencji stosowania kar cielesnych wobec dzieci.

Problem przemocy wśród uczniów klas 4-6

Zdaniem badanych, głównymi powodami występowania agresji lub przemocy wśród młodzieży są uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy (69,01%) oraz problemy rodzinne (50,7%). Mniej więcej połowa respondentów wskazała również na wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych (46,48%) oraz zazdrość/zaborczość (40,85%) jako czynniki wpływające na zachowania agresywne. Większość uczniów (76,06%) nie doświadczyła przemocy, jednak 23,94% przyznało, że miało takie doświadczenia. Respondenci wskazywali na kolegów ze szkoły (58,82%) oraz znajomych/przyjaciół (35,29%) jako główne osoby stosujące przemoc wobec nich. W mniejszym stopniu wskazywano na rodziców/opiekunów, siostry jako osoby stosujące przemoc. Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z fizycznymi formami przemocy, takimi jak bicie, kopanie, szarpanie (64,71%). Kolejnymi częstymi formami były psychiczne aspekty przemocy, takie jak groźby, zastraszanie, wyśmiewanie się (41,18%). Rzadsze były przypadki naruszenia granic intymnych (11,76%) oraz zaniedbania w sytuacjach potrzeby (5,88%).

Większość ankietowanych uczniów (77,46%) przyznała, że nie stosowała przemocy wobec innych. Jednakże 22,54% z nich przyznało się do stosowania przemocy. Głównymi obiektami przemocy byli koledzy ze szkoły (62,5%) oraz bracia (50%), co wskazuje na istnienie konfliktów w otoczeniu szkolnym i domowym. Rzadziej stosowano przemoc wobec znajomych/przyjaciół (43,75%), sióstr (25%), innych osób z najbliższego otoczenia (25%), ojców/opiekunów (18,75%) oraz innych członków rodziny (18,75%). Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej wykazywali agresywne zachowania fizyczne, takie jak bicie, szarpanie (75%). Rzadziej stosowano psychiczne formy przemocy, takie jak groźby, zastraszanie, upokarzanie (18,75%), oraz naruszanie granic intymności (18,75%). Większość uczniów (46,48%) nie była pewna występowania przemocy w swojej szkole, co może wskazywać na ograniczoną świadomość lub złożoność problemu w danym środowisku. Niemniej jednak, 29,58% respondentów wskazało, że nie obserwują przemocy, podczas gdy 23,94% uczniów przyznało, że problem ten istnieje. W przypadku problemów z przemocą, uczniowie najczęściej zwracaliby się o pomoc do rodziców/opiekunów (84,51%), co wskazuje na ich kluczową rolę w rozwiązywaniu tego typu sytuacji. Ponadto, uczniowie wskazywali na nauczycieli (45,07%) oraz znajomych/przyjaciół (40,85%) jako potencjalnych sojuszników w sytuacji problemów z przemocą. Jednakże skorzystanie z pomocy Policji czy specjalistów było mniej powszechne.

Problem przemocy wśród uczniów klas 7-8

Uczniowie wskazywali główne przyczyny agresji lub przemocy jako: "uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy" (77,42%) oraz "problemy rodzinne" (64,52%). Rzadziej wskazywane były: "depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne" (54,84%), "zazdrość/zaborczość" (41,94%) i "wpływ środowiska, znajomych itp." (41,94%). W odpowiedzi na pytanie dotyczące doświadczenia przemocy, 51,61% uczniów przyznało się, że doświadczyło przemocy, podczas gdy 48,39% odpowiedziało negatywnie. Osoby najczęściej stosujące przemoc wobec uczniów to "koledzy ze szkoły" (75%) oraz "znajomi/przyjaciele" (43,75%). Rzadziej wskazywano na "brata" (25%), "obce osoby" (18,75%) i "siostrę" (12,5%). Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z werbalnymi i emocjonalnymi formami przemocy, takimi jak groźby, zastraszanie, upokarzanie (56,25%). Ponadto, 43,75% uczniów doświadczyło przemocy fizycznej, takiej jak bicie, szarpanie. Rzadziej było to zaniedbywanie (18,75%) oraz niechciane dotykanie w sposób niezgodny z wolą (6,25%). Większość uczniów (56,25%) stwierdziła, że osoby stosujące przemoc wobec nich nie były pod wpływem substancji, a 43,75% respondentów było niepewnych co do tego, czy osoby stosujące przemoc były pod wpływem substancji.

Większość uczniów (67,74%) wskazała, że nie stosowali przemocy wobec innych, ale 32,26% przyznało się do tego zachowania. Głównymi osobami, które doświadczały przemocy od ankietowanych były "kolegowie ze szkoły" (70%) oraz "znajomi/przyjaciele" (40%). Spośród uczniów, którzy stosowali przemoc, najczęściej używali werbalnych i emocjonalnych form agresji, takich jak groźby, zastraszanie, upokarzanie (90%). Ponadto, 40% przyznało się do stosowania przemocy fizycznej, takiej jak bicie, szarpanie. Ponad połowa uczniów (51,61%) uważa, że w ich szkole istnieje problem przemocy między uczniami, natomiast 29,03% zaprzecza występowaniu takiego problemu, a 19,35% jest niepewnych co do obecności przemocy. W przypadku doświadczenia przemocy, uczniowie w większości zwróciliby się o pomoc do "rodziców/opiekunów" (64,52%). Następnie wskazane były inne źródła wsparcia, takie jak "nauczyciele" (35,48%), "znajomi/przyjaciele" (32,26%), "samodzielne radzenie sobie" (22,58%), "Policja" (19,35%) oraz "pedagog szkolny, psycholog, terapeuta lub inny specjalista" (19,35%).

Problem uzależnień behawioralnych wśród dorosłych mieszkańców

Wyniki wskazują, że bardzo wysoki odsetek mieszkańców (81,13%) korzysta z urządzeń elektronicznych codziennie. Jedynie niewielka grupa (9,43%) stwierdziła, że w ogóle nie korzysta z takich urządzeń. To świadczy o powszechności ich użytkowania w codziennym życiu. Duża część respondentów (łącznie 79,16%) poświęca od jednej do sześciu godzin dziennie na korzystanie z nowych mediów. Bieżące wiadomości, poszerzanie wiedzy oraz hobby stanowią główną motywację do korzystania z nowych mediów według 72,63% respondentów. Dodatkowo, social media, kontakt ze znajomymi i robienie zakupów również są ważnymi powodami korzystania z mediów cyfrowych. Większość ankietowanych (51,04%) stwierdziła, że mogłaby żyć bez telefonu komórkowego. Jednakże 44,79% respondentów przyznało, że trudno byłoby im funkcjonować bez tego urządzenia, co wskazuje na istnienie pewnego stopnia uzależnienia od telefonu komórkowego w społeczności. Większość respondentów (80,19%) nigdy nie brała udziału w konkursach, gdzie wysyła się płatne smsy, dodatkowo większość z nich (91,51%) również nie obstawiała zakładów bukmacherskich ani nie grała na automatach czy w salonach gier. To sugeruje, że aktywność hazardowa nie jest powszechna w tej społeczności.

Problem uzależnień behawioralnych wśród uczniów klas 4-6

Większość uczniów (66,2%) korzysta z urządzeń elektronicznych codziennie, co wskazuje na powszechność ich używania w codziennym życiu. Dodatkowo, 26,76% badanych uczniów korzysta z urządzeń kilka razy w tygodniu, co również podkreśla regularność wykorzystywania technologii. Najczęściej uczniowie (51,06%) poświęcają na nowe media od 1 do 3 godzin dziennie. Jednakże znaczna część (25,53%) spędza przed nimi od 3 do 6 godzin każdego dnia. Głównymi motywami korzystania z nowych mediów są kontakt ze znajomymi (78,57%), słuchanie muzyki (61,43%), oglądanie filmów, seriali, programów (57,14%) oraz nauka (55,71%). Większość uczniów (51,43%) nie ma zainstalowanej blokady rodzicielskiej na swoich urządzeniach, co może wpływać na ich dostęp do treści nieodpowiednich dla ich wieku. Przeważająca większość uczniów (98,57%) nie zgodziłaby się na udostępnienie swoich danych obcej osobie, co wskazuje na rozważę w zakresie prywatności w sieci. Niemal połowa ankietowanych uczniów (48,57%) stwierdziła, że mogłaby żyć bez telefonu komórkowego. Jednakże istnieje znaczna grupa (38,57%), która przyznała, że trudno byłoby im funkcjonować bez niego, co

może wskazywać na pewne uzależnienie od tego urządzenia. Mała grupa (12,86%) uznała, że są uzależnieni od telefonu komórkowego.

Problem uzależnień behawioralnych wśród uczniów klas 7-8

Przeważająca większość uczniów (90,32%) korzysta z urządzeń elektronicznych codziennie, co świadczy o powszechnym wykorzystaniu technologii w codziennym życiu. Uczniowie poświęcają znaczną część czasu na korzystanie z nowych mediów, gdzie 32,14% ankietowanych spędza 1-3 godziny, a tyle samo (32,14%) spędza 3-6 godzin dziennie na korzystaniu z tych platform. Głównymi powodami korzystania z nowych mediów są kontakt ze znajomymi (83,87%), social media (77,42%), słuchanie muzyki (74,19%), nudę (74,19%) oraz oglądanie filmów, seriali, programów (54,84%). Gry online (48,39%) i nauka (45,16%) również odgrywają istotną rolę. Większość uczniów (80,65%) nie posiada blokady rodzicielskiej na swoich urządzeniach, co może wpłynąć na ich narażenie na treści nieodpowiednie dla ich wieku. Zdecydowana większość uczniów (93,55%) nie chciałaby udostępnić swoich danych obcej osobie, co wskazuje na świadomość zagrożeń związanych z prywatnością w sieci. Ponad połowa uczniów (51,61%) zaznacza, że trudno byłoby im funkcjonować bez telefonu komórkowego, co sugeruje pewne zależności od tego urządzenia, natomiast 35,48% stwierdziło, że mogliby żyć bez niego.

Problemy społeczne oraz profilaktyka według mieszkańców

Główną przyczyną uzależnień behawioralnych, według 67,92% respondentów, jest "nuda oraz brak innych alternatyw do spędzania czasu wolnego". Następnie, 56,6% ankietowanych wskazało na "ucieczkę" od problemów osobistych jako istotny czynnik prowadzący do uzależnień, podczas gdy 41,51% osób zidentyfikowało "samotność", a 34,91% respondentów wskazało na "wzorce kulturowe kreowane przez media" jako kolejną przyczynę. Co więcej, 56,6% badanych uzyskuje informacje na temat substancji psychoaktywnych głównie z telewizji, Internetu lub prasy. Następnie, 36,79% mieszkańców stwierdziło, że nie czerpie takiej wiedzy, natomiast 24,53% osób korzysta z kampanii informacyjnych, takich jak ulotki, plakaty, spoty telewizyjne i radiowe. Jeśli chodzi o wsparcie w przypadku problemów związanych z substancjami psychoaktywnymi, 50% ankietowanych wskazało, że zwróciłoby się o pomoc do lekarza specjalisty, psychologa, specjalistycznej poradni lub kliniki. Kolejne preferowane opcje to wsparcie ze strony rodziny, wybrane przez 31,13% osób oraz próbę samodzielnego radzenia sobie z problemem, co zaznaczyło 26,42% badanych. Natomiast 19,81% respondentów wskazało na pomocowe instytucje państwowe, takie jak Ośrodek Pomocy Społecznej czy Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jako potencjalne źródło pomocy.

Jedynie 35,3% respondentów oceniło warunki życia w gminie jako dobre lub bardzo dobre, z czego 29,25% jako raczej dobre, a 7,55% jako bardzo dobre. Zdecydowana większość osób, aż 77,11%, słyszała lub знаła osoby ubogie w swoim otoczeniu, co wskazuje na istnienie problemu ubóstwa. Zdaniem ankietowanych, najpoważniejszymi problemami osób niepełnosprawnych są utrudnienia w dostępie do placówek rehabilitacyjnych, bariery architektoniczne oraz trudności z korzystaniem ze środków transportu. Niemal połowa ankietowanych (40,57%) uważa, że oferta pomocy dla osób niepełnosprawnych w ich miejscowości jest niewystarczająca. Większość respondentów (76,42%) uważa, że dostęp do placówek opieki zdrowotnej w ich miejscowości jest niewystarczający, co może świadczyć o istotnych niedociągnięciach w systemie opieki zdrowotnej. Osoby starsze najczęściej według ankietowanych borykają się z chorobami oraz samotnością, co stanowi wyzwanie dla społeczności lokalnej. Tylko 15,09% ankietowanych pozytywnie ocenia zaangażowanie władz lokalnych w rozwiązywanie problemów społecznych, podczas gdy 35,85% osób uważa, że jest ono niedostateczne.

Problemy społeczne według pracowników instytucji pomocowych

Według ankietowanych, najczęściej widocznymi problemami są alkoholizm (64%), nikotynizm (64%), a także uzależnienia behawioralne (48%). Problemy takie jak alkoholizm (60%), niezaradność życiowa (56%) oraz trudności opiekuńczo-wychowawcze (36%) zostały wskazane jako główne przyczyny problemów społecznych na terenie gminy. Zdaniem respondentów, spożycie alkoholu na terenie wykonywania obowiązków służbowych jest przede wszystkim stałe (36%), a dla dużej grupy badanych (36%) trudno ocenić jak ta sytuacja zmieniła się w ostatnich latach. Instytucje pomocowe często spotykają się z uzależnieniami alkoholowymi (36%) oraz zjawiskiem uzależnień behawioralnych (36%), jednakże opinie na temat występowania problemów z narkotykami/dopalaczami są różne (trudno powiedzieć - 68%). Wskazano, że uzależnienia behawioralne mają wysoki wpływ na dysfunkcję rodziny (88,89%), jednakże osoby uzależnione rzadko same zwracają się o pomoc (88%). Poradnictwo (88,89%) i profilaktyka (88,89%) zostały wskazane jako główne formy pomocy w przypadku uzależnień behawioralnych. Większość ankietowanych nie zna miejsc, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze (95%), a także trudno jest im ocenić, czy alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym lub nieletnim na terenie gminy (często/czasami - 52%). W przypadku problemów uzależnień i przemocy, mieszkańcy zazwyczaj zwracają się o pomoc do rodziny (18,18%) lub szukają pomocy w Internecie (18,18%). Według ankietowanych pracowników instytucji pomocowych istnieje zapotrzebowanie na szkolenia dotyczące rozwiązywania problemów uzależnień behawioralnych (48%) oraz przemocy (48%) na terenie gminy.

Rekomendacje

Celem niniejszej diagnozy było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących **Gminę Ciechanów** w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej oraz pracowników instytucji pomocowych. Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego oraz przeprowadzonej analizy porównawczej,

będącej podstawą do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie gminy, w tym jakości życia jej mieszkańców.

Poniżej przedstawiono najważniejsze rekomendacje wypływające z przeprowadzonych badań. Rekomendowane działania profilaktyczne:

- W kwestii spożywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych wśród nieletnich, należałoby prowadzić monitoring tego problemu oraz organizować spotkania edukacyjne zarówno z uczniami, jak i rodzicami na temat zagrożeń wynikających z tego typu uzależnień. W związku z tym zalecana jest dalsza realizacja kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, papierosów, narkotyków oraz dopalaczy, a także uzależnień behawioralnych.
- W szkołach należy realizować programy profilaktyczne rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- W opinii młodzieży podejmowane działania profilaktyczne są dla nich ciekawe i chętnie w nich uczestniczą, dlatego warto organizować warsztaty profilaktyczne z udziałem specjalistów oraz pogadanki z wychowawcami w szkole. W związku z tym ważne jest także edukowanie pedagogów, wychowawców oraz nauczycieli, aby wyposażać ich w umiejętności potrzebne do prowadzenia świadomej profilaktyki szeroko pojętych uzależnień.

Profilaktyka uzależnień chemicznych powinna być prowadzona na kilku poziomach, aby spełniała swoją rolę:

Profilaktyka uniwersalna – są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Tutaj zaleca się:

- Wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmacnianie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych.
- Wspieranie prospołecznych działań młodzieży przez mentorów/tutorów, programów liderkich i działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia.
- Utrzymywanie dobrych relacji z innymi niż rodzice kompetentnymi i troskliwymi osobami dorosłymi (np. dziadkami, nauczycielami, mentorami) jest jednym z ważnych czynników chroniących i wspierających prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży.
- Wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań - rekomenduje się, aby działania te miały formę warsztatów i spotkań z ekspertami, ponieważ jest to najbardziej lubiana i skuteczna forma profilaktyki dla tej grupy.
- Organizację kursów radzenia sobie ze stresem, usprawniania komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie z negatywnymi emocjami.
- Wzmacnianie asertywnych zachowań, pewności siebie i samoakceptacji poprzez zajęcia z terapeutami zajęciowymi.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu uświadomienia jak alkohol oraz narkotyki wpływają na organizm człowieka oraz funkcjonowanie społeczności, poprzez kampanie w social mediach. - Rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży na temat przemocy, agresji i konfliktów między uczniami, a także zmotywowanie ich do nauki szkolnej.
- Rekomenduje się edukację rodziny pod względem problemów uzależnień i zasięgnięcia pomocy w wypadku występowania przemocy. Edukacja może mieć formę kampanii społecznej oraz warsztatów i spotkań z ekspertami (w formie stacjonarnej lub online). Prowadzenie lokalnych kampanii i innych działań edukacyjnych, mających na celu podniesienie wiedzy społeczeństwa na temat szkodliwości i skutków przyjmowania substancji uzależniających.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. Rekomenduje się:

- Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji, przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień i/lub przemocy. Specjalistycznym wsparciem powinni zostać objęci mieszkańcy oraz rodziny borykające się z problemem alkoholowym. Tym rodzinom powinny zostać zaproponowane warsztaty lub spotkania, podczas których mogliby uzyskać wsparcie i wzmacniać swój autorytet wychowawczy pod okiem psychologów.
- Przeprowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych formach pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym w gminie.
- Opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia świadomości oraz odpowiedzialności sprzedawców alkoholu i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim.

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych,

nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniających kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Zaleca się:

- Zwiększenie dostępności do placówek leczniczych dla osób uzależnionych od alkoholu, wspieranie działań rehabilitacyjnych i grup wsparcia - stworzenie możliwości resocjalizacji osób uzależnionych. Zalecane jest, aby poza uczestnictwem w psychoterapii osoby uzależnione korzystały również z oferty ruchów samopomocowych.
- Zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępu do istniejących form wsparcia.
- Wspieranie działalności środowisk abstynenckich. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym.
- Wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, narkomanią.
- Wyrównywanie szans może zostać przeprowadzone w różnorodny sposób, m.in. opracowanie programów profilaktycznych przeciwdziałających problemom społecznym w rodzinach, wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego lub wspieranie rodzin i form zastępczych w opiece nad dzieckiem. Działanie to znajduje uzasadnienie w fakcie, iż to rodzina jest podstawową komórką społeczną i to od jej kondycji zależy rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży.